ഡിപ്ലോമ ഇൻ എലിമെന്ററി എജ്യുക്കേഷൻ

DIPLOMA IN ELEMENTARY EDUCATION D.El.Ed.

സെമസ്റ്റർ - 1

പേപ്പർ - 101 വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം - സിദ്ധാന്തവും പ്രയോഗവും

യൂണിറ്റ് 1 - വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം - കാഴ്ചപ്പാടും പ്രയോഗവും

യൂണിറ്റ് 2 - ശിശുവികാസം

യൂണിറ്റ് 3 - വ്യക്തിത്വം

സംസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ ഗവേഷണ
പരിശീലന സമിതി (SCERT)

പേപ്പർ 101

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം – സിദ്ധാന്തവും പ്രയോഗവും

യൂണിറ്റ് –1

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം – കാഴ്ചപ്പാടും പ്രയോഗവും

പ്രൈമറി അധ്യാപക പരിശീലനം പൂർത്തിയാക്കുന്ന ഓരോ അധ്യാപക വിദ്യാർഥിയും വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ കാഴ്ചപ്പാട് രൂപീകരിക്കണം. വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രം ഒരു പ്രയുക്തശാസ്ത്രശാഖ (Applied Science)യാണെങ്കിൽ പോലും പരീക്ഷണ നിരീക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുമ്പോൾ ചില പരിമിതികൾ നേരിടുന്നുണ്ട്. കുറ്റമറ്റ രീതിയിൽ മനശ്ശാസ്ത്രഗവേഷണ ഉപാധികൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാഥമിക അറിവ് അധ്യാപക പരിശീലനത്തിലൂടെ ലഭിച്ചാൽ മാത്രമേ തുടർന്നുള്ള തന്റെ അധ്യാപന ജീവിതത്തിൽ ഫലപ്രദമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയൂ. വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും തിരിച്ചറിയാനും മനശ്ശാസ്ത്ര ഗവേഷണ ഉപാധികളുടെ പ്രയോഗക്ഷമത തിരിച്ചറിയാനും വേണ്ടിയാണ് ഈ യൂണിറ്റ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

പഠന നേട്ടങ്ങൾ

- പഠനബോധന പ്രക്രിയയിൽ വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും പരിമിതിയും ബോധ്യപ്പെട്ട് സെമിനാർ പ്രബന്ധം തയ്യാറാക്കുന്നു.
- വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രം ഒരു പ്രയുക്തശാസ്ത്രശാഖയാണെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കുറിപ്പ് തയാറാക്കുന്നു.
- മനശ്ശാസ്ത്രപഠനരീതികൾ, ഗവേഷണോപാധികൾ എന്നിവ മനസ്സിലാക്കി പ്രയോഗ ശേഷി നേടുന്നു.
- അധ്യാപനം ആസ്വാദ്യകരമാക്കാൻ വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രം പ്രയോജനപ്പെടുത്താനുള്ള മനോഭാവം രൂപപ്പെടുന്നു.
- മനശ്ശാസ്ത്രം എന്ന ശാസ്ത്രശാഖയുടെ തുടക്കത്തെയും വളർച്ചയെയും കുറിച്ച് സാമാന്യമായി വിശദീകരിക്കുന്നു. മനശ്ശാസ്ത്ര പഠനത്തിൽ താൽപ്പര്യം വളരുന്നു.

ഒരു ടീച്ചറിന്റെ ക്ലാസ് നിരീക്ഷിച്ച് തയാറാക്കിയ നേർക്കാഴ്ച്ചാവിവരണം താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

ടീച്ചർ ക്ലാസിലേക്ക് കയറി വന്നതോടെ കുട്ടികളുടെ ബഹളം അൽപ്പമൊന്നു കുറഞ്ഞെങ്കിലും ടീച്ചർ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ വേണ്ടത്ര കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ടീച്ചർ വടിയെടുത്ത് മേശമേൽ അടിച്ച് ഉച്ചത്തിൽ ശാസിച്ച് ക്ലാസ് ശാന്തമാക്കി.

'ഇന്നലെ നമ്മളെന്താണ് പഠിച്ചത്?' കുട്ടികൾ ഒന്നും പ്രതികരിക്കുന്നില്ല.

'വാഹനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ഓർമയുണ്ടോ?'

'ആ................ഉണ്ട്'

'എങ്കിൽ പറയൂ'

'റോഡിലൂടെ ഓടുന്ന .... (ഒരു കുട്ടി പറയാൻ തുടങ്ങുന്നു')

'റോഡിലൂടെ ഓടുന്ന വാഹനങ്ങൾ ഏതൊക്കെയണ്?'

'കാറ്, ബൈക്ക്, ബസ്സ്, ലോറി......................കുട്ടികൾ ഒന്നിച്ച് വിളിച്ചുപറയുന്നു'

'ആ...... ശരി, ശരി. ഇന്നലെ നമ്മൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതെടുക്കൂ.......'

ഇതിനിടയിൽ ഒരു കുട്ടി എഴുന്നേറ്റ് നിന്ന് എന്തോ പറയാൻ തുടങ്ങി. നോട്ട് ബുക്ക് എടുക്കൂ എന്ന് ടീച്ചർ തറപ്പിച്ച് പറഞ്ഞതോടെ കുട്ടി ഇരുന്നു.

‘ആതിര വായിക്കൂ (മുൻബെഞ്ചിലെ ഒരു കുട്ടിയെ ചൂണ്ടി)’

‘ബസ്സ്, കാറ്, സ്കൂട്ടർ, ബൈക്ക്, ലോറി, സൈക്കിൾ (ആതിര വായിക്കുന്നു)

തുടർന്ന് മുൻബെഞ്ചിലെ 2 കുട്ടികളെക്കൊണ്ടുകൂടി ടീച്ചർ വായിപ്പിച്ചു. പിൻബെഞ്ചിലെ കുട്ടികളുടെ ബഹളം കാരണം കുട്ടികൾ വായിച്ചത് വ്യക്തമായി കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല.

‘റോഡിലൂടെ ഓടുന്ന വാഹനങ്ങളിൽ ഏതാണ് കൂടുതലുള്ളത്? സന്ധ്യ പറയൂ’

‘ബസ്സ്’

‘ബസ്സാണോ? സ്മൃതി പറയൂ’,

‘അല്ല ടീച്ചർ കാറാണ്’

അപ്പോഴേക്കും ബസ്സ്, കാറ്, ബൈക്ക്, ലോറി എന്നിങ്ങനെ പലരും വിളിച്ചുപറയാൻ തുടങ്ങി. ‘മതി, മതി നമുക്ക് ഇതൊന്നു കണ്ടുപിടിക്കണമല്ലോ, നമുക്ക് ഗേറ്റിനരികിൽ ചെന്ന് നിരീക്ഷിച്ചാലോ, ആരാണ് പോവുക?’

‘ ഞാൻ പോകാം, ടീച്ചർ ഞാൻ....................(ആകെ ബഹളമയം)’

വീണ്ടും മേശമേൽ അടിക്കുന്നു.

‘ശരി, ശരി, ഇന്നുച്ചയ്ക്ക് ഇടവേളയിൽ ഭക്ഷണം കഴിച്ചുകഴിഞ്ഞ് ആതിരയും സിന്ധുവും ഗേറ്റിനടുത്തു ചെന്ന് റോഡിൽ നിരീക്ഷിച്ചു നോക്കൂ.....’

‘ഞങ്ങൾക്കും പോണം ടീച്ചർ ഞങ്ങൾക്കും............................(ബഹളം)’

‘വേണ്ട, വേറെ ആരും പോവണ്ട. ആരെങ്കിലും പോയാൽ....................’

കുട്ടികൾ നിരാശരായെന്നു തോന്നി.

- ഈ ക്ലാസിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളുടെ പ്രതികരണമെന്താണ്?
- ടീച്ചർ കുട്ടികളോട് പെരുമാറിയത് എത്രത്തോളം ശരിയായിരുന്നു?
- നിങ്ങളുടെ യോജിപ്പുകളും വിയോജിപ്പുകളും എന്തൊക്കെയാണ്?
- നിങ്ങൾ ആ ക്ലാസിലെ കുട്ടി ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ പ്രതികരണം വിശദീകരിക്കാമോ?
- ഈ ടീച്ചറുടെ സ്ഥാനത്ത് നിങ്ങളായിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്തൊക്കെ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുമായിരുന്നു? എന്തുകൊണ്ട്?

നിങ്ങളുടെ നിരീക്ഷണങ്ങളും തോന്നലുകളും വിശകലനങ്ങളും ശാസ്ത്രീയമായി അപഗ്രഥിച്ചാൽ ചില സൈദ്ധാന്തിക കാഴ്ചപ്പാടുകൾ രൂപീകരിക്കാൻ കഴിയും-(പഠനബോധന പ്രക്രിയയെക്കുറിച്ച്, അധ്യാപകന്റെ ക്ലാസ് റൂം ഇടപെടലുകളെക്കുറിച്ച്.......)

ഇത്തരത്തിലുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകളും നിഗമനങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളുമാണ് വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചില നിർവചനങ്ങൾ പരിശോധിക്കാം.

1. അധ്യാപനം, പഠനം എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന മനശ്ശാസ്ത്രശാഖയാണ് വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം. *B.F.Skinner*
2. പഠനസാഹചര്യങ്ങളിൽ മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളും കണ്ടെത്തലുകളും പ്രയോഗവത്ക്കരിക്കുകയാണ് വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം. *Kolenisic*
3. പഠനബോധന പ്രക്രിയകളുടെ ശാസ്ത്രമാണ് വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം.

ഈ നിർവചനങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന തിരിച്ചറിവുകൾ എന്തൊക്കെയാണ്? ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുക.

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ നേടിയ ധാരണകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന ആശയ സൂചനകൾ കൂടി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുമല്ലോ.

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം – പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും.

- വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തിലുള്ള ധാരണ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിർണയിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- പാഠ്യപദ്ധതിയും സിലബസ്സും തയാറാക്കുന്നതിന്.
- അനുയോജ്യമായ പഠനബോധന രീതികൾ അവലംബിക്കുന്നതിന്.
- കുട്ടിയുടെ പ്രകൃതം മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്.
- വിലയിരുത്തൽ പ്രവർത്തനം ശാസ്ത്രീയമായി നടത്തുന്നതിനുള്ള അവഗാഹം നേടുന്നതിന്.
- ക്ലാസ റൂം പ്രശ്നപരിഹരണത്തിന്.
- വ്യക്തിവ്യത്യാസങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഇടപെടുന്നതിന്.
- അധ്യാപന വൈദഗ്ധ്യം വർധിപ്പിക്കുന്നതിന്.
- അധ്യാപകന് തന്റെ തൊഴിലിനെക്കുറിച്ച് കൃത്യമായി മനസ്സിലാക്കുവാനും അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുവാനും.
-
-
-

മുകളിൽ നൽകിയ സൂചനകളുടെയും വിവരശേഖരണത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രം-പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും എന്ന വിഷയത്തിൽ സെമിനാർപ്രബന്ധം തയാറാക്കുക.

സെമിനാറിൽ നിന്നും ലഭിച്ച തിരിച്ചറിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി സമഗ്രമായ റിപ്പോർട്ട് മനശ്ശാസ്ത്ര ഡയറിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തൂ.

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം എന്ന വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ സെമിനാറിൽ നിന്നും ലഭിച്ച ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ യൂണിറ്റിന്റെ ആദ്യഭാഗത്ത് വിശകലനം ചെയ്ത ക്ലാസ് മെച്ചപ്പെടുത്താൻ നിങ്ങൾക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

- ഇടപെടൽ കൂടുതൽ ജനാധിപത്യപരമാക്കാം.
- നിരീക്ഷണത്തിനും വിവരണശേഖരത്തിനും എല്ലാവർക്കും അവസരം നൽകാം.
- എല്ലാകുട്ടികളുടെയും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തണം.
-
-
-

ക്ലാസ് റൂം പ്രക്രിയ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തിലുള്ള ധാരണ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താമെന്ന് വ്യക്തമായല്ലോ.

അതുകൊണ്ട് വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തെ ഒരു പ്രയുക്ത ശാസ്ത്രശാഖ (Applied Science)യായി പരിഗണിക്കാം.

നിരീക്ഷണം, വിവരശേഖരണം, പരീക്ഷണം, നിഗമനരൂപീകരണം, സാമാന്യവൽക്കരണം തുടങ്ങിയ ശാസ്ത്രീയ രീതികളിലൂടെയാണ് ഈ ശാസ്ത്രശാഖ വികസിച്ചുവന്നത്.

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത് പഠിതാവ്, അധ്യാപകൻ, സമൂഹം തുടങ്ങിയ സാമൂഹിക ഘടകങ്ങളെയാണ്. അതിനാൽ ഈ ശാസ്ത്രശാഖ സാമൂഹികശാസ്ത്രത്തിന്റെ സവിശേഷതകളും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

ഇപ്പോൾ ലഭിച്ച ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 'വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രം ഒരു പ്രയുക്ത ശാസ്ത്രശാഖ' എന്ന വിഷയത്തിൽ നിങ്ങളുടെ മനശ്ശാസ്ത്ര ഡയറിയിൽ ഒരു കുറിപ്പ് തയാറാക്കുക.

കുട്ടികൾ സംഘം ചേർന്ന് കളിക്കുന്നത് നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടാവുമല്ലോ. എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങളാണ് നിങ്ങൾക്ക് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്?

- കളിയുടെ നിയമം പാലിക്കൽ
- കളിക്കിടയിലുള്ള ഇണക്കവും പിണക്കവും
- കളിയിലെ പങ്കാളിത്തം
- മത്സരബോധം
- കൂട്ടായ്മ
-

ഓരോ കുട്ടിയും തനതായ രീതിയിലാണ് പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നത്. കുട്ടികളുടെ പ്രകൃതം വ്യത്യസ്തമാണ് എന്ന തിരിച്ചറിവിലേക്കാണ് ഇത് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

കുട്ടിയുടെ പ്രകൃതം ശാസ്ത്രീയമായി പഠിക്കാൻ എന്താണ് മാർഗം?

- നിരീക്ഷിച്ചു പഠിക്കാം.
- ചെക്ക് ലിസ്റ്റ്, റേറ്റിങ്ങ് സ്കെയിൽ തുടങ്ങിയ ചില ശാസ്ത്രീയ ഉപാധികൾ (Tools) ഉപയോഗിച്ച് നിരീക്ഷണം വഴി ഫലപ്രദമായി വിവരശേഖരണം നടത്താൻ കഴിയും.

മനശ്ശാസ്ത്രപഠനത്തിന് വ്യത്യസ്തമായ പഠനരീതികളും ഉപാധികളുമുണ്ട്. അവയെപ്പറ്റി വിശദമായി അറിയാം.

മനശ്ശാസ്ത്ര ഗവേഷണ ഉപാധികൾ രീതികൾ

എല്ലാ ശാസ്ത്രശാഖകളും സത്യാന്വേഷണത്തിന് തനതായ രീതികളും ഉപാധികളും സ്വീകരിക്കാറുണ്ട്. ഇതര ശാസ്ത്ര ശാഖകളെപ്പോലെ, മനശ്ശാസ്ത്രത്തിനും ഇത്തരം രീതികളുണ്ട്. എല്ലാത്തരം മനശ്ശാസ്ത്ര രീതികൾക്കും ഉപാധികൾക്കും കാലാനുസൃതമായ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം മാർഗങ്ങളിൽ പ്രധാനമായവയുടെ ചർച്ചയാണ് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

1. ആത്മനിഷ്ഠരീതി (Introspection)

'Introspection' എന്നതിൽ രണ്ട് വാക്കുകൾ ഉൾച്ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. 'Intra' അഥവാ inside, inspection അഥവാ പരിശോധന (Introspection means - looking inside). സ്വന്തം മനസ്സിന്റെ ഉള്ളിലേക്ക് നോക്കലിനാണ് ഇതിൽ പ്രാധാന്യം. ഈ രീതിയിൽ ഒരാൾ സ്വന്തം മാനസിക അവസ്ഥകളെയും പ്രക്രിയകളേയും, മനസ്സിന്റെ ഉള്ളിലേക്ക് നോക്കികൊണ്ട് വിവരിക്കുകയും വിശകലന വിധേയമാക്കുകയുമാണ്. ചിന്തകൾ, വികാരങ്ങൾ, ഉൽക്കണ്ഠകൾ, ആഗ്രഹങ്ങൾ, പ്രതീക്ഷകൾ തുടങ്ങിയവയാണ് മാനസിക പ്രതിഭാസങ്ങൾ എന്നതുകൊണ്ട് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

വൂണ്ട് (Woundt), റ്റിച്ച്നർ (Tichener) എന്നിവരാണ് ഈ രീതിയുടെ പ്രമുഖ വക്താക്കൾ. ഈ രീതി ആദ്യമായി ഉപയോഗിച്ചതും വൂണ്ട് ആണ്. ഈ രീതിയെ കൂടുതൽ ശാസ്ത്രീയവും കൃത്യവുമാക്കിയത് റ്റിച്ച്നറുടെ സ്വാധീനത്തിലാണ്.

സ്വാഭാവികതയും ഏതു സാഹചര്യത്തിലുമുള്ള നിർവഹണ സാധ്യതയും ഈ രീതിയുടെ സവിശേഷതയാണെങ്കിലും വിശ്വാസ്യത, ശാസ്ത്രീയത എന്നീ ഘടകങ്ങൾ വേണ്ടത്രയുണ്ടെന്നു പറയാൻ കഴിയില്ല. കുട്ടികളിലും അസാധാരണ മാനസിക അവസ്ഥകൾ ഉള്ളവരിലും ഈ രീതി പ്രായോഗികമാവില്ല.

2. നിരീക്ഷണരീതി (Observation)

ഒരു വ്യക്തിയുടെ വ്യവഹാരത്തെ തത്സമയം തന്നെ നേരിട്ട് നിരീക്ഷിക്കുന്ന രീതിയാണിത്. സ്വഭാവ പഠനത്തിന്റെ ആദ്യകാല രീതിയാണിത്. ആധുനികകാലത്ത് നിരീക്ഷണത്തിന് ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഒട്ടേറെ ശാസ്ത്രീയ ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാണ്. വ്യവഹാരത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വ്യക്തി/ഗ്രൂപ്പ് അറിയാതെ നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ അത് പരോക്ഷനിരീക്ഷണവും (Indirect obsrvation) നിരീക്ഷകൻ കൂടി നിരീക്ഷണ വിധേയമാക്കുന്നവർക്കൊപ്പം നിന്നു നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ അത് ഭാഗഭാഗിത്വ നിരീക്ഷണ (Participant observation)വുമാകുന്നു. നിരീക്ഷണം ഫലപ്രദമാകണമെങ്കിൽ കൃത്യമായ പ്ലാനിങ്, ഉപകരണങ്ങളുടെ (കാമറ, ടേപ്പ്, വീഡിയോ, പട്ടികകൾ, സ്ക്രീനുകൾ) യുക്തിപരമായ ഉപയോഗം, നിരീക്ഷകന്റെ മികച്ച വൈദഗ്ധ്യം, നിരീക്ഷകന്റെ സ്വാധീനരഹിതവും വസ്തുനിഷ്ഠവുമായ സമീപനം, വേഗത്തിലും കൃത്യവുമായ റിക്കാർഡിങ് എന്നിവ അനിവാര്യമാണ്.

ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങളുടെ ഉയർന്ന വിശ്വാസ്യത നിരീക്ഷണരീതിയുടെ മേന്മയാണെങ്കിലും യോഗ്യതയുള്ള നിരീക്ഷകരുടെ കുറവും നിരീക്ഷക പക്ഷപാതവും വിവരങ്ങളുടെ രേഖീകരണ വൈഷമ്യവും പലപ്പോഴും പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ക്ലാസുമുറിയിൽ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഈ രീതി സഹായകരമാണ്.

3. പരീക്ഷണരീതി (Experimental Method)

ആദ്യത്തെ മനശ്ശാസ്ത്ര ലബോറട്ടറി ജർമ്മനിയിൽ 1879-ൽ സ്ഥാപിച്ച വില്യംവൂണ്ട് ആണ് പരീക്ഷണ രീതിക്ക് പ്രചാരം നേടിക്കൊടുത്തത്. മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന് കൂടുതൽ വസ്തുനിഷ്ഠത നേടിക്കൊടുത്ത് അതിനെ ഒരു ശാസ്ത്രമായി വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഈ രീതി വലിയ പങ്കുവഹിച്ചു. പരീക്ഷണരീതിയിൽ, ഒരു സംഭവം ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ വ്യവസ്ഥകളും സാഹചര്യങ്ങളും പരീക്ഷകന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലായിരിക്കും. പരീക്ഷകന് സാഹചര്യങ്ങളെ വ്യത്യസ്തമാക്കാനും നിരീക്ഷിക്കാനും കഴിയും.

പരീക്ഷണങ്ങളും നിരീക്ഷണങ്ങളും എങ്ങനെയാണ് മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ വളർച്ചയിൽ പങ്കുവഹിച്ചതെന്ന് രണ്ടാം സെമസ്റ്ററിലെ ‘പഠനം’ എന്ന യൂണിറ്റിൽ വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

4. അഭിമുഖം (Interview)

ഏതെങ്കിലും ഒരു ലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തി, രണ്ടോ അതിലധികമോ വ്യക്തികൾ നടത്തുന്ന മുഖാമുഖ സംഭാഷണമാണ് അഭിമുഖം. വ്യവഹാരത്തിന്റെ വിവിധ മാനങ്ങൾ കണ്ടെത്താനും, വ്യക്തമായ ഉത്തരത്തിലേക്കു നയിക്കുന്ന ചോദകചോദ്യങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താനുമുള്ള ഇന്റർവ്യൂ ചെയ്യുന്നയാളിന്റെ കഴിവിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് അഭിമുഖത്തിന്റെ വിജയം. അഭിമുഖം പൊതുവെ രണ്ടുതരം.

1. സുഘടിതം (Strutured)
2. സുഘടിതമല്ലാത്തത് (Unstrutured)

വ്യക്തിത്വസ്വഭാവവൈകല്യപഠനത്തിനും ചികിത്സയിലും ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ക്ലിനിക്കൽ സൈക്കോളജിസ്റ്റുകളും പൊതുജനാഭിപ്രായം, വിശ്വാസങ്ങൾ, പൊതുസമൂഹാഭിപ്രായങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചു പഠിക്കുന്ന സാമൂഹിക മനശ്ശാസ്ത്രജ്ഞരും ഈ രീതി കൂടുതലായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. സാഹചര്യാനുസൃത ഭേദഗതികൾക്കുള്ള സാധ്യതയും വിശദീകരണ സാധ്യതയുമുണ്ടെങ്കിലും വിഷയവ്യതിചലനവും സമയനഷ്ടവും കൃത്രിമ സാഹചര്യങ്ങളും ചോദ്യകർത്താവിന്റെ താൽപ്പര്യങ്ങളും പലപ്പോഴും പരിമിതികളാകുന്നു.

5. സർവെരീതി (Survey Method)

ഒരു നിർദ്ദിഷ്ട സാഹചര്യത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക ഗ്രൂപ്പിൽ നിലനിൽക്കുന്ന സ്വഭാവക്രമത്തെ പഠിക്കാൻ ഈരീതി സഹായകരമാണ്. പരീക്ഷണരീതി പ്രായോഗികമല്ലാത്തിടത്ത് സർവെരീതി തിരഞ്ഞെടുക്കാം. സ്വാഭാവിക സാഹചര്യങ്ങളിൽ വലിയൊരു ഗ്രൂപ്പിൽ നിന്നുമുള്ള വിവരശേഖരണമാണ് സർവെ. ആസൂത്രണം, സാമ്പിൾ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ, വിവരശേഖരണം, വിവരവിശകലനം, നിഗമനങ്ങളിലെത്തൽ തുടങ്ങിയ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ സർവെയിലുണ്ട്.

6. ക്ലിനിക്കൽ മെത്തേഡ് (Clinical Method)

മനോരോഗ ബാധിതരായവരുടെ രോഗനിർണയത്തിലും ചികിത്സയിലുമാണ് ഇത് അധികവും ഉപയോഗിക്കുക. ക്ലിനിക്കൽ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അബ്നോർമൽ വ്യക്തിത്വ പ്രശ്നങ്ങൾ പഠിക്കുന്നു, കണ്ടെത്തുന്നു, വൈദ്യശാസ്ത്ര മാർഗങ്ങളിൽ പരിഹരിക്കുന്നു. ലെറ്റ്നർ വിമർ (Lightner Wimer)ആണ് ക്ലിനിക്കൽ

മനശ്ശാസ്ത്രവും ക്ലിനിക്കൽ രീതിയും ആദ്യമായി അവതരിപ്പിച്ചത്. പിന്നീട് ഫ്രോയ്ഡ് (Freud), ആഡ്ലർ, യൂങ് എന്നിവർ ഇത് ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു.

7. സാമൂഹിക ബന്ധപരിശോധനകൾ (Sociometric techniques)

ഗ്രൂപ്പുകളിൽ ഒരു വ്യക്തിയുടെ സാമൂഹ്യബന്ധത്തിന്റെ അളവ് നിശ്ചയിക്കാനും അയാളുടെ സ്വീകാര്യതയും അയാളോടുള്ള വിമുഖതയും എത്രമാത്രമെന്ന് പരിശോധിക്കാനുമുള്ള ഒരു മാർഗമാണ് ജെ.എൽ. മൊറീനോ (J.L.Moreno) വികസിപ്പിച്ച സാമൂഹ്യബന്ധപരിശോധന. അംഗങ്ങളോട് വിവിധ സാഹചര്യങ്ങളിൽ അവരോടൊപ്പമുണ്ടാകണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ പേരുകളും ഒഴിവാക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ പേരുകളും നിർദേശിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. സാധാരണ ഗതിയിൽ സഹസമൂഹങ്ങളിലാണ് ഇത്തരംപഠനം നടത്താറുള്ളത്.

സോഷ്യോഗ്രാം (Sociogram) തയാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനക്രമം

ഒരു ഗ്രൂപ്പിലെ (ക്ലാസ്സിലെ) കുട്ടികളോട് ലളിതമായി ഒരു ചോദ്യത്തിന്റെ പ്രതികരണം രേഖപ്പെടുത്താൻ പറയുന്നു. ഇതിനായി താഴെപ്പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും ഒരു ചോദ്യം പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. സമാനമായ മറ്റു ചോദ്യങ്ങളും ഉപയോഗിക്കാം.

1. പഠനയാത്ര പോകുമ്പോൾ ബസ്സിൽ നിങ്ങളുടെ കൂടെ സീറ്റിലിരിക്കേണ്ട കൂട്ടുകാരൻ ആരാണ്?
2. പിറന്നാൾ ദിവസം വിലകൂടിയ സമ്മാനം ഒരു സുഹൃത്തിന് നൽകാമെന്ന് രക്ഷിതാക്കൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എങ്കിൽ നിങ്ങൾ ഏതു കൂട്ടുകാരന് നൽകും?

ഈ ചോദ്യത്തിന്റെ പ്രതികരണം തന്റെ പേരെഴുതിയ സ്ലിപ്പിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. പരസ്പരം മാറിപ്പോകുന്നത് ഒഴിവാക്കാൻ 1 എന്നെഴുതി സ്വന്തം പേരും 2 എന്നെഴുതി കൂട്ടുകാരന്റെ പേരും എഴുതാൻ നിർദേശിക്കാം. ഈ സ്ലിപ്പുകൾ ഉപയോഗിച്ച് വിവരങ്ങളെ പട്ടികപ്പെടുത്താം. ഇതിനായി എല്ലാ കുട്ടികളുടെയും പേരുകൾ കുത്തനെയും വിലങ്ങനെയും എഴുതേണ്ടതാണ്. ക്രമനമ്പർ കൂടി അതോടൊപ്പം ചേർക്കാം.

പേപ്പർ സ്ലിപ്പിൽ നിന്ന് ഈ വിവരങ്ങൾ പട്ടികയിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിന് താഴെപ്പറുന്ന ക്രമം സ്വീകരിക്കാം. ഓരോ കുട്ടിയും ഏതു കുട്ടിയുടെ പേരാണ് നിർദേശിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നാണ് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടത്. കുത്തനെയുള്ള പേരു വിവരത്തിന് നേരെ ഏതു കുട്ടിയെയാണ് നിർദേശിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്ന് വിലങ്ങനെ പേരെഴുതിയതിന് നേരെയായി ‘x’ ചിഹ്നം ചേർത്താൽ മതി.

10 പേരുകൾ ഉദാഹരണമായി എടുത്ത് തയാറാക്കിയ പട്ടിക ശ്രദ്ധിക്കൂ.

ക്രമനമ്പർ 2 റാഫി എന്ന കുട്ടി ക്രമനമ്പർ 6 ആയ രവിയെയാണ് നിർദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതുപോലെ ക്രമനമ്പർ 10 സഹീറ എന്ന കുട്ടി ക്രമനമ്പർ 5 ആയ മായയെയും നിർദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	ജിഷ്ണു	റാഫി	ഷിജി	നിവി	മായ	രവി	സ്നേഹ	അനു	ജോസ്	സഹീറ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ജിഷ്ണു				x						
2	റാഫി						x				
3	ഷിജി					x					
4	നിവി	x									
5	മായ								x		
6	രവി							x			
7	സ്നേഹ		x								
8	അനു					x					
9	ജോസ്										
10	സഹീറ					x					
ആകെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ		1	1	0	1	3	1	1	1	0	0

പട്ടികയിൽ നിന്നും ജിഷ്ണു നിവിയെയും റാഫി രവിയെയും കൂട്ടുകാരായി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത് വ്യക്തമാണല്ലോ. ഇതുപോലെ ഓരോരുത്തരും നിർദ്ദേശിച്ച കൂട്ടുകാരെ കണ്ടെത്താം. ഇത് ക്രമനമ്പർ വട്ടമിട്ടെഴുതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ അസ്ത്രചിഹ്നം ചേർത്ത് താഴെ കൊടുക്കുന്ന രീതിയിൽ രേഖപ്പെടുത്താം. ഈ ചിത്രീകരണത്തെ സോഷ്യോഗ്രാം (Sociogram) എന്നു പറയുന്നു.

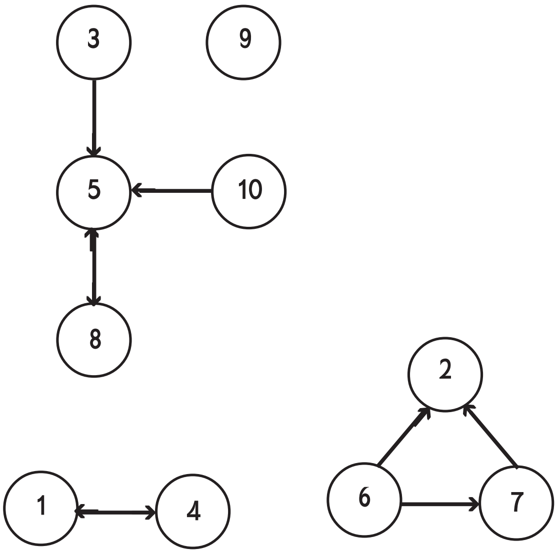

ഈ സോഷ്യോഗ്രാം വിശകലനം ചെയ്താൽ നമുക്ക് എന്തെല്ലാം കണ്ടെത്താം? കൂടുതൽ വ്യക്തികളാൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ആളുകൾ ആരൊക്കെയാണ്? ഇവരെ താരങ്ങൾ (Stars) എന്നുവിളിക്കാം.

ക്രമനമ്പർ 1 ഉം 4 ഉം പരസ്പരം നിർദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്തരക്കാർ ദ്വന്ദ്വങ്ങൾ (Twins) എന്നറിയപ്പെടുന്നു. ക്രമനമ്പർ 2, ക്രമനമ്പർ 6 നെയും ക്രമനമ്പർ 6 ക്രമനമ്പർ 7 ക്രമനമ്പർ 2 നെയും നിർദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള കൂട്ടങ്ങളാണ് ക്ലിക്കുകൾ (cliques). വളരെ കൂടുതൽ അംഗങ്ങൾ ഒരു ചങ്ങല പോലെ നിർദേശിച്ചാൽ ഗ്യാങ്ങുകൾ (gangs) രൂപപ്പെടും. ആരെയും നിർദേശിക്കാതെയും ആരാലും നിർദേശിക്കപ്പെടാതെയുമിരിക്കുന്നവർ ഏകാകികൾ (Isolates) എന്നറിയപ്പെടുന്നു. ഈ സോഷ്യോഗ്രാമിലെ ഏകാകികൾ ആരൊക്കെയാണ്?

സോഷ്യോഗ്രാം തയാറാക്കിയതിനുശേഷം ക്ലാസുമുറിയിൽ നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏകാകിൾ, ദ്വന്ദ്വങ്ങൾ, താരങ്ങൾ, ക്ലിക്കുകൾ, ഗ്യാങ്ങുകൾ എന്നിവരെ എങ്ങനെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്ന് വിശകലനം ചെയ്യൂ. അഭിലഷണീയമായ സാമൂഹികാരോഗ്യത്തിന് മുകളിൽ പറയുന്നവയിൽ ഏതു രീതിയിലുള്ള ബന്ധങ്ങളാണ് നല്ലത്? കണ്ടെത്തൂ.

(ലളിതമായ മാർഗമാണ് സോഷ്യോഗ്രാം തയാറാക്കാൻ ഇവിടെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കൂടുതൽ ചോദ്യങ്ങളും കൂടുതൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുവാനുള്ള അവസരങ്ങളും നൽകിയും സോഷ്യോഗ്രാം തയാറാക്കാം.)

8. പ്രക്ഷേപണരീതി (Projective Method)

അബോധമനസ്സിലുള്ള അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട വികാരങ്ങളെയും ചില പ്രത്യേക സ്വഭാവസവിശേഷതകളെയും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും അപഗ്രഥിക്കുന്നതിനുമാണ് പ്രക്ഷേപണരീതികൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്.

റോഷ മഷിയൊപ്പ് പരീക്ഷ (Rorschach ink blot test), തീമാറ്റിക് അപ്പർസെപ്ഷൻ ടെസ്റ്റ് (Thematic Apperception Test), ചിൽഡ്രൻസ് അപ്പർസെപ്ഷൻ ടെസ്റ്റ് (Children's Apperception Test), പദസഹചര്യ പരീക്ഷ (Word Association Test), വാക്യപൂരണ പരീക്ഷ (Sentence Completion Test) തുടങ്ങിയവ ഇതിനുദാഹരണങ്ങളാണ്.

9. സഞ്ചിതരേഖ (Cumulative Record)

ഒരു കുട്ടിയെ വ്യക്തമായി അറിയാനും പഠിക്കാനും ആരംഭം മുതലുള്ള തുടർച്ചയായ സൂക്ഷ്മമായ വിവരങ്ങൾ അനിവാര്യമാണ്. ഇത്തരം വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തിയ സമഗ്രമായ ചിത്രം പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന റിക്കാർഡായി സഞ്ചിതരേഖയെ ഉപയോഗിക്കാം. കാര്യശേഷി, മാനസികപക്വത, പഠനനേട്ടം, സാമൂഹികബോധം, മൂല്യബോധം, വൈകാരികവികാസം, ആരോഗ്യം, അനാരോഗ്യം, പാഠ്യേതര താൽപ്പര്യങ്ങൾ, പശ്ചാത്തലം, മെച്ചപ്പെടൽ സാധ്യതകൾ തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ വിവരങ്ങൾ സഞ്ചിതരേഖയിൽ ഉണ്ടാകും.

10. ഉപാഖ്യാനരേഖ (Anecdotal Records)

കുട്ടികളിലുണ്ടാകുന്ന അവിചാരിതമായ പ്രതികരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഉപാഖ്യാനരേഖറിക്കാർഡുകൾ ഉപകരിക്കുന്നു. ആകസ്മികമായ പ്രതികരണങ്ങൾ അപ്പപ്പോൾ രേഖപ്പെടുത്തി വയ്ക്കുന്നത് വ്യക്തിയുടെ സവിശേഷതകളിലേക്ക് വെളിച്ചം വീശുന്നു. പേര്, സംഭവവിവരണം, സംഭവവ്യാഖ്യാനം തുടങ്ങിയവ രേഖപ്പെടുത്താനുള്ള കോളങ്ങൾ ഈ റിക്കാർഡിൽ ഉണ്ടാകും.

11. ചെക്ക്‌ലിസ്റ്റ് (Checklist)

വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകളെ ലളിതമായി ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപാധിയാണ് ചെക്ക്‌ലിസ്റ്റ്. ഒരേ സമയത്ത് ഒന്നിലധികം പേരുടെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാനുള്ള സാധ്യത ചെക്ക്‌ലിസ്റ്റിന്റെ പ്രത്യേകതയാണ്. കണ്ടെത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സവിശേഷതയുടെ വിവിധമാനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രസ്താവനകൾ തയാറാക്കി, അവ 'ഉണ്ട്' അല്ലെങ്കിൽ 'ഇല്ല' എന്നു കണ്ടെത്തി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. വസ്തുതകൾ എത്രത്തോളം പ്രകടമാണ്/പ്രകടമല്ല എന്ന് ഇതിലൂടെ കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയില്ല.

ചെക്ക്‌ലിസ്റ്റിന്റെ സാമ്പിൾ പരിചയപ്പെടാം

സാമ്പിൾ - 1

ലക്ഷ്യം: 3 വയസ്സുള്ള ഒരു കുട്ടിയുടെ ചാലകശേഷികൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും രേഖപ്പെടുത്തിനും

കുട്ടിയുടെ പേര്			
നം	പ്രസ്താവന	ശ്രമിക്കുന്നു (Attempted)	കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട് (Mastered)
1	സ്ഥിരതയോടെ നടക്കുന്നു		
2	ഓടുന്നു		
3	ഓടി വന്ന് കൃത്യമായി നിൽക്കാൻ സാധിക്കുന്നു		
4	ഒറ്റക്കാലിൽ ചാടുന്നു		
5	ഏണിപ്പടികൾ കയറുന്നു		
6	ഒരു പടിയിൽ ഒരു കാൽ എന്ന ക്രമത്തിൽ പടികൾ കയറുന്നു		
7	മുകളിലേക്ക് ചാടുന്നു		
8	ഒറ്റക്കാലിൽ നിൽക്കാൻ കഴിയുന്നു		
9	മുച്ചക്ര സൈക്കിൾ ഓടിക്കുന്നു		
10	കൈപൊക്കി പന്തെറിയുന്നു		

സാമ്പിൾ - 2

ലക്ഷ്യം: 5 മുതൽ 6 വയസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടിയുടെ ചാലകശേഷികൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും രേഖപ്പെടുത്തിനും

കുട്ടിയുടെ പേര്			
നം	പ്രസ്താവന	ശ്രമിക്കുന്നു (Attempted)	കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട് (Mastered)
1	ബിൽഡിങ് ബ്ലോക്കുകൾ ഉപയോഗിച്ച് വീടുകളും മറ്റ് രൂപങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്നു.		
2	പേപ്പറിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയ വരകളിലൂടെ ചിത്രങ്ങൾ വെട്ടിയെടുക്കുന്നു.		
3	ചിത്രങ്ങൾക്ക് ഉള്ളിൽ നിറം നൽകുന്നു		
4	സ്വന്തമായി പേരെഴുതാൻ സാധിക്കുന്നു		

5	തല, ഉടൽ, കൈകാലുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന മനുഷ്യരൂപങ്ങൾ വരയ്ക്കുന്നു		
6	10 മുതൽ 15 വരെ ഭാഗങ്ങളുള്ള ജിഗ്സോ പസിൽ പൂർത്തീകരിക്കുന്നു		
7	സ്പൂൺ ഉപയോഗിച്ച് ഭക്ഷണം കോരിക്കഴിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു		
8	ഷൂവിന്റെ ലേസ് കെട്ടുന്നു		
9	അനായാസമായി വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നു		
10	സ്വയം ബട്ടണുകൾ ഇടുന്നു		

12. ചോദ്യാവലി (Questionnaire)

ദത്തശേഖരണത്തിന് വ്യാപകമായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ് ചോദ്യാവലി. താരതമ്യേന പ്രയാസ രഹിതവും വേഗതയും സമയലാഭവും പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ഉപാധിയാണിത്. ക്ലോസ്ഡ് എൻഡഡ് ചോദ്യാ വലി, ഓപ്പൺ എൻഡഡ് ചോദ്യാവലി എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു തരമുണ്ട്. ആദ്യത്തേതിൽ പ്രതികരിക്കുന്ന യാൽ ഇഷ്ടമുള്ള ഉത്തരം തെരഞ്ഞെടുത്താൽ മതി. ഉത്തരം നൽകേണ്ടയാൾ, നൽകാനാഗ്രഹിച്ച ഉത്ത രത്തെ, ലഭ്യമായ ഉത്തരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവോയെന്നത് ഇതിന്റെ ഒരുപ്രശ്നമാണ്. രണ്ടാമത്തേത് തുറന്നചോദ്യങ്ങളാണ്. പ്രതികരിക്കുന്നയാളിന് തനിക്കിഷ്ടമുള്ള ഉത്തരം നൽകാം. തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ ഉത്തരങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടാകില്ല. സാമൂഹ്യസ്വീകാര്യത പ്രതികരണങ്ങളെ സ്വാധീനിക്കുമെന്നത് ചോദ്യാ വലിയുടെ പരിമിതിയാകാം.

13. റേറ്റിംങ് സ്കെയിൽ (Rating scale)

ഒരു സാഹചര്യത്തെക്കുറിച്ചോ, വസ്തുതയെക്കുറിച്ചോ സ്വഭാവസവിശേഷതകളെക്കുറിച്ചോ ഉള്ള വില യിരുത്തലിന്റെ പ്രകാശനമാണ് ഇതിലുള്ളത്. ചെക്ക്ലിസ്റ്റിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമായി റേറ്റിങ് സ്കെയി ലിൽ, നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന വ്യവഹാരത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ എത്ര അളവിലും തീവ്രതയിലുമുണ്ടെന്ന് ചില മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

റേറ്റിങ് സ്കെയിൽ - സാമ്പിൾ

ലക്ഷ്യം: 5 വയസ്സുള്ള ഒരു കുട്ടിയുടെ ഭാഷാ വികസനശേഷികൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും വിലയിരുത്തുന്ന തിനും

കുട്ടിയുടെ പേര്						
നം	പ്രസ്താവന	റേറ്റിങ്				
		വളരെ മികച്ചത്	മികച്ചത്	ശരാശരി	മെച്ചപ്പെടണം	ഏറെ മെച്ചപ്പെടണം
1	നിർദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് പ്രവർത്തന ങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടാൻ കഴിയുന്നു					
2	ഒരു വസ്തുവിനെക്കുറിച്ച് ഏതാനും വാക്യങ്ങളിൽ വിവരിക്കാൻ കഴിയുന്നു					
3	സംശയങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു					
4	കാലം പരിഗണിച്ച് (ഇന്നലെ, ഇന്ന്, നാളെ) ആശയങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നു					
5	നിഷേധവാക്യങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു					

6	നാമപദങ്ങളും ക്രിയാപദങ്ങളും കൂട്ടിചേർത്ത് പൂർണവാക്യങ്ങൾ പറയാൻ കഴിയുന്നു					
7	സങ്കീർണ്ണ വാക്യങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്നു					
8	തന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ കൃത്യമായി ഭാഷണത്തിലൂടെ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നു					

14. കേസ് സ്റ്റഡി (Case study)

ഒരു വ്യക്തിയുടെ പ്രശ്നങ്ങളെ നാനാവിധത്തിലുള്ള ലഭ്യമായ വസ്തുവിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് സമഗ്രമായി പഠിക്കുന്ന രീതിയാണിത്. മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒട്ടുമിക്ക ശാഖകളും കേസ്സ്റ്റഡി പ്രയോജനപ്പെടുത്താറുണ്ട്. ക്ലിനിക്കൽ സൈക്കോളജി, വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രം, കൊഗ്നിറ്റീവ് സൈക്കോളജി, ഒക്കുപ്പേഷണൽ സൈക്കോളജി തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലെല്ലാം കേസ് സ്റ്റഡി ഫലപ്രദമായി ഏറ്റെടുത്തു വരുന്നു. ഒരു പ്രത്യേക കേസിന്റെ ആഴത്തിലുള്ള പഠനത്തിനാണിവിടെ ഊന്നൽ. ഒരു നിശ്ചിതപഠന സമീപനമാണിതിനുള്ളത് (Longitudinal method). കേസ് സ്റ്റഡിക്കായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട വ്യക്തി/സ്ഥാപനം അതിസൂക്ഷ്മമായി അപഗ്രഥിക്കപ്പെടുന്നു. ഒട്ടേറെ പഠനരീതികളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന കേസ് സ്റ്റഡിക്ക് ഹോളിസ്റ്റിക് സമീപനമാണുള്ളത്. ശരിയായ വിശകലനത്തിൽ നിന്ന് പ്രശ്നപരിഹാരത്തിലേക്കും ചികിത്സയിലേക്കും എത്താൻ കഴിയുന്നുവെന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. കേസ് തിരഞ്ഞെടുക്കൽ, പരികൽപ്പന രൂപപ്പെടുത്തൽ, സ്ഥിതിവിവരശേഖരണം, വിവരവിശകലനം, സമന്വയിപ്പിക്കൽ (Synthesis) പരിഹാരമാർഗങ്ങൾ, കേസ് റിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കൽ തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ ഘട്ടങ്ങൾ ഇതിനുണ്ട്.

15. ക്രിയാഗവേഷണം (Action Reasearch)

വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തിലെ ഒരു സജീവ പഠനരീതിയാണിത്. സ്റ്റീഫൻ എം.കോറിയാണ് (Stephen. M. Corey) ഈ രീതിയുടെ ആവിഷ്കർത്താവ്. സാധാരണ നടത്തുന്ന ഗവേഷണങ്ങളുടെ സാങ്കേതികതയോ, വ്യതിചലിക്കാനാവാത്ത നിബന്ധനകളോ ഒന്നും ക്രിയാഗവേഷണത്തിനില്ല. ഒരു ഉപദേശകനും (guide) വേണമെന്നില്ല. പ്രശ്നങ്ങളെ മുഖാമുഖം നേരിടുന്ന അധ്യാപകർ അവയ്ക്കടിസ്ഥാനമായ കാരണങ്ങളെ ഗവേഷകന്റെ വീക്ഷണഗതിയോടെ ശാസ്ത്രീയമായി ശേഖരിച്ച് അപഗ്രഥിച്ച്, വിലയിരുത്തി നിഗമനങ്ങളിലെത്തുകയും അപ്പപ്പോൾ അനുയോജ്യമായ പരിഹാരമാർഗങ്ങൾ നിർദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗവേഷണത്തിലനുവർത്തിക്കുന്ന ശാസ്ത്രീയസമീപനം ഇക്കാര്യത്തിലുണ്ടാകണം. വിവരങ്ങൾ വസ്തുനിഷ്ഠമായി ശേഖരിക്കൽ, പരികൽപ്പനകൾ രൂപീകരിക്കൽ, പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ച് ലഭ്യമായ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ വായിക്കൽ, വിലയിരുത്തൽ എന്നീ ഘട്ടങ്ങൾ ക്രിയാഗവേഷണത്തിൽ പാലിക്കണം.

പരിചയപ്പെട്ട മനശ്ശാസ്ത്ര പഠനരീതികളിലും ഉപാധികളും തുടർപഠന വേളകളിൽ അനുയോജ്യമായ സന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കണം.

- *വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഇതുവരെ നേടിയ ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ തങ്ങിനിൽക്കുന്ന ഒരു ടീച്ചറുടെ ക്ലാസ്റൂം ഇടപെടലുകളെക്കുറിച്ച് ഒരു ഓർമക്കുറിപ്പ് തയാറാക്കുക. കൈമാറി വായിക്കുകയും ചെയ്യാം. നിങ്ങളൊരു ടീച്ചറാകുമ്പോൾ സ്വന്തം ക്ലാസ് നിങ്ങൾക്കും കുട്ടികൾക്കും ആസ്വാദ്യകരമാക്കുവാൻ ഇതുവരെ നേടിയ ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിങ്ങൾ എന്തെല്ലാം ശ്രദ്ധിക്കും? മനശ്ശാസ്ത്ര ഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തൂ.*
- *നമ്മൾ ഇതുവരെ ചർച്ച ചെയ്തത് വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചാണ്. ഇത് മനശ്ശാസ്ത്രമെന്ന വലിയ കുടുംബത്തിലെ ഒരംഗം മാത്രമാണ്. അതിനാൽ മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയെയും വളർച്ചയെയും കുറിച്ച് ഒരു സാമാന്യധാരണ അധ്യാപക വിദ്യാർഥികൾ നേടേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. റഫറൻസ് നടത്തി കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.*
- *ഇവിടെ പരിചയപ്പെട്ട സോഷ്യോമെട്രി എന്ന മനശ്ശാസ്ത്ര പഠനരീതി ക്ലാസിൽ പ്രയോഗിച്ച് പ്രായോഗികത ബോധ്യപ്പെടാം. അധ്യാപികയുടെ സഹായത്തോടെ ക്ലാസ് മുറിയിലെ സാമൂഹ്യബന്ധം കണ്ടെത്തി സോഷ്യോഗ്രാം (Sociogram) തയാറാക്കുക. പ്രാക്ടിക്കൽ റെക്കോർഡിൽ ഉൾപ്പെടുത്തൂ.*

Reflective Questions

- വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തെ ഒരു പ്രയുക്തമനശ്ശാസ്ത്ര ശാഖയായി കണക്കാക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ട്?
- വിവിധ മനശ്ശാസ്ത്ര ഗവേഷണ ഉപാധികളുടെ മികവുകളും പോരായ്മകളും വിമർശനാത്മകമായി വിലയിരുത്തി കുറിപ്പുതയാറാക്കുക.
- വിദ്യാഭ്യാസമനശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ നിങ്ങൾ നേടിയ ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അധ്യാപനം ആസ്വാദ്യകരമാക്കുന്നതിന് വിദ്യാഭ്യാസ മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ച് വിശദമാക്കുക.

Reference

Educational Psychology – Developing Learners.
- Jeanne Ellis Ormrod
Pearson India Educaters Services pvt.Ltd.

Educational Psychology
Anita Woolfolk.
Pearson India Education Services Pvt. Ltd.

യൂണിറ്റ് – 2

ശിശുവികാസം

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

1. വളർച്ച, വികാസം എന്നിവ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് താരതമ്യക്കുറിപ്പ് തയാറാക്കുന്നു.
2. വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ വികാസഘട്ടങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് വിശദീകരിക്കുന്നു.
3. ഓരോ വികാസഘട്ടങ്ങളെയും ആഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പ്രത്യേകതകൾ, ശേഷികൾ എന്നിവ ശാസ്ത്രീയമായി കണ്ടെത്താനുള്ള രീതിശാസ്ത്രം മനസ്സിലാക്കി പ്രയോഗിക്കുന്നു.
4. ഓരോ വികാസഘട്ടങ്ങളിലുമുള്ള കുട്ടിയുടെ പ്രകൃതം അനുസരിച്ച് പഠനാനുഭവങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്താനുള്ള ശേഷി നേടുന്നു.
5. വികാസതത്ത്വങ്ങൾ ക്രോഡീകരിക്കുന്നു. വികാസതത്ത്വങ്ങളുടെ സവിശേഷതകൾ ഉദാഹരിക്കുന്നു.

ആമുഖം

വികാസത്തിന്റെ രൂപക്രമങ്ങൾ, വികാസത്തിലൂടെ ഓരോ കുട്ടിയിലുമുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള ധാരണകൾ കുട്ടിയെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ പ്രധാനമാണ്. ഏകദേശം ഏതു പ്രായത്തിൽ ഏതൊക്കെ മാറ്റങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കാം എന്ന തിരിച്ചറിവ് അധ്യാപകർക്കുണ്ടാവണം. വളർച്ചയുടെയും വികാസത്തിന്റെയും ഘട്ടങ്ങളിൽ പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന, വ്യത്യസ്തത പുലർത്തുന്ന കുട്ടികളെ തിരിച്ചറിയാനും ആവശ്യമായ പിന്തുണ നൽകാനും കഴിയണം. കുട്ടികളുമായി ഫലപ്രദമായി ഇടപഴകുന്നതിനും അവരുടെ വികാസത്തിനാവശ്യമായ സാഹചര്യങ്ങളൊരുക്കുന്നതിനും ശിശുവികാസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശാസ്ത്രീയധാരണ ഒരു പ്രൈമറി ടീച്ചർക്ക് അനിവാര്യമാണ്. എന്നാൽ മാത്രമേ ക്ലാസ് റൂം പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ബോധനരീതികൾ, പഠിതാക്കളുമായുള്ള ഇടപെടലുകൾ എന്നിവ ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ യൂണിറ്റിന്റെ വിനിമയത്തിന്റെ സാംഗത്യവും ഇതുതന്നെയാണ്.

‘എന്റെ മകൾ ലാസിമ എപ്പോഴും കളിയാണ്
പഠിക്കാനൊന്നും താൽപ്പര്യം കാണിക്കുന്നില്ല’.

ഒരു രണ്ടാം ക്ലാസുകാരിയെക്കുറിച്ച് അമ്മയുടെ പരാതിയാണിത്.

എട്ടാം ക്ലാസുകാരിയെക്കുറിച്ച് ഒരമ്മയുടെ പരാതി ശ്രദ്ധിക്കൂ.

‘എപ്പോഴും കൂട്ടുകാരികളെക്കുറിച്ച് പറയാൻ താൽപ്പര്യം കാണിക്കുന്നു. അച്ഛനമ്മമാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദേശങ്ങളും പരിഗണിക്കുന്നേയില്ല. ചിലപ്പോൾ സ്വപ്നലോകത്തെന്ന പോലെ പെരുമാറുന്നു’.

ഒരു ടീച്ചർ എന്ന നിലയിൽ നിങ്ങൾ എന്ത് നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് ഈ അമ്മമാർക്ക് നൽകുക?

- രണ്ടാം ക്ലാസുകാരിയുടെ പ്രായമുള്ളവർ കളികൾ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവരാണ്. അത് ആ കുട്ടിയുടെ പ്രകൃതത്തിന്റെ ഒരു സവിശേഷതയാണ്.
-
-

- എട്ടാം ക്ലാസുകാരി കൗമാരപ്രായത്തിലുള്ളവളാണ്. കൗമാര പ്രായത്തിലുള്ളവർ പൊതുവെ സമപ്രായക്കാരുമായി കൂട്ടുകൂടാനും ഇടപഴകാനും കൂടുതൽ ആഗ്രഹിക്കും. പെൺകുട്ടിയിൽ നിന്നും സ്ത്രീയിലേക്ക് ദ്രുതഗതിയിൽ ശാരീരിക മാറ്റങ്ങൾ നടക്കുന്ന കാലഘട്ടം കൂടിയാണ്.
-
-

വികാസത്തിന്റെ ഓരോഘട്ടത്തിനും തനതായ സവിശേഷതകളുണ്ട്.

വികാസഘട്ടങ്ങൾ (Stages of development)

പഠനസൗകര്യത്തിനു വേണ്ടി പലതരത്തിലുള്ള ഘട്ടവിഭജനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ശൈശവം, ബാല്യം, കൗമാരം, യൗവനം, വാർധക്യം എന്നിങ്ങനെ പൊതുവായി 5 വികാസഘട്ടങ്ങളായി തിരിക്കാം. വികാസഘട്ടങ്ങളെ ജനനത്തിനു മുമ്പും ശേഷവുമുള്ള ഘട്ടങ്ങൾ എന്ന വിഭജനവും ഉണ്ട്. അതിനെ ചില ഉപഘട്ടങ്ങളായും വേർതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

I. പ്രാഗ്ജന്മഘട്ടം (Prenatal Stage)

    i. ബീജാങ്കുരണഘട്ടം
    ii. ഭ്രൂണഘട്ടം
    iii. ഗർഭഘട്ടം

II. ജനനാന്തരഘട്ടം

    i. ശൈശവം
    ii. ബാല്യം ⟶ ആദിബാല്യം (Early childhood), മധ്യബാല്യം (Middle childhood), അന്ത്യബാല്യം (Later childhood)
    iii. കൗമാരം
    iv. യൗവനം
    v. വാർധക്യം

വ്യാപകമായി അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്ന വികാസഘട്ടങ്ങളും ഏകദേശപ്രായവും താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	വികാസഘട്ടം	ഏകദേശ പ്രായപരിധി
I	പ്രാഗ്ജന്മഘട്ടം (Prenatal Stage)	ഗർഭധാരണം മുതൽ ജനന നിമിഷംവരെ
	i. ബീജാങ്കുരണഘട്ടം	ഗർഭധാരണം മുതൽ രണ്ടാഴ്ച വരെ
	ii. ഭ്രൂണഘട്ടം	രണ്ടാമത്തെ ആഴ്ചയുടെ അവസാനം മുതൽ പത്താഴ്ച വരെ
	iii. ഗർഭഘട്ടം	പത്താമത്തെ ആഴ്ച മുതൽ ജനനംവരെ
II	ജനനാന്തര ഘട്ടം (Post natal Stage)	ജനനം മുതൽ 12 വർഷം വരെ
	i. ശൈശവം (Infancy)	ജനനം മുതൽ 2-3 വർഷം വരെ
	ii. ആദിബാല്യം (Early childhood)	3 മുതൽ 6 വയസ്സുവരെ
	iii. മധ്യബാല്യം (Middle childhood)	6 മുതൽ 9 വയസ്സുവരെ
	iv അന്ത്യബാല്യം (Later childhood)	9 മുതൽ 12 വയസ്സുവരെ
III	കൗമാരം (Adolesence)	12 മുതൽ 18-20 വയസ്സുവരെ
IV	യൗവനം (Adulthood)	20 മുതൽ 50 വയസ്സുവരെ
V	വാർധക്യം (Old age)	50 വയസ്സിനുശേഷം

ഈ പട്ടിക പ്രകാരം നിങ്ങൾ ഏതു വികാസഘട്ടത്തിലാണെന്നു കണ്ടെത്തൂ. ഈ പരിധിയിൽ വ്യക്തികൾ, സാഹചര്യങ്ങൾ എന്നിവയനുസരിച്ച് വ്യതിയാനങ്ങൾ കാണാറുണ്ട്.

ചർച്ചചെയ്യാം

നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പെരുമാറുന്നതുപോലെത്തന്നെയാണോ ശൈശവത്തിൽ പെരുമാറിയിരുന്നത്? ക്രമേണ ഈ പെരുമാറ്റങ്ങളിൽ ഉണ്ടായ മാറ്റങ്ങൾ എന്തൊക്കെ?

ചർച്ചചെയ്യൂ.

- ശിശുക്കളുടെ പ്രകൃതത്തിലെ സവിശേഷതകൾ നമുക്ക് പരിശോധിക്കാം.

ശിശുപ്രകൃതം

ശിശു, മുതിർന്നവരുടെ ചെറുപതിപ്പല്ല. ശിശുവിന്റെ പ്രകൃതവും അതിന്റെ സാധ്യതകളും അറിയുന്നത് ശിശുവിന്റെ വികാസത്തിന് അനുഗുണമായി പെരുമാറുന്നതിനും പഠനപശ്ചാത്തലമൊരുക്കുന്നതിനും എല്ലാവർക്കും-പ്രത്യേകിച്ച് രക്ഷിതാക്കൾക്കും അധ്യാപകർക്കും ഒരുപോലെ സഹായകമായിത്തീരും.

ശൈശവത്തിലെ (Infancy)പൊതുപ്രകൃതം എന്തൊക്കെയാണ്?

- എപ്പോഴും പ്രവർത്തനനിരതമാകാനുള്ള താൽപ്പര്യം
- അനുകരണവാസന
- ജിജ്ഞാസ
- ചലനാത്മകത
- സ്നേഹം, സുരക്ഷിതത്ത്വം, അംഗീകാരം എന്നിവയ്ക്കുള്ള ആഗ്രഹം
- അഹം കേന്ദ്രീകൃതചിന്ത (Ego-centric thought -ഞാൻ, എന്റേത് എന്ന ചിന്താഗതി)
- ഭാവനാലോകത്തിൽ വിഹരിക്കുവാനുള്ള താൽപ്പര്യം
- ഒരു വികാരത്തിൽ നിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്ക് പെട്ടെന്നുള്ള മാറ്റം
- ആഗ്രഹം സാധ്യമായില്ലെങ്കിൽ സാഹചര്യം നോക്കാതെയുള്ള വൈകാരിക പ്രതിഷേപ്രകടനം
- ആവശ്യങ്ങൾ നേടുന്നതിനുള്ള വ്യഗ്രത
- വിവിധതരം വസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള കളികളോടുള്ള ഇഷ്ടം
- സമപ്രായക്കാരുമായി കൂട്ടുകൂടുന്നതിനും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിനുമുള്ള താൽപ്പര്യം
- സ്വതന്ത്രമായി ചിന്തിക്കാനും ഭയരഹിതമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാനുമുള്ള താൽപ്പര്യം
- ശ്രദ്ധാദൈർഘ്യക്കുറവ്
- അമൂർത്ത ചിന്തനത്തിനുള്ള ശേഷിക്കുറവ്

ബാല്യം (Childhood)

ബാല്യത്തെ മൂന്നു മുതൽ 6 വയസ്സുവരെ ആദിബാല്യം ബാല്യം (Early childhood) 6 മുതൽ 9 വരെ വയസ്സുവരെ മധ്യബാല്യം (Middle childhood), 9 മുതൽ 12 വയസ്സുവരെ അന്ത്യബാല്യം (Later childhood) എന്നിങ്ങനെ വിഭജിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ആദിബാല്യത്തിൽ കുട്ടിയുടെ പ്രകൃതവും സവിശേഷതകളും

- ഓട്ടം, ചാട്ടം, സംഘക്കളികൾ എന്നിവയിൽ താൽപ്പര്യം കാണിക്കുന്നു
- പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ കൂടുതൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമാകുന്ന ഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ ഏറെ പ്രാധാന്യമുള്ള ഘട്ടമാണിത്.

- ശാരീരികവും ജൈവപരവുമായ (biological) ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അന്യരെ ആശ്രയിക്കുന്ന പ്രവണത കുറയുന്നു.
- ജന്തുകഥകൾ, താളപ്രധാനമുള്ള ഗാനങ്ങൾ, എന്നിവ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.
- കളിക്കോപ്പുകൾ ഉപയോഗിച്ച് കളിക്കാനും അവയിൽ സചേതനത്വം (ജീവനുണ്ട് എന്ന ബോധം) ആരോപിച്ച് പെരുമാറാനും ശ്രമിക്കുന്നു.
- അനുകരണവാസന കൂടുതൽ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.
- ജിജ്ഞാസ കൂടുതൽ പ്രകടിപ്പിക്കുകയും മുതിർന്നവരോട് പലവിധ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- ബുദ്ധിവികാസം കൂടുതൽ ത്വരിതമാകുന്നു.

മധ്യബാല്യത്തിലെ പ്രകൃതവും സവിശേഷതകളും

- യുക്തിപൂർവം ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. യുക്തി സ്പർശമില്ലാത്ത ഉത്തരങ്ങളെ അവഗണിക്കാനും സാധിക്കുന്നു.
- വീരകഥകളും ജന്തുകഥകളും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതോടൊപ്പം ഫലിതബോധമുള്ള സന്ദർഭങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുകയും അതിൽ വ്യാപരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടാനും പഠിക്കാനും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.
- സംഘബോധം കൂടുതൽ തീവ്രമാകുന്നു.
- യാഥാർഥ്യബോധത്തോടു കൂടി പെരുമാറാൻ കഴിയുന്നു. സങ്കൽപ്പ ലോകത്തു നിന്ന് വിടുതൽ വാങ്ങുന്നുവെന്ന് പറയാം

അന്ത്യബാല്യത്തിലെ പ്രകൃതവും സവിശേഷതകളും

- സാമൂഹികാവബോധം കൂടുതൽ വികസിക്കുകയും ഉത്തരവാദിത്ത ബോധം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- കൂടുതൽ യാഥാർഥ്യ ബോധത്തോടുകൂടി പെരുമാറാൻ കഴിയുന്നു
- പഠനത്തിലും കളികളിലും മാത്സര്യബോധം വർധിക്കുന്നു.
- വിമർശന ബുദ്ധിയോടുകൂടി കാര്യങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങുന്നു.
- വീരാരാധന പ്രബലമാകുന്നു
- കായികശക്തിയും ധൈര്യവും വർധിക്കുന്നു
- സമപ്രായസംഘ പ്രവർത്തനം (Peer group activity) ശക്തമാകുന്നു.
- ശാസ്ത്രീയ ചിന്തയും ജീവിതമൂല്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടും രൂപീകരിക്കുന്നു.
- ഭാഷാശേഷികളിൽ നിപുണത (വൈദഗ്ധ്യം) നേടുന്നു.

ഒന്നാമത്തെ യൂണിറ്റിന്റെ ഭാഗമായി തയാറാക്കിയ ചെക്ക്ലിസ്റ്റ്/റേറ്റിങ് സ്കെയിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി അടുത്തുള്ള പ്രീപ്രൈമറി, LP, UP സ്കൂളുകൾ സന്ദർശിച്ച് പ്രീപ്രൈമറി, ഒന്നാം ക്ലാസ്, നാലാം ക്ലാസ് എന്നിവയിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളെ പ്രകൃതം നിരീക്ഷിച്ച് പഠന റിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കൂ. ക്ലാസിൽ അവതരിപ്പിച്ച് ധാരണരേഖപ്പെടുത്തൂ. പ്രാക്ടിക്കൽ റിക്കാർഡിൽ റിപ്പോർട്ട് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു.

കൗമാരത്തിലെ പ്രകൃതവും സവിശേഷതകളും റഫറൻസിങ്ങിലൂടെ കണ്ടെത്തി ഒരു കുറിപ്പ് തയാറാക്കുക.

വളർച്ചയും വികാസവും (Growth & Development)

നിത്യജീവിതത്തിൽ നാം വളർച്ച, വികാസം എന്നീ പദങ്ങൾ ഒരേ അർഥത്തിൽ പലപ്പോഴും ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. എന്നാൽ മനശ്ശാസ്ത്രവീക്ഷണത്തിൽ ഇവ വ്യത്യസ്തമാണ്.

എന്തൊക്കെ വ്യത്യാസങ്ങളാണ് നിങ്ങൾക്കു പറയാൻ കഴിയുക?

രൂപത്തിലും പിണ്ഡത്തിലും (Mass) ഉള്ള വർധനവിനെയാണ് വളർച്ച എന്ന പദം കൊണ്ടർഥമാക്കുന്നത്. കോശവർധനവിന്റെ ഫലമായാണ് ഇതു സംഭവിക്കുന്നത്. വളർച്ച പരിമാണികമാണ് (Quantitative) വളർച്ച ഒരു അനസ്യൂത പ്രക്രിയയല്ല. പരിപക്വനം (Maturation) സംഭവിക്കുന്നതോടെ വളർച്ച നിലയ്ക്കുന്നു. വളർച്ച ഘടനാപരവും ശാരീരികവുമായ മാറ്റത്തെ കുറിക്കുന്നു. വളർച്ചയുടെ ഫലങ്ങൾ നേരിട്ടു നിരീക്ഷിക്കുവാനും അളക്കാനുമൊക്കെ സാധിക്കും.

ഘടനാപരവും ശാരീരികവുമായ മാറ്റങ്ങളെ വളർച്ചയായി പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ഗുണത്തിലുള്ള (quality) വർധനവിനെയാണ് വികാസം (Development) എന്ന പദം കൊണ്ടർഥമാക്കുന്നത്. വികാസം ജനനംമുതൽ മരണംവരെ അനുസ്യൂതം നടക്കുന്നു. പരിപക്വനത്തോടുകൂടി വികാസം അവസാനിക്കുന്നില്ല. മസ്തിഷ്ക്കത്തിന്റെ വലുപ്പവും തൂക്കവും വർധിക്കുന്നത് വളർച്ചയും ബുദ്ധിയുടെ സൂഷ്മവും കാര്യക്ഷമവുമായ ഉപയോഗം വികാസത്തിന്റെ ഫലവുമാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെയാണ് മസ്തിഷ്കം വളരുന്നു എന്നും പരാമർശിക്കുന്നത്. അതുപോലെ കൈവിരലുകൾക്ക് നീളവും വണ്ണവും വർധിക്കുന്നത് വളർച്ചയും കൈവിരലുകൾ കൃത്യതയോടും സൂഷ്മതയോടും വേഗത്തിലും പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നത് വികാസവുമാണ്. വികാസം വ്യക്തിയുടെ സമഗ്രമായ മാറ്റത്തെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ഒരു വ്യക്തിയിൽ പുരോഗനാത്മകവും ക്ഷയോൻമുഖവുമായ മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിക്കും. സാധാരണഗതിയിൽ പുരോഗനാതമകമായ പരിവർത്തനങ്ങളെ മാത്രമേ വികാസമായി പരിഗണിക്കാറുള്ളൂ. ജരാനരകൾ ഉണ്ടാകുന്നതോ കോണി കയറുമ്പോൾ കിതപ്പു കൂടുന്നതോ വികാസമായി പരിഗണിക്കാറില്ല. ചുരുക്കത്തിൽ വ്യക്തിയെ അനുക്രമമായി പരിപക്വനത്തിലേക്ക് (Matuarity) നയിക്കുന്ന പുരോഗമനാത്മകമായ (Progressive) വ്യതിയാനമാണ് വികാസം. വികാസം, വളർച്ച എന്നിവയെ താരതമ്യം ചെയ്ത് ഒരു കുറിപ്പ് തയാറാക്കൂ.

1. കോശവിഭജനം മൂലം ഒരു വ്യക്തിയുടെ പിണ്ഡത്തിലുണ്ടാകുന്ന (Mass) വർധനവാണ് വളർച്ചയെന്നു പറയാം. വ്യക്തിയെ അനുക്രമമായി പരിപക്വതത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്ന പുരോഗനാത്മകമായ മാറ്റമാണ് വികാസം.
2. ശാരീരികവളർച്ച എന്നത് ഘടനാപരവും ശാരീരികവുമായ മാറ്റമാണ്. എന്നാൽ വികാസം ശാരീരികം മാത്രമല്ല, അത് സാമൂഹിക വൈജ്ഞാനിക, വൈകാരിക, സാൻമാർഗിക ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സമഗ്രമായ വളർച്ചയാണ്.
3. വളർച്ച പരിമാണികവും (quantitative)വികാസം ഗുണാത്മകവും(qualitative) ആണ്.
4. വളർച്ച ഒരു അനുസ്യൂത പ്രക്രിയയല്ല. പരിപക്വനത്തോടു കൂടി വളർച്ച നിലനിൽക്കുന്നു. എന്നാൽ വികാസം ജനനംമുതൽ മരണംവരെ നടക്കുന്ന അനുസ്യൂത പ്രക്രിയയാണ്. പരിപക്വനത്തോടു കൂടി വികാസം അവസാനിക്കുന്നില്ല.
5. വളർച്ച ബാഹ്യമായ മാറ്റങ്ങളെ കുറിക്കുന്നുവെന്ന് പറയാം. വികാസം സാമൂഹികം, വൈജ്ഞാനികം, വൈകാരികം, സാൻമാർഗ്ഗികം തുടങ്ങിയ മേഖലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ അത് ആന്തരികവുമാണ്.
6. വളർച്ച പരിപക്വനത്തെയും പഠനത്തെയും ആശ്രയിക്കുന്നില്ല. വികാസം പരിപക്വനത്തെയും പഠനത്തെയും ആശ്രയിക്കുന്നു.
7. വളർച്ചയിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങൾ സഞ്ചിതമായതിനാൽ (cumulative) നേരിട്ട് നിരീക്ഷിക്കാനും മാപനം ചെയ്യാനും സാധിക്കുന്നു. വികാസഫലമായുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങൾ പലതും വളർച്ചയിലേതു പോലെ കൃത്യമായി മാപനം ചെയ്യാൻ സാധ്യമല്ല.

8. വളർച്ച വികാസത്തിനു കാരണമായെന്നും അല്ലെന്നും വരാം. വികാസം വളർച്ചയില്ലാതെ തന്നെ ഉണ്ടാകാം.

9. വളർച്ച വികാസ പ്രക്രിയയിലെ പല അംശങ്ങളിൽ ഒന്നുമാത്രമാണ്. വികാസം കൂടുതൽ വിപു ലവും സമഗ്രവുമാണ്. അത് വ്യക്തിയുടെ എല്ലാ മാറ്റങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

വികാസതത്ത്വങ്ങൾ (Principles of Development)

ഓരോ വ്യക്തിയും വ്യത്യസ്തനാണ്; അനന്യനാണ് (unique). ഒരു വ്യക്തിയുടെ സ്വത്വം (identity) അദ്ദേഹത്തിന്റേതു മാത്രമായിരിക്കുമെന്ന വസ്തുത പരിഗണിക്കുമ്പോൾ തന്നെ സാർവ്വത്രികമായി മനുഷ്യസമൂഹത്തിൽ ഏവർക്കും സമാനമായ ചില സവിശേഷതകൾ വികാസത്തെ സംബന്ധിച്ച് നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. അവയാണ് വികാസതത്ത്വങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്നത്. അവ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

1. വികാസം അനുസ്യൂതമാണ് (Development is continuous)

വികാസം ഒരു അനുസ്യൂതപ്രക്രിയയാണ്. ഗർഭധാരണം മുതൽ മരണംവരെ ഒരു വ്യക്തിയിൽ തുടർച്ചയായി പരിവർത്തനങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വികാസത്തിന്റെ വേഗതയിൽ ഏറ്റക്കുറച്ചിൽ ഉണ്ടാകാം. ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ ദ്രുതഗതിയിലും ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ മന്ദഗതിയിലും വികാസം നടക്കുന്നു. മരണശയ്യയിൽപോലും ആത്മീയതലത്തിലുള്ളതും വൈകാരികതലത്തിലുള്ളതുമായ വികാസം നടക്കാറുണ്ടെന്ന് ഏവരും സമ്മതിക്കുന്നകാര്യമാണ്.

2. വികാസം ക്രമീകൃതമാണ് (Development is orderly)

വികസനക്രമത്തിൽ ഒരു ക്രമീകരണവും പിൻതുടർച്ചാക്രമവും കാണാൻ കഴിയും. ഒറ്റ ദിവസം കൊണ്ട് ഒരു കുട്ടി ശൈശവത്തിൽ നിന്ന് ബാല്യത്തിലേക്കോ കൗമാരത്തിലേക്കോ പ്രവേശിക്കുന്നില്ല. പൊടുന്നനെ ഒരു ശിശു സംസാരിക്കാനോ കണക്കുകൂട്ടാനോ പഠിക്കുന്നില്ല. നിയതമായ സ്വഭാവത്തോടെ അവിരാമമായി നടക്കുന്ന പരിവർത്തനമാണ് വികസനം. യുക്തി വിചാരത്തിന് മുമ്പ് സ്മൃതിയും അമൂർത്തചിന്തനത്തിന് മുമ്പ് മൂർത്തചിന്ത എന്ന ക്രമവും കാണാൻ കഴിയും. സാധാരണ അനുവർത്തിച്ചു വരുന്ന 2 വികസനക്രമങ്ങൾ താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

എ. **ശാരീരികവികാസത്തിൽ ശിരപ്പാദാഭിമുഖക്രമം (തല മുതൽ പാദം വരെ cephalo - caudal sequence) പാലിക്കപ്പെടുന്നു.** ഗർഭസ്ഥഘട്ടത്തിൽപോലും എല്ലാ ജീവികളിലും തലയുടെ ഭാഗമാണ് ആദ്യം വികാസം പ്രാപിക്കുന്നത്. ഒരു നവജാതശിശുവിന്റെ മൊത്തം നീളത്തിന്റെ മൂന്നിലൊന്ന് തലയായിരിക്കും. നവജാതശിശുക്കളുടെ തലയുടെഭാഗം കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ വളരുന്നത് തലച്ചോറിന്റെ വികാസംമൂലമാണ്. ഇവരെ നിരീക്ഷിച്ചാൽ തുടർന്ന് കഴുത്തിന്റെ പിൻഭാഗത്തെ പേശികൾ വികാസം നേടുന്നതായികാണാം. 'കഴുത്തുറയ്ക്കുക' എന്ന ചൊല്ല് തന്നെയുണ്ട്. തുടർന്ന് നെഞ്ചിന്റെ ഭാഗമുപയോഗിച്ച് നിരങ്ങുക, ഇരിക്കുക പിടിച്ചുനിൽക്കുക എന്ന രീതിയിൽ വികാസം നടക്കുന്നതുകാണാം. പേശീവികാസത്തിൽ കഴുത്ത്, ഉടൽ, കാൽ എന്നിവിടങ്ങളിലെ പേശികൾ ക്രമത്തിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നു.

ബി. **വികസനത്തിൽ ശരീരമധ്യത്തിൽ നിന്ന് വശങ്ങളിലേക്ക് (സാമീപ്യ ദൂരസ്ഥ ദിശാക്രമം proximo distal direction) എന്ന ക്രമം പാലിക്കപ്പെടുന്നു.** ശരീരമധ്യഭാഗത്തുള്ള ഹൃദയം, കരൾ, ശ്വാസകോശം, വൃക്കകൾ എന്നീ മർമ്മപ്രധാനമായ അവയവങ്ങളും ഉദരഭാഗങ്ങളും വികാസം പ്രാപിച്ചശേഷമാണ് വിരൽത്തുമ്പുകളിലേക്ക് വികാസമെത്തുന്നത്. ഉദരവും ഉരസ്സും ഉപയോഗിച്ച് കമിഴ്ന്നു നീന്തിയതിനുശേഷം കൈകാലുകളിൽ നടക്കുന്നു. അതായത് ആദ്യം ഉടൽ പിന്നെ ബാഹു അതിനുശേഷം കൈ, വിരൽ എന്ന ക്രമത്തിലുള്ള വികസനം നടക്കുന്നു. വിരലിലെ സൂക്ഷ്മപേശികൾ ഉപയോഗിക്കാൻ 4 വയസ്സായ കുട്ടിക്കുപോലും പ്രയാസം അനുഭവപ്പെടുന്നത് ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമല്ലോ. മുതിർന്ന

വരെപോലെ സൂക്ഷ്മമായി വരയ്ക്കാനും ചായമിടാനും വരകൾക്കിടയിൽ പുറത്തുകട ക്കാതെ എഴുതാനും വിഷമം നേരിടുന്ന പ്രൈമറി കുട്ടികളെ നിങ്ങൾക്കു പരിചയമുണ്ടാ യിരിക്കും. ഈ രണ്ടു വികസനക്രമങ്ങൾക്ക് പൊതുവിൽ **വികസനഗതിനിയമം** എന്നുവി ളിക്കാറുണ്ട്.

3. വികാസം സഞ്ചിതസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയതാണ് (Development is cumulative)

വികസനം സഞ്ചിതസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയതാണ്. ആദ്യമാദ്യമുണ്ടാകുന്ന വികാസങ്ങൾ ഒന്നു ചേർന്നു സഞ്ചിത രൂപമാകുന്നതുകൊണ്ടാണ് തുടർന്നുള്ള വികസനം സാധ്യമാകുന്നത്. ഉദാ ഹരണമായി ഒരു ശിശു കേൾക്കുന്നു, കാണുന്നു, രുചിക്കുന്നു, സ്പർശിക്കുന്നു ഇതെല്ലാം ഒന്നുചേർന്നുണ്ടാകുന്ന സംവേദനമാണ് (Sensation) പ്രത്യക്ഷണത്തിന് (Perception) സഹാ യിക്കുന്നത്. ഈ പ്രത്യക്ഷണമാണ് ശിശുവിന് സംപ്രത്യക്ഷണത്തിനും (Conceptualisation) അന്തർദൃഷ്ടിലേക്കും (Inisight) പ്രശ്നപരിഹരണത്തിനും സഹായിക്കുന്നത്. കേൾവിയില്ലാതെ ഭാഷണവും ഭാഷണമില്ലാതെ വായനയും വായനയില്ലാതെ ലേഖനവും നടക്കാറില്ലല്ലോ. അതായത് ഭാഷണവികസനവും സഞ്ചിതപ്രക്രിയയുടെ ഫലമായാണ് സംഭവിക്കുന്നത്.

4. വികാസം സ്ഥൂലത്തിൽ നിന്ന് ആരംഭിച്ച് സൂക്ഷ്മത്തിലേക്ക് കടക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ വികാസം സാമാന്യത്തിൽ നിന്ന് വിശേഷത്തിലേക്ക് കടക്കുന്നു. (Development proceeds from general to specific)

നവജാത ശിശുവിന് സൂക്ഷ്മപേശികൾ ചലിപ്പിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. അവയവങ്ങൾ സ്ഥൂലമാ യാണ് ചലിപ്പിക്കുന്നത്. ഒരുശിശു അകലെയുള്ള കളിപ്പാട്ടമെടുക്കുന്നത് ശരീരം മുഴുവൻ കളി പ്പാട്ടത്തിനടുത്ത് എത്തിച്ചശേഷം കൈയും ശരീരവും ചേർത്താണ്. 2 വയസ്സുള്ള കുട്ടി പെൻസിൽ പിടിക്കുന്നത് വിരലുകൾ മാത്രം ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് കൈപ്പത്തി അപ്പാടെ ഉപയോ ഗിച്ചാണ്. കുട്ടിക്കു കോപം വന്നാൽ അതിന്റെ പ്രകടനം പല്ലുഞെരിക്കലോ മുഖഭാവത്തിലോ ഒതുക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. സങ്കടംവന്നാലും കരയുകയും ചവിട്ടുകയും കടിക്കുകയും നിയ ന്ത്രണമില്ലാതെ പെരുമാറുന്നതും സാധാരണമാണ്. ചെറിയ വേദനയുളവാക്കുന്ന അനുഭവങ്ങൾ കുട്ടിക്കുണ്ടായാലും വളരെയധികം വേദനയുണ്ടാക്കുന്ന അനുഭവങ്ങൾ കുട്ടിക്കുണ്ടായാലും കര ച്ചിലിന്റെ തീവ്രത ഏകദേശം ഒരുപോലെയിരിക്കും. ഭാഷാപരമായ വികാസവും നടക്കുന്നത് സാമാന്യത്തിൽ നിന്ന് വിശേഷത്തിലേക്ക് എന്ന ക്രമത്തിൽത്തന്നെയാണ്. വാഗിന്ദ്രിയങ്ങൾ (Vocal Organs) സ്ഥൂലമായല്ലാതെ സൂക്ഷ്മമായി ചലിപ്പിച്ച് വാക്കുകൾ ഉച്ചരിക്കുവാനും നവ ജാതശിശുവിന് സാധിക്കുന്നില്ല.

5. വികാസം പാരമ്പര്യത്തെയും (Heredity) പരിസരത്തെയും (Environment) ആശ്രയി ച്ചിരിക്കുന്നു.

ക്രോമസോമിലുള്ള ജീനുകളിൽ നിന്ന് മാതാപിതാക്കളുടെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ സന്താനങ്ങ ളിലേക്ക് വ്യാപിക്കുന്ന പ്രക്രിയാണ് പാരമ്പര്യം എന്നു പറയുന്നത്. ചുരുക്കത്തിൽ ജന്മനാലഭി ക്കുന്നതെന്തോ അതാണ് പാരമ്പര്യം എന്നു പറയാം. ത്വക്ക്, മുടി, കണ്ണ് എന്നിവയുടെ നിറം, മുഖത്തിന്റെ ആകൃതി, ശരീരത്തിന്റെ ഉയരം, വർണ്ണാന്ധത (Colour blindness) തുടങ്ങിയവ പര മ്പരാഗതമായി ലഭിക്കുമെന്ന് ചില പരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബുദ്ധി, അഭി ക്ഷമതകൾ (Aptitude), മനോഭാവങ്ങൾ, സംസ്കാരം തുടങ്ങിയവയിൽ പരിസരത്തിന്റെ സ്വാധീനം നിർണായകമാണ്. പാരമ്പര്യമായി എത്രതന്നെ മേൻമ ഉണ്ടായിരുന്നാലും അനുകൂ ലമായ പരിസ്ഥിതിയില്ലാതെ വികാസമുണ്ടാകില്ല. വിത്ത് എത്ര നന്നായിരുന്നാലും പാറപ്പു റത്ത് വിളയുകയില്ലല്ലോ. ദാരിദ്ര്യം, അവസരനിഷേധം, കുടുംബകലഹം തുടങ്ങിയ പ്രതികൂല സാഹചര്യമാണ് ലഭ്യമാകുന്നതെങ്കിൽ എത്ര ബുദ്ധിമാനും പാരമ്പര്യഗുണം സിദ്ധിച്ചവനും വികാസത്തിൽ പിന്നാക്കം പോകുകതന്നെ ചെയ്യും. രണ്ടുഘടകങ്ങളും പരസ്പര പൂരകങ്ങളാണ്.

വികാസത്തെ ഒരു മട്ടത്രികോണമായി ചിത്രീകരിച്ചാൽ പാരമ്പര്യം അതിന്റെ പാദമായും പരിസരം അതിന്റെ ലംബമായും പരിഗണിക്കാം. പാരമ്പര്യം പാദമായി പരിഗണിക്കുന്നതുകൊണ്ട് പാദനീളം വർധിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കില്ല. ലംബത്തിന്റെ നീളം എത്ര വേണമെങ്കിലും വർധിപ്പിക്കുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാം. ലംബത്തിന്റെ നീളം വർധിപ്പിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് (പരിസരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുസരിച്ച്) മട്ടത്രികോണത്തിന്റെ പരപ്പളവ് (Area) വർധിക്കുന്നു. അതായത് വികാസം മെച്ചപ്പെട്ടതാകുന്നു.

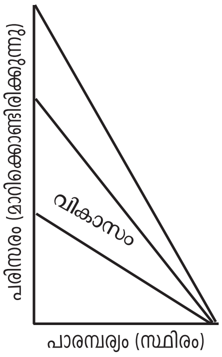

6. വികാസം പരിപക്വനത്തെയും (Maturation) പഠനത്തെയും (Learning) ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

ബാഹ്യശക്തികളുടെ പ്രേരണകൂടാതെ സ്വയമേവ നടക്കുന്ന വികാസത്തെ പരിപക്വനം എന്നു വിളിക്കുന്നു. വ്യക്തിയിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന അഥവാ നിഹിതമായിരിക്കുന്ന (inherent) സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളുടെ അനാവരണമാണ് പരിപക്വനം. പ്രത്യേക പ്രായത്തിൽ ശിശുക്കൾ മുട്ടുകുത്തി ഇഴയാനും നിൽക്കാനും ഓടാനും ചാടാനും സംസാരിക്കുവാനും ശ്രമിക്കുന്നത് ആരും പഠിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് അതിനുള്ള പാകമായതുകൊണ്ടാണ്. പുതിയ കാര്യങ്ങൾ അറിയുക, പുതിയ നിപുണതകളും (Skills) അഭിഭാവങ്ങളും (Attitude) അഭിക്ഷമതകളും (Aptitude) ആസ്വാദനക്ഷമതയും (Appreciation) ഉണ്ടാവുക എന്നിവയെല്ലാം പഠനംതന്നെയാണ്.

പെരുമാറ്റരീതികളിലും അറിവിലും അഭിക്ഷമതയിലും കലാസ്വാദനത്തിലും മാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത് പഠനംമൂലമാണ്. പരിപക്വനവും പഠനവും തമ്മിൽ അഭേദ്യമായ ബന്ധമാണുള്ളത്. ഒരു വയസ്സായ കുട്ടിയെ എഴുതിക്കാനോ അഞ്ചുവയസ്സുള്ള കുട്ടിയെ ഭരണഘടന പഠിപ്പിക്കാനോ ആരും ശ്രമിക്കാറില്ല. ഒരോന്നിനും ഓരോ പഠനാനുകൂലനിമിഷം (Teachable moment) ഉണ്ട്. പ്രായം, സന്നദ്ധത, താൽപ്പര്യം എന്നിവയെല്ലാം ഒത്തിണക്കിയ നിമിഷമാണത്. പരിപക്വനത്തെ അവഗണിച്ചു പഠിപ്പിച്ചാൽ കുട്ടികൾ നിഷേധികളോ മന്ദബുദ്ധികളോ ആയിത്തീരാനിടയുണ്ട്.

7. വികാസം വ്യത്യസ്ത ശരീരഭാഗങ്ങൾക്കു വ്യത്യസ്ത നിരക്കിൽ നടക്കുന്നു. (Development takes place at different rates for different parts of body)

ശൈശവത്തിൽ വളർച്ചയുടെ തോത് കൂടുതലാണ്. ഒരു വയസ്സാകുമ്പോൾ, ജനിക്കുമ്പോഴുള്ള ഭാരത്തിന്റെ മൂന്നുമടങ്ങ് ഭാരം ഉണ്ടാകുന്നു. കൗമാരഘട്ടത്തിലും ഇതുപോലൊരു ചാട്ടം വളർച്ചയിൽ കണ്ടുവരുന്നു. മസ്തിഷ്ക്കത്തിന്റെ വളർച്ച ഏഴോ എട്ടോ വയസ്സാകുമ്പോഴും പൂർണ്ണമാകുന്നു. പക്ഷെ അതിന്റെ വികാസം ത്വരിതമാകുന്നത് പിന്നീടാണ്. തൈമസ് ഗ്രന്ഥി (Thymus gland) യുടെ വളർച്ച സവിശേഷമാണ്. പന്ത്രണ്ടുവയസ്സാകുമ്പോഴേക്കും പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥി പരിണിതവലുപ്പത്തിന്റെ ഇരട്ടിയാകുന്നു. പിന്നീട് ക്രമേണ വലിപ്പം കുറഞ്ഞ് പൂർണ്ണത പ്രാപിക്കുന്നു. ഗർഭപാത്രം (Uterus) യൗവനാരംഭം (Puberty) വരെ വളർച്ചയില്ലാതെയിരുന്ന് പെട്ടെന്ന് വളർച്ചപ്രാപിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ജനനേന്ദ്രിയത്തിന്റെ വികസനം ശൈശവത്തിലും ബാല്യത്തിലും മന്ദഗതിയിലും യൗവ്വനാരംഭത്തിൽ അതിശീഘ്രവുമാണ്. നാഡീവ്യൂഹത്തിന്റെ വികാസം 6 – 7 വയസ്സുവരെ അതിശീഘ്രവും ബാല്യാന്ത്യത്തോടെ പ്രായേണ സമ്പൂർണ്ണവുമാകുന്നു. അസ്ഥികൂടം ശൈശവത്തിലും കൗമാരത്തിലും ത്വരിതഗതിയിൽ വളരുന്നു.

8. വികാസം പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ബൗദ്ധികം (intellectual) ശാരീരികം (Physical) വൈകാരികം (emotional) സാമൂഹികം (social) എന്നീ മേഖലകളിലെ വികാസങ്ങളെല്ലാം പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ശാരീരികാരോഗ്യം മാനസ്സികാരോഗ്യത്തെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നു. മാനസ്സികാരോഗ്യം ശാരീരികാരോഗ്യത്തെയും പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നു. ശാരീരികവൈകല്യങ്ങൾ മറ്റെല്ലാവികാസങ്ങൾക്കും പ്രതിബന്ധമായിത്തീരുന്നു. വൈകാരികസംഘർഷങ്ങൾ ശരീരത്തെയും മനസ്സിനെയും സാമൂഹികബന്ധങ്ങളെയും പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു.

9. വികാസം പ്രവചനീയമാണ്.

ഒരു നിശ്ചിതപ്രായത്തിൽ ഒരുകുട്ടിക്ക് എത്ര വളർച്ചയും വികാസവുമുണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് കണക്കുണ്ട്. കുട്ടിയുടെ വളർച്ചയുടെ തോതനുസരിച്ച് അവന്റെ പൂർണ്ണത എങ്ങനെയാകും എന്ന് പ്രവചിക്കാവുന്നതാണ്. ഉദാഹരണമായി കുട്ടിയുടെ എല്ലിന്റെ എക്സ്റേ പരിശോധിച്ചാൽ പൂർണതയിൽ കുട്ടിയുടെ വലിപ്പം എത്രയാണെന്ന് പറയാൻ സാധിക്കും. ബുദ്ധിശക്തി, അഭിക്ഷമത, സാമൂഹികബന്ധം തുടങ്ങിയവ ഏറെക്കുറെ അളക്കുവാനുള്ള ചില മാപിനികൾ മനശ്ശാസ്ത്ര വിദഗ്ധർ തയാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ശീഘ്രഗതിയിൽ വളർന്ന കുട്ടിയുടെ വളർച്ച ആദ്യാവസാനം ശീഘ്രവും മന്ദഗതിയിൽ വളർന്ന കുട്ടിയുടെ വളർച്ച ആദ്യാവസാനം മന്ദഗതിയിൽതന്നെയും ആയിരിക്കും. ഓരോ വ്യക്തിയിലും വികാസം ജീവതത്തിലുടനീളം ഗതിവേഗം കാര്യമായ വ്യത്യാസമില്ലാതെ നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ വികാസം പ്രവചനീയമാണ്.

10. വികാസത്തിന്റെ ഗതിയിൽ വ്യക്തിവ്യത്യാസമുണ്ടായിരിക്കും.

ഓരോ വ്യക്തിയും വിഭിന്നരാണ്. ഈ വ്യക്തിവ്യത്യസം വികാസത്തിന്റെ ഗതിവേഗതയിലും വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു.

11. വികാസത്തിൽ ചില നിർണായകഘട്ടങ്ങൾ ഉണ്ട്.

ഗർഭവസ്ഥയുടെ ആദ്യത്തെ 3 മാസങ്ങൾ തലച്ചോറിന്റെയും കണ്ണിന്റെയും ചെവിയുടെയും വികാസത്തിൽ നിർണായകമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ അമ്മയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾ ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിനെ പലതരത്തിൽ ബാധിക്കും. ശൈശവം ചാലകവികാസത്തിന്റെയും കൗമാരം ലൈംഗിക വികാസത്തിന്റെയും നിർണായകഘട്ടങ്ങളാണ്.

വികാസതത്ത്വങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസപരമായ പ്രാധാന്യം

- കുട്ടികളിൽ വ്യക്തിവ്യത്യാസം നിലനിൽക്കുന്നുവെന്ന അറിവ് ഓരോ കുട്ടിക്കും പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ആവശ്യമാണ് എന്നു മനസ്സിലാക്കി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുന്നു.
- പാരമ്പര്യത്തിനും പരിസരത്തിനും ശിശുവിന്റെ വികസനത്തിൽ പ്രധാനപങ്കുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു. പരിസരത്തെ അനുഗുണമാക്കാൻ ശ്രമിക്കണമെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുന്നു.
- കുട്ടികളെക്കുറിച്ച് അമിതപ്രതീക്ഷ ഇല്ലാതാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- ഒരു മേഖലയിലെ വികാസം മറ്റു മേഖലകളെ സ്വാധീനിക്കുന്നുവെന്നറിഞ്ഞ് പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒരുക്കാൻ കഴിയുന്നു.
- പഠനാനുകൂല നിമിഷത്തെക്കുറിച്ചറിയാനും അതനുസരിച്ച് പഠനക്രമം നിശ്ചയിക്കാനും കഴിയുന്നു.
- അനുയോജ്യമായ പാഠ്യപദ്ധതി, ബോധനരീതി എന്നിവ രൂപീകരിക്കാനും നടപ്പിലാക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.
- പാഠ്യ - പാഠ്യാനുബന്ധപ്രവർത്തനങ്ങൾ അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ സംഘടിപ്പിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- കുട്ടിയുടെ കഴിവിനെ ലഘൂകരിച്ച് കാണാതിരിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- പഠനം പരിപക്വനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നതിനാൽ ഏതളവുവരെ കുട്ടിക്ക് പഠിക്കാനാവുമെന്ന് അറിവ് ടീച്ചർക്കു ലഭിക്കുന്നു.
- കുട്ടികളുടെ പെരുമാറ്റത്തിലും മറ്റുള്ള അസ്വാഭാവികത കണ്ടെത്താനും പരിഹരിക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.

- കുട്ടികൾ തമ്മിലുള്ള ആരോഗ്യകരമായ ബന്ധം വിവിധ വികാസമേഖലകളുടെ വികസനത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുമെന്ന അറിവു നൽകുന്നു.

ശാരീരിക ചാലകവികാസം

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

- ശാരീരിക ചാലകവികാസത്തെ സംബന്ധിച്ച കാഴ്ചപ്പാടുകൾ വിശകലനം ചെയ്ത് രൂപീകരിക്കുന്നു.
- ശാരീരിക ചാലകവികാസത്തിൽ രക്ഷിതാക്കൾ, അധ്യാപകർ. സമസംഘങ്ങൾ എന്നിവരുടെ പങ്ക് തിരിച്ചറിയുന്നു.
- കുട്ടികളുടെ ശാരീരിക ചാലകവികാസത്തിൽ കുട്ടികളുടെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പഠനാനുഭവങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിൽ ശേഷി നേടുന്നു.

ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും നിർണായകമായ ഘട്ടമാണ് ശൈശവവും ബാല്യവും. എലിസബത്ത് ബി ഹർലോക്ക് ശാരീരികചാലകവികാസത്തെക്കുറിച്ച് ധാരാളം പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ശൈശവകാലത്ത് കുട്ടി ദ്രുതഗതിയിലുള്ള വികാസം സമഗ്രമേഖയിലും ഉണ്ടാകുന്നു. ശിശുവികാസം നിരന്തരവും ശ്രേണീബന്ധിതവുമായ ഒരു തുടർപ്രക്രിയയാണ്. ജനനം മുതൽ വിവിധശേഷികൾ ശ്രേണീബന്ധിതമായി പ്രായബന്ധിതമായി വികസിച്ചുവരുന്നത് നിരീക്ഷിച്ച് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

സ്ഥൂലപേശീചലനത്തിൽ (Gross motor development) നിന്നാണ് സൂഷ്മപേശീചലനത്തിനുള്ള (Fine motor development) കഴിവു നേടുന്നത് എന്ന വികാസതത്ത്വം നേരത്തെ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ.

മൂന്നു വയസ്സുകാർ (years 3+)

ഏതാണ്ട് സ്ഥായിയായ ഒരു സ്വഭാവരീതി മൂന്നു വയസ്സോടെ ശിശുക്കൾ ആർജിച്ചിരിക്കും. തന്റെ പ്രായം, ലിംഗപദവി എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ശിശുവിന് ധാരണ വികസിച്ചിട്ടുണ്ടാവും. നിശ്ചിതമായ കുടുംബാന്തരീക്ഷത്തിൽ നിന്ന് ചുറ്റുവട്ടത്തിലേക്കും അയൽപക്കത്തിലേക്കും സമപ്രായക്കാരായ ശിശുക്കളിലേക്കും മൂന്നു വയസ്സുകാരുടെ ശ്രദ്ധയും താൽപ്പര്യവും വികസിക്കുന്നതാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ കേവലമായ കുടുംബാന്തരീക്ഷം ശിശുവിന് പ്രചോദനപരമല്ലെന്ന് അർഥം. അതുകൊണ്ടു തന്നെ തന്റെ ചുറ്റുവട്ടത്തിനുമേൽ ശിശു സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഘട്ടമാണിത്. സ്വതന്ത്രമായി ഓടുന്നതിനും പടവുകൾ കയറിയിറങ്ങുന്നതിനും ശിശു ശേഷി ആർജിക്കുന്നു. താൻ പുതിയതായി നേടിയ ശേഷികൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നത് ശിശുവിന് ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ല. ശിശുതന്റെ പ്രതിഷേധം സാഹചര്യവും സമയവും നോക്കാതെ തന്നെ പ്രകടിപ്പിക്കും. കൂടുതലായി ശാരീരിക മുറിവുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതും ഈ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെയാണ്. ത്രിചക്രവാഹനം ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ശിശുവിന് താൽപ്പര്യമുണ്ടാകും. സവിശേഷമായ സൂക്ഷ്മപേശീവികാസവും ബന്ധപ്പെട്ട ശേഷികളും ഈ ഘട്ടത്തിൽ വികസിച്ച് വരുന്നതാണ്. വസ്ത്രത്തിലെ ബട്ടണുകൾ ഇടുന്നതിനും ഷൂ അഴിക്കുന്നതിനും കൈ കഴുകുന്നതിനും ശിശുവിന് കഴിയുന്നതാണ്. ക്രയോൺസ്, പെൻസിൽ എന്നിവ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ശിശുവിന് താൽപ്പര്യമുണ്ടാകും. തിരശ്ചീന/ലംബരേഖകൾ, വൃത്തം എന്നീ ജ്യാമിതീയ രൂപങ്ങൾ വരയ്ക്കുന്നതിന് ശിശുവിന് കഴിയും. വട്ടം വരച്ച് അതിൽ മനുഷ്യമുഖത്തെ ഉദ്ദേശിച്ച് കണ്ണ്, മൂക്ക് തുടങ്ങിയവ വരയ്ക്കുന്നതിന് ശിശു സ്വാഭാവികമായ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കും. പ്രോത്സാഹജനകമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ശിശു ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഏറെ മുന്നോട്ട് പോകും. ശിശുവിന്റെ നൈസർഗികമായ ഈ കഴിവുകളെ തടയിടുകയും കേവലമായ എഴുത്തിലേക്ക് യാന്ത്രികമായി തിരിച്ചു വിടുകയും ചെയ്യുന്നത് ശരിയല്ല.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശിശുവിന്റെ സംസാരശേഷി പതിന്മടങ്ങ് വർധിക്കുന്നതാണ്. മൂന്നു വസ്തുത

കളെ എണ്ണുന്നതിനും പൂർണമായ ഒരു വാചകം പറയുന്നതിനും കഴിയും. കഥകൾ കേൾക്കുന്നതിനും പറയുന്നതിനും ശിശുവിന് താൽപ്പര്യം വർധിക്കും. ആദ്യവും അവസാനവുമില്ലാതെ നീളുന്ന കഥകളായിരിക്കും ശിശുക്കൾ പറയുക. പടം കാണിച്ച് കഥ പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നത് കൂടുതൽ പ്രചോദനപരമാണ്. ഇത് ശിശുവിന്റെ നിരീക്ഷണപാടവവും വാക്ചാതുരിയും വർധിപ്പിക്കും. ഈ ഘട്ടത്തിൽ സമപ്രായക്കാരുടെ കളികൾ നിരീക്ഷിച്ച്, അതുപോലെ സ്വന്തം കളിപ്പാട്ടം വച്ച് വ്യക്തികേന്ദ്രിതമായി സമാന്തര കളികളിലേർപ്പെടാനായിരിക്കും ശിശുവിന് താൽപ്പര്യം. മറിച്ച് തന്റെ കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ കൂട്ടുകാർക്ക് കൊടുത്തും വാങ്ങിയും കളിക്കുന്നതിനുള്ള സ്വഭാവശേഷി വികസിച്ച് വന്നിട്ടുണ്ടാകില്ല. തന്റെ ആഗ്രഹങ്ങളും താൽപ്പര്യങ്ങളും സാധിച്ചു കിട്ടുന്നതിന് ശിശു കൂടുതൽ നിർബഹന്ധബുദ്ധിയും വാശിയും സാഹചര്യം നോക്കാതെ തന്നെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഘട്ടമാണിത്.

നാലു വയസ്സുകാരൻ (years 4+)

ശാരീരികവികാസം ഒരു പടികൂടി കടന്ന് ഒറ്റക്കാലിൽ നിൽക്കുന്നതിനും ചാടുന്നതിനുമുള്ള താൽപ്പര്യം ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശിശുക്കൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. കത്രിക ഉപയോഗിച്ച് പേപ്പർ മുറിക്കുന്നതിന് ശിശുവിന് കഴിയും. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ചിത്രങ്ങൾ മുറിച്ചെടുക്കുന്നതിന് താൽപ്പര്യമുണ്ടാകും. മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച മനുഷ്യമുഖത്തെ കൂടുതൽ അവയവങ്ങൾ ചേർത്ത് വികസിപ്പിക്കുന്നതിനൊപ്പം ചതുരം തുടങ്ങിയ ജ്യാമിതീയരൂപങ്ങൾ വരയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കഴിവും വികസിച്ച് വരുന്നതാണ്. കൂടുതൽ നന്നായി പെൻസിൽ, ക്രയോൺസ് എന്നിവ പിടിക്കുന്നതിനും ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും ശിശുവിന് കഴിയുന്നതാണ്. മനുഷ്യരൂപത്തെക്കൂടാതെ തന്റെ ചുറ്റുവട്ടത്തിൽ തനിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ള മറ്റ് രൂപങ്ങളെ വരയ്ക്കുന്നതിനും ശിശുവിന് സ്വാഭാവികമായ ഉത്സാഹം ഉണ്ടാകും. പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ ചിത്രമുള്ള ബുക്കുകളും വരയ്ക്കുന്നതിനുള്ള സാമഗ്രികളുമാണ് ഈ വികാസഘട്ടത്തിൽ ശിശുവിന് കൊടുക്കാവുന്ന ഏറ്റവും പ്രചോദനപരമായ ഇനങ്ങൾ. എന്നാൽ ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രചോദനപരമായി ഇടപെടുന്നതിനുള്ള പ്രോത്സാഹജനകമായ സാഹചര്യം ഇല്ലാത്ത കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ ഈ കഴിവ് നന്നായി വികസിച്ച് വരണമെന്നില്ല. ചിത്രങ്ങളുള്ള ബുക്കുകൾക്കൊപ്പം ചിത്രകഥകൾ വായിച്ച് കേൾക്കുന്നതിനും ശിശു അതീവമായ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കും. ചിത്രം കണ്ടും അല്ലാതെയും ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ച് തുടങ്ങും. അനുഭവങ്ങൾ ആർജിക്കുന്നതിനുള്ള ശിശുവിന്റെ തനത് മാർഗമാണിത്. പറഞ്ഞ്/വായിച്ച് കേട്ട കഥ തന്നെ വീണ്ടും വീണ്ടും കേൾക്കുന്നതിന് ശിശുക്കൾ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുക സ്വാഭാവികമാണ്. ഇതോടൊപ്പം കഥ പറയൽ ശേഷിയും കഥയിലെ യുക്തിയും വർധിച്ചു വരും. ശിശുവിന്റെ സ്വതന്ത്രമായ അന്വേഷണാത്മക സ്വഭാവം കൂടുതൽ വികസിച്ചുവരുന്നതാണ്. പ്രോത്സാഹജനകമായ അന്തരീക്ഷം ശിശുവിന് ഈ ഘട്ടത്തിൽ അനിവാര്യമാണ്. വ്യക്തി കേന്ദ്രിതമായ സമാന്തര കളികളിൽ നിന്ന് മറ്റ് ശിശുക്കളുമായി ചേർന്നുള്ള കൊടുക്കൽ വാങ്ങലുകളിലേക്ക് കളിപ്രവർത്തനം വികസിക്കും. മറ്റുള്ള ശിശുക്കളുമായി ചേർന്നുള്ള ചമഞ്ഞു കളികളിലായിരിക്കും കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് താൽപ്പര്യം. ഇതിനുള്ള തനതായ ചുറ്റുവട്ടം ഒരുക്കുക എന്നതാവണം നമ്മുടെ ഉത്തരവാദിത്തം. വിവിധ ആശയങ്ങൾ ശിശുവിന് അനുഭവവേദ്യമാക്കി കൊടുക്കുന്നതിന് പലതരം കളി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. തന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ സാധിച്ച് കിട്ടുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള നിർബന്ധബുദ്ധിയും വാശിയും ഈ ഘട്ടത്തിലും കൂടുതലായിരിക്കും. സ്വന്തമായി ടോയ്‌ലറ്റിലേക്ക് പോകുന്നതിനുള്ളശേഷി ശിശു പ്രകടിപ്പിക്കും.

അഞ്ചു വയസ്സുകാർ (years 5+)

ഈ ഘട്ടത്തോടെ ശിശുക്കൾ ചാടിക്കളിക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി ആർജിക്കുന്നതാണ്. 'ചാടരുത്, വീഴും.' എന്നിങ്ങനെയുള്ള നിർദേശങ്ങൾ ശിശുവിന്റെ തനത് പ്രവർത്തനങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്തും. സ്വന്തമായി വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി ആർജിക്കും. ചിത്രം വരയ്ക്കൽ ശേഷിയും സംസാരശേഷിയും കഥപറയലിലെ യുക്തിബോധവും കൂടുതൽ വികസിക്കുന്നു. ത്രികോണം വരയ്ക്കുന്നതിന് ശിശുവിന് കഴിയും. ചിത്രം വരയ്ക്കൽശേഷി നിരീക്ഷിച്ച് ശിശുവിന്റെ ബുദ്ധി

വികാസം നിർണയിക്കാവുന്നതാണ്. മനുഷ്യരൂപത്തെ കൂടാതെ തന്റെ ചുറ്റുവട്ടവും ചിത്രങ്ങളിൽ കടന്നുവരും. എന്നാൽ ഇവ കൂടുതൽ മിഴിവാർന്നതാകണമെന്നില്ല. ചിത്രങ്ങൾ വരച്ച് നിറം കൊടുക്കുന്നത് ശിശുവിന്റെ ഒരു പ്രധാന പ്രവർത്തനമായിത്തീരും. ഇവിടെ പ്രോത്സാഹജനകമായി അന്തരീക്ഷവും അനുഭവങ്ങളും നിർണായകമാണ്. സാമഗ്രികൾ സ്വതന്ത്രമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യമാണ് ആവശ്യം. ചിത്രകഥകൾ വായിച്ചു കേൾക്കുന്നതിനുള്ള താൽപ്പര്യം വർധിച്ചു കൊണ്ടേയിരിക്കും. ശിശുവിന്റെ ചോദ്യം ചോദിക്കൽ സ്വഭാവം അതിന്റെ മൂർധന്യത്തിലെത്തുന്നതാണ്. കഥകൾക്ക് യുക്തി വർധിക്കുന്നതിനൊപ്പം തന്റേതായ കഥകളും ശിശു പറഞ്ഞു തുടങ്ങും. 'മോൾ അച്ഛന്റെ കഥ മോഷ്ടിച്ചതാണല്ലേ?' എന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്കൊന്നും ഇവിടെ സ്ഥാനമില്ല. കൂട്ടുകാരോടുള്ള താൽപ്പര്യം വർധിച്ചുവരും. ഈ പ്രായത്തിലുള്ളവർ വീട്ടിൽ നിന്ന് വിവിധ സാധനങ്ങൾ എടുത്തു കൊണ്ടുവന്ന് സുഹൃത്തുക്കൾക്ക് കൊടുക്കുന്നതായിരിക്കും. നിയമങ്ങൾ പാലിക്കുന്നതിനും അവ അനുസരിക്കാത്തവരെക്കുറിച്ച് പരാതി പറയുന്നതിനും ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശിശുക്കൾ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇത് ശിശുവിന്റെ നൈതിക വികാസത്തെ കുറിക്കുന്നു. പൊതുവിൽ വാശിയിൽ അയവ് വരുന്നു. അഞ്ചു വയസ്സ് പൂർത്തിയാകുമ്പോഴേക്കും ശിശു തനതായ പഠനവ്യഗ്രത പ്രകടിപ്പിച്ചു തുടങ്ങും. അക്ഷരം അറിഞ്ഞു കൂടെങ്കിൽക്കൂടി 'സാങ്കൽപ്പിക എഴുത്ത്' നടത്തുന്നതിനും 'സാങ്കൽപ്പിക വായന' നടത്തുന്നതിനുമുള്ള പ്രവണത കാണിക്കും. ഇത് ശിശുവിന്റെ പഠന വ്യഗ്രതയെ കുറിക്കുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ തനതായ വികാസഘട്ടത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നതിന് അവസരവും പ്രോത്സാഹനവും ലഭിക്കുന്ന ശിശുവിന് കഥപറയലിലൂടെ, ചമഞ്ഞുള്ള കളികളിലൂടെ, ജ്യാമിതീയ ചിത്രവരകളിലൂടെ, ശരിയായ ശാരീരിക മാനസിക ബുദ്ധിവികാസം പ്രാപിക്കാനാവുന്നു. പ്രീപ്രൈമറി വികാസഘട്ടത്തിന് ഒടുവിലെത്തുമ്പോൾ അക്ഷരാഭ്യാസത്തിന് തനതായ പാകത കൈവരുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ അഞ്ചു വയസ്സ് പൂർത്തിയാവുന്നതോടെ ശിശു പ്രൈമറി വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് വികാസപരമായി തയാറാവുന്നു എന്നർഥം.

3 മുതൽ 6 വയസ്സു വരെയുള്ള കാലയളവിനെ പൊതുവിൽ പ്രീ പ്രൈമറിയെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുമെങ്കിലും മൂന്ന് വയസ്സുകാരും നാലു വയസ്സുകാരും അഞ്ചുവയസ്സുകാരും തമ്മിൽ താന്താങ്ങളുടെ താൽപ്പര്യങ്ങളിലും ശേഷികളിലും വ്യത്യസ്തരാണ് എന്നാണ് മുകളിൽ കണ്ടത്. അതുകൊണ്ട് പ്രീസ്കൂളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന അനുഭവം/അന്തരീക്ഷം ഓരോ ഗ്രൂപ്പിനും വ്യത്യസ്തമായിത്തന്നെ പ്രചോദനപരവും സന്തോഷദായകവും വിജ്ഞാനപ്രദവും ആയിത്തീരേണ്ടതുണ്ട്. മറിച്ച് പ്രീ സ്കൂൾ അനുഭവം ഒരു ഗ്രൂപ്പിന് (മൂന്നു വയസ്സുകാർക്ക്) അമിത പ്രചോദനപരവും (over stimulating) മറ്റൊരു ഗ്രൂപ്പിന് (അഞ്ച് വയസ്സുകാർക്ക്) വിരസതയും (under stimulating) സൃഷ്ടിക്കുന്നതാകരുത്. അതായത് ഓരോ ഗ്രൂപ്പിനും അവരുടെ സവിശേഷമായ വികാസഘട്ടവും താൽപ്പര്യവും കണക്കിലെടുത്ത് വെവ്വേറെതന്നെ പ്രവർത്തന പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.

3 മുതൽ 6 വയസ്സുവരെയുള്ള (3+, 4+, 5+) ശിശുവികാസഘട്ടത്തിന്റെ പ്രധാന നാഴികക്കല്ലുകൾ നാലു തലങ്ങളിലായി താഴെയുള്ള ചാർട്ടിൽ (ചാർട്ട് 1) കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ചാർട്ട് 1

ശിശുവികാസ ഘട്ടങ്ങൾ (നാഴികക്കല്ലുകൾ)

വയസ്സ്	സ്ഥൂലപേശീ വികാസം	സൂക്ഷ്മപേശീ വികാസം	ഭാഷാപരം	വ്യക്തിപരം/ സാമൂഹികപരം
3+	പടികൾ കയറുകയും ഇറങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. മുച്ചക്രവാഹനം ചവിട്ടുന്നു. നിമിഷനേരത്തേക്ക് ഒറ്റക്കാലിൽ നിൽക്കുന്നു	നെടുകെയും കുറുകെയുമുള്ള വരകൾ, വട്ടം എന്നിവ വരയ്ക്കുന്നതിന് താൽപ്പര്യപ്പെടുന്നു. ക്രയോൺസ്, പെൻസിൽ എന്നിവ ഉപയോഗിക്കുന്നു, 10 ക്യൂബുകൾ വരെ അടുക്കുന്നു.	സംസാരശേഷി പതിന്മടങ്ങ് വർധിക്കും, പൂർണ വാക്യങ്ങളിൽ തുടങ്ങും, സ്വന്തം പ്രായവും ലിംഗ പദവിയും തിരിച്ചറിയുന്നു, 3 വസ്തുക്കൾവരെ കൃത്യമായി എണ്ണുന്നു, കഥകൾ കേൾക്കാനും പറയാനും താൽപ്പര്യം കാണിക്കുന്നു. ചിത്രം കാണിച്ച് കഥ പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നത് പ്രചോദനപരമാണ്.	സവിശേഷമായ വ്യക്തി കേന്ദ്രിത ചിന്തയും സ്വഭാവവും, ഉണ്ടാകും. സമപ്രായക്കാരുടെ കളിപ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ച് അവരുമായി കൂട്ട് ചേരാതെ സമാന്തരകളിയിൽ ഏർപ്പെടുന്നു, വസ്ത്രം അഴിക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നു, കൈ കഴുകുന്നു. തന്റെ ഇഷ്ടങ്ങൾ സാധിച്ചു കിട്ടാൻ കൂടുതൽ നിർബന്ധ ബുദ്ധി പ്രകടിപ്പിക്കും, അത് ഹാനിക്കപ്പെട്ടാൽ സാഹചര്യം നോക്കാതെ പ്രതിഷേധിക്കും.
4+	ഒറ്റക്കാലിൽ നിൽക്കുന്നു, കത്രിക ഉപയോഗിച്ച് പേപ്പറുകൾ മുറിക്കുന്നു.	ചതുരവും അധിക ചിഹ്നവും വരയ്ക്കുന്നു. 2 മുതൽ 4 വരെ അവയവങ്ങളോടു കൂടിയ മനുഷ്യനെ വരയ്ക്കുന്നു.	നാലു വസ്തുക്കൾ കൃത്യമായി എണ്ണുന്നു, സ്വന്തം കഥകളിൽ യുക്തിബോധം കടന്നുവരുന്നു. ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നു, ചിത്രകഥ തന്നെ വീണ്ടും വീണ്ടും കേൾക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.	സമപ്രായക്കാരുമായി ചേർന്ന് കൊടുക്കൽ-വാങ്ങൽ രീതിയിലേക്ക് കളി വളരുന്നു. ചമഞ്ഞുള്ള കളികളിൽ ഏർപ്പെടുന്നു. ടോയ്‌ലറ്റിൽ സ്വന്തമായി പോകുന്നു.
5+	വള്ളിച്ചാട്ടം ചാടുന്നു. (Skipping)	ത്രികോണം വരയ്ക്കുന്നു മനുഷ്യരൂപം പൂർത്തീകരിക്കുന്നു, ചിത്രം വരച്ച് നിറം നൽകൽ പ്രധാന പ്രവർത്തനമാകുന്നു ചുറ്റുപാടുമുള്ള, മനസ്സിൽ തങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ മിഴിവോടെ വരയ്ക്കുന്നു.	നാലുനിറങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നു, 10 വസ്തുക്കൾ കൃത്യമായി എണ്ണുന്നു, ചോദ്യം ചോദിക്കൽ സ്വഭാവം മൂർധന്യത്തിലെത്തുന്നു, കഥകൾ യുക്തിസഹമാകുന്നു. സാങ്കൽപ്പിക വായന, എഴുത്ത് എന്നിവ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. പഠന വ്യഗ്രത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു	സ്വന്തമായി വസ്ത്രം ധരിക്കുകയും അഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു, കൂട്ടുകാരോട് താൽപ്പര്യം വർധിക്കുന്നു, വീട്ടിൽ നിന്ന് സാധനങ്ങൾ എടുത്തു കൊണ്ടുവന്ന് കൂട്ടുകാർക്ക് കൊടുക്കുന്നു, വീട്ടിലെ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു. പരാതി പറയുവാനുള്ള പ്രവണത വർധിക്കുന്നു.

ശൈശവകാലത്തെ പ്രായാനുസൃതശേഷി വ്യത്യാസം

താരതമ്യ പട്ടിക

പ്രായാനുസൃതമായി 3-4, 4-5, 5-6 എന്നീ പ്രായക്കാർ പേശീശേഷികൾ, ഭാഷ, വൈകാരികത, വൈജ്ഞാനികത, പ്രവർത്തനശേഷി, താൽപ്പര്യങ്ങൾ എന്നിവയിൽ വ്യത്യസ്തരാണ്. ചില സൂചനകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു. ശിശുക്കളുടെ പ്രകൃതത്തിലുള്ള ഈ വ്യത്യാസങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്താകണം അനുഭവപ്രവർത്തനങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടത്. ശേഷിക്കപ്പുറത്തേക്ക് പ്രവർത്തന നിലവാരം ഉയർത്തുന്നത് കുട്ടിയുടെ വികസനത്തെ അസന്തുലിതമാക്കും.

3 – 4 പ്രായം	4 – 5 പ്രായം	5 – 6 പ്രായം
1. സ്ഥൂല-സൂക്ഷ്മ പേശികൾക്ക് വേണ്ട നിയന്ത്രണം കുറവാണ്.	1. ശരീരത്തിന്റെ ചലനങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിയും.	1. സ്ഥൂല-സൂക്ഷ്മ പേശികൾക്ക് താരതമ്യേന നിയന്ത്രണം വന്നിട്ടുണ്ട്. കൂടുതൽ സങ്കീർണമായ ചലനശേഷി ആർജിക്കുന്നു.
2. മുതിർന്നവരുടെ സഹായത്തോടെ ദിനചര്യകൾ ചെയ്യാനും - വസ്ത്രം അഴിക്കാനും ഇടാനും കഴിയും.	2. സ്വന്തമായി ദിനചര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനും വസ്ത്രം ധരിക്കാനും ആരംഭിക്കും.	2. സ്വന്തം ആവശ്യങ്ങൾ സ്വയം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നവരാണ്.
3. മുതിർന്നവരുടെ വ്യക്തിഗതമായ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി പല കാര്യങ്ങ ചെയ്യാൻ കഴിയു.	3. കൂട്ടുകൂടാനും മുതിർന്നവരോട് ധാരാളം സംസാരിക്കാനും കഴിയും	3. കൂട്ടുകാരുണ്ടാവുകയും മുതിർന്നവരിൽ നിന്ന് സ്വതന്ത്ര്യം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ധാരാളം സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
4. ഒറ്റയ്ക്കിരുന്നു കളിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. മറ്റുവരുമായി കളിക്കോപ്പുകൾ പങ്കുവയ്ക്കാൻ ഇഷ്ടം	4. കൂട്ടുകൂടി കളിക്കാൻ ഇഷ്ടമാണ്. കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ പങ്ക് വയ്ക്കാനും മറ്റുള്ളവരെ സഹായിക്കാനും കഴിയും	4. നിയമങ്ങൾ പാലിച്ചു കൊണ്ട് കളികളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിനും നിയമങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും കഴിയും.
5. ഊർജസ്വലാണ്. പെട്ടെന്ന് ശാഠ്യം കാണിക്കും	5. ഊർജസ്വലരാണ്. പ്രവർത്തനനിരതരാണ്. ശാഠ്യസ്വഭാവം കാണിക്കും	5. എപ്പോഴും പ്രവർത്തനനിരതരും ഊർജസ്വലരുമാണ് - ചില കാര്യങ്ങളിൽ ശാഠ്യം പിടിക്കും.
6. ചെറുചെറു വാക്യങ്ങളിലൂടെയുള്ള നിർദേശങ്ങൾ തിരിച്ചറിയും. പദസ്വാധീനം കുറവാണ്.	6. നിർദേശങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും അവ പാലിക്കുന്നതിനും കഴിവുണ്ട്.	6. കൂടുതൽ നിർദേശങ്ങൾ ഒരുമിച്ച് മനസ്സിലാക്കാനും അതിനനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാനം, സൂക്ഷ്മമായി ഭാഷയിലൂടെ പ്രകടിപ്പിക്കാനും കഴിയും

ശാരീരികചാലകവികാസവും കളിയും

കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യത്തിനും നാഡിവ്യൂഹ വളർച്ചയ്ക്കും ആന്തരികാവയവങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും പേശീദൃഢതയ്ക്കും കായിക പ്രവർത്തനം അനിവാര്യമാണ്. കുട്ടികളുടെ ജന്മസിദ്ധമായ പ്രധാനപ്രകൃതം കളികളോട് കാണിക്കുന്ന അതീവതാൽപ്പര്യമാണ്. അതിലളിതമായ വിവിധ കളികളിൽ പോലും കായിക പ്രവർത്തനത്തിന്റെ അംശം ധാരാളം കലർന്നിരിക്കുന്നു. കായികപ്രവർത്തനങ്ങൾ ശാരീരിക നൈപുണികൾ ആർജിക്കുന്നതിലും ശാരീരികചാലക വികാസം ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഏറെ സഹായിക്കും. ശിശുവികാസത്തിന്റെ മർമ്മപ്രധാനമായ ഭാഗമാണ് ശിശുക്കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്ന അനുഭവ പ്രവർത്തനങ്ങൾ. ശിശുപ്രകൃതത്തെ പരിഗണിച്ച്, യോജിച്ച അനുഭവങ്ങൾ ഒരുക്കിയും ശിശുവിന്റെ സമഗ്രവികാസത്തെ സഹായിക്കുന്ന കളി പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നത് ഏറെ ഗുണകരമാണ്.

3-6 വയസ്സു കാലഘട്ടത്തിൽ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ ദ്രുതഗതിയിലുള്ള വികാസം, മസ്തിഷ്ക്ക വളർച്ചയുടെ ബഹുഭൂരിഭാഗവും പൂർത്തിയാകൽ നടക്കുന്നു. കൂടാതെ ശാരീരിക ചാലകവികാസ മേഖലയിലും ഭാഷാവികാസമേഖലയിലും മറ്റും സർവ്വതോമുഖമായ വികാസം നടക്കുന്ന പ്രായവും കൂടിയാണ്. അതുകൊണ്ട് ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ലഭിക്കേണ്ട അനുഭവങ്ങൾ ശരിയായ അളവിലും ഗുണനിലവാരത്തിലും കിട്ടിയാൽ മാത്രമേ ശിശുവികാസം പൂർണ്ണമാകുകയുള്ളൂ. ശിശു വളരുന്ന പരിസ്ഥിതി അതിലുള്ള നാനാജാതി ജീവികൾ, കൂട്ടുകാർ, വസ്തുക്കൾ തുടങ്ങിയവയുമായി നിരന്തരം ഇടപെടുമ്പോഴാണ് ഈ വികാസം സംഭവിക്കുന്നത്. സ്വാഭാവികമായ കളികളും കളിപ്രവർത്തനങ്ങളും ഇതിന് ധാരാളം അവസരമൊരുക്കുന്നു. പഞ്ചേന്ദ്രീയ വികാസത്തോടൊപ്പം സ്ഥൂല-സൂഷ്മപേശികൾ, കണ്ണിന്റെയും കൈകളുടെയും ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനം പ്രാഗ് വായന/ലേഖന/ഗണിതശേഷികൾ മറ്റുമേഖലകൾ എന്നിവയുടെ വികാസത്തിനും അനുഗുണമായ കളി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒരുക്കാൻ പ്രീപ്രൈമറിയടക്കമുള്ള വിദ്യാലയങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണം.

കളി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുണ്ടാകേണ്ട ഗുണങ്ങൾ

⇨ പ്രകൃതത്തിനും നിലവാരത്തിനും യോജിച്ചത്
⇨ രസകരമായിരിക്കണം
⇨ പരിസരബന്ധിതം
⇨ ജീവിതഗന്ധി
⇨ ലളിതം
⇨ സ്വാഭാവികം
⇨ പ്രക്രിയാബന്ധിതം
⇨ ശിശുസൗഹൃദപരം
⇨ പരസ്പരബന്ധിതം (ഉദ്ഗ്രഥിതം)
⇨ പ്രാദേശിക വഴക്കമുള്ളത്
⇨ വൈവിധ്യവും പുതുമയും നിലനിർത്തുന്നത്
⇨ സ്വതന്ത്രമായി ഇടപെടാൻ കഴിയുന്നത്
⇨ പ്രചോദനപരം
⇨ തുടർപഠന സാധ്യതയുള്ളത്
⇨ സമഗ്രവികാസം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നത്
⇨ മാനവികതയിലൂന്നിയത്

Assignment:- കുട്ടികളുടെ സമഗ്രവികാസത്തെ സഹായിക്കുന്ന (Std I)ഒരു കളിപാക്കേജ് തയാറാക്കുക.

അനുഭവ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

3 മുതൽ 6 വയസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടികളുടെ ശാരീരിക ചാലകവികാസം സുഗമമായി നടക്കുന്നതിന് അനുഗുണമായ അനുഭവ പ്രവർത്തനങ്ങൾ താഴെ നൽകുന്നു.

		പ്രവർത്തന സൂചന	
ആർജിക്കേണ്ട	3 – 4 പ്രായം	4 – 5 പ്രായം	5 – 6 പ്രായം
ശരിയായ വളർച്ച	• മാസം തോറും തൂക്കവും ഉയരവും രേഖപ്പെടുത്തുക • പോഷകാഹാരം ലഭ്യമാക്കുക • ആരോഗ്യപരിശോധന നടത്തുക • രക്ഷിതാക്കൾക്ക് ആരോഗ്യ-പോഷകാഹാര ബോധവൽക്കരണം.	• മുൻ അനുഭവം പോലെ	• മുൻ അനുഭവം പോലെ
സ്ഥൂലപേശീ വികാസം	• സ്വതന്ത്രമായ കളികൾ • ഓടൽ • വരയിൽ നടക്കൽ • ഇഴയൽ • വലിക്കൽ • ഇറങ്ങൽ • ഇഷ്ടികയിൽ ചാടി നടക്കൽ • നിശ്ചിത ദൂരം ചാടൽ • മുച്ചക്ര സൈക്കിൾ ഓടിക്കൽ	• സ്വതന്ത്രവും നിയന്ത്രിതവുമായ കളികൾ • വിവിധ ദിശയിൽ ഓടുന്നതിന് • രണ്ടു കാലിൽ ഉയർന്നു ചാടൽ • ഒറ്റക്കാലിൽ നിൽക്കൽ • നിശ്ചിത ദൂരം ഓടൽ - ചാടൽ • ഏണിയിൽ കയറൽ • കയറുന്നതിനും ചാടുന്നതിനും • പന്ത് എറിയൽ • പന്ത് പിടിക്കുന്നതിന് • സൈക്കിളിങ്	• സ്വതന്ത്രവും നിയന്ത്രിതവും വിവിധ ദിശകളിലേക്കുള്ള ചലനം സാധ്യമാകുന്നതുമായ കളികൾ • വട്ടത്തിൽ നടക്കുന്നതിന്, വട്ടത്തിൽ ഓടുന്നതിന് • പാലത്തിലൂടെ നടക്കുന്നതിന് • പന്ത് തട്ടി നടക്കുന്നതിന് • ഒറ്റക്കാലിൽ നിൽക്കുന്നതിന്, വള്ളിച്ചാട്ടം ചാടുന്നതിന് • കാലുകൾ ക്രോസ്സാക്കി നിൽക്കുന്നതിന്

		• മറ്റൊരാൾക്ക് പന്തെറിഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നതിന് • കാലുകൊണ്ട് പന്തടിക്കുന്നതിന് • കൈകൾ ഉയർത്തി നൃത്തം ചെയ്യുന്നതിന് • വിവിധ താളത്തിൽ കൈകൊട്ടുന്നതിന്	• സൈക്കിളിങ് • ഒപ്പം ഓടുന്നതിന് • കയറാനും ഇറങ്ങാനും • ചാടാൻ • പന്ത് പിടിക്കുന്നതിന് • നിശ്ചിത അകലത്തിലുള്ളവർക്ക് എറിഞ്ഞു നൽകാൻ • ചാടി അടിക്കൽ
• സൂക്ഷ്മ പേശീവികാസവും ഏകോ - സൂക്ഷ്മ പേശീവികാസം - കണ്ണും കൈയുമായുള്ള ഏകോപനം - കൈയും വായുമായുള്ള ഏകോപനം	• ചിത്രങ്ങളിൽ ക്രയോൺ നിറം നൽകൽ • ബോർഡിലും നിലത്തും വെറുതെ വരയ്ക്കൽ • വലിയ മുത്തുകൾ പെറുക്കിയെടുക്കൽ • പൂഴിയിൽ കളിക്കൽ • വെള്ളം കൊണ്ട് കളിക്കൽ • കുപ്പികളുടെ അടപ്പ് അഴിക്കൽ	• ചിത്രം വരയ്ക്കൽ - നിറം നൽകൽ • ബോർഡിലും തറയിലും ചിത്രം വരയ്ക്കൽ • കടലാസ്സ് മടക്കൽ - രൂപങ്ങൾ നിർമിക്കൽ • കത്രികകൊണ്ട് മുറിക്കൽ • പേനയുടെ ടോപ് ഇടൽ അഴിക്കൽ • മുത്തു കോർക്കൽ • പൂക്കൾ കോർക്കൽ • വിവിധ രൂപങ്ങൾ നിർമിക്കൽ	• സ്വന്തമായി ചിത്രം വരച്ച് നിറം നൽകൽ • വിവിധ രൂപങ്ങളിൽ നിറം നൽകൽ • വഴികണ്ടെത്തൽ പോലുള്ള പസ്സിലുകൾ ചെയ്യൽ • വഴിവരച്ചു ചേർക്കൽ • കട്ടൗട്ടിൽ വരയ്ക്കൽ • വെള്ളം മറ്റൊരു പാത്രത്തിലേക്ക് ഒഴിക്കൽ
	• ബലൂൺ പൊട്ടിക്കൽ • സോഫ്റ്റ് ബോളിൽ അമർത്തൽ • കുത്തുകൾ യോജിപ്പിക്കൽ • സ്പൂൺ ഉപയോഗിച്ച് ആഹാരം കഴിക്കൽ	• കട്ടൗട്ടിൽ വരയ്ക്കൽ • പൂഴിയിൽ കളിക്കൽ • വെള്ളത്തിൽ കളിക്കൽ • കളിമണ്ണിൽ രൂപങ്ങൾ നിർമിക്കൽ • ചെറുതും വലതുമായ വസ്തുക്കൾ പെറുക്കി എടുക്കൽ • ബോർഡിലെ ദ്വാരത്തിൽ നൂല് കടത്തൽ • കുത്തുകൾ യോജിപ്പിക്കൽ • ജിഗ്സോപസിലുകൾ • സ്വന്തം പേര് നോക്കിവരയ്ക്കൽ • അക്ഷരചിത്രം വരയ്ക്കൽ • കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ പേരെഴുതൽ • പരിചിതമായവയുടെ പേര് നോക്കി വരയ്ക്കൽ • ബ്രഷിങ്, പെയിന്റിംഗ് • ഷൂലേസ് കോർക്കൽ • ഷർട്ടിന്റെ ബട്ടണിടൽ • സ്പൂൺ ഉപയോഗിച്ച് ആഹാരം കഴിക്കുക.	• പെറുക്കിയെടുക്കൽ • സൂചിയിൽ നൂല് കോർക്കൽ • സ്ക്രൂ അഴിക്കൽ, ഉറപ്പിക്കൽ • വിവിധ രൂപങ്ങൾ നിർമിക്കൽ • ഒറിഗാമി രൂപങ്ങൾ നിർമിക്കൽ • പെൻസിൽ കൂർപ്പിക്കൽ • ഓല, മറ്റ് പ്രകൃതി വസ്തുക്കൾ എന്നിവ കൊണ്ട് രൂപങ്ങൾ നിർമിക്കൽ • ക്രമമായി എടുത്തു വയ്ക്കൽ • അബാക്കസ്സിൽ ക്രമീകരിക്കൽ • കൊളാഷ് രൂപങ്ങൾ നിർമിക്കൽ • കടലാസ് മടക്കൽ - രൂപങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കൽ • ലെയ്സ് കെട്ടൽ • വിരൽ ചിത്രങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കൽ • സ്വന്തം പേരെഴുതൽ (ചിത്രം വരച്ച്) • ബട്ടണിടൽ • സ്പൂൺ ഉപയോഗിച്ച് ആഹാരം കഴിക്കൽ

ചാലകവികാസതത്ത്വങ്ങൾ

മുമ്പ് പ്രതിപാദിച്ച വികാസതത്ത്വങ്ങളിൽ ചിലത് ചാലകവികാസവുമായി കൂടുതൽ ബന്ധമുളളവയാണ്. അവ ചാലകവികാസതത്ത്വങ്ങളായിട്ടാണ് പൊതുവെ അറിയപ്പെടുന്നത്. അവ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

1. സ്ഥൂലചലനങ്ങളിൽ നിന്ന് സൂക്ഷ്മചലനങ്ങളിലേക്ക്

വികാസത്തിൽ സ്ഥൂലചലനങ്ങളിൽ നിന്ന് സൂക്ഷ്മചലനത്തിലേക്ക് എന്ന ക്രമം പാലിക്കുന്നു.

2. സ്ഥൂലപേശികളിൽ നിന്ന് സൂക്ഷ്മപേശികളിലേക്ക്

സ്ഥൂല പേശികളിൽ നിന്ന് സൂക്ഷ്മപേശികളിലേക്കു വൈദഗ്ധ്യം കൈവരുന്നു.

3. ശിരോഭാഗത്തു നിന്ന് പാദങ്ങളിലേക്ക്

ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന്റെയും നവജാതശിശുവിന്റെയും വികാസം ശിരോഭാഗത്തുനിന്ന് പാദങ്ങളിലേക്ക് എന്ന ക്രമത്തിലാണ് നടക്കുന്നത്. തല, കഴുത്ത്, ഉടൽ, പാദം എന്ന ക്രമത്തിലുള്ള വികാസത്തെയാണ് ഇവിടെ വിവക്ഷിക്കുന്നത്.

4. അധികോർജവിനിമയത്തിൽ നിന്ന് ലഘു പ്രയ്തനത്തിലേക്ക്

ഒരു ശിശു ഏർപ്പെടുന്ന പല പ്രവർത്തനങ്ങളിലും വർദ്ധിതമായ രീതിയിൽ ഊർജം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു. സന്തോഷം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ശിശു ചലിപ്പിക്കുന്ന അവയവങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു നോക്കിയാൽ ഇതു ബോധ്യപ്പെടും. കുട്ടി വളർന്നുവരുന്നതോടുകൂടി പല ശാരീരിക പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ലഘുവായ രീതിയിലുള്ള ഊർജവിനിയോഗവും പ്രയത്നവും മാത്രമേ ചെലവഴിക്കുന്നുള്ളൂ.

5. ദ്വിപാർശ്വതത്ത്വത്തിൽ നിന്ന് ഏകപാർശ്വത്തിലേക്ക്

പലർക്കും കാലിന്റെയും കയ്യിൽ കൂടിയ സ്വാധീനം ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽ മാത്രമാണോ? ഇടം കൈയ്യൻമാരെയും വലതുകാൽ കൊണ്ടു നന്നായി പന്തടിക്കുന്നവരെയും ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ലേ. ഇരുഭാഗവും ഒരുപോലെ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന കുട്ടിയുടെ ചാലകവൈദഗ്ധ്യം ഏതെങ്കിലും ഒരു ഭാഗത്തു കൂടുതലായി കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന ഈ സവിശേഷതയാണ് ദ്വിപാർശ്വത്വത്തിൽ നിന്ന് ഏകപാർശ്വത്തിലേക്ക് എന്ന ചാലകതത്ത്വമായി അറിയപ്പെടുന്നത്. അതായത് വേഗം, ദാർഢ്യം, സ്ഥിതി, സൂഷ്മത എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രകടമാകുന്ന ദ്വിപാർശ്വത്വം (Bilaterality) ക്രമേണ ഏകപാർശ്വ പ്രവർത്തന ശേഷിയായി മാറുന്നു.

വിളംബിത ചാലകവികാസം (Delayed Motor development)

ഓരോ പ്രായത്തിലും കുട്ടി ചില ശാരീരിക ചാലക പ്രവർത്തനങ്ങൾ (phsical-motor-activities) ചെയ്യണമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരേ പ്രായമുള്ള എല്ലാ കുട്ടികളും ഒരേ നിലവാരത്തിലുള്ള ചാലകപ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യണമെന്നില്ല. ചില കുട്ടികളിൽ അൽപ്പം കാലവിളംബം ഉണ്ടായെന്നുവരാം. ഇതിനെ വിളംബിത ചാലകവികാസം എന്നാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

വിളംബിത ചാലകവികാസത്തിനുള്ള കാരണങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് പരിശോധിക്കാം.

- അനാരോഗ്യം
- തടിച്ചശരീരം
- ഭയം
- ബുദ്ധിവികാസത്തിലുള്ള കുറവുകൾ
- അഭ്യാസക്കുറവ്
- അഭിപ്രേരണാരാഹിത്യം
- സ്ഥൂലചലനങ്ങൾ അഭ്യസിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് സൂഷ്മചലനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന പ്രാധാന്യം.

മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളെ ഒഴിവാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടത്തുകയും ചാലകവികാസത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുകയും വേണം. ശൈശവഘട്ടത്തിൽ കുടുംബത്തിനും ആദ്യബാല്യഘട്ടങ്ങളിൽ പ്രീപ്രൈമറി സ്കൂളുകൾക്കും നിർണായകമായ റോൾ ഉണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

വിളംബിത ചാലകവികാസം ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ഒരു കുടുംബത്തിന് എന്തൊക്കെ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ സാധിക്കും. ചർച്ച ചെയ്ത് കുറിപ്പ് തയാറാക്കൂ.

ഓരോ വികാസഘട്ടത്തിലും കുട്ടികൾക്കുണ്ടാകുന്ന ശാരീരിക മാറ്റങ്ങൾ രക്ഷിതാക്കളും അധ്യാപകരും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. കുട്ടികൾ സന്തുലിതമായ പോഷകാഹാരം നൽകുന്നതിൽ വീടും വിദ്യാലയവും ബാധ്യതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സ്കൂൾ ഉച്ചഭക്ഷണ പരിപാടി ഈ തലത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമായ ചുവടുവയ്പ്പാണ്. സ്കൂൾ പാഠ്യപദ്ധതി ചാലകവികാസത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൽക്ക് ഉചിതമായ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നുണ്ട്. കായികവിദ്യാഭ്യാസം, ഉദ്യാന പരിപാലനം, കൈത്തൊഴിലുകൾ, പ്രവൃത്തിവിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവയൊക്കെ പ്രൈമറി വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ സാംഗത്യം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

വൈകാരിക വികാസം (Emotional Development)

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

- വൈകാരിക വികാസം സംബന്ധിച്ച കാഴ്ച്ചപ്പാടുകൾ വിശകലനം ചെയ്ത് നിഗമനം രൂപീകരിക്കുന്നു.
- രക്ഷിതാക്കൾ, അധ്യാപകർ, സമസംഘങ്ങൾ, അയൽപക്കം എന്നിവർക്ക് വൈകാരിക വികാസത്തിലുള്ള പങ്ക് തിരിച്ചറിയുന്നു.
- വൈകാരിക ബുദ്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് നിഗമനങ്ങൾ ക്രോഡീകരിക്കുന്നുണ്ട്.
- ജീവിത വിജയത്തിൽ വൈകാരിക വികാസത്തിന്റേയും വൈകാരിക ബുദ്ധിയുടെയും പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് സ്വജീവിതത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു.
- പഠിതാക്കളുടെ വൈകാരിക വികാസത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഇടപെടാനുള്ള മനോഭാവം രൂപപ്പെടുന്നു.

'ചിരിച്ചീടിന മധ്യേതാൻ
കരയുന്നിതു ബാലകൻ'

ഈ വരികളുടെ ആശയമെന്താണ്? നിങ്ങൾ ഇതിനോടുയോജിക്കുന്നുണ്ടോ? ശിശുവികാരങ്ങളുടെ മറ്റെന്തെല്ലാം സവിശേഷതകളാണ് നിങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്?

-

വികാരപ്രകടനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ശിശുക്കളിൽ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉണ്ടാകാ മെങ്കിലും ചില പൊതുസവിശേഷതകളും കണ്ടെത്താൻ കഴിയും, താഴെ കൊടുത്ത കുറിപ്പു വായിക്കുക.

ശിശുവികാരങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകൾ

1. ശിശു വികാരങ്ങൾ ഹ്രസ്വായുസ്സുള്ളവയാണ് (ക്ഷണികത)

ശിശുവികാരങ്ങൾ അൽപ്പസമയത്തേക്ക് മാത്രമേ നിലനിൽക്കുകയുള്ളൂ. അതു കഴിഞ്ഞാൽ പെട്ടെന്ന് നിലയ്ക്കുന്നു. പ്രായമാകുന്തോറും വികാരപ്രകടനത്തെ സാമൂഹിക നിയന്ത്രണങ്ങൾ സ്വാധീനിക്കുന്നതുകൊണ്ട് വികാരങ്ങൾ ദീർഘകാലം നിലനിൽക്കും.

2. ശിശുവികാരങ്ങൾ തീവ്രങ്ങളാണ് (തീവ്രത)

വികാരം ഉണർത്തുന്ന സാഹചര്യം വളരെ നിസ്സാരമായാൽ പോലും ശിശുക്കളുടെ വികാരങ്ങൾ തീവ്രമായിരിക്കും. കുട്ടികൾക്ക് വികാരങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ പൊതുവെ എളുപ്പമായിരിക്കില്ല. വലിയ വേദന അനുഭവിക്കുമ്പോഴും ചെറിയവേദന അനുഭവിക്കുമ്പോഴും ശക്തമായി കരയുന്ന കുട്ടികളെ നാം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമല്ലോ? ചെറിയ സന്തോഷാനുഭവം ലഭിക്കുമ്പോഴും അത്യുൽ സാഹത്തോടെ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്ന കുട്ടിയുടേത് തീവ്രതയോടുകൂടിയ പ്രകടനം തന്നെയാണ്. പ്രായമാകുന്തോറും തീവ്രത കുറയുന്നു. പെട്ടെന്നുള്ള വികാരവിക്ഷോഭം ഉണ്ടാവാതെ നിയന്ത്രി ക്കാൻ കഴിയുന്നു.

3. ശിശുവികാരങ്ങൾ മാറിമാറി വരുന്നു (ചഞ്ചലത അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥാനാന്തരണം)

കുട്ടികളുടെ വികാരങ്ങൾ ഒന്നിൽ നിന്ന് മാറ്റൊന്നിലേക്ക് പെട്ടെന്ന് മാറിപ്പോകും. കരയുന്ന കുട്ടിക്ക് കളിപ്പാട്ടം കിട്ടിയാൽ ദു:ഖം സന്തോഷമായി മാറും. അസ്വാസ്ഥ്യത്തിൽ നിന്ന് ഉല്ലാസത്തിലേക്ക് തിരിയാൻ ചിലപ്പോൾ ഒരു മിഠായി മതിയാകും. കോപത്തിൽ നിന്ന് പുഞ്ചിരിയിലേക്കും പൊട്ടിച്ചിരിയിൽ നിന്ന് കണ്ണീരിലേക്കും പെട്ടെന്ന് മാറി വരുന്ന കുട്ടികളെ നമുക്ക് സുപരിചിതമാണല്ലോ. എന്നാൽ മുതിർന്നവരുടെ വികാരങ്ങൾ പെട്ടെന്ന് മാറില്ല. അത് കുറച്ചുകൂടി സ്ഥിരമായിരിക്കും.

4. ശിശുവികാരങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കാവുന്നതാണ് (വൈകാരികദൃശ്യത) (detectabiltiy)

ശിശുക്കളിലെ വൈകാരികത പെട്ടെന്ന് കണ്ടെത്താം. അവർക്ക് തങ്ങളുടെ വൈകാരിക വ്യവ ഹാരങ്ങൾ ഒളിച്ചു വയ്ക്കാനാവില്ല. വികാരത്തെ മൂടി വയ്ക്കുന്നത് കുറവായിരിക്കും. മുതിർന്നവർ വികാരത്തെ മറച്ചു വച്ച് പെരുമാറും. അതിനാൽ പ്രായമായവരുടെ യഥാർഥ വികാരങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ വിഷമമായിരിക്കും. കരച്ചിൽ, നഖം കടിക്കൽ, സംസാരത്തിനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട്, ദിവാസ്വപ്നം കാണൽ, സങ്കോചം, തുടങ്ങിയവ ചില വികാരപ്രതികാരണങ്ങളാണ്.

5. ശിശുവികാരങ്ങൾ പെട്ടെന്ന് കെട്ടടങ്ങുന്നു (സംക്ഷിപ്തത)

കുട്ടികളുടെ വൈകാരികാനുഭവങ്ങൾ പെട്ടെന്ന് കെട്ടടങ്ങുന്നു. എന്നാൽ മുതിർന്നവരുടെ വികാരം തുടർന്നുള്ള മാനസികാവസ്ഥയെ ബാധിക്കും.

6. ശിശുവികാരപ്രകടനം കൂടെക്കൂടെയുണ്ടാകുന്നു (ആവൃത്തി)

ഒരു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ശിശുപ്രകടിപ്പിക്കുന്ന വികാരങ്ങളുടെ എണ്ണം വളരെ കൂടുതലായിരിക്കും. ചിലപ്പോൾ ഒരേവികാരം തന്നെ നിരവധിത്തവണ ആവർത്തിച്ചുവെന്നും വരാം. പ്രായമാകു മ്പോൾ സമായോജനം (adjustment) കൈവരിക്കാൻ പ്രാപ്തനാകുകയും വികാരങ്ങളുടെ ആവൃത്തി കുറഞ്ഞു വരികയും ചെയ്യുന്നു.

7. ശിശുക്കളുടെ രണ്ട് വൈകാരികവസ്ഥകളുടെ ഇടവേള കുറവായിരിക്കും

ശിശുക്കളുടെ വൈകാരികാവസ്ഥകൾ മാറിമാറിവരും. ഇത്തരത്തിലുള്ള 2 വൈകാരികാവസ്ഥ കളുടെ ഇടവേള കുറവായിരിക്കും. എന്നാൽ മുതിർന്നവരുടേതിൽ ഈ ഇവവേള കൂടുതലാ യിരിക്കും.

ചുരുക്കത്തിൽ തീവ്രത, ക്ഷണികത, ചഞ്ചലത, ആവൃത്തി, വൈകാരികദൃശ്യത അല്ലെങ്കിൽ നിർണയത (detectabiltiy), സംക്ഷിപ്തത തുടങ്ങിയവ ശിശുക്കളിലെ വികാരങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകളാണ്. അതിലാളനവും തിരസ്ക്കരണവും കുട്ടികളുടെ വൈകാരിക സന്തുലിതാവസ്ഥ നശിപ്പിക്കും. അധ്യാപകരും രക്ഷിതാക്കളും വൈകാരിക നിയന്ത്രണമുള്ള വരായാൽ കുട്ടികളും ഒരു പരിധിവരെ അങ്ങനെയായിത്തീരാനിടയുണ്ട്.

വൈകാരിക സവിശേഷതകൾ എല്ലാ കുട്ടികളിലും ഒരു പോലയാണോ?

കുട്ടികൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന പ്രധാനവികാരങ്ങൾ ഏതെക്കെയാണ്?

കുട്ടികളിലെ പ്രധാന വികാരങ്ങൾ

ഭയം (Fear)

ശിശുക്കളിൽ പൊതുവെ ഭയം ജനിപ്പിക്കുന്ന ചോദകങ്ങൾ, ഉച്ചത്തിലുള്ള ശബ്ദം, ഇരുട്ട്, ഉയർന്ന സ്ഥലങ്ങൾ, മൃഗങ്ങൾ, ഒറ്റപ്പെടൽ, വേദന, അപരിചിതരായ വ്യക്തികൾ/ സ്ഥലങ്ങൾ/വസ്തുക്കൾ തുടങ്ങിയവയാണ്. 2 മുതൽ 6 വയസ്സ് വരെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികളിലാണ് ഭയത്തിന്റെ ആധിയും ദൃശ്യമാകുന്നത്. ബുദ്ധി, ലിംഗഭേദം, സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക അവസ്ഥ, ശാരീരികാവസ്ഥ, സുരക്ഷിതത്വബോധം, സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങൾക്ക് അനുസരിച്ച് കുട്ടികളുടെ ഭയം എന്ന വികാരത്തിന്റെ പ്രകടനം വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഭയത്തിനു കാരണമാകുന്നവയെ പരിചയപ്പെടാനും സമ്പർക്കത്തിലേർപ്പെടാനും സഹായിക്കുക, നിർദ്ദിഷ്ഠചോദകത്തെ ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ലെന്ന് പ്രായോഗികമായി തെളിയിക്കുക, നിർഭയത്വം വളർത്തുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങൾ ഒരുക്കുക, ആത്മവിശ്വാസം വർധിപ്പിക്കുക തുടങ്ങിയ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഭയം ഒഴിവാക്കുവാൻ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

സംഭ്രമം (Embarrassment)

മറ്റൊരു വ്യക്തിയോ വ്യക്തികളോ തന്നെക്കുറിച്ച് എന്തു കരുതും അല്ലെങ്കിൽ തന്നെ എങ്ങനെ വിലയിരുത്തും എന്നതു സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തിക്കുണ്ടാകുന്ന അങ്കലാപ്പാണിത്. ഈ വികാരം 5, 6 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളിൽ സാധാരണയായി കാണാറില്ല. കുട്ടികളുടെ പ്രായം വർധിക്കുന്തോറും സംഭ്രമവും വർധിക്കുന്നതായി കാണാൻ കഴിയുന്നു. പരിഹാസ്യനായതോ, അപമാനിതനായതോ ആയ സന്ദർഭങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ സംഭ്രമം വർധിക്കുവാൻ കാരണമാകുന്നു.

ആകുലത (Worry) :

ഭയത്തിന്റെ സാങ്കൽപ്പിക രൂപമാണ് ആകുലത. യഥാർഥ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പകരം ഭയാനക സന്ദർഭങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തയിൽ നിന്നാണ് ആകുലത ഉണ്ടാകുന്നത്. കുട്ടികളിൽ ഭാവനാശേഷി വികസിച്ചതിനുശേഷമാണ് ഈ വികാരം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നത്. ഏകദേശം മൂന്ന് വയസ്സോടെ ആകുലത പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ ആരംഭിക്കുന്ന കുട്ടിയിൽ കൗമാരപ്രായത്തിന്റെ തുടക്കം വരെ ഈ വികാരം വർധിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. തുടർന്ന് യുക്തിചിന്തയ്ക്കുള്ള കഴിവ് വികസിക്കുന്നതോടെ ആകുലതകളുടെ പിന്നിലുള്ള അർഥ ശൂന്യത തിരിച്ചറിയുന്നതോടെ തിരിച്ചറിയുകയും ഈ വികാരത്തിന്റെ തീവ്രത കുറഞ്ഞു വരികയും ചെയ്യുന്നു.

ഉൽക്കണ്ഠ (Anxitey)

സംഭവിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ഒരു അനഭിലഷണീയമായ അവസ്ഥയെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തയിൽ നിന്നും ഉടലെടുക്കുന്നതാണിത്. മുന്നോട്ട് പോകാൻ കഴിയാതെ നിസഹായാവസ്ഥ അനുഭവപ്പെടുന്നു. വിഷാദഭാവം, അസ്വസ്തത, mood swings, ഉറക്കമില്ലായ്മ, ക്ഷിപ്രകോപം, മറ്റുള്ളവരുടെ വാക്കുകളോടും പ്രവർത്തികളോടുമുള്ള അസാധാരണമായ sensitivtiy എന്നിവ ഇതിന്റെ പ്രകടിത രൂപങ്ങളാണ്.

കോപം (Anger)

ഉദ്ദേശിക്കുന്ന / ആഗ്രഹിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കാതിരിക്കുക. ശിക്ഷിക്കപ്പെടുക തുടങ്ങിയ അവസ്ഥകളിൽ നിന്നും ഉടലെടുക്കുന്ന വികാരമാണിത്. ബാല്യത്തിൽ കോപ പ്രകടനങ്ങൾ സാധാരണയായി കൂടുതലായി കാണുന്നു. ഇത് പ്രധാനമായും രണ്ട് തരത്തിലാണ്.

Impulsive :- ഭവിഷ്യത്തുകളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കാതെ പൊടുന്നനെയുള്ള കോപപ്രകടനം (impulsive response) മാണ് ആദ്യത്തേത്. തുടിക്കുക, ചവിട്ടുക, കടിക്കുക, തള്ളുക, വലിക്കുക തുടങ്ങിയ പല മാർഗങ്ങളിലൂടെ കോപം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

Inhibited responses: കോപം പ്രകടിപ്പിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഭവിഷ്യത്തുകൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട് മുഖം കറുപ്പിക്കൽ, വേദന/ദു:ഖം പ്രകടിപ്പിക്കൽ എന്നീ മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുന്നതാണ് (inhibited response) രണ്ടാമത്തേത്.

കോപത്തെ കോപം കൊണ്ട് നേരിടാതെ സൗമ്യമായി നേരിടുക, കോപത്തിന് കാരണ മാകാവുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുക തുടങ്ങിയവ കോപ നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള മാർഗങ്ങ ളാണ്.

അസൂയ (Jealosuy)

തനിക്ക് ലഭിക്കേണ്ടത് മറ്റൊരാൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളോ ലഭിക്കാനുള്ള സാധ്യതയോ ജനിപ്പിക്കുന്ന വികാരമാണ് അസൂയ. ഭയം, കോപം എന്നീ വികാരങ്ങളുമായി ചേർന്നാണ് ഈ വികാരം പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെടുക. ഉഭാഹരണമായി രണ്ടാമത്തെ കുട്ടി പിറന്നുകഴിയുമ്പോൾ ഒന്നാമത്തെ കുട്ടിക്ക് തനിക്ക് ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്നേഹവും പരിചരണവും നഷ്ടമാകുമോ എന്ന ആശങ്കയിൽ നിന്നും നവജാത ശിശുവിനോട് അസൂയ ഉടലെടുക്കുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ ഓമനത്വമോ, അസുഖമോ, വൈകല്യമോ ഉള്ള കുട്ടിക്ക് മാതാപിതാക്കൾ നൽകുന്ന അധികപരിഗണന സഹോദരങ്ങളിൽ അസൂയ ജനിപ്പിക്കാം. അസൂയ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത് ഇടിക്കുക, തൊഴിക്കുക, കടിക്കുക, മാന്തുക മുതലായ പ്രകടമായ പ്രതികരണങ്ങളിലൂടയോ കുട്ടിയേപ്പോലെ പെരുമാറുക, നഖം കടിക്കുക, കിടക്കയിൽ മൂത്രം ഒഴിക്കുക തുടങ്ങിയ പരോക്ഷ പ്രതികരണങ്ങളിലൂടെയോ ആവാം.

വിഷാദം (Grief)

ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവ നഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന മാനസികമായ വേദനയാണ് വിഷാദം എന്ന് പറയാം. കുട്ടികളിൽ 'വിഷാദം' 'കരച്ചിൽ' ആയി പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഉള്ളിൽ ഒരുക്കപ്പെടുന്ന വിഷാദം ഉൾവലിവ്, വിശപ്പില്ലായ്മ, ഉറക്കമില്ലായ്മ, ഭീതിജനകമായ സ്വപ്നങ്ങൾ, തുടങ്ങിയ രീതികളിൽ പ്രകടമാകുന്നു.

ജിജ്ഞാസ (Curiostiy)

തന്നെക്കുറിച്ചും തന്റെ ചുറ്റുപാടിനെക്കുറിച്ചും അറിയാനായി പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ആഗ്രഹമാണിത്. കുട്ടി തന്റെ ശരീരത്തെക്കുറിച്ചും അവയവങ്ങളെക്കുറിച്ചും ചുറ്റുപാടുമുള്ള വസ്തുക്കൾ, വ്യക്തി കൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചും അറിയുന്നതിനുള്ള താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

ആനന്ദം (Joy/Pleasure/Delight)

അഭിലഷണീയമായ വികാരമായി ആനന്ദത്തെ പരിഗണിക്കാം. ശൈശവാവസ്ഥയിൽ ശാരീരി കമായ സുഖാവസ്ഥയുടെ പ്രതികരണമായി കുട്ടികൾ ആനന്ദം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. മിക്കവാറും പുഞ്ചിരിയിലൂടെയാണ് ഈ വികാരം പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. ആനന്ദത്തിന്റെ ഉയർന്ന തലമാണ് ആഹ്ളാദം (Happiness). മുതിർന്നവരുടെ സ്നേഹപ്രകടനങ്ങളും അംഗീകാരം നൽകലും കുട്ടികളിൽ ആനന്ദം ജനിപ്പിക്കുന്നു.

സ്നേഹം (Affection/Love)

തന്റെ ആവശ്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്നവരോടും കൂടെ കളിക്കുന്നവരോടും തനിക്ക് ആനന്ദവും സംതൃപ്തിയും നൽകുന്നവരോടും കുട്ടികൾ സ്നേഹം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. കുട്ടികൾ അവരെ സ്നേഹിക്കുന്നവരോടും അടുപ്പം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നവരോടും കൂടുതൽ സ്നേഹപ്രകടനം നട

ത്തുന്നു. ബാല്യത്തിൽ അമ്മയോടും അച്ഛനോടും സഹോദരങ്ങളോടും പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന സ്നേഹം പിന്നീട് കൂട്ടുകാരോടും അധ്യാപകരോടും ആയി വികസിക്കുന്നു.

വൈകാരിക വികാസം കാതറിൻ ബ്രിഡ്ജസിന്റെ കണ്ടെത്തലുകൾ

കുട്ടികളുടെ വൈകാരിക വികസനത്തെക്കുറിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി പഠിച്ച മനശ്ശാസ്ത്രജ്ഞയാണ് കാതറിൻ ബ്രിഡ്ജസ്. നവജാതശിശുക്കൾ മുതൽ 24 മാസം പ്രായമായ കുട്ടികൾ വരെ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു വലിയ സംഘം ശിശുക്കളെ ഒരു 'വാത്സല്യ ഗൃഹ'ത്തിൽ വച്ച് നിരീക്ഷിച്ചാണ് പഠനത്തിന് വിധേയമാക്കിയത്. നവജാതശിശുക്കളിൽ ഒരു തരം സന്ത്രാസം (excitement or ഇളക്കം) മാത്രമാണ്. കാണപ്പെടുന്നതെന്ന് അവർ കണ്ടെത്തി. കൃത്യമായി വ്യവഛേദിച്ചറിയാത്ത ഈ സാമാന്യമായ വികാരപ്രകടനം കുറഞ്ഞ കാലത്തിനുള്ളിൽ അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യും. മൂന്നു മാസമാകുമ്പോൾ ഈ സന്ത്രാസം അസ്വാസ്ഥ്യമോ ഉല്ലാസമോ ആയി വികസിക്കുന്നു. ആറുമാസമാകുമ്പോൾ നിഷേധാത്മക വികാരങ്ങൾക്കു മുൻതൂക്കം ഉണ്ടാവുകയും അസ്വാസ്ഥ്യം, ഭയവും വെറുപ്പും കോപവും ആയി വികസിക്കുന്നു. പന്ത്രണ്ടുമാസമാകുമ്പോൾ സൃഷ്ടിപരമായ വികാരങ്ങൾ രംഗത്തെത്തുകയും പ്രഹർഷവും (elation) പ്രിയവും (affection) ആയി വേർതിരിയുകയും ചെയ്യുന്നു. 18 മാസമാകുമ്പോൾ അസ്വാസ്ഥ്യത്തിൽ നിന്ന് അസൂയ അഥവാ ഈർഷ്യ വികസിക്കുന്നു. പ്രിയം, പ്രായപൂർത്തിയായവരോടുള്ള പ്രിയവും കുട്ടികളോടുള്ള വാത്സല്യവും ആയി വേർതിരിഞ്ഞ് ആനന്ദം (joy) പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. കാതറിൻ ബ്രിഡ്ജസ് ഈ വിവരങ്ങൾ ഒരു ചാർട്ടു രൂപത്തിൽ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് ബ്രിഡ്ജസ് ചാർട്ട് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു.

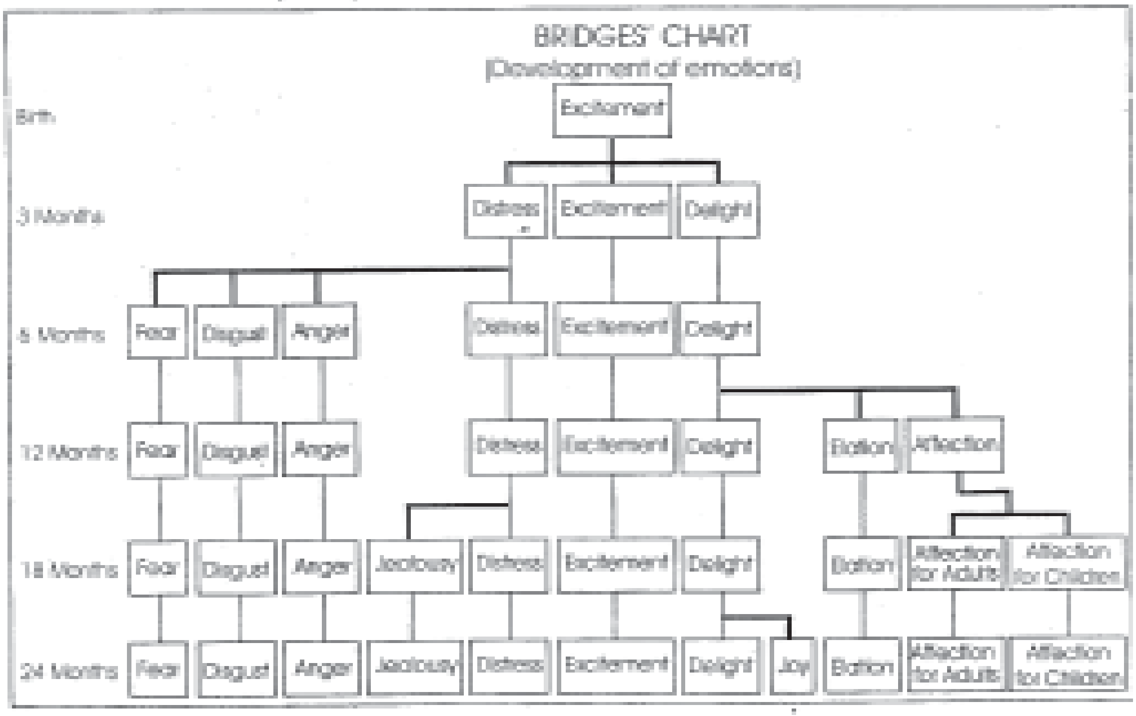

കാതറിൻ എംബ്രിഡ്ജസിന്റെ പ്രധാന കണ്ടെത്തലുകൾ.

- വികാസത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടങ്ങളിൽ വൈകാരിക പ്രതികരണങ്ങൾ പൊതുവായ രീതിയിലാണ്.
- 2 മുതൽ 3½ വയസ്സുവരെ ദേഷ്യത്തിന്റെ വിസ്ഫോടനം കൂടുതലായിരിക്കും.
- ചില കുട്ടികളിൽ ആത്മസ്ഥാപനം (self assertive) വളരെ കൂടുതലാണ്.
- വളരുന്നതിനനുസരിച്ച് ഭയവും (Sympathy) അനുതാപവും (empathy) കാണാൻ കഴിയുന്നു.

- പുതിയ ആളുകളോട് അനുകമ്പയും സൗഹൃദവും കാട്ടുന്നു.
- ചെറിയ കുട്ടികൾ മറ്റുള്ളവരുടെ പ്രയാസത്തിൽ ദയ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

വൈകാരികവികാസത്തിൽ, രക്ഷിതാക്കൾ അധ്യാപകർ സമസംഘങ്ങൾ, അയൽപക്കം തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളുടെ പങ്ക്

വാശിപിടിച്ച് നിർത്താതെ കരയുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങളെ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ലേ. ഇത്തരക്കാരെ സമാധാനിപ്പിക്കാൻ രക്ഷിതാക്കൾ എന്തൊക്കെയാണ് ചെയ്യാറുള്ളത്? ഈ കുട്ടികളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണം?

ജീവിതത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും തടസ്സങ്ങളും വൈകാരിക വികാസത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കും. ഇതറിഞ്ഞുകൊണ്ടു വേണം രക്ഷിതാക്കൾ കുട്ടിയോട് ഇടപെടേണ്ടത്. വികാരങ്ങളുടെ അഭിലഷണീയമായ പ്രകടനങ്ങൾക്ക് സാഹചര്യം ഒരുക്കുമ്പോൾ തന്നെ വൈകാരിക നിയന്ത്രണത്തിന്റെ മാതൃകകളും കുടുംബത്തിൽ നിന്ന് കുട്ടിക്ക് കിട്ടണം. കുടുംബത്തിലെ മറ്റ് അംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധവും കുടുംബാന്തരീക്ഷവും വൈകാരിക വികസനത്തെ സ്വാധീനിക്കുമെന്നും പറയാറായില്ലല്ലോ. അവഗണനയും അമിതമായ പരിഗണനയും ഒരു പോലെ ഒഴിവാക്കണം. അയൽപക്കക്കാരോടുള്ള ബന്ധവും പ്രധാനമാണ്.

> സ്കൂൾ വിട്ടുവന്നാലുടൻ അയൽപക്കത്തേക്ക് കളിക്കാനോടുന്ന കുട്ടിയെ ദിവസവും അമ്മ വഴക്കു പറയും. 'ഈ കുട്ടിക്ക് എന്തൊക്കെ പഠിക്കാനുണ്ട്? എത്ര ഹോംവർക്കുകളുണ്ട് ....? ഒരു ചിന്തയുമില്ല'

ഈ അമ്മയോട് നിങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും പറയാനുണ്ടോ?

സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ വൈവിധ്യമാർന്ന അനുഭവങ്ങൾ വൈകാരിവികാസ ത്തിന് അത്യന്ത്യാപേക്ഷിതമാണ്. വീട്, അയൽപക്കം, സ്കൂൾ തുടങ്ങി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ സാമൂഹിക ഘടകങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുന്ന അന്തരീക്ഷം പ്രധാനമാണ് ഇവിടങ്ങളി ലെല്ലാം സ്വമേധയാ ഉരുത്തിരിയുന്ന സമവാക്യങ്ങൾ വൈകാരിക വികാസത്തെ വളരെയേറെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. ഇത്തരം സംഘങ്ങളിൽ കൊണ്ടു കൊടുത്തും വികാരങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ചും നിയന്ത്രിച്ചും കുട്ടിയിലുണ്ടാകുന്ന വികാസം അവന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെത്തന്നെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നു. കുട്ടി പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള സ്നേഹവും പരിഗണനയും ക്ലാസിലും സ്കൂളിലും അവനു ലഭിക്കണം. അധ്യാപകരുടെ വികാര പ്രകടനങ്ങൾ പോലും കുട്ടികളെ സ്വാധീനിക്കുമെന്ന് പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പഠനരീതികളും വിലയിരുത്തൽ തന്ത്രങ്ങളും വൈകാരിക വികസനത്തിനനുഗുണമായതരത്തിൽ മാറ്റിയെടുക്കാം. സഹവർത്തിത പഠനരീതികൾ, സമസംഘപഠനം, സെമിനാറുകൾ, പ്രോജക്ടുകൾ, സംവാദങ്ങൾ, സംഘമായുള്ള കളികൾ തുടങ്ങിയവയൊക്കെ സന്ദർഭങ്ങളൊരുക്കണം.

സ്കൂൾ ഇന്റേൺഷിപ്പിന്റെ സമയത്ത് നിങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുന്ന സ്കൂളിൽ/ക്ലാസ്മുറിയിൽ കുട്ടിയുടെ വൈകാരിക വികാസത്തിനുതകുന്ന എന്തെല്ലാം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നുവെന്ന് നിരീക്ഷിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തണം.

വൈകാരിക ബുദ്ധി (Emotional Intelligence)

> **"ദേഷ്യപ്പെടുവാൻ ആർക്കും കഴിയും അത് എളുപ്പമാണ്. പക്ഷെ ശരിയായ വ്യക്തിയോട്, ശരിയായ അളവിൽ, ശരിയായ സമയത്ത്, ശരിയായ കാര്യത്തിന്, ശരിയായ രീതിയിൽ ദേഷ്യപ്പെടുക എന്നത് അത്ര എളുപ്പമല്ല."**
>
> ***അരിസ്റ്റോട്ടിൽ***

'ഉന്നത ബിരുദങ്ങളും ഉയർന്ന ജോലിയും മികച്ച സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയും ഉണ്ടായിട്ടും ചില വ്യക്തികൾ ജീവിതത്തിൽ പരാജയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ മറ്റു ചിലരാവട്ടെ ഇവയൊന്നുമില്ലാതെ

തന്നെ സന്തുഷ്ട ജീവിതം നയിക്കുന്നു.' ജീവിതത്തിൽ വിജയം കൈവരിക്കുവാൻ ബുദ്ധിമാത്രം പോര എന്ന സൂചനയാണ് ഇത് നൽകുന്നത്.

ഗോൾമാന്റെ നിരീക്ഷണം

ജീവിതവിജയത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ചർച്ച സജീവമായത് ഹൊവാർഡ് ഗാർഡനർ (1985) ബഹുമുഖ ബുദ്ധി (Multiple Intelligence) എന്ന കാഴ്ചപ്പാട് മുന്നോട്ട് വച്ചതോടെയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ആന്തരിക വൈയക്തിക ബുദ്ധി (Itnra personal intelligence) വ്യക്തിക്ക് തന്നെക്കുറിച്ചുള്ള കൃത്യമായ അവബോധം, വ്യക്ത്യാന്തര ബുദ്ധി (interpersonal intelligence) – വ്യക്തിക്ക് മറ്റുള്ളവരെ മനസിലാക്കുന്നതിനുള്ള കഴിവ് എന്നിവ ഒരാളുടെ ജീവിത വിജയത്തെ വളരെയേറെ സഹായിക്കുന്നു. വ്യക്തിപരമായ ബുദ്ധി (personal intelligence) എന്ന് ഇവയെ രണ്ടിനേയും ചേർത്ത് പൊതുവേ പറയാം. ഹൊവാർഡ് ഗാർഡ്നറുടെ കണ്ടെത്തലുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പീറ്റർ സലോവേ, ജോൺ മേയർ (Peter Salovey, John Mayer – 1990) എന്നിവർ വൈകാരിക ബുദ്ധി (Emotional Intelligence) എന്ന ആശയം മുന്നോട്ട് വച്ചു.

വൈകാരികബുദ്ധി എന്ന ആശയത്തിന് വിപുലമായ പ്രചാരവും സ്വീകാര്യതയും ലഭിച്ചത് ഡാനിയൽ ഗോൾമാൻ (Daniel Goleman) 1995ൽ "Emotional Intelligence" എന്ന പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതോടെയാണ്.

ഗോൾമാന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ 'ഒരു വ്യക്തിക്ക് തന്റേയും മറ്റുള്ളവരുടേയും വൈകാരിക അവസ്ഥകളെ തിരിച്ചറിയാനും വ്യക്തിബന്ധങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രചോദകമായി ഈ തിരിച്ചറിവിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുമുള്ള സാമൂഹികമായ ബുദ്ധി ശക്തിയാണ് വൈകാരിക ബുദ്ധി.'

ജീവിതവിജയത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നത് ബുദ്ധിശക്തിയേക്കാൾ ഏറെ വൈകാരിക ബുദ്ധിയാണ് എന്ന് പല മനശ്ശാസ്ത്രജ്ഞരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

വൈകാരികബുദ്ധിയുടെ അടിസ്ഥാനം സ്വാവബോധം (Self-awareness) ആത്മ നിയന്ത്രണം (Self-regulation), അഭിപ്രേരണ (Self Motivation), അനുതാപസഹഭാവം (Empathy), സാമൂഹ്യാവബോധം (Social awareness) സാമൂഹ്യനൈപുണികൾ (Social Skills) എന്നീ ഘടകങ്ങളാണെന്ന് ഗോൾമാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

1. സ്വാവബോധം (Self-awareness)

സ്വന്തം വികാരങ്ങളും അവയുടെ അനന്തര ഫലങ്ങളും തിരിച്ചറിയാനുള്ള വ്യക്തിയുടെ കഴിവ്, തന്റെ ശക്തി ദൗർബല്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള കൃത്യമായ തിരിച്ചറിവ്, വെല്ലുവിളികളെയും പ്രശ്നങ്ങളേയും നേരിടാനുള്ള ആത്മവിശ്വാസം സ്വാവബോധത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

2. ആത്മനിയന്ത്രണം (Self-regulation)

അനഭിലഷണീയ വികാരങ്ങളെ തിരിച്ചറിയാനും നിയന്ത്രിക്കുവാനുമുള്ള കഴിവ് ആണിത്. വിശ്വസ്തത, കാര്യങ്ങൾ ഉത്തരവാദിത്വബോധത്തോടെ മികച്ച രീതിയിൽ ഏറ്റെടുത്തു നടത്താനും മാറ്റങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളാനുമുള്ള സന്നദ്ധത, പുതിയ സാഹചര്യങ്ങളെയും ആശയങ്ങളേയും സ്വീകരിക്കുവാനുള്ള താൽപ്പര്യം എന്നിവയെല്ലാം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

3. ആത്മചോദനം (Self motivation)

- ഉയർന്ന നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കുവാനും തന്റെ പ്രകടനം മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനുമുള്ള വ്യക്തിയുടെ അഭിവാഞ്ഛയാണിത്.

- താൻ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സമൂഹത്തിന്റേയോ സ്ഥാപനത്തിന്റേയോ ലക്ഷ്യങ്ങൾക്ക് അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുവാനുള്ള സന്നദ്ധതയും
- അവസരങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള താൽപ്പര്യവും
- തിരിച്ചടികളിലും പരാജയങ്ങളിലും പതറാതെ ലക്ഷ്യബോധത്തോടെ മുന്നേറാനുള്ള കഴിവും ഇതിന്റെ സവിശേഷതകളാണ്.

4. സാമൂഹ്യാവബോധം (Social awareness)

- മറ്റുള്ളവരുടെ ചിന്തകളേയും, വികാരങ്ങളേയും, കാഴ്ചപ്പാടുകളേയും മനസ്സിലാക്കുവാനും മറ്റുള്ളവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളിൽ അനുഭാവപൂർവ്വം ഇടപെടാനുമുള്ള കഴിവാണിത്.
- മറ്റുള്ളവർക്ക് വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള താൽപ്പര്യം.
- അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ കണ്ടറിഞ്ഞ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനും കഴിവുകൾ വികസിപ്പി ക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ കാര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിനുമുള്ള സന്നദ്ധതയും.
- സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുവായ വൈകാരികാവസ്ഥ/നിലപാടുകൾ തുടങ്ങിയവ മനസ്സിലാക്കുവാനുള്ള കഴിവ്.
- സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാനുള്ള കഴിവ് ഇതിൽ ഉൾച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു.

5. സാമൂഹ്യനൈപുണികൾ (Social skills)

- മറ്റുള്ളവരിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തുവാൻ കഴിയുക.
- വ്യക്തമായും അനായാസമായും ആശയവിനിമയം ചെയ്യുക.
- വ്യക്തികളേയും സമൂഹത്തേയും പ്രചോദിപ്പിക്കുവാനും നയിക്കുവാനും കഴിയുക.
- സാമൂഹികമാറ്റങ്ങൾക്ക് തുടക്കം കുറിക്കുകയും മുന്നോട്ടു നയിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- പ്രശ്നങ്ങളിൽ മധ്യസ്ഥത വഹിച്ച് അവ പരിഹരിക്കുക.
- സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കുക.
- പൊതുലക്ഷ്യങ്ങൾക്കായി മറ്റുള്ളവർക്കൊപ്പം ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുകയും ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുകയും ചെയ്യുക തുടങ്ങിയവ സാമൂഹ്യനൈപുണികളാണ്.

ഇവയിൽ സ്വാവബോധം (Self awareness), ആത്മനിയന്ത്രണം (Self-regulation), ആത്മ ചോദനം (Self-motivation) എന്നിവയെ വ്യക്തിപരശേഷികൾ (Personal Competence) ആയും സാമൂഹ്യഅവബോധം (Social awareness), സാമൂഹ്യനൈപുണികൾ (Social Competence) എന്നിവയെ സാമൂഹ്യശേഷികൾ (Social Skills) ആയും ഗോൾമാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

വൈകാരിക നിയന്ത്രണം (Emotional Cotnrol)

മനുഷ്യനിൽ വൈവിധ്യമാർന്ന വികാരങ്ങൾ കാണുന്നുവെങ്കിലും ഒന്നോ അതിലധികമോ വികാരങ്ങൾ മേൽക്കൈ നേടുകയും അത് ആ വ്യക്തിയുടെ സ്വഭാവത്തിന്റെ മുഖമുദ്രയായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രധാനമായും സാഹചര്യങ്ങളുടെ സ്വാധീനത്താലാണ് ചില വികാരങ്ങൾ മേൽക്കൈ നേടുന്നത്.

അനഭിലഷണീയ വികാരങ്ങൾ മേൽക്കൈ നേടുന്നതിനെ അഭിലഷണീയ വികാരങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതിലൂടെ തടയുവാൻ സാധിക്കുന്നു.

വൈകാരിക നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള മാർഗങ്ങൾ

- വൈകാരിക വിക്ഷോഭത്തിനു കാരണമാകാവുന്ന അവസ്ഥകളെ ഒഴിവാക്കുക എന്നതാണ് വൈകാരിക നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള ഏറ്റവും ലളിതമായ മാർഗം.
- വൈകാരിക നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള ശാസ്ത്രീയ മാർഗം വൈകാരിക ഊർജത്തെ പ്രയോജനകരവും സമൂഹം അംഗീകരിക്കുന്നതുമായ കാര്യങ്ങളിലേക്ക് വഴി തിരിച്ച് വിടുക എന്നതാണ്.
- വൈകാരിക നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള ശേഷി കുട്ടികളിൽ സ്വയമേവ രൂപപ്പെട്ട് വരേണ്ടതാണ്. എങ്കിലും സാമൂഹ്യ പ്രതീക്ഷകൾക്ക് അനുസരിച്ചുള്ള പെരുമാറ്റം കുട്ടികളിൽ ഉറപ്പു വരുത്തുവാൻ രക്ഷിതാക്കളും അധ്യാപകരും നിരന്തരം ഇടപെടലുകൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.
- വൈകാരിക വികാസത്തിന് സഹായിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ക്ലാസ്സിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ശിൽപ്പശാലയിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ഉരുത്തിരിയുന്ന ആശയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി പഠനറിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കുകയും ചെയ്യുക.
- കുട്ടികളുടെ വൈകാരിക ബുദ്ധി വികാസത്തിനുതകുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി പാക്കേജ് തയാറാക്കുക. അത് School Internship സമയത്ത് പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം.

വൈജ്ഞാനിക വികാസം (Cognitive Development)

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

- വൈജ്ഞാനിക വികാസം സംബന്ധിച്ചുള്ള ആശയങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് നിഗമനം രൂപീകരിക്കുന്നു.
- വൈജ്ഞാനിക വികാസം സംബന്ധിച്ച അറിവുകൾ പാഠാസൂത്രണത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്താനുള്ള ശേഷി നേടുന്നു.

'അമ്മേ അമ്പിളിമാമനെങ്ങനാ നമ്മൾ എങ്ങോട്ടോടിയാലും കൂടെ വരുന്നത്?'
'വെയിലുവന്നപ്പോൾ മഴ പെയ്ത വെള്ള മെല്ലാം എങ്ങോട്ടുപോയി?'

ഇങ്ങനെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ പലപ്പോഴും കുട്ടികാലത്ത് നിങ്ങൾ ചോദിച്ചിട്ടില്ലേ? ഇപ്പോഴും നിങ്ങൾ ഇത്തരം ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാറുണ്ടോ? ഇല്ലല്ലോ? കുട്ടിക്കാലത്ത് നിങ്ങളെ അലട്ടിയിരുന്ന നൂറുനൂറായിരം പ്രശ്നങ്ങൾ ഇന്ന് നിങ്ങൾക്ക് പ്രശ്നങ്ങളേയല്ല. അവയ്ക്കെല്ലാം യുക്തിയുക്തമായ ഉത്തരങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കറിയാം. എങ്ങനെയാണ് നിങ്ങൾ ഇന്ന് അറിവെല്ലാം നേടിയത്? ചോദിച്ചറിഞ്ഞ്, കണ്ടറിഞ്ഞ്, വായിച്ചറിഞ്ഞ്, അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞ് .... അങ്ങനെ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ വർധിക്കുന്നതനുസരിച്ച് അറിവിന്റെ മണ്ഡലവും വികസിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും.

വൈജ്ഞാനിക വികാസമെന്നാൽ ചിന്ത, യുക്തിചിന്ത, ഭാഷ എന്നിവയിലുള്ള കഴിവുകളുടെ വികാസമാണ്. അതായത്, പുരോഗമനപരമായ മാറ്റങ്ങളിലൂടെ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമായ മാനസിക പ്രക്രിയകൾ നടത്തുവാൻ മനുഷ്യൻ പ്രാപ്തനാകുന്നു.

മസ്തിഷ്കവും വൈജ്ഞാനിക വികാസവും

വൈജ്ഞാനിക വികാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം മസ്തിഷ്കത്തിന്റെ വികാസമാണ്. മസ്തിഷ്കം പ്രധാനമായും ന്യൂറോണുകളാൽ നിർമിതമാണ്. ന്യൂറോണുകൾ സിനാപ്സുകൾ (Synapses) വഴി പരസ്പരം ബന്ധിതമാണ്. നവജാത ശിശുവിന് ഏകദേശം 100 മുതൽ 200 ദശലക്ഷം വരെ ന്യൂറോണുകളും 2500 ഓളം സിനാപ്സുകളും ഉള്ളതായും പിന്നീട് ക്രമേണ ന്യുറോണുകളുടേയും സിനാപ്സുകളുടേയും എണ്ണം പലമടങ്ങായി വർധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മനുഷ്യമസ്തിഷ്ക്കത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഭാഗമായ സെറിബ്രൽ കോർട്ടെക്സിലാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ന്യൂറോണുകൾ കാണപ്പെടുന്നത്. സെറിബ്രൽ കോർടെക്സിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളുടെ വികാസം വ്യത്യസ്ത നിരക്കിലാണ് നടക്കുന്നത്. ശാരീരിക ചലനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന സെറിബ്രൽ കോർട്ടക്സിന്റെ ഭാഗം ആദ്യം വികസിക്കുന്നു. കാഴ്ച, കേൾവി തുടങ്ങിയവയെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ പിന്നീടും യുക്തിചിന്ത പോലയുള്ള ഉയർന്ന മാനസിക ശേഷികളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ അതിനുശേഷവും വികാസം പ്രാപിക്കുന്നു. സെറിബ്രൽ കോർടെക്സിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങൾ വിവിധ അടിസ്ഥാനപരമായ ധർമ്മങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നുവെങ്കിലും ഭാഷണം, വായന തുടങ്ങിയ സങ്കീർണ്ണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സെറിബ്രൽ കോർടെക്സിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങൾ ഏകോപിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

നിങ്ങൾക്ക് ഒരേ സമയത്ത് എറണാകുളത്തെ സുഭാഷ് പാർക്കിലും തിരുവനന്തപുരത്തെ ശംഖുമുഖത്തും പോകുവാൻ കഴിയുമോ? ഈ ചോദ്യം നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രയാസമേറിയതാണോ? ഇതിന്റെ ഉത്തരം കണ്ടെത്താൻ നിങ്ങൾക്ക് എത്രസമയം ആവശ്യമാണ്?

പിയാഷെയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ മേൽ സൂചിപ്പിച്ചത് പോലയുള്ള ചോദ്യം മുതിർന്ന ഒരാളെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ ലളിതമാണ് എന്നാൽ ഒരു കുട്ടിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രയാസകരമാണ്. അതായത് മുതിർന്നവരുടേയും കുട്ടികളുടേയും ചിന്താശേഷി വ്യത്യസ്തമാണ്. ശൈശവത്തിൽ നിന്നും പക്വതയിലേക്കുള്ള വളർച്ചയിൽ ചുറ്റുപാടുകളുമായുള്ള ഇടപെടലുകളിലൂടെ മനുഷ്യന്റെ ചിന്താപ്രക്രിയയിൽ ഗണ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു.

ചിന്താപ്രക്രിയയുടെ വികാസത്തിന് നിദാനം പ്രധാനമായും നാല് ഘടകങ്ങളാണ്.

- ശാരീരികമായ പക്വതയാർജിക്കൽ (Biological Maturation)
- പ്രവർത്തനങ്ങൾ (Activtiy)
- സാമൂഹികാനുഭവങ്ങൾ (Social Experiences)
- സന്തുലീകരണം (Equilibration)

മനുഷ്യന് അവന്റെ ജനിതക ഘടന അനുസരിച്ച് സ്വാഭാവികമായി പ്രായത്തിന് അനുസരിച്ച് പുരോഗമനപരമായ ചിലമാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം പുരോഗമനപരമായ സ്വാഭാവിക മാറ്റങ്ങളാണ് പരിപക്വനം പ്രവർത്തനങ്ങൾ (Maturation Activtiy). ശാരീരികമായ പക്വത വർധിക്കുന്തോറും ചുറ്റുപാടുമായി കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി ഇടപെടാനും അതിൽ നിന്നും കാര്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുവാനും വ്യക്തി പ്രാപ്തനാകുന്നു. ഉദാ: സീസോയിൽ നടത്തുന്ന പരീക്ഷണ നിരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ 'തുലനം ചെയ്യൽ' (balancing) എന്ന ആശയം കൂടി സ്വായത്തമാക്കുന്നു.

സാമൂഹികാനുഭവങ്ങൾ (Social experiences)

വളരുന്തോറും വ്യക്തികളുടെ സാമൂഹ്യഇടപെടലുകളും വർധിക്കുന്നു. മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്നും പഠിക്കുന്നത് നമ്മുടെ വൈജ്ഞാനിക വികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നതായി പിയാഷെ കരുതുന്നു. സമൂഹവുമായി ഫലപ്രദമായി ഇടപെടുന്നതിലൂടെ സമൂഹത്തിന്റെ സ്വന്തമായ അറിവുകളുടെ സഞ്ചയം വ്യക്തിക്ക് ലഭ്യമാകുന്നു.

നാലാമത്തെ ഘടകത്തെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിന് മുൻപ് എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കുമുള്ള രണ്ട് മാറ്റമില്ലാത്ത അടിസ്ഥാന ധർമങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവയെ പിയാഷെ സംഘാടനം (Organisation) എന്നും അനുരൂപീകരണം (Adaptation) എന്നും വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു.

സംഘാടനം (Organisation)

എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കും തങ്ങളുടെ ചിന്തകളിലൂടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും ലഭിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ ചിട്ടപ്പെടുത്തി സൂക്ഷിക്കുവാനുള്ള കഴിവുണ്ട്. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ വളരെ ലളിതമായ ഈ വൈജ്ഞാനിക ഘടനയോട് പുതിയ പുതിയ കാര്യങ്ങൾ നിരന്തര മായി കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വൈജ്ഞാനിക ഘടനയുടെ അടിസ്ഥാനഘടകങ്ങളെ പിയാഷെ 'സ്കീമ' (Schema) എന്നു വിളിക്കുന്നു.

അനുരൂപീകരണം (Adaptation)

എല്ലാ വ്യക്തികളും തങ്ങളുടെ ചുറ്റുപാടിനോട് ഇണങ്ങിച്ചേരുവാനുള്ള താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. സ്വാംശീകരണം (Assimilation), സംസ്ഥാപനം (Accommodation) എന്നിവ വഴിയാണ് അനുരൂപീകരണം നടക്കുന്നത്.

പുതിയ ഒരു സാഹചര്യത്തെ നേരിടുമ്പോൾ ആദ്യം നിലവിലുള്ള സ്കീമകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്താനാണ് വ്യക്തി ശ്രമിക്കുക. അതായത് നിലവിലുള്ള അറിവുകൾ ഉപയോഗിച്ച് പുതിയ സാഹചര്യത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇതാണ് സ്വാംശീകരണം (assimilation). ഉദാഹരണത്തിന് ആദ്യമായി കീരിയെ കാണുന്ന കുട്ടി അതിനെ 'പൂച്ച' എന്നു വിളിക്കുന്നു. 'പൂച്ച' എന്ന ജീവിയെ നേരത്തെ പരിചയപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുതുതായി കണ്ട ജീവിയെ തിരിച്ചറിയുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. എന്നാൽ ആ ജീവി പൂച്ചയല്ലെന്ന് അറിയുന്നതോടെ നിലവിലുള്ള 'സ്കീമ' തിരുത്തേണ്ടിവരുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ നിലവിലുള്ള സ്കീമകളിൽ മാറ്റം വരുത്തിയോ, പുതിയ സ്കീമകൾ സൃഷ്ടിച്ചോ പുതിയ സന്ദർഭത്തെ നേരിടുന്നതാണ് സംസ്ഥാപനം (accommodation). ഇവിടെ 'കീരി' എന്ന ജീവിയുടെ സവിശേഷതകൾ കുട്ടി മനസ്സിലാക്കുകയും അതിനെ കൃത്യമായി തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്യുന്നു.

മറ്റൊരുതരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ പ്രശ്നങ്ങളെ നിലവിലുള്ള സ്കീമകൾ ഉപയോഗിച്ച് പരിഹരിക്കുന്നതിനെ സ്വാംശീകരണമെന്നും വൈജ്ഞാനിക ഘടനയിലേക്ക് പുതിയ സ്കീമകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തോ നിലവിലുള്ള സ്കീമകൾക്ക് പരിവർത്തനം നടത്തിയോ പ്രശ്നങ്ങളെ പരിഹരിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാപനം (accommodation) എന്നും പറയുന്നു.

പിയാഷെയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ സ്വാംശീകരണവും സംസ്ഥാപനവും സന്തുലീകരണത്തിനുള്ള (equilibration) മാർഗ്ഗങ്ങളാണ്. ഉടൻ പരിഹരിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത പ്രശ്നങ്ങൾ മനുഷ്യനിൽ വൈജ്ഞാനികമായ അസന്തുലിതാവസ്ഥ (cognitive disequilibrium) സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ അവയെ തരണം ചെയ്ത് സന്തുലിതാവസ്ഥ (equilibrium) കൈവരിക്കുവാൻ സ്വാംശീകരണവും സംസ്ഥാപനവും സഹായിക്കുന്നു.

വൈജ്ഞാനിക വികാസത്തിന് സുപ്രധാനമായ നാലു ഘട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് പിയാഷെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

1. സംവേദക ചാലകഘട്ടം (Sensory Motor Period) OR ഇന്ദ്രിയചാലകഘട്ടം

(രണ്ടു വയസ്സുവരെ)

ഇന്ദ്രിയാനുഭവങ്ങളിലൂടെയും സ്വന്തം ചെയ്തികളിലൂടെയും ലോകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാഥമിക ധാരണകൾ വളർന്നുവരുന്നു. തന്നെക്കുറിച്ചും തന്റെ ശരീരത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള ധാരണ, പരിചയ മുള്ളവരെയും ഇല്ലാത്തവരെയും തിരിച്ചറിയാൻ സാധിക്കലും അതിനനുസരിച്ച് പ്രതികരിക്കലും വസ്തുക്കളും ആൾക്കാരും കൺവെട്ടത്തുനിന്നു മറഞ്ഞാലും നിലനിൽക്കുന്നു എന്ന തിരിച്ചറിവ് (Object Permanence), സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചും സമയത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള ആദിബോധങ്ങൾ, കാര്യ കാരണബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആദ്യധാരണകൾ ('ഞാൻ കരഞ്ഞാൽ അമ്മ വരും' 'വസ്തുക്കൾ ഇട്ടാൽ ഒച്ചയുണ്ടാവും), പരീക്ഷണങ്ങൾ, അനുകരണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ തുടക്കം, മറ്റുള്ളവരുടെ ഭാവങ്ങളും ഭാഷയും മനസ്സിലായിത്തുടങ്ങൽ എന്നിങ്ങനെ ഭാഷാപഠനം സാധ്യമാകുന്ന കാലം വരെ സംവേദകസ്കീമകളും ചാലകസ്കീമകളും ഉപയോഗിച്ചാണ് പഠനം മുന്നേറുന്നത്. ഒന്നര വയസ്സുമുതൽ രണ്ടു വയസ്സുവരെയുള്ള കാലം അടുത്തഘട്ടത്തിലേയ്ക്കുള്ള മാറ്റത്തിന്റെ കാല മാണ്. ചെയ്യാൻ പോകുന്നതിനെക്കുറിച്ച് മനസ്സിൽ വിചാരിക്കാൻ സാധിച്ചു തുടങ്ങുന്നു. സംവേദ കചാലകഘട്ടത്തെ ആറ് ചെറിയ ഘട്ടങ്ങളായി പിയാഷെ വേർതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോന്നിനും അതിന്റെതായ പ്രത്യേകതകളുണ്ട്.

2. പ്രാഗ്മനോവ്യാപാരഘട്ടം (Preoperational Period)

(രണ്ടു മുതൽ ഏഴുവയസ്സുവരെ)

ഭാവനയുടേയും ചിന്തയുടേതുമായ പ്രതീകാത്മക പ്രവർത്തനങ്ങളിലേയ്ക്ക് (Symbolic Activtiy) കുട്ടി വളർന്നു വരുന്നു. ഭാഷ പഠിക്കാൻ കഴിയുന്നതോടെ മറ്റുള്ളവരുമായുള്ള ആശയവിനി മയത്തിനു മാത്രമല്ല സാധിക്കുന്നത്, ചിന്തയ്ക്ക് ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഒരു ഉപകരണത്തെ കിട്ടുകയാണ്. മറ്റുള്ളവർക്ക് ഓരോ കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞു കൊടുക്കാം എന്ന അവസ്ഥ വരുന്നു. രണ്ടോ മൂന്നോ വയസ്സുള്ള കുട്ടികളുടെ വ്യവഹാരങ്ങളിൽ പ്രതീകാത്മകത വളരെ പ്രകടമാണ്. ഓർമ്മയും ഭാവനയും നേരിട്ടുള്ള സാഹചര്യവും എല്ലാം കൂടിക്കുഴഞ്ഞ ഒരു ലോകമാണു കുട്ടിയുടേത്. ലോകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാഥമികമായ അറിവുകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഷ പഠിക്കുന്നതിന്റെ വളരെ പ്രധാനമായ ഘട്ടമാണിത്. കുട്ടിയുടെ മാനസികാവസ്ഥയുടെ പരിമിതികൾ മൂലം യുക്തിപരമായി ചിന്തിയ്ക്കാനുള്ള ശേഷിയിലേയ്ക്ക് ഇനിയും പടവുകൾ താണ്ടേണ്ടതുണ്ട്.

ഈ പ്രായത്തിന്റെ പ്രധാന സവിശേഷത സ്വയംകേന്ദ്രീകൃത (Egocetnrism) അവസ്ഥയാണ്. ലോകത്തെ കുട്ടി മനസ്സിലാക്കുന്നത് തന്റെ അനുഭവവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയാണ്. ലോക ത്തിന്റെ കേന്ദ്രം താനാണെന്നും തന്നെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയാണ് കാര്യങ്ങളെല്ലാം എന്നതാണ് ഈ അവസ്ഥ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കാര്യകാരണബന്ധങ്ങളിലെ തിരിച്ചു മനസ്സിലാക്കൽ ഈ ഘട്ട ത്തിൽ സംഭവിക്കാനിടയുണ്ട്. ഞാനുണരുമ്പോൾ പ്രഭാതമുണ്ടാകുന്നു എന്നിങ്ങനെ ഓരോ വസ്തുവിനും പ്രതിഭാസത്തിനും തന്നിൽ നിന്ന് വേറിട്ട് ഒരസ്ഥിത്വമുണ്ട് എന്നും മറ്റുള്ളവർ കാണുന്നതും ചിന്തിക്കുന്നതും തന്നെപ്പോലെയാകണമെന്നില്ലയെന്നും കുട്ടി മനസ്സിലാ ക്കാനിരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. മുതിർന്നവർ സാധാരണ കുട്ടികളുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പെരുമാറാൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനാൽ അവരുമായി ഇടപെടുന്നത് കുട്ടികൾക്ക് പ്രശ്നമാവാറില്ല. എന്നാൽ മറ്റു കുട്ടികളുമായി വർത്തമാനം പറയുമ്പോഴും കളിക്കുമ്പോഴും പല തരത്തിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങളും ഉടലെടുക്കാം. ഒരു കഥ വേറൊരാൾക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുക്കുമ്പോൾ മറ്റേ ആൾക്ക് മനസ്സിലാകുന്ന രീതിയിൽ പറയാൻ കുട്ടികൾ വളരെ വിഷമിക്കും. തന്റെ ഉള്ളിൽ തോന്നുന്ന കാര്യങ്ങൾ മറ്റേ ആൾക്കും തോന്നുന്നുണ്ട് എന്നാണ് വിചാരം. ലോകത്തിന്റെ വസ്തുനിഷ്ഠ സ്വഭാവം, മറ്റുള്ളവരുടെ ആത്മനിഷ്ഠസ്വഭാവം എന്നിവയൊക്കെ അറിയാറാകുമ്പോഴേ സ്വയം കേന്ദ്രീകൃതാവസ്ഥ കുറഞ്ഞു വരികയുള്ളൂ.

ഒരേ സമയത്ത് ഒന്നിലധികം കാര്യങ്ങളെ ഒന്നിച്ച് പരിഗണിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാകുന്ന പ്രായമാണിത്. ഏറ്റവും പ്രകടമായ ഒരംശത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധയൂന്നുന്ന സ്വഭാവം (Perceptual centration) ആണിത്. നീളത്തിലും വീതിയിലും വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രൂപങ്ങളെ താരതമ്യപ്പെടുത്തേണ്ടി വന്നാൽ കുട്ടികൾ ഒന്നുകിൽ നീളത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ വീതിയിൽ മാത്രം. ഓരോന്നും ഒറ്റയ്ക്കൊറ്റയ്ക്ക് ശ്രദ്ധിക്കുകയും പരസ്പരബന്ധം മനസ്സിലാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു വരിയിൽ അഞ്ച് തീപ്പെട്ടിക്കൊള്ളികൾ അടുത്തടുത്ത് വച്ചിരിക്കുന്നു. ഏതിലാണ് അധികം കൊള്ളിയുള്ളത് എന്ന് അഞ്ച് വയസ്സുകാരനോട് ചോദിച്ചാൽ വിട്ടുവിട്ടുവെച്ച വരിയെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കും. ഓരോന്നും തമ്മിലുള്ള അകലം ഇവിടെ പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഈ ഘട്ടത്തിന്റെ അവസാനമെത്തുമ്പോഴേയ്ക്കും ഇങ്ങനെ ഒരംശത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിയ്ക്കുന്ന അവസ്ഥ കുറഞ്ഞുവന്ന് പല കാര്യങ്ങളിലും ഒരേ സമയം ശ്രദ്ധിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന കഴിവ് (Decentration) വളർന്നു വരുന്നു.

കുട്ടിക്ക് കുട്ടിയുടേതായ അർഥങ്ങളാണുള്ളത്. യുക്തിചിന്തയ്ക്ക് കുട്ടിയുടേതായ നിയമങ്ങളാണുള്ളത്. കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ കുട്ടിയുടേതായ രീതികളാണുള്ളത്. ഒറ്റയ്ക്കൊറ്റയ്ക്കുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നും സാമാന്യവൽക്കരണം നടത്തുമ്പോഴും പൊതുനിയമത്തെ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴും അനുഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കാര്യങ്ങളെ വിശദീകരിക്കുമ്പോഴും പലപ്പോഴും തെറ്റുകൾ വന്നുപെടും. പ്രതീകാത്മകമായ ചിന്തയ്ക്കും ഭാവനയ്ക്കും മുഖ്യസ്ഥാനമാണുള്ളത്. എല്ലാവർക്കും തന്റെ തോന്നലുകളും കാഴ്ചകളുമാണെന്ന ധാരണയാണ് കുട്ടിക്കുള്ളത്. അനുഭവങ്ങളിലൂടെ ഇത്തരം പരിമിതികളെ മറികടക്കാനാവുകയും ഏഴോ എട്ടോ വയസ്സാകുമ്പോഴേയ്ക്കും മുതിർന്നവരുടെ യുക്തി ചിന്തയുടെ ലോകത്തേയ്ക്ക് എത്തിച്ചേരാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കുട്ടികൾ മുതിർന്നവരുടെ ചെറിയ പതിപ്പല്ല എന്നും വളരെ വളരെ വ്യത്യസ്തരാണെന്നും പിയാഷെ ഊന്നിപ്പറയുന്നു.

3. മൂർത്തമനോവ്യാപാരഘട്ടം (Concrete Operational Stage)

(ഏഴു മുതൽ പതിനൊന്നു വയസ്സുവരെ)

മനോവ്യാപാരത്തിന് സാധിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ് ഇതിനുമുമ്പുള്ള ഘട്ടത്തിൽ നിന്നും ഇതിനെ വ്യതിരിക്തമാക്കുന്നത്. യുക്തിചിന്തയുടെ അടിസ്ഥാന ശിലയാണ് മനോവ്യാപാരം. ഒരു കാര്യം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞാലുളവാകുന്ന അവസ്ഥ കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് ചെയ്യേണ്ട മാനസികക്രിയകളെയാണ് മനോവ്യാപാരം (Operation) എന്ന പദം കൊണ്ട് അർഥമാക്കുന്നത്. 'Reversibiltiy' എന്ന പ്രത്യേകതയാണ് ഇതിന്റെ സ്വഭാവം. a+b=c എന്നതിന്റെ ‘reversal' ആണ് c-b=a എന്നത്. ab=c എന്നതിന്റെ Reversal ആണ് c/b = a എന്നത്. ഇങ്ങനെ ഒരു ക്രിയ ചെയ്താൽ കിട്ടുന്ന ഫലത്തെ എതിർക്രിയ ചെയ്താൽ തുടങ്ങിയിടത്തുതന്നെ എത്തും എന്ന തത്ത്വം തിരിച്ചറിയുമ്പോൾ മാത്രമേ സ്ഥിരത (Conservation) എന്നു പിയാഷെ വിളിക്കുന്ന ലോകസ്വഭാവം ശരിയായ അർഥത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളാറാവുകയുള്ളൂ. വസ്തുക്കൾ ചേർത്തുവച്ചാലും വിട്ടുവിട്ടുവച്ചാലും എണ്ണത്തിന് വ്യത്യാസമുണ്ടാകുന്നില്ല എന്നതാണ് സംഖ്യാസ്ഥിരത (Conservation of number) പാത്രം മാറ്റിയതുകൊണ്ട് വെള്ളത്തിന്റെ അളവിൽ മാറ്റമുണ്ടാകുന്നില്ല എന്നതാണ് വ്യാപ്തസ്ഥിരത (Conservation of volume). കളിമണ്ണ് ഉണ്ടയായി വച്ചാലും വലിച്ചു നീട്ടിയാലും അളവിന് വ്യത്യാസം വരുന്നില്ല എന്നത് പിണ്ഡസ്ഥിരത (Conservation of Mass). സ്ഥിരതകൾ മനസ്സിലാവണമെങ്കിൽ ഒന്നിൽക്കൂടുതൽ തലങ്ങളെക്കുറിച്ച് (Dimensions) ഒരേ സമയം ആലോചിക്കാറാവണം.

സ്ഥിരത മാത്രമല്ല, ഈ ഘട്ടത്തിൽ ക്രമമായി അടുക്കാനുള്ള കഴിവും അതായത് ശ്രേണീകരണ (Seriation) ത്തിനുള്ള കഴിവും പലരീതിയിൽ തരം തിരിക്കാനുള്ള കഴിവും (Classification) വളർന്നു വരുന്നു. സ്വയം കേന്ദ്രീകൃതസ്വഭാവം കുറയുകയും വസ്തുനിഷ്ഠമായി കാര്യങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചു തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. മറ്റുള്ളവരുമായി ഇടപെടൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ വളരെയധികം സഹായിക്കുന്നു. ഭാവനയുടെ ലോകത്തുനിന്നും വസ്തുനിഷ്ഠ യാഥാർഥ്യത്തി

ലേയ്ക്ക് കുട്ടി ക്രമത്തിൽ എത്തിപ്പെടുന്നു. യുക്തിചിന്ത ഏതാണ്ട് മുതിർന്നവരോട് അടുത്തു വരുമെങ്കിലും മൂർത്തസാഹചര്യത്തിൽ മാത്രമേ ഉപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കുന്നുള്ളൂ. നേരിട്ടു കാണുന്ന കാര്യങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ചോദ്യങ്ങളാവാം; കാണാത്ത കാര്യങ്ങളോ ഭാഷ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ചോദ്യങ്ങളോ ആകുമ്പോൾ ബുദ്ധിമുട്ട് വരുന്നു. ചിന്തയിൽ നിയമങ്ങൾക്കും ചിട്ടയ്ക്കും ലാളിത്യത്തിനും പ്രാധാന്യമേറുന്നു.

4. ഔപചാരിക മനോവ്യാപാരഘട്ടം (Formal Operational Period)

(പതിനൊന്നു വയസ്സു മുതൽ)

ഈ ഘട്ടത്തിലെത്തുമ്പോഴേയ്ക്കും അമൂർത്തമായി ചിന്തിക്കുന്നതിനും യുക്തിയുടെ രീതികൾ ഭംഗിയായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുമുള്ള ശേഷി വളർന്നു വരുന്നു. ശാസ്ത്രീയ ചിന്താഗതിയിൽ പ്രാവീണ്യം വർധിക്കുന്നു. തന്നേയും മറ്റുള്ളവരേയും പല കോണുകളിൽ കാണാനും വിലയിരുത്താനും കഴിയുന്നു. പ്രശ്നങ്ങളെ അപഗ്രഥിക്കാനും പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനുള്ള സാധ്യതകൾ ആരായാനും അവയെ താരതമ്യപ്പെടുത്താനും പ്രതീകങ്ങൾ അർഥപൂർണ്ണമായി ഉപയോഗിക്കാനുമൊക്കെ സാധിച്ചു തുടങ്ങുന്നു.

Piaget's stages of Cognitive Development

ക്രമ നമ്പർ	ഘട്ടം	ഏകദേശ പ്രായം	സവിശേഷതകൾ
1	ഇന്ദ്രിയചാലക ഘട്ടം (Sensory motor stage)	0-2 വയസ്സ്	• റിഫ്ലക്സുകൾ, സംവേദനം, ചലനം തുടങ്ങിയ വയിലൂടെ ചുറ്റുപാടിൽ നിന്നും ഗ്രഹിക്കുന്നു. • മറ്റുള്ളവരെ അനുകരിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നു. • സംഭവങ്ങൾ ഓർത്തുവയ്ക്കുവാൻ ആരംഭിക്കുന്നു. • വസ്തു സ്ഥൈര്യം ഈ ഘട്ടത്തിന്റെ അവസാനം (Object permanence) ആർജിക്കുന്നു. • റിഫ്ലക്സ് പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നും ബോധ പൂർവ്വമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിലേക്കുള്ള മാറ്റം.
2	പ്രാഗ് മനോവ്യാപാരഘട്ടം (Pre-operational stage)	2-7 വയസ്സ്	• ഭാഷ വികസിക്കുന്നു, വസ്തുക്കളെ സൂചിപ്പിക്കുവാൻ പ്രതിരൂപങ്ങൾ (Symbols) ഉപയോഗിച്ച് തുടങ്ങുന്നു. • സ്വന്തം വീക്ഷണകോണിലൂടെ മാത്രം കാര്യങ്ങൾ നോക്കിക്കാണുന്നു (egocentric thought). • കേന്ദ്രീകൃത ചിന്തനം (Centration). • ഒരു ദിശയിലേക്ക് മാത്രം ചിന്തിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു (irreversibiltiy). • എല്ലാവസ്തുക്കളും ജീവനുള്ളവയുടെ പ്രത്യേകതകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതായി കരുതുന്നു (animism).
3	മൂർത്തമനോവ്യാപാരഘട്ടം (Concrete Operational stage)	7-11 വയസ്സ്	• തന്റെ മുന്നിൽ അനുഭവവേദ്യമായ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് യുക്തിപൂർവ്വം ചിന്തിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു. • 'കൺസർവേഷൻ' ആർജിക്കുന്നു. • പല സവിശേഷതകൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് നിഗമനത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്നു. • പ്രത്യാവർത്തനത്തിനുള്ള കഴിവ് ആർജിക്കുന്നു.

4	ഔപചാരിക മനോവ്യാപാരഘട്ടം (Formal Operational stage)	11 വയസ്സ് മുതൽ (കൗമാരവും അതിന് ശേഷവും)	• ഭൂതം, വർത്തമാനം, ഭാവി (Past, Present, Future) എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുന്നു. • പരികൽപനകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും അവ പരിശോധിക്കുന്നതിനും കഴിയുന്നു. • അമൂർത്തമായ പ്രശ്നങ്ങളെ യുക്തിപൂർവ്വം പരിഹരിക്കുന്നു. • പല വീക്ഷണകോണുകളിലൂടെ പ്രശ്നങ്ങളെ നോക്കിക്കാണുന്നു. • സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങൾ, നീതിബോധം, സ്വത്വബോധം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകൾ രൂപപ്പെടുന്നു.

വൈജ്ഞാനിക വികാസം – വിഗോട്സ്കി

ഒരു വയസ്സ് എത്തുന്നതിനുമുമ്പുള്ള ഒരു കുട്ടിയെ (6–8 മാസം) സങ്കൽപ്പിക്കൂ. ആ കുട്ടിയുടെ ഭാഷ പ്രകടനം ഏതു തരത്തിലായിരിക്കും? അർഥമില്ലാത്ത ചില ശബ്ദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കും. അല്ലേ? അത് ഭാഷയല്ല ശബ്ദങ്ങൾ മാത്രമാണെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാം. ആ കുട്ടിക്ക് ചിന്തിക്കാൻ കഴിയുമോ? ഭാഷയില്ലാതെ ചിന്ത സാധ്യമാണോ?

ഭാഷാവികസനം എന്ന ഭാഗത്ത് ഭാഷയും ചിന്തയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് നമ്മൾ കൂടുതൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

പ്രശസ്ത വിദ്യാഭ്യാസ ചിന്തകനായ വിഗോട്സ്ക്കിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ ഈ പ്രായത്തിലുള്ള കുട്ടിയുടെ ചിന്തയ്ക്ക് ഭാഷയുണ്ടാവില്ല. കാരണം ഈ പ്രായക്കാരിൽ വ്യത്യസ്ത തരത്തിലാണ് ഭാഷാവികാസവും ചിന്താ വികാസവും നടക്കുന്നത്. കുട്ടിക്ക് ഏതാണ്ട് രണ്ടു വയസ്സാവുമ്പോഴാണ് ഇവ രണ്ടും ഏകോപിതമാകുന്നത്. അതനുസരിച്ചുള്ള മാറ്റങ്ങൾ കുട്ടിയുടെ പെരുമാറ്റത്തിൽ കണ്ടു തുടങ്ങുകയും ചെയ്യും. ചുറ്റുപാടുമുള്ള വ്യക്തികളേയും വസ്തുക്കളെയും തിരിച്ചറിയാൻ തുടങ്ങുന്ന അവസരത്തിൽ ഇവയ്ക്കെല്ലാം പേരുകളുണ്ടെന്ന് കുട്ടി മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പേരറിയാത്ത പുതിയ വസ്തുക്കളെ കാണുമ്പോൾ കുട്ടിയിൽ പ്രശ്നം ഉടലെടുക്കുന്നു. മുതിർന്നവർ പറയുന്നത് അനുകരിച്ചും മറ്റും ഈ പ്രശ്നം മറികടക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ വസ്തുവിന്റെ പേര് ഗ്രഹിക്കുന്നതോടൊപ്പം കുട്ടി അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആശയം മനസ്സിൽ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ചിന്തയും അതിന്റെ ഉൽപ്പന്നമായ അറിവും സ്വയം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല; കുട്ടി ഉൾപ്പെടുന്ന സമൂഹത്തിന്റെ സംസ്ക്കാരത്തിൽ നിന്നും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നും ഉടലെടുക്കുന്നവയാണവ. ഇതിനെ സാമൂഹ്യജ്ഞാന നിർമ്മിതി (Social Constructivism) യെന്നാണ് വിഗോട്സ്കി വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. കുട്ടിക്ക് സ്വന്തം കഴിവ് ഉപയോഗിച്ച് എത്തിച്ചേരാവുന്ന പ്രശ്ന പരിഹരണതലവും സമൂഹത്തിലെ മറ്റുള്ളവരുടെ സഹായത്താൽ (Scaffolding) എത്തിച്ചേരാവുന്ന പ്രശ്നപരിഹാരതലവും തമ്മിലുള്ള അന്തരത്തെ അദ്ദേഹം സമീപസ്ഥ വികാസമണ്ഡലം (Zone of Proximal Development – ZPD) എന്നു വിളിക്കുന്നു. പ്രകൃതിയുമായും ചുറ്റുപാടുമുള്ള വസ്തുക്കളും വ്യക്തികളുമായും ഉള്ള ഇടപെടലിന്റെ ഫലമായി കുട്ടിയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ആന്തരിക വികാസമാണ് വിഗോട്സ്കിയെ സംബന്ധിച്ച് 'പഠനം'.

വിഗോട്സ്കിയുടെ പഠനസിദ്ധാന്തം രണ്ടാം സെമസ്റ്ററിൽ വിശദപഠനത്തിന് വിധേയമാക്കുന്നുണ്ട്.

വൈജ്ഞാനികവികസനം – ബ്രൂണർ

കളിപ്പാട്ടം എന്തിനുള്ളതാണ്? കളിക്കാനുള്ളതാണ് അല്ലേ? സംശയമില്ല. ഒരു ചെറിയ കുഞ്ഞിന്റെ കൈയിൽ കൊടുത്താലോ കളിക്കിടയിൽ കുഞ്ഞ് അത് വായിലിട്ട് നുണഞ്ഞെന്നും വരും. കുഞ്ഞ് ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണ്? ജെറോം എസ്. ബ്രൂണറുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഇവിടെ കുഞ്ഞ് തന്റെ അറിവ് പ്രവൃത്തിയിലൂടെ പ്രകാശിപ്പിക്കുകയാണ്. (കളിപ്പാട്ടം നുണയാനും പറ്റും എന്ന അറിവ്). 3 ഘട്ടങ്ങളിലൂടെയാണ് വൈജ്ഞാനിക വികസനം സാധ്യമാകുന്നത്. എന്നാണ് ബ്രൂണർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. അവ ഏതെല്ലാം? എന്ന് നോക്കാം.

- **പ്രവർത്തനഘട്ടം (Enactive Stage)**

ഈ ഘട്ടത്തിൽ തന്റെ ചിന്തകളെ ഭാഷയിലൂടെയും മറ്റ് പ്രതീകങ്ങളിലൂടെയും പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ കുട്ടി ശക്തനാണ്. അതിനാൽ അനുയോജ്യമായ ശാരീരിക പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ കുട്ടി അത് നിർവ്വഹിക്കുന്നു. കളിപ്പാട്ടം നുണയുന്ന കുട്ടി ഇതു തന്നെയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പിയാഷെയുടെ സിദ്ധാന്തത്തിലെ ഇന്ദ്രിയചാലക ഘട്ടത്തോട് ഇതിന് എന്തെങ്കിലും സാമ്യമുണ്ടോ!? താരതമ്യം ചെയ്തുനോക്കൂ.

> **പ്രവർത്തനം**
>
> പിയാഷെയുടെ ഇന്ദ്രിയചാലക ഘട്ടം, ബ്രൂണറുടെ പ്രവർത്തനഘട്ടം എന്നിവ താരതമ്യം ചെയ്യുക.

- **ബിംബനഘട്ടം (Iconic Stage)**

കൈയിൽ കിട്ടിയ കരിക്കട്ടയും മറ്റും ഉപയോഗിച്ച് കുട്ടികൾ ചുവരിലോ മറ്റു പ്രതലങ്ങളിലോ പലതരം രൂപങ്ങൾ വരയ്ക്കുന്നത് നമ്മൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടാവുമല്ലോ. കുട്ടിയുടെ മനോചിത്രങ്ങളുടെ ആവിഷ്കാരമാണിത്. വൈജ്ഞാനിക വികസനത്തിന്റെ ഈ തലത്തിൽ വസ്തുക്കൾ, വ്യക്തി കൾ, സംഭവങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെ കുട്ടി ആവിഷ്ക്കരിക്കുന്നത് ഇത്തരം മനോബിംബങ്ങളിലൂ ടെയാണ്.

- **പ്രതീകാത്മക ഘട്ടം (Symbolic Stage)**

തന്റെ വീട്ടുവളപ്പിൽ കണ്ട മയിലിനെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന കുട്ടി ആശയപ്രകാശനത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നത് ഭാഷ എന്ന പ്രതീകമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിലുള്ള കുട്ടിക്ക് അമൂർത്ത ചിന്തന ത്തിനുള്ള കഴിവുണ്ടായിരിക്കും. ഭാഷാ വികസനമാണ് ഈ ഘട്ടത്തിലേക്ക് കുട്ടിയെ നയിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ വൈജ്ഞാനിക വികസനത്തിന്റെ ഉയർന്ന ഘട്ടമാണിത്.

ചുരുക്കത്തിൽ പരിപാലനത്തിന്റെയും പരിശീലനത്തിന്റേയും ക്രമാനുഗതപാത കളിൽ കുട്ടിക്ക് ലഭിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങളുടെ ഫലമായാണ് വൈജ്ഞാനിക വികാസം സംഭവിക്കുന്നത്.

> **പ്രവർത്തനം**
>
> വൈജ്ഞാനിക വികസനം സംബന്ധിച്ച് പിയാഷെ, ബ്രൂണർ എന്നിവരുടെ കാഴ്ചപ്പാ ടുകൾ താരതമ്യം ചെയ്ത് കുറിപ്പു തയാറാക്കുക.

സംവേദനം, പ്രത്യക്ഷണം

> (1) 'അടുത്തെവിടെയോ മുല്ലപ്പൂ വിരിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ'!
>
> (2) 'തടിമില്ല് പിന്നെയും പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയെന്നു തോന്നുന്നു.'

ഈ രണ്ടു പ്രസ്താവനകളും പരിശോധിക്കുക. ആദ്യത്തെ പ്രസ്താവന നടത്തിയ വ്യക്തി

മുല്ലപ്പൂ വിരിഞ്ഞകാര്യം എങ്ങനെയാണ് അറിഞ്ഞത്? രണ്ടാമത്തെ പ്രസ്താവന നടത്തിയ ആൾ മില്ല് വീണ്ടും തുറന്ന കാര്യം എങ്ങനെയാണ് അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവുക? മുല്ലപ്പൂ വിരിഞ്ഞതും മില്ലു തുറന്നതും കണ്ടാലറിയാമല്ലോ. വേറെ സാധ്യതകളുമുണ്ടല്ലോ. എന്തെക്കെയാണത്?

പോക്കറ്റിൽ ചില്ലറ നാണയമുണ്ടോയെന്ന് നിങ്ങൾ പരിശോധിക്കാറുള്ളത് എങ്ങനെയാണ്?

ഇങ്ങനെ കണ്ടും കേട്ടും മണത്തും തൊട്ടുനോക്കിയും രുചിച്ചും നമ്മൾ വസ്തുക്കളുടെ സാന്നിധ്യം മനസ്സിലാക്കുകയോ തിരിച്ചറിയുകയോ ചെയ്യുന്നു. ഇത് സംവേദനത്തിന്റെ ഫലമാണ്.

ഏതെങ്കിലും പര്യാവരണ ഘടകങ്ങളുടെ സ്വാധീനത്തിൽ ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങൾ ഉദ്ദീപിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഉളവാകുന്ന അനുഭവമാണ് സംവേദനം (Sensation).

അഞ്ച് ഇന്ദ്രിയങ്ങളാണല്ലോ നമുക്കുള്ളത്. അതിനാൽ അഞ്ചുതരം സംവേദനങ്ങളുമുണ്ട്. അവ ഏതെല്ലാമെന്ന് കണ്ടെത്തൂ.

ദർശന സംവേദനം	–	Visual Sensation
------------------------		----------------------
------------------------		----------------------
------------------------		----------------------
------------------------		----------------------

വളരെ ലളിതമായ മാനസിക പ്രക്രിയയാണ് സംവേദനം. അതിന് ചില സവിശേഷതകളുണ്ട്. അവ എന്തെല്ലാമാണെന്നു നോക്കാം.

- അർത്ഥപൂർണമല്ലെങ്കിൽ സംവേദനം ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുന്നില്ല.
- തീവ്രതയ്ക്കനുസരിച്ച് സംവേദനത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമത വർധിക്കുന്നു.
- എല്ലാ സംവേദനത്തിലും ഗുണം, തീവ്രത, വ്യക്തത എന്നിവയുണ്ട്.
- വിവിധ മാനസിക പ്രക്രിയകൾ ഉൾച്ചേർന്ന പ്രവർത്തനമാണ് സംവേദനം.
- സംവേദനത്തിന്റെ ക്ഷമതയ്ക്കനുസരിച്ച് വ്യക്തികളിൽ മാറ്റം ഉണ്ടാകുന്നു.

ഇനി ഈ ചിത്രം ശ്രദ്ധിക്കൂ.

ഇത് എന്താണ് ?

ഇതിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്ക് തോന്നിയ കാര്യങ്ങൾ തന്നേയാണോ കൂട്ടുകാർക്കും തോന്നിയിട്ടുള്ളത്? ക്ലാസ്സിൽ ചർച്ച ചെയ്യൂ.

പ്രവർത്തനം :
ചിത്രത്തെ സംബന്ധിച്ച് ക്ലാസിൽ ഗ്രൂപ്പായി ചർച്ച ചെയ്യുക. കുറിപ്പ് എഴുതിയുണ്ടാക്കുക.

എല്ലാവരും കാണുന്നത് ഒരേ ചിത്രമാണ്. എന്നാൽ വിശദീകരണത്തിൽ വ്യത്യാസം വരുന്നു. ഇതെന്തുകൊണ്ട് സംഭവിക്കുന്നു.?

- ഓരോരുത്തരുടേയും അനുഭവതലം വ്യത്യസ്തമാണ്.
- ഇത് ഓരോ വ്യക്തിയിലും വ്യത്യസ്ത മനോചിത്രങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്.
- ജ്ഞാനേന്ദ്രിയത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങളെ ഓരോരുത്തരും വീക്ഷിക്കുന്നതും വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതും വ്യത്യസ്തതരത്തിൽ ആയിരിക്കും,

എന്താണ് പ്രത്യക്ഷണം?

ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളിലൂടെ വളരെയേറെ അനുഭവങ്ങൾ നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നു. അതിൽ ആവശ്യമുള്ളത് മാത്രം നമ്മൾ സ്വീകരിക്കുന്നു. സംവേദനത്തിലൂടെ ഉളവാകുന്ന അനുഭവങ്ങൾക്ക് അർഥം കൈവരുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷണമുണ്ടാകുന്നു. അതായത് പര്യാവരണത്തിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങളോടുള്ള മാനസിക പ്രതികരണമാണ് പ്രത്യക്ഷണം (Perception).

പ്രത്യക്ഷണത്തിനുള്ള മറ്റു പ്രത്യേകതകൾ എന്തെല്ലാമാണ്?

- സംവേദനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് പ്രത്യക്ഷണം നടക്കുന്നത്.
- അത് മുന്നറിവുകളെ പുതിയ അറിവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്താൻ സഹായിക്കുന്നു.
- പ്രത്യക്ഷണം 'സെലക്ടീവ് ' ആണ്.
- പ്രത്യക്ഷണത്തിൽ ഐക്യവും സമഗ്രതയുമുണ്ട്.

പ്രവർത്തനം
'സംവേദനവും പ്രത്യക്ഷണവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം' - ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കൂ. ക്ലാസിൽ അവതരിപ്പിച്ച് മെച്ചപ്പെടുത്തൂ.

ആശയരൂപീകരണം (Concept formation)

പഠനപ്രക്രിയയിൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥാനമാണ് ആശയരൂപീകരണത്തിനുള്ളത്. വളരെ സങ്കീർണ്ണമായ മാനസിക പ്രക്രിയകളിലൂടെയാണ് ആശയരൂപീകരണം നടക്കുന്നത്. ജീവികളുടെ സഞ്ചാരരീതി വ്യത്യസ്തമാണ് എന്ന ആശയം രണ്ടാം ക്ലാസിലെ കുട്ടികളിൽ വികസിപ്പിക്കാൻ എന്തെല്ലാം മാനസിക പ്രക്രിയകളിലൂടെ കടന്നു പോകണമെന്ന് പരിശോധിക്കാം.

ജീവികളെ കാണുന്നു
(സംവേദനം)
↓
പ്രത്യേകതകൾ (സഞ്ചാരരീതിയുൾപ്പെടെ) പറയുന്നു.
(പ്രത്യക്ഷണം)
↓
ഒരേ പ്രത്യേകതയുള്ളവയെ കൂട്ടങ്ങളാക്കുന്നു. ഒരുപോലെ സഞ്ചരിക്കുന്നവയെ
(വർഗ്ഗീകരണം)
↓
എല്ലാജീവികളും ഒരേ രീതിയിലല്ല സഞ്ചരിക്കുന്നത്
അല്ലെങ്കിൽ ജീവികളുടെ സഞ്ചാരരീതി വ്യത്യസ്തമാണ്.
(സാമാന്യവൽക്കരണം)

ഏതൊരു ആശയവും രൂപീകരിക്കുന്നത് ഇതുപോലെയുള്ള മാനസിക പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഫലമായാണ്.

ആശയം (Concept) എന്നാലെന്ത്?

ഒരു വസ്തു എന്താണ് എന്നുള്ള യഥാർഥമായ ധാരണയാണ് ആശയം (Concept) എന്ന് പൊതുവെ പറയാം.

എന്നാൽ മനശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ ഒരു വസ്തുവിനെക്കുറിച്ചറിയാവുന്ന വസ്തുതകളുടെ ആകെ തുകയാണ് ആശയം എന്ന പദം കൊണ്ട് അർഥമാക്കുന്നത്. സംഭവങ്ങളുടെയും വസ്തുക്കളുടെയും വ്യക്തികളുടേയും ലോകത്തുനിന്നും പൊതുവായ സവിശേഷതകളും ബന്ധങ്ങളും വേർതിരിച്ചെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ് ആശയം എന്ന് ഹമ്മേർഷൻ (Hammertion) അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

യുക്തിചിന്ത (Reasoning)

ബുദ്ധിപരമായി വളരെ ഉയർന്ന പ്രക്രിയയാണ് യുക്തി ചിന്തനം. ഏതെങ്കിലുമൊരു പ്രശ്നത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ അതിനുള്ള പരിഹരണം നടത്താൻ യുക്തിചിന്തനം ആവശ്യമായി വരുന്നു. മനുഷ്യനുമാത്രം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രത്യേക കഴിവാണ് യുക്തിചിന്ത.

ചില നിർവചനങ്ങൾ

- ഭൂതകാല അനുഭവങ്ങളെ പ്രശ്നപരിഹരണത്തിനായി പുതിയ രീതിയിൽ ക്രമീകരിക്കുകയും യോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു (Productive) ചിന്തയാണ് യുക്തിചിന്ത.

- Gates

- ലക്ഷ്യത്തോടു കൂടിയുള്ള ഘട്ടം ഘട്ടമായ ചിന്തയാണ് യുക്തിചിന്ത.

- Gates

യുക്തിചിന്തയുടെ സവിശേഷതകൾ

- സംഭവങ്ങളുടെ കാരണത്തെ കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നു.
- കൃത്യമായ ലക്ഷ്യമുണ്ടായിരിക്കും.
- പ്രശ്നപരിഹരണത്തിനുള്ള ഉപാധിയാണ്.
- ഉൾക്കാഴ്ചയ്ക്കുള്ള വിവരമായി വർത്തിക്കുന്നു.
- വസ്തുതകൾ ഗ്രഹിക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ്.

- പ്രതീകാത്മകമായ പ്രവർത്തനമാണ്.
- ഭൂതകാല അനുഭവങ്ങളും അറിവും സ്വാധീനിക്കുന്നു.
- ബുദ്ധിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
- വ്യക്തി വ്യത്യാസം ഉണ്ടായിരിക്കും.
- മാനസിക പ്രക്രിയയാണ്.
- യുക്തിചിന്ത ആഗമനപരമോ (Inductive) നിഗമനപരമോ (deductive) ആയിരിക്കും.
- പരിപക്വനം, അനുഭവം, ദത്തങ്ങൾ, ബുദ്ധി, ശ്രദ്ധ, ഭാവന, അറിവ് എന്നിവയൊക്കെ യുക്തി ചിന്തയെ സ്വാധീനിക്കുന്നു.

ക്ലാസ് മുറിയിൽ കുട്ടികളുടെ യുക്തി ചിന്ത പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു ടീച്ചർക്ക് എന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിയും? വ്യക്തിഗതമായി കുറിക്കൂ. ക്ലാസിൽ പൊതുവായി ചർച്ചചെയ്യൂ. അങ്ങനെ എത്തിച്ചേർന്ന നിഗമനങ്ങളും താഴെ കള്ളിയിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള ആശയങ്ങളും തമ്മിൽ താരതമ്യം ചെയ്യൂ. എന്തെങ്കിലും കൂട്ടിച്ചേർക്കാനുണ്ടോ?

യുക്തിചിന്തയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ

ടീച്ചർ എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ

- പ്രശ്നങ്ങൾ കുട്ടികളുടെ മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കണം.
- പ്രശ്നാവബോധം ഉണ്ടാക്കാൻ സഹായിക്കണം.
- താൽപ്പര്യമുള്ള കാര്യങ്ങളുമായി പ്രശ്നത്തെബന്ധപ്പെടുത്തണം.
- പരികൽപ്പന, നിരീക്ഷണം, പരീക്ഷണം എന്നിവ അടിസ്ഥാനമാക്കാൻ സഹായിക്കണം.
- പ്രോജക്ട് രീതി, സംവാദം, സെമിനാറുകൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കണം.
- പരിസരത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാൻ കുട്ടിക്ക് അവസരം നൽകണം.
- അനുഭവങ്ങളെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുകയും അറിവ് വളർത്തുകയും വേണം.
- ആഗമന നിഗമന രീതികൾ പ്രശ്നപരിഹരണത്തിനായി അവലംബിക്കാൻ സഹായിക്കണം.
-
-
-

പ്രശ്ന പരിഹരണം (Problem Solving)

മായയ്ക്ക് ഒരു സ്കൂളിൽ ടീച്ചറായി ജോലി കിട്ടി. ക്ലാസിലെ മിക്ക കുട്ടികളും പഠനത്തിൽ പിന്നാക്കമാണ്. മായ രക്ഷിതാക്കളുടെ യോഗം വിളിച്ചു. യോഗദിവസം ഒരു രക്ഷിതാവു പോലും വന്നില്ല! തുടരന്വേഷണത്തിൽ മായയ്ക്ക് മനസ്സിലായി ആ സ്കൂളിൽ രക്ഷിതാക്കളുടെ യോഗം വിളിക്കുകയോ, വിളിച്ചാൽത്തന്നെ ആരും വരികയോ പതിവില്ല! കുട്ടികളുടെ പഠനപിന്നാക്കാവസ്ഥ പരിഹരിക്കാൻ രക്ഷിതാക്കളുടെ ബോധവൽക്കരണം അത്യാവശ്യമാണുതാനും. എന്തു ചെയ്യണമെന്ന് മായ ആലോചിച്ചു.

ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ മായയെ സഹായിക്കണം. നിങ്ങൾക്ക് എന്തെല്ലാം നിർദ്ദേശങ്ങളാണുള്ളത് ?

-
-

പ്രവർത്തനം

മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശ്നവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയുള്ള ചർച്ച നടത്തുക. നിർദ്ദേശങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുക.

ശാസ്ത്രീയമായ പ്രശ്നപരിഹരണത്തിന് ചില ഘട്ടങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവ നമുക്കൊന്നു പരിചയപ്പെടാം.

പ്രശ്നപരിഹരണഘട്ടങ്ങൾ

1. പ്രശ്നം തിരിച്ചറിയൽ (Identifying the problems)

എന്താണ് പ്രശ്നം എന്ന് ആദ്യം തിരിച്ചറിയേണ്ടതുണ്ട്. പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ ശരിയായ പരിഹാരമാർഗങ്ങൾക്ക് തുടക്കം കുറിക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

2. പ്രശ്നം നിർവചിക്കൽ (Defining the problems)

പ്രശ്നം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കഴിഞ്ഞാൽ അതിനെ സൂക്ഷ്മതലത്തിൽ കൃത്യതപ്പെടുത്തണം. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് പ്രശ്നപരിഹരണത്തെ കൃത്യതയിലേക്ക് നയിക്കും; സൂക്ഷ്മതലത്തിൽ കൃത്യതപ്പെടുത്തുന്നതിനെ പ്രശ്നം നിർവചിക്കൽ എന്നുവിളിക്കാം.

3. പരികൽപ്പനയുടെ രൂപീകരണം (Hypothesis Formation)

നിലവിലുള്ള അറിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു പ്രശ്നത്തിന്റെ ചില പരിഹാരങ്ങൾ നമുക്ക് ഊഹിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയും. ഇതിൽ യോജിച്ചവയെ പരികൽപ്പനയായി പരിഗണിക്കാം. ഇത് പ്രശ്നപരിഹാരത്തിന് ദിശാബോധം നൽകുകയും ചെയ്യും.

4. പ്രശ്നപരിഹാരതന്ത്രങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യൽ (Forming Strategies)

പ്രശ്നപരിഹാരത്തിന് ഉചിതമായ ഏതു തന്ത്രങ്ങൾ/രീതികൾ സ്വീകരിക്കണം എന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്തണം; കൃത്യമായ രീതിശാസ്ത്രം (Methodology) സ്വീകരിച്ചാൽ മാത്രമേ ശരിയായ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോയി നിഗമനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരാൻ സാധിക്കൂ.

5. നിർവഹണം / വിവരശേഖരണം

ആസൂത്രണം ചെയ്ത പ്രശ്നപരിഹരണ തന്ത്രങ്ങൾ കൃത്യതയോടെ നടപ്പിലാക്കുകയാണ് ഇവിടെ ചെയ്യുന്നത്. കേവലാന്വേഷണമാണെങ്കിൽ വിവരശേഖരണം (Data Collection) ഈ ഘട്ടത്തിൽ നടത്തുക.

6. വിലയിരുത്തൽ / അപഗ്രഥനവും നിഗമനവും

നിർവഹണപ്രക്രിയയെ ഫലപ്രദമായി വിലയിരുത്തുകയാണ് ഈ ഘട്ടം. പ്രവർത്തനപദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയപ്പോൾ വിജയകരമായിരുന്നോ, പരാജയമായിരുന്നോ, നിർവ്വഹണം എങ്ങനെ മെച്ചപ്പെടുത്താം? തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളാണ് വിലയിരുത്തലിൽ വരുന്നത്. അന്വേഷണ രൂപത്തിലുള്ള പ്രക്രിയയിൽ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ അപഗ്രഥിച്ച് നിഗമനങ്ങൾ/കണ്ടെത്തലുകൾ രൂപീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

പ്രവർത്തനം

പ്രശ്നപരിഹരണഘട്ടങ്ങൾ പരിചയപ്പെട്ടല്ലോ. ഇനി നിങ്ങൾ നേരത്തെ മായയെ സഹായിക്കാൻ ക്ലാസിൽ ചർച്ചചെയ്ത് തയാറാക്കിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഇതുമായി ഒന്ന് ഒത്തുനോക്കൂ. എന്തെങ്കിലും കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ ആവശ്യമാണോ? കണ്ടെത്തൂ.

പ്രശ്നപരിഹരണ തന്ത്രങ്ങൾ

പ്രശ്നപരിഹരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ പ്രശ്നപരിഹരണ തന്ത്രങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടി വരും. അവ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് പരിശോധിക്കാം.

കേസ് സ്റ്റഡി, ക്രിയാഗവേഷണം, അഭിമുഖം, സാമൂഹ്യരീതി തുടങ്ങിയ ഗവേഷണ രൂപങ്ങളും **സെമിനാർ, സംവാദം, പാനൽ ചർച്ച, സിബോസിയം** തുടങ്ങിയ ചർച്ചാ രൂപങ്ങളും പ്രശ്നപരിഹരണത്തിന് സാധാരണ ഉപയോഗിക്കുന്ന തന്ത്രങ്ങളാണ്.

ഈ തന്ത്രങ്ങൾ അവലംബിച്ച് പഠനം നടത്തുമ്പോൾ ശ്രമപരാജയരീതി, അന്തർദൃഷ്ടി പഠനം/ ഉൾക്കാഴ്ചാപഠനം, അൽഗോരിതം, ഹ്യൂരിസ്റ്റിക്സ് തുടങ്ങിയവയുടെ സാധ്യതകളിലൂടെ കടന്നു പോകും. പ്രശ്നപരിഹരണത്തിനുവേണ്ടി അവലംബിക്കുന്ന കൃത്യതപ്പെടുത്തിയ ഘട്ടങ്ങളെ (steps) യാണ് അൽഗോരിതം എന്നു വിളിക്കുന്നത്. ഗണിതത്തിൽ ഇന്ന കാര്യങ്ങൾ ചെയ്ത തിനുശേഷം ഇന്ന കാര്യം ചെയ്യണം എന്ന രീതിയിൽ ശൃംഖലനം ചെയ്തുപോകുന്ന കൃത്യമായ സ്റ്റെപ്പുകൾ അവലംബിക്കാറുണ്ട്. പ്രസ്തുതക്രിയാമാർഗം അൽഗോരിതമാണെന്ന് പറയാം. ക്രിയാമാർഗം ശരിയായാൽ കൃത്യതയാർന്ന ഉത്തരം ലഭിക്കും എന്ന മെച്ചമുണ്ട്.

പലരീതികൾ അവലംബിച്ചുനോക്കി തെറ്റായിവരുന്നവ ഒഴിവാക്കി ശരിയായതിനെ സ്വീകരിക്കുന്ന നടപടിക്രമമാണ് ശ്രമപരാജയ രീതിയിൽ അവലംബിക്കുന്നത് ഇതു പല തന്ത്രങ്ങളിലും കടന്നുവരുകയും ചെയ്യും.

ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ അന്തർദൃഷ്ടിയിലൂടെ പഠനം അഥവാ പ്രശ്നപരിഹരണം നടക്കാറുണ്ടെന്ന് ഗസ്റ്റാൾട്ട് മനശ്ശാസ്ത്രം മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നു.

ശ്രമപരാജയരീതി, അന്തർദൃഷ്ടിപഠനം, അൽഗോരിതം, ഹ്യൂരിസ്റ്റിക്സ് തുടങ്ങിയ പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രശ്നപരിഹരണതന്ത്രങ്ങളെ പരിചയപ്പെടാം.

1. ശ്രമപരാജയരീതി

പ്രശ്നപരിഹരണത്തിനായി അനുയോജ്യമെന്നു കരുതുന്ന വിവിധ മാർഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുക, മറ്റൊരു മാർഗം അവലംബിക്കുക. അനുയോജ്യമല്ലെന്ന് കണ്ടാൽ വേറൊന്ന് എന്ന രീതി, തുടർന്ന് പ്രശ്നപരിഹരണം നടത്തുകയാണ് ശ്രമപരാജയ രീതിയിൽ അനുവർത്തിക്കുന്നത്. പല മാർഗങ്ങൾ അവലംബിച്ച് വിജയിക്കുന്നത് സ്വീകരിക്കുക എന്നതാണ് ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനം. കുറച്ച് പ്രശ്നപരിഹാര സാധ്യതകൾ ഉള്ളപ്പോൾ ഈ രീതി അവലംബിക്കാമെങ്കിലും അനേകം പ്രശ്നപരിഹാര സാധ്യതകൾ ഉള്ളപ്പോൾ പ്രായോഗികമേയല്ല.

2. അന്തർദൃഷ്ടി പഠനം/ഉൾക്കാഴ്ച

ഉൾക്കാഴ്ചയിലൂടെയോ അന്തർദൃഷ്ടിയിലൂടെയോ പ്രശ്നപരിഹരണം നടത്തുകയാണ് ഈ രീതിയിൽ ചെയ്യുന്നത്.

പ്രവർത്തനം

സെമസ്റ്റർ 2 ലെ പഠനം എന്ന യൂണിറ്റിലെ ഗസ്റ്റാൾട്ട് മനശ്ശാസ്ത്രം പരിശോധിച്ച് കൂടുതൽ ധാരണ കൈവരുത്തുക. നോട്ട് വ്യക്തിഗതമായി തയാറാക്കുക.

3. അൽഗോരിതം (Algorithm)

നിശ്ചിതങ്ങളായ വിവരങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് കൃത്യമായി ചിട്ടപ്പെടുത്തിയ ക്രിയാമാർഗങ്ങൾ അവലംബിച്ച് ഉത്തരം കണ്ടെത്തുന്ന നടപടിക്രമങ്ങളെയാണ് അൽഗോരിതം എന്ന പദം കൊണ്ടർത്ഥമാക്കുന്നത്. ഘട്ടംഘട്ടമായ ക്രമങ്ങൾ ദീക്ഷിക്കുമെന്നതിനാൽ ശരിയായ ഉത്തരം ലഭിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പാണ്.

- Any well defined computational procedure that takes a value or set of values as input and after a finite sequence of computational steps, produces a value or set of values as out put.

കംപ്യൂട്ടർ പ്രോഗ്രാമുകൾ അൽഗോരിതത്തിന് നല്ല ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

ഹ്യൂരിസ്റ്റിക്സ് (Heuristics)

ആളുകൾ സാധാരണയായി പ്രശ്നപരിഹാരത്തിന് ഏറ്റവും എളുപ്പമായ മാർഗം സ്വീകരിക്കുന്ന പ്രവണത കാണിക്കുന്നു. തീരുമാനമെടുക്കാൻ പ്രയാസമുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ തങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് ചില എളുപ്പമാർഗങ്ങൾ അവലംബിക്കാറുണ്ട്. അത്തരത്തിലുള്ള ജ്ഞാതൃപരമായ എളുപ്പവഴികളെയാണ് (Cognitive shortcuts) ഹ്യൂരിസ്റ്റിക്സ് എന്ന പദം കൊണ്ട് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ഇത് നമ്മുടെ അനുഭവത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ള പ്രശ്നപരിഹരണ തന്ത്രമാണ്. ഇത് ആത്യന്തികമായ പ്രശ്നപരിഹരണ രീതിയായിരിക്കണ മെന്നില്ല. ദത്തങ്ങളുടെ ആയാസകരമായ താരതമ്യങ്ങളോ കൃത്യമായ അൽഗോരിതമോ പ്രയോഗിക്കാതെയുള്ള മാർഗമായതിനാൽ കൃത്യതയും വിശ്വാസ്യതയും ഉണ്ടാവണമെന്നില്ല. എങ്കിലും ലക്ഷ്യപൂർത്തീകരണത്തിന് അതായത് പ്രശ്നപരിഹരണത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടും.

- Heuristics are strategies using readily accessible, though loosely applicable, information to cotnrol problem solving in human beings and machines.
- Heuristic refers to experience based techniques for problem solving, learning and discovery that find a solution which is not guaranteed to be optional but good enough for a given set of goals.

പ്രശ്നപരിഹരണശേഷി വർധിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത

ഇന്നത്തെ ലോകം ഏറെ സങ്കീർണ്ണമാണ്. ജീവിതം എന്നത് പ്രശ്നപരമ്പരകളുടെ ആവിർഭാവവും അവയുടെ പരിഹാരത്തിനായുള്ള നിരന്തരശ്രമങ്ങളുമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പ്രശ്നപരിഹരണശേഷി ഓരോ വ്യക്തിയിലും ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരേണ്ടതുണ്ട്. തന്റെ ക്ലാസ്സുമുറിക്കകത്തും പുറത്തും ഉണ്ടാകുന്ന പഠനപ്രശ്നങ്ങളും മറ്റും പരിഹരിച്ച് മുന്നേറുന്ന കുട്ടിക്ക് ഭാവിജീവിതത്തിലുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ ധൈര്യപൂർവ്വം നേരിടാൻ കഴിയും. ക്ലാസ്മുറിയിലെ പഠനപ്രശ്നങ്ങൾ ഒറ്റയ്ക്കും കൂട്ടായും പരിഹരിക്കുക വഴി ലഭിക്കുന്ന ആത്മ സംതൃപ്തിയും ആത്മവിശ്വാസവും അവനെ വരും കാലജീവിതത്തെ കരുപിടിപ്പിക്കുവാൻ ഏറെ സഹായിക്കും.

ശരിയായ ആശയരൂപീകരണം നടക്കണമെങ്കിൽ അതിനനുയോജ്യമായ പഠനാനുഭവങ്ങൾ പഠിതാവിന് ലഭ്യമാകണം. വിവിധ ആശയങ്ങൾ തമ്മിലുള്ളബന്ധം സൂചിപ്പിക്കുമ്പോൾ അതൊരു തത്ത്വമായി മാറുന്നുവെന്നു പറയാം. ആശയപഠനത്തിന്റെയോ തത്ത്വത്തിന്റെയോ കേവലപഠനം പ്രായോഗികജീവിതത്തിൽ ഒരു വ്യക്തിയെ സഹായിക്കില്ല. ജീവിതമെന്നത് പ്രശ്നപരമ്പരയുടെ നിരന്തരമായ ആവിർഭാവവും അത് പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള തുടർച്ചയായ

ശ്രമങ്ങളുമാണ്. അതായത് ജീവിതവിജയം നേടാൻ പ്രശ്നപരിഹരണശേഷിയാണ് വികസിക്കേണ്ടത്. പ്രശ്നപരിഹരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ചില നിർണായകമായ തീരുമാനങ്ങളും എടുക്കേണ്ടിവരും. തീരുമാനമെടുക്കൽ, ആസൂത്രണം ചെയ്യൽ, അമൂർത്തചിന്തനം തുടങ്ങിയവ പൊതുവെ ഉയർന്ന മാനസിക ധർമങ്ങളാണ് (higher order mental functions).

ആർ.എം. ഗാഗ്നെ തന്റെ പഠനശ്രേണിയിൽ (Hierarchy of Learning) ഏറ്റവും ഉന്നതമായ തലത്തിലാണ് പ്രശ്നപരിഹരണത്തെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നത്. കാരണം പഠനത്തിന്റെ ആത്യന്തികമായ ഫലം പ്രശ്നപരിഹരണമായിരിക്കണമെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദം.

ആശയരൂപീകരണം - ബ്രൂണറുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ

ജെറോം എസ്. ബ്രൂണർ മുന്നോട്ടുവച്ച ആശയാദാനമാതൃക (Concept Attainment Model) പ്രകാരം ആശയരൂപീകരണത്തിന് നിരീക്ഷണം, താരതമ്യം, തരം തിരിക്കൽ, നിഗമനത്തിലെത്തൽ എന്നീ ഘട്ടങ്ങളുണ്ട്.

ഒരു കൂട്ടം വസ്തുക്കൾക്കുള്ളിൽ സാജാത്യങ്ങളും വൈജാത്യങ്ങളും ദർശിക്കുന്ന കുട്ടിക്ക് സമാനതയുള്ളവയെ ഒരു കൂട്ടമായും അല്ലാത്തവയെ മറ്റൊരു കൂട്ടമായും തിരിക്കാൻ കഴിയും. വസ്തുക്കളുടെ സവിശേഷതകൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിലൂടെയും താരതമ്യം ചെയ്യുന്നതിലൂടെയുമാണ് ഇത് സാധിക്കുന്നത്. ആദ്യം ഓരോ കൂട്ടത്തിന്റേയും പൊതുസ്വഭാവം വിവരിക്കുന്നു. പിന്നീട് അതേക്കുറിച്ച് ചില നിഗമനങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാനും കുട്ടിക്ക് കഴിയുന്നു. തന്റെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള വസ്തുക്കളെയും ജന്തുക്കളെയും സസ്യങ്ങളെയും കുറിച്ച് കുട്ടി ആശയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നത് ഈ വിധത്തിലാണ്.

പ്രവർത്തനം

"പശു പാൽ തരുന്ന ഒരു മൃഗമാണ്" ബ്രൂണറുടെ ആശയദാന മാതൃക പ്രകാരം ഒരു കുട്ടി ഈ ആശയത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നത് എങ്ങനെയായിരിക്കും? ഒരു ലഘുവിവരണം തയാറാക്കൂ.

ഭാഷാവികാസം

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

- ഭാഷാവികാസം സംബന്ധിച്ച് ആശയങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് നിഗമനങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നു.
- ഭാഷാപഠനത്തിൽ പിന്തുടരേണ്ട രീതിശാസ്ത്രങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് വിശദീകരിക്കുന്നു. പാഠാസൂത്രണത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു.

ഭാഷയില്ലാത്ത ലോകത്തെക്കുറിച്ച് ഒന്നാലോചിച്ചുനോക്കൂ. അതിനെ ഭാവനയിൽ കണ്ട് അതെങ്ങനെയിരിക്കും എന്ന് ഒന്നു കുറിച്ചുനോക്കൂ. കുറിപ്പുകൾ പൊതുവായി വായിക്കൂ. അപ്പോഴറിയാം ഭാഷ മനുഷ്യന് എത്രമാത്രം വിലപ്പെട്ട നിധിയാണെന്ന്. ചിന്തിക്കാനുള്ള ശേഷിയാണല്ലോ മനുഷ്യനെ മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്ന് വ്യതിരിക്തനാക്കുന്നത്. എങ്കിൽ ഭാഷയും ചിന്തയും തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടോ? ക്ലാസ്സിൽ പൊതുവായി ചർച്ച ചെയ്യൂ. ചർച്ചയിലൂടെ ഉരുത്തിരിഞ്ഞ ആശയങ്ങൾ പൊതുവായി കുറിച്ചുവയ്ക്കണം. ഈ കുറിപ്പും താഴെ കോളത്തിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന കുറിപ്പും ഒന്നു താരതമ്യം ചെയ്യൂ.

ഭാഷയും ചിന്തയും

മനുഷ്യനെ മറ്റു ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തനാക്കുന്നത് 'ഭാഷാശേഷി' യാണെന്ന് പറയാറുണ്ടല്ലോ. അടിസ്ഥാനപരമായ ഘടക ശബ്ദവും (phonemes) അതിന്റെ വിന്യാസം സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥയും (Syntax) ചേർന്നതാണ് ഭാഷ. ഭാഷയും ചിന്തയും തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടോ? ഭാഷയിലൂടെ മാത്രമേ നമുക്ക് ചിന്തിക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന ആദ്യകാലധാരണ പൂർണ്ണമായും ശരിയല്ലെന്ന് ഇപ്പോൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മൂകരും ബധിരരുമായ ആളുകളും ശിശുക്കളും ചിന്തിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ചിന്തയുടെ തലം ഉയരുമ്പോൾ അതിന് ഭാഷ ആവശ്യമായി വരുന്നു. ഇന്ദ്രിയാനുഭവം (Sensation), പ്രഥമ ധാരണ (preception), ഓർമ (memory), സങ്കല്പനം (imagination), താരതമ്യം (comparison), സംപ്രത്യയം (Concept), യുക്തീകരണം (Reasoning), തുടങ്ങിയ വ്യത്യസ്തതല ങ്ങളിലൂടെയാണ് ഒരാൾക്കുണ്ടാവുന്ന അനുഭവങ്ങൾ ചിന്തയായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്നത്. ഈ തലങ്ങളിൽ യുക്തീകരണം എന്ന തലത്തിലാണ് ഭാഷ ആവശ്യഘടകമായി വരുന്നത് എന്നാണ് മനശ്ശാസ്ത്രകാരന്മാർ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. മൂർത്താശയങ്ങളിൽ നിന്ന് അമൂർത്താശയങ്ങളിലേക്ക് ചിന്ത പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ ഭാഷ അനിവാര്യമാകുന്നു.

ഇനി നമുക്ക് ഒരു ചെറിയ ഗവേഷണപ്രവർത്തനമാവാം

നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലോ സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലോ ഉള്ള കുഞ്ഞുങ്ങളെ നിരീക്ഷിച്ച് അവരുടെ ഭാഷാപ്രകടനത്തെ സംബന്ധിച്ച് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കണം. അതിനായി ഒരു നിരീക്ഷണ പ്പത്രിക (Observation Schedule) തയാറാക്കണം.

ഒരാൾ ഒരു പ്രായഘട്ടത്തിലുള്ള 3 കുഞ്ഞുങ്ങളെയെങ്കിലും നിരീക്ഷിച്ച് വിവരങ്ങൾ രേഖ പ്പെടുത്തണം. എല്ലാവരും ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ക്ലാസിൽ പൊതുവായി ക്രോഡീകരിക്കൂ. അങ്ങനെ ലഭിച്ച ക്രോഡീകരണപ്പട്ടിക താഴെ കൊടുത്തിട്ടുള്ള പട്ടികയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യൂ. (വ്യക്തി വ്യത്യാസമനുസരിച്ച് കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ ഭാഷാപ്രകടനത്തിൽ ഏറ്റക്കുറച്ചിലു കൾ ഉണ്ടാവാനിടയുണ്ട്).

പട്ടിക

ശരാശരിപ്രായം	ഭാഷാപരമായ കഴിവുകൾ
12 ആഴ്ച	Cooing
18 ആഴ്ച	ശബ്ദം കേട്ട ഭാഗത്തേക്ക് തല തിരിക്കുന്നു.
20 ആഴ്ച	സ്വരാക്ഷരങ്ങളും ഏതാനും വ്യഞ്ജനാക്ഷരങ്ങളും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.
6 മാസം	Babbling ഭാഷയിലെ അടിസ്ഥാനപരമായ എല്ലാ ശബ്ദങ്ങളും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.
8 മാസം	ചില പ്രത്യേകശബ്ദങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്നു. ഉദാ: മാമാ .... മാ ....
12 മാസം	വാക്കുകളുടെ അർഥം മനസ്സിലാക്കുകയും ഏതാനും വാക്കുകൾ ഉച്ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു
18 മാസം	ഏതാണ്ട് അമ്പതോളം പദങ്ങൾ ഉച്ചരിക്കുന്നു.
24 മാസം	ഇരട്ടപദങ്ങളടങ്ങിയ (phrases) വാക്യങ്ങൾ പറയുന്നു.
30 മാസം	മൂന്നുമുതൽ അഞ്ചുവരെ പദങ്ങൾ അടങ്ങിയ വാക്യങ്ങൾ പറയുന്നു. നൂറുകണക്കിന് പദങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.
36 മാസം	ആയിരത്തോളം പദങ്ങൾ അർത്ഥപൂർണ്ണമായ പറയുന്നു കേട്ടു മനസ്സിലാക്കുന്നു.
48 മാസം	ഭാഷയുടെ അടിസ്ഥാനപരമായ സവിശേഷതകളൊക്കെ ബുദ്ധിമണ്ഡലത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നു.

മനുഷ്യൻ ഭാഷ പഠിക്കുന്നതെങ്ങനെ എന്ന വിഷയത്തിൽ ധാരാളം നിരീക്ഷണ ങ്ങളും ഗവേഷ ണങ്ങളും ലോകത്ത് നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോഴും നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു അധ്യാപക വിദ്യാർഥി എന്ന നിലയിൽ ഈ വിഷയത്തിൽ നിങ്ങൾക്ക് എന്തു പറയാനുണ്ട്?

പ്രവർത്തനം

കുട്ടികൾ ഭാഷ പഠിക്കുന്നതെങ്ങനെ എന്ന വിഷയത്തിൽ ക്ലാസിൽ ഒരു പൊതു ചർച്ച നടത്തൂ. ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട വാദങ്ങൾ പൊതുവായി ക്രോഡീകരിക്കൂ.

ഭാഷാപഠനത്തെക്കുറിച്ച് നിരവധി നിരീക്ഷണങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും രൂപപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് നേരത്തെ പറഞ്ഞല്ലോ. അതിൽ താഴെ കൊടുക്കുന്നവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളാണ് നമുക്ക് വിശദ മായി ചർച്ച ചെയ്യാനുള്ളത്.

- സ്കിന്നർ
- ബന്ദൂര
- പിയാഷെ
- ബ്രൂണർ
- വിഗോട്സ്കി
- ചോംസ്കി

ഭാഷാശേഷി വികസനത്തെക്കുറിച്ച് സ്കിന്നർ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്ന ആശയങ്ങൾ താഴെ ചെറുകുറി പ്പായി കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അത് വിശദമായി വായിക്കൂ.

ഭാഷാവികസനം സ്കിന്നറുടെ കാഴ്ചപ്പാട്

ഭാഷാവികസനത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടങ്ങളിൽ കുഞ്ഞുങ്ങൾ ചില അവ്യക്ത ശബ്ദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവി ക്കുന്നതായി നിങ്ങൾ നേരത്തെ നടത്തിയ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയല്ലോ. പല പല ശബ്ദങ്ങളു ണ്ടാക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ കുട്ടി 'മ്/മ' ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കിയെന്നിരിക്കട്ടെ. അമ്മയുടെ പ്രതികരണം എന്തായിരിക്കും? ചിരിക്കും, വാരിയെടുക്കും, ഉമ്മ കൊടുക്കും.! കാരണം അമ്മ വിചാരിക്കുന്നത് കുട്ടി 'അമ്മ' യെന്നു പറയാനുള്ള ശ്രമമാണ് ഇതെന്നാണ്. അമ്മയുടെ ഈ ചിരിയും സന്തോഷവും കുട്ടിയെ സംബന്ധിച്ച് ഈ ശബ്ദം ആവർത്തിക്കാനുള്ള പ്രബലകങ്ങളാണ് (re-inforcers). മാത്രമല്ല ഈ ശബ്ദത്തെ 'അമ്മ'യെന്ന് പലവട്ടം പറഞ്ഞ് പരിവർത്തിപ്പിക്കാൻ അമ്മ പ്രയത്നിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭാഷാവികസനപ്രക്രിയ പുരോഗമിക്കുന്തോറും ഈ 'അമ്മ' ശബ്ദത്തെ അനുകരിക്കാനും കുട്ടി ശ്രമിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ചോദനം, പ്രതികരണം, പ്രബലനം, ആവർത്തനം, അനുകരണം തുടങ്ങിയ പ്രക്രിയകളിലൂടെയാണ് കുഞ്ഞുങ്ങൾ ഭാഷ പഠിച്ചെടുക്കുന്നത്. ഇതാണ് പ്രമുഖ ചേഷ്ടാവാദി (Behaviourist) യായ സ്കിന്നറുടെ (B.F. Skin-ner) വാദം. ഇവിടെ കുഞ്ഞിന്റെ പ്രതികരണം പ്രബലനം ചെയ്യപ്പെടുന്നത് അമ്മയിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ചോദനമൂലമാണ് (Operant discrimination) ഭാഷ ഒരു വാചിക ചേഷ്ടയാണ് (verbal behaviours). മറ്റേതൊരു ചേഷ്ടയെയും പോലെ പ്രവർത്തനാനുബന്ധം (Operant Conditioning) വഴിയാണ് കുഞ്ഞുങ്ങൾ ഭാഷ സ്വായത്തമാക്കുന്നത്. അതായത് കുഞ്ഞുങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന ശബ്ദങ്ങൾ, പദങ്ങൾ, വാകൃങ്ങൾ എന്നിവയെ പ്രബലനം ചെയ്യുക വഴി ഭാഷയുടെ അംഗീകൃതമായ ഉയർന്നതലങ്ങളിലേക്ക് കുഞ്ഞുങ്ങളെ എത്തിക്കാം.

കുഞ്ഞുങ്ങൾ ഭാഷ പഠിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് സ്കിന്നറുടെ കാഴ്ചപ്പാട് മനസ്സിലാക്കിയല്ലോ. ഇക്കാര്യത്തിൽ നിങ്ങളുടെ യോജിപ്പും വിയോജിപ്പും കുറിച്ചു വയ്ക്കൂ. ക്ലാസിൽ ചർച്ച ചെയ്യൂ.

ഇനി സാമൂഹ്യപഠന സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ (Social Learning Theory) വക്താവായ ആൽബർട്ട് ബന്ദൂര ഭാഷാശേഷി വികസനത്തെക്കുറിച്ച് എന്തുപറയുന്നു എന്നു നോക്കാം. കുറിപ്പു വായിക്കൂ.

ആൽബർട്ട് ബന്ദൂരയുടെ ഭാഷാവികസന സങ്കൽപ്പം

തന്റെ സാമൂഹ്യപഠന സിദ്ധാന്തത്തിൽ ഊന്നിനിന്നുകൊണ്ടു തന്നെയാണ് ബന്ദൂര ഭാഷാപഠനത്തെയും സമീപിക്കുന്നത്. തന്റെ ചുറ്റുപാടുകളെ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിലൂടെയും (observation) മാതൃകയാക്കലിലൂടെയും (Modelling) ആണ് കുട്ടികൾ പുതിയ ആശയങ്ങൾ പഠിക്കുന്നത്. ഈ രണ്ട് പ്രക്രിയകളും ഭാഷാപഠനത്തിലും നടക്കുന്നു. സമ്മാനം, ശിക്ഷ തുടങ്ങിയ പ്രബലകങ്ങളും കുട്ടിയുടെ ഭാഷാ വികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നുണ്ട്. നിരീക്ഷണത്തിലൂടെ നല്ല മാതൃകകളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനും അനുകരിക്കുന്നതിനും ഒരു നല്ല ടീച്ചർ കുട്ടികൾക്ക് പ്രചോദനം കൊടുക്കണം. പ്രശംസയും സമ്മാനങ്ങളും ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. ടീച്ചറിൽ നിന്നും സ്കൂളിലെ മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്നും ഭാഷ സ്വായത്തമാക്കുന്നതിന് കുട്ടിയെ സഹായിക്കുന്ന ഒരു നല്ല മാതൃകയായിരിക്കണം ടീച്ചർ.

പ്രവർത്തനം

ഭാഷാവികാസത്തെക്കുറിച്ച് സ്കിന്നറുടെയും ബന്ദുരയുടെയും കാഴ്ചപ്പാടുകൾ വായിച്ചല്ലോ. ഇതു രണ്ടും താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ നമുക്ക് എന്തെല്ലാം കണ്ടെത്താനാകും? നോട്ടുബുക്കിൽ കുറിക്കൂ.

താഴെ പ്രത്യേക കള്ളി (box) യിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള ആശയങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ നിങ്ങളുടെ കുറിപ്പ് മെച്ചപ്പെടുത്തൂ.

ഭാഷാശേഷി വികസനം

സ്കിന്നർ	ബന്ദുര
വ്യവഹാരവാദം	സാമൂഹ്യപഠന സിദ്ധാന്തം
ചോദക പ്രതികരണ ബന്ധത്തിലൂടെയുള്ള പ്രബലനം	നിരീക്ഷണവും മാതൃകകളുടെ അനുകരണവും
പ്രത്യക്ഷ പ്രബലനത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നു.	എല്ലാ പഠനസാഹചര്യങ്ങളിലും പ്രത്യക്ഷ പ്രബലനം പ്രയോജനം ചെയ്യില്ല.
കുട്ടിയുടെ പരിസരത്തിലും കിട്ടുന്ന പ്രതികരണത്തിലും (സമ്മാനം, പ്രശംസ) ഊന്നൽ	കുട്ടിയുടെ ആന്തരിക പ്രക്രിയയിൽ ഊന്നൽ

പിയാഷെ, ബ്രൂണർ, വൈഗോട്സ്കി, ചോംസ്കി തുടങ്ങിയവരുടെ ഭാഷാവികസന സിദ്ധാന്തങ്ങൾ മലയാളത്തിന്റെ റഫറൻസ് പുസ്തകത്തിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് വായിക്കുകയും ഓരോ കാഴ്ചപ്പാടും തമ്മിൽ താരതമ്യം ചെയ്യുകയും വേണം. അവയോരോന്നും പ്രായോഗികാനുഭവങ്ങളുമായി തട്ടിച്ചുനോക്കി വിലയിരുത്തുകയും വേണം. അങ്ങനെ ഭാഷാശേഷി വികസനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിങ്ങളുടെ ധാരണകൾ മെച്ചപ്പെടുത്താം.

ഭാഷാബോധത്തിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ട തന്ത്രങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്?

അതിന്റെ അനുക്രമീകരണം എങ്ങനെയാണ്? ഇപ്പോൾ നേടിയ ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിങ്ങൾക്കു പറയാൻ കഴിയുമോ?

ഇക്കാര്യത്തിൽ നിങ്ങളുടെ ധാരണ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ D.El.Ed മലയാളത്തിന്റെ റഫറൻസ് പുസ്തകവും താഴെ foot note ആയി ചേർത്തിട്ടുള്ള പുസ്തകവും സമാനമായ മറ്റു പുസ്തകങ്ങളും

ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. അതിനുശേഷം തയാറാക്കുന്ന വായനാക്കുറിപ്പ് മനശ്ശാസ്ത്ര ഡയറിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം. ഒന്നാം സെമസ്റ്ററിലെ സ്കൂൾ ഇന്റേൺഷിപ്പ് സമയത്ത് ഈ അനുക്രമീകരണ തത്ത്വങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓരോരുത്തരും ഓരോ ഭാഷാക്ലാസ് നിരീക്ഷിച്ച് വിലയിരുത്തി റിപ്പോർട്ടു തയാറാക്കണം.

സാമൂഹിക വികാസം (Social Development)

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

- സാമൂഹിക വികാസത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ആശയങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് കുറിപ്പ് തയാറാക്കുന്നു.
- പഠിതാവിന്റെ ഗുണപരമായ സാമൂഹികവികാസം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിൽ തന്റെ പങ്ക് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള മനോഭാവവും ശേഷിയും ആർജിക്കുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്താണ്? നിങ്ങൾ ഇതുവരെ കേട്ടതും വായിച്ചതും അറിഞ്ഞതുമായ കാര്യങ്ങൾ എല്ലാം പരിഗണിച്ച് ഈ ചോദ്യത്തിന് ഒരുത്തരം കണ്ടുപിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു നോക്കൂ. ഒരുത്തരത്തിൽ ഒതുങ്ങുന്ന ചോദ്യമല്ല ഇതെന്നു മനസ്സിലായല്ലോ. ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകൾ മാറുന്നതിനനുസരിച്ച് മാറുന്ന ഉത്തരങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ സാംസ്ക്കാരിക ഔന്നത്യവും ധാർമ്മിക ചിന്തയും അടിസ്ഥാനമാക്കി ഈ വിവിധ ഉത്തരങ്ങളെ ഒരു വ്യക്തിയിലേക്ക് സമന്വയിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു നോക്കൂ.

“സമൂഹത്തിനിണങ്ങുന്നവിധത്തിൽ മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതം കൈവരിക്കാൻ ഒരു വ്യക്തിയെ പ്രാപ്തനാക്കുക എന്നതാണ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉന്നതമായ ലക്ഷ്യം” എന്ന അഭിപ്രായത്തോട് നിങ്ങൾക്കുള്ള പ്രതികരണമെന്താണ്?

“സമൂഹത്തിനിണങ്ങുന്ന വിധത്തിൽ” എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ സംഗതി എന്താണ്?

ഓരോ വ്യക്തിയിലും അഭിലഷണീയമായ രീതിയിൽ സാമൂഹിക വികസനം നടക്കുമ്പോൾ മാത്രമാണ് സമൂഹത്തിന് ഇണങ്ങുന്നവിധത്തിൽ ജീവിക്കാൻ സാധിക്കുന്നത്. നിരന്തരവും സ്വാഭാവികവുമായ പ്രക്രിയയിലൂടെയാണ് ഈ സാമൂഹിക വികസനം സാധ്യമാവുന്നത്. ആദ്യകാലത്ത് ഒറ്റയ്ക്ക് കളിക്കാനിഷ്ടപ്പെടുന്ന കുട്ടി ക്രമേണ സംഘം ചേർന്ന് കളിക്കാനും നേതൃത്വമേറ്റെടുക്കാനും മറ്റും തയ്യാറാകുന്നു. ഇങ്ങനെ സാമൂഹിക വികാസത്തിന്റെ നാഴികക്കല്ലുകൾ ഓരോന്നായി താണ്ടി പിന്നീട് കുട്ടി ഒരു സാമൂഹ്യജീവിയായി മാറുന്നു. കുടുംബം, വിദ്യാലയം, സമൂഹം, സമസംഘങ്ങൾ, വാർത്താമാധ്യമങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം കുട്ടിയുടെ സാമൂഹിക വികാസത്തിൽ നിർണായകമായ പങ്കുവഹിക്കുന്നു. സാമൂഹികവികാസത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന തടസ്സങ്ങളും വഴിത്തിരിവുകളും വ്യക്തിത്വവികാസത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു.

ഇനി താഴെ കൊടുത്ത കേസ് (പത്രവാർത്ത) വായിക്കൂ . . . .

മാധ്യമങ്ങളുടെ സ്വാധീനത്തിൽപ്പെട്ട് മോശമായ പെരുമാറ്റത്തിന് അടിമയായ കുട്ടി …………

പത്രവാർത്ത

കളിക്കൂട്ടുകാർ മോഷ്ടാക്കളായി, ആസൂത്രണം സിനിമ കണ്ട്

ചെങ്ങന്നൂർ : കളിക്കൂട്ടുകാരായവർ ഒന്നിച്ച് ആസൂത്രണം ചെയ്ത മോഷണം പോലീസിനെപ്പോലും ഞെട്ടിക്കുന്നതായിരുന്നു. 16 കാരായ ഇരുവരും ഒരുമിച്ചാണ് മോഷണം ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കിയതെന്ന് പോലീസ് പറയുന്നു. മൊബൈൽ, ബൈക്ക് എന്നിവ വാങ്ങാനുള്ള പണം ഉണ്ടാക്കാനാണ് മോഷണം നടത്തിയതെന്ന് അറിയുന്നു. പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനായി ധാരാളം ഇംഗ്ലീഷ് സിനിമകൾ കണ്ടിരുന്നുവെന്ന് കുട്ടികൾ പോലീസിനോട് പറഞ്ഞു. കൂടുതൽ മോഷണം പ്രതികൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ടോയെന്ന് പോലീസ് പരിശോധിച്ചു വരികയാണ്

- ഈ കുട്ടികൾ എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കും ഇങ്ങനെയായി മാറിയത്?
- നിങ്ങൾക്ക് ഇത്തരം അനുഭവങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ?
- സമാന അനുഭവങ്ങൾ ക്ലാസിൽ പങ്കുവയ്ക്കൂ.
- എത്തിച്ചേർന്ന പൊതുധാരണ നോട്ടുബുക്കിൽ കുറിക്കൂ.
- ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസക്തമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാടാണ് ആൽബർട്ട് ബന്ദുര തന്റെ സാമൂഹിക പഠന സിദ്ധാന്തത്തിലൂടെ മുന്നോട്ടുവച്ചിട്ടുള്ളത്. നമുക്ക് അതൊന്നു പരിശോധിക്കാം.

ആൽബർട്ട് ബന്ദുരയും സാമൂഹികപഠന സിദ്ധാന്തവും

ആൽബർട്ട് ബന്ദൂര തന്റെ Adolescent Aggression (1959), Aggression – A Social learning Analysis (1973), Social learning theory (1977) എന്നീ പുസ്തകങ്ങളിലൂടെയാണ് സാമൂഹിക പഠനസിദ്ധാന്തതിന്റെ വാദമുഖങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചത്. ആക്രമണവാസനപോലുള്ള പല തെറ്റായ ശീലങ്ങളും സമൂഹമനസ്സിലേക്ക് കടന്നുവരുന്നത് നിരീക്ഷണത്തിലൂടെയും അനുകരണത്തിലൂടെയുമാണ്. ദൃശ്യമാധ്യമങ്ങളിലെ പെരുമാറ്റരീതികൾ, രക്ഷിതാക്കളുടെയും മുതിർന്നവരുടെയും പെരുമാറ്റരീതികൾ തുടങ്ങിയവ കുട്ടികൾ അനുകരിക്കുകയും അവലംബിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന് ആൽബർട്ട് ബന്ദൂര ഒരു പരീക്ഷണത്തിലൂടെ തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പരീക്ഷണം 'ബോബോ പാവ പരീക്ഷണം' (Bobo doll experiment) എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

ബോബോ പാവ പരീക്ഷണം (Bobo doll experiment)

വലിയൊരു പാവയെ പ്രസിദ്ധനായ ഒരു വീഡിയോ മോഡൽ അതിക്രൂരമായി മർദ്ദിക്കുന്ന ഒരു വീഡിയോ ചിത്രം കുട്ടികളെ കാണിക്കുന്നു. പാവയെ ചവിട്ടിയരയ്ക്കുക, വായുവിൽ ഉയർത്തിയെറിയുക, തലയ്ക്കടിക്കുക, മൂക്കിന് ശക്തിയായി തൊഴിക്കുക എന്നിങ്ങനെ യെല്ലാമുള്ള മർദ്ദനമുറകളാണ് മോഡൽ അവലംബിച്ചത്. വീഡിയോ ചിത്രം കാണിച്ചതിനു ശേഷം കുട്ടികളെ മനോഹരമായ കളിക്കോപ്പുകൾ നിറച്ച ഒരു മുറിയിലിരുത്തുന്നു. കുട്ടികൾക്ക് കളിക്കോപ്പുകൾ കൈക്കലാക്കാൻ സാധിക്കാത്ത വിധത്തിലായിരുന്നു ക്രമീകരിച്ചിരുന്നത്. കളിക്കോപ്പുകൾ തൊടാൻ പോലും സാധിക്കാത്തതിനാൽ കുട്ടികൾ അങ്ങേയറ്റം നിരാശരാകുന്നു. കുട്ടികൾ കോപാകുലരാവുകയും അസ്വസ്ഥത പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തുടർന്ന് കുട്ടികളെ മറ്റൊരു മുറിയിലേക്ക് കൊണ്ടു പോകുന്നു. പ്രസ്തുത മുറിയിൽ നേരത്തെ കാണിച്ച വീഡിയോ ചിത്രത്തിലേതുപോലെയുള്ള പാവകളാണുള്ളത്. 88% കുട്ടികളും വീഡിയോ ചിത്രത്തിൽ കണ്ടതുപോലെ

പാവകളെ ക്രൂരമായി ആക്രമിക്കാനാരംഭിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. എട്ടുമാസത്തിനുശേഷം 40% കുട്ടികൾ അതേ ആക്രമ സ്വഭാവം വീണ്ടും പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നതായും ബന്ദൂര കണ്ടെത്തി. അക്രമാകത്വപെരുമാറ്റ രീതികൾ രൂപപ്പെടുന്നതെങ്ങനെ? അക്രമസ്വഭാവത്തിനു പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ എന്തെല്ലാം? ഭാവിയിൽ അക്രമസ്വഭാവരീതികൾ തുടരുമോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഏതെല്ലാം? എന്നീ കാര്യങ്ങളുടെ വിശദീകരണം ലഭിക്കാനാണ് ഈ പരീക്ഷണം ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കിയത്.

ഇവിടെ കുട്ടികളിൽ നിരീക്ഷണപഠനമാണ് നടക്കുന്നത്. നിരീക്ഷണപഠനത്തെ അനുകരണം അല്ലെങ്കിൽ മാതൃകാനുകരണം എന്നും വിളിക്കുന്നു. ഒരു വ്യക്തി മറ്റൊരു വ്യക്തിയുടെ വ്യവ ഹാരങ്ങൾ അനുകരിക്കുന്നതിലൂടെയാണ് പഠനം നടക്കുന്നത്. നിരീക്ഷണവും അനുകരണവും ആണ് സൂക്ഷ്മമായ തലത്തിൽ സാമൂഹ്യവികാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമെന്നാണ് ബന്ദൂര സിദ്ധാന്തിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ബന്ദൂരയുടെ സാമൂഹിക വികാസ സങ്കല്പത്തിന് നിരീക്ഷണ പഠന സിദ്ധാന്തം (Theory of Observational Learning) എന്നും പറയാറുണ്ട്. ഈ നിരീക്ഷണ പഠന പ്രക്രിയയ്ക്ക് മാതൃക നൽകൽ (Modelling), ശ്രദ്ധ (Attention), നിലനിർത്തൽ (Retention), ചാലക പ്രകടനം (Motor reproduction), അഭിപ്രേരണ അഥവാ പ്രബലനം (Motivation or reinforcement) എന്നിങ്ങനെ 5 അടിസ്ഥാനഘട്ടങ്ങളുണ്ട്.

1. മാതൃക നൽകൽ (Modelling)

അനുകരിക്കുന്നതിനും സാമൂഹിക ജീവിതത്തിൽ അനുവർത്തിക്കുന്നതിനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മാതൃക ആവശ്യമാണ്. സിനിമയും ടെലിവിഷനും ഇത്തരം മാതൃകകൾ സൃഷ്ടിച്ചു നൽകുന്നുണ്ട്.

2. ശ്രദ്ധ (Attention)

നിരീക്ഷണപഠനത്തിലെ അടുത്തഘട്ടം ശ്രദ്ധയാണ്. നിരീക്ഷണ വിധേയമാകുന്ന സംഭവം/ പ്രതിഭാസം ശ്രദ്ധാപൂർവം നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുമ്പോൾ മാത്രമാണ് അനുകരണീയമാകുന്നത്. മാതൃകാവ്യവഹാരങ്ങളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട സവിശേഷതകളിൽ വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധ ചെലുത്താതിരു ന്നാൽ വേണ്ടത്ര പഠനം സാധ്യമാവുകയില്ല. പാവപരീക്ഷണത്തിൽ മാതൃക (അക്രമി) ചെയ്യുക യും പറയുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ കൃത്യമായി ശ്രദ്ധിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ മാതൃ കയുടെ വ്യവഹാരങ്ങൾ അതേപടി പ്രകടിപ്പിക്കാൻ കുട്ടികൾക്ക് സാധിക്കൂ. മാതൃകാ വ്യക്തിയുടെ പ്രത്യേക സവിശേഷതകളിൽ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തിയാണ് ഇന്ദ്രിയമുദ്രണം നടത്തുന്നത്.

3. നിലനിർത്തൽ (Retention)

അനുകരണവ്യവഹാരങ്ങൾ പുനഃപ്രകാശനം ചെയ്യണമെങ്കിൽ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ വ്യക്തികൾ ദീർഘകാലം ഓർമയിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതായത് മാതൃക യാക്കപ്പെടുന്ന ഒരു വ്യവഹാരം ദീർഘകാലം ഓർമയിൽ നിലനില്ക്കുമ്പോൾ മാത്രമാണ്, അവ അനുകരിക്കപ്പെടുകയും സാമൂഹികശീലങ്ങളുടെ ഭാഗമായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നത്. പാവയെ ഉപദ്രവിക്കുന്നത് നിരീക്ഷിച്ച കുട്ടികൾ ക്രമീകൃതമായ രീതിയിൽ ആ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടു ത്തുകയും ഓർമയിൽ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്തതു മൂലമാണ് ഈ വ്യവഹാരം പുനഃപ്രകാശനം ചെയ്യാൻ കുട്ടികൾക്ക് കഴിഞ്ഞത്. ഒരേ പരസ്യം തന്നെ ആവർത്തിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ മനശാസ്ത്രം ഇതു കൂടിയാണ്.

4. ചാലക പ്രകടനം (Motor reproduction)

സ്വാംശീകരിച്ച അനുഭവബിംബങ്ങൾ യഥാർത്ഥ പ്രകടനങ്ങളായോ വിവിധ രീതിയിലുള്ള മറ്റു പ്രവർത്തനങ്ങളായോ മാറ്റുന്നു.

അനുകരണമാതൃകയുടെ വ്യവഹാരങ്ങൾ അതേ രൂപത്തിൽ പുന:പ്രകാശനം ചെയ്യാൻ നിരീക്ഷകന് സാധിക്കണം. ഉദാഹരണമായി മോട്ടോർ സൈക്കിൾ ഓടിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹം മാതൃകയിലൂടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുകയും അത് ദീർഘകാലം മനസ്സിൽ നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരാൾക്ക് അത് പ്രായോഗികമാക്കാൻ തുടർന്നുവേണ്ടത് അതിനുവേണ്ട ചാലകശേഷി ആർജിക്കലാണ്. പാവപരീക്ഷണത്തിൽ പാവയെ ഇടിക്കുന്നതിനും തൊഴിക്കുന്നതിനുമുള്ള കായിക ശേഷികൾ കുട്ടികൾ ആർജിക്കുമ്പോഴാണ് നിരീക്ഷണ പഠനം പൂർണമാകുന്നത്.

5. അഭിപ്രേരണ/പ്രബലനം (Motivation/Reinforcement)

പ്രശംസിക്കപ്പെടുകയോ സമ്മാനിതമാകുകയോ ചെയ്യുന്ന മാതൃകകളാണ് അനുകരിക്കപ്പെടുന്നത്. ടെലിവിഷനിലൂടെ വീക്ഷിക്കുന്ന പല രംഗങ്ങളും കട്ടികളുടെ വ്യവഹാരങ്ങളെ പ്രബലനം ചെയ്യുമെന്ന് ബന്ദുര അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഒരിക്കൽ ശ്രദ്ധിക്കുകയും ഓർമയിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും ചാലകശേഷികൾ സ്വായത്തമാക്കുന്നതിലൂടെ പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മാതൃകാവ്യവഹാരങ്ങൾ മീഡിയായിലൂടെ ധനാത്മക പ്രബലനത്തിനു വിധേയമാകുന്നു. പാവപരീക്ഷണത്തിൽ അക്രമി തന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നേട്ടങ്ങൾ നേടുന്നതായി നിരീക്ഷിക്കുന്ന കുട്ടി പിന്നീട് ഇതേ രീതി അനുകരിക്കുകയും വിജയം നേടാൻ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രോത്സാഹനം, അംഗീകാരം, മറ്റു സമ്മാനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ അനുകൂലമായ പ്രോത്സാഹക സാഹചര്യങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷ പ്രകടനത്തിനുള്ള ത്വര വർധിപ്പിക്കുന്നു. അർഥപൂർണമായ ഫീഡ്ബാക്ക്പോലുള്ള അനുകൂലപ്രബലകങ്ങൾ കൂടുതൽ മെച്ചമായ പ്രകടനത്തിനുവേണ്ട ശരിയായ ശ്രദ്ധയ്ക്കും സ്മരണയ്ക്കും സഹായകമാകും.

നിരീക്ഷണപഠനം വ്യക്തിത്വ വികസനത്തിൽ സുപ്രധാനമായ പങ്ക് വഹിക്കുന്നുണ്ട്. നിരീക്ഷണത്തിലൂടെ പഠിക്കുകയും പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. ആക്രമണവാസന, ലൈംഗികോത്തേജക വ്യവഹാരങ്ങൾ, ആശ്രിതത്വം തുടങ്ങിയവ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. സ്നേഹം നിറഞ്ഞവരും പ്രോത്സാഹകരുമായ മുതിർന്ന മാതൃകാ വ്യക്തികൾ, വേണ്ടത്ര പ്രോത്സാഹനം നൽകാത്ത മാതൃകകളേക്കാൾ കൂടുതൽ അനുകരിക്കപ്പെടും. ഉയർന്ന നിലയിലുള്ള മാതൃകകൾക്ക് താഴെത്തട്ടിലുള്ള മാതൃകകളെക്കാൾ ഉയർന്ന നിലവാരത്തിൽ നിരീക്ഷണപഠനത്തിനു പ്രേരണ നൽകാൻ കഴിയും. അതുപോലെ കൂട്ടുകാർക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അനുകരണത്തിൽ ശക്തമായ സ്വാധീനം ചെലുത്താൻ കഴിയും. ബിംബരൂപത്തിലോ ഭാഷാരൂപത്തിലോ മാതൃകാവ്യവഹാരവുമായുണ്ടാകുന്ന പരിചയം സജീവസന്ദർഭങ്ങൾ വഴി ലഭിക്കുന്നതിനു തുല്യമായ ക്ഷമതയോടെ, അനുകരണ പഠനത്തിനു സഹായകമാവും. പഠിതാക്കളുടെ സമ്പൂർണ വ്യവഹാരം വാർത്തെടുക്കുന്നതിനുള്ള കാര്യക്ഷമമായ തന്ത്രമായി മാതൃകാനുകരണത്തെ കണക്കാക്കാം. അതേസമയം, തെറ്റായതും ഭാവനാസമ്പന്നമായ മാതൃകകളുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കാൻ കുട്ടികളെയും യുവാക്കളെയും പ്രലോഭിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങളോടും മറ്റു മാധ്യമങ്ങളോടും നിരന്തരം സമരസത്തിൽ ഏർപ്പെടാൻ നാം നിർബന്ധിതരുമാണ്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റ പ്രധാന ധർമം അനുകരിക്കാൻ പറ്റിയ ഉദാത്ത മാതൃകകൾ തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ പഠിതാക്കളെ സഹായിക്കുക എന്നതാണെന്ന് പറയാം.

ബന്ദൂരയുടെ അനുഭവാധാഷ്ഠിത പഠനസങ്കൽപം

സാമൂഹ്യാനുഭവങ്ങൾ മെച്ചപ്പെട്ട പഠനാവസരങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നു. എന്നതാണ് അനുഭവാധിഷ്ഠിതപഠന സങ്കൽപ്പത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം. ഒരു ഇലക്ട്രിക് മോട്ടോറിന്റെ പ്രവർത്തനതത്ത്വങ്ങളും പ്രധാനഭാഗങ്ങളും മറ്റും ക്ലാസിലിരുന്ന് പഠിച്ച് അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉത്തരം പറയുന്ന ഒരു കുട്ടിക്ക് കേവലമായ അക്കാദമിക് അറിവ് മാത്രമേ ലഭിക്കുന്നുള്ളൂ. ആ കുട്ടിയുടെ വീട്ടിലെ ഫാനിലെ ഇലക്ട്രിക് മോട്ടോർ തകരാറിലായാൽ അത് പരിഹരിക്കാൻ സാ

ധിക്കാതെ വരുന്നു. അതേ സമയം ഒരു ഇലക്ട്രിക് വർക്ക്ഷോപ്പിലെ ജീവനക്കാരൻ നിമിഷങ്ങൾക്കകം ഫാൻ ശരിയാക്കിത്തരും. അനുഭവത്തിലൂടെ ആർജിച്ച അറിവുകളും ശേഷികളും തീർച്ചയായും മെച്ചപ്പെട്ടതായിരിക്കും.

ഈ വായനാസാമഗ്രിയിൽ നിന്നും നിങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാം?

- മറ്റുള്ളവർ എന്ത് ചെയ്യുന്നു എന്ന് കുട്ടികൾ മനസ്സിലാകുന്നു.
- മാതാപിതാക്കൾ/കൂടുതൽ ശക്തരായ ആൾക്കാർ ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ അനുകരിക്കുന്നു.
-
-
-

പ്രവർത്തനം

റഫറൻസിലൂടെ കൂടുതൽ വിവരം ശേഖരിച്ച് 'സാമൂഹികവികാസത്തിൽ മാധ്യമങ്ങളുടെ പങ്ക്' എന്ന അസൈൻമെന്റ് തയാറാക്കുക.

ക്ലാസിൽ അവതരിപ്പിക്കുക.

ചർച്ചയിലൂടെ മെച്ചപ്പെടുത്തുക.

മനശ്ശാസ്ത്രഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തുക.

ഈ വിഷയത്തിൽ എറിക് എറിക്സന്റെ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ കൂടി നമുക്ക് പരിശോധിക്കാം.

എറിക്സൺന്റെ മനോസാമൂഹ്യവികാസ സിദ്ധാന്തം

സാമൂഹ്യവികാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വളരെ ശക്തമായ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ മുന്നോട്ട് വച്ച വ്യക്തിയാണ് എറിക് എച്ച്. എറിക്സൺ (Eric H Erikson). മനോസാമൂഹ്യവികാസം എട്ട് ഘട്ടങ്ങളിലൂടെയാണ് സാധ്യമാകുന്നത് എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. ഓരോ ഘട്ടത്തിനും അതിന്റേതായ പ്രതിസന്ധിയുണ്ടെന്നും അതെങ്ങനെയാണ് തരണം ചെയ്യുന്നത് എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും ഒരാളുടെ വ്യക്തിത്വം രൂപപ്പെടുന്നത് എന്നും അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു.

ഫ്രോയിഡിന്റെ മകളും സൈക്കോ അനാലിസിസിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ തന്റേതായ സംഭാവനകൾ അർപ്പിച്ചവരുമായ അന്നാഫ്രോയ്ഡിന്റെ കീഴിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ച എറിക്സൺ ജർമ്മനിയിലാണ് ജനിച്ചത്. "Childhood and Socitey," 1950, "Identify: Youth and Crisis"(1968) എന്നിവയാണ് ഏറെ പ്രസിദ്ധമായ പുസ്തകങ്ങൾ. എട്ടുഘട്ടങ്ങളായാണ് മനോസാമൂഹികവികാസം സംഭവിക്കുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. ഓരോ ഘട്ടത്തിനും അതിന്റേതായ ഒരു പ്രതിസന്ധി ഉണ്ടെന്നും ഇതിനെ ഓരോരുത്തരും എങ്ങിനെ നേരിടുന്നു എന്നതനുസരിച്ചാണ് വ്യക്തിത്വം രൂപപ്പെടുന്നത് എന്നുമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. ഓരോ പ്രതിസന്ധിയും സാമൂഹ്യവും വ്യക്തിപരവും ആയ മാനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ഏതു വികാസത്തിനും അടിസ്ഥാനപരവുമായ ഒരു രൂപരേഖ (Ground Plan) ഉണ്ടാവും. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓരോ പ്രത്യേകസമയത്ത് ഓരോ പ്രത്യേകഭാഗവും രൂപം കൊള്ളും. ഓരോ സമയത്തും പ്രത്യേകമായൊരു പൂർണ്ണതയുണ്ടാവും. എല്ലാഭാഗവും വളർന്നുവന്നതിനു ശേഷമാണ് ശരിയായ പൂർണ്ണത പ്രാപിക്കുന്നത്. ഈ തത്ത്വത്തെ (Epigenetic principle) അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തം നിലകൊള്ളുന്നത്. ഓരോ ഘട്ടത്തിന്റേയും പേര് സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ആ കാലത്തെ പ്രതിസന്ധിയേയാണ്.

1. പ്രാഥമിക വിശ്വാസം / അവിശ്വാസം (Basic Trust Vs Basic Mistrust)

ഒരു വയസ്സുവരെയുള്ള കാലം

ആദ്യകൊല്ലത്തെ അനുഭവങ്ങളിൽ നിന്നുതന്നെ ലോകത്തിന്റെ വിശ്വാസ്യതയെക്കുറിച്ച് ഒരു പ്രാഥമിക ധാരണ ശിശുവിൽ ഉടലെടുക്കുന്നു. തന്റെ ആവശ്യങ്ങളൊക്കെ സുഗമമായി നിറവേറ്റപ്പെടുകയും ആഹ്ലാദകരമായ തരത്തിൽ സ്നേഹവും പരിചരണവും ലഭിക്കുകയും ചെയ്താൽ ലോകത്തെക്കുറിച്ച് പോസിറ്റീവായ ബോധം നാമ്പെടുക്കും.

2. സ്വാശ്രയത/ജാള്യതയും സംശയവും (Autonomy Vs Shame and Doubt)

ഒന്നുമുതൽ മൂന്നുവയസ്സുവരെയുള്ള കാലം

തന്നെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള കഴിവ് ആദ്യമായി പരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത് മലവിസർജ്ജന ത്തിന്റെ നിയന്ത്രണങ്ങൾ വരുമ്പോഴാണ്. ഇതിൽ പരാജയപ്പെടുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന വികാരമാണ് ജാള്യത. തന്റെ ദൗർബല്യങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരറിയുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥയാണിത്. അടക്കിനിർത്തൽ, സ്വന്തമാക്കിവയ്ക്കൽ, വിട്ടുകൊടുക്കാൻ മനസ്സില്ലായ്ക എന്നീ ശീലങ്ങൾ ഒരു വശത്തും (Holding on) കളയൽ, കൊടുക്കൽ, ഉദാരത, ധാരാളിത്തം, ധൂർത്ത് (Letting go) എന്നീശീലങ്ങൾ മറുവശത്തുമായി പലതരത്തിലുള്ള പരീക്ഷണങ്ങൾക്ക് കുട്ടി മുതിരുന്ന ഘട്ടമാണിത്.

3. മുൻകൈ എടുക്കൽ/കുറ്റബോധം (initiative Vs Guilt)

മൂന്നുമുതൽ ആറുവയസ്സുവരെയുള്ള കാലം

ശാരീരികവും ബുദ്ധിപരവും ഭാഷാപരവുമായ വികാസം സാധിക്കുന്നതോടെ കുട്ടി സ്വന്തമായി പലതും ചെയ്തു തുടങ്ങുകയും കൂടുതൽ ഉഷാറാവുകയും ചെയ്യുന്നു. കുറെയൊക്കെ സാഹസികമായി അത്രയൊന്നും ഉറപ്പില്ലാത്ത കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുവാനും ശ്രമമുണ്ടാവും. ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് വ്യക്തിത്വത്തിൽ സദാചാരത്തിന്റേതായ ഒരു തലം ഉണ്ടായിവരുന്നതായി പറയുന്നത്.

4. ഊർജസ്വലത/അപകർഷത (Industry Vs Inferiority)

ആറു വയസ്സ് മുതൽ 12 വയസ്സുവരെ

മുതിർന്നവരുടെ ലോകത്തുനിന്നും കുട്ടികൾ സമപ്രായക്കാരുടെ ലോകത്തെത്തുന്നു എന്നതാണ് പ്രധാന പ്രത്യേകത. ഈ ഘട്ടത്തിൽ വച്ചാണ് 'സ്കൂൾ', കുട്ടിയുടെ ജീവിതത്തിൽ പ്രാധാന്യത്തോടെ എത്തിച്ചേരുന്നത്. മറ്റുള്ളവരുമായി കൂട്ടുകൂടാനും സഹകരണമനോഭാവത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കാനും അവരുടെ അംഗീകാരം നേടിയെടുക്കാനും കഴിയണം. ഇതിലൊക്കെ പരാജയപ്പെടുമ്പോൾ ഉണ്ടാവുന്ന മാനസികഭാവമാണ് അപകർഷത. ഒന്നുകിൽ ഉണർവ്വും ആത്മവിശ്വാസവും പ്രതീക്ഷകളും അല്ലെങ്കിൽ അപകർഷത-ഇവ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ വിദ്യാലയാന്തരീക്ഷത്തിനും അനുഭവങ്ങൾക്കും വളരെ നിർണ്ണായകമായ ഒരു സ്ഥാനമാണുള്ളത്.

5. സ്വാവബോധം/റോൾസംശയങ്ങൾ (Identity Vs Role Confusion)

കൗമാരകാലം (12-18 വയസ്സ്)

കൗമാരകാലത്തെ അസ്തിത്വ പ്രതിസന്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകളാണ് എറിക്സന്റെ സിദ്ധാന്തത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളത്. ശാരീരികമായി ഒരുപാട് മാറ്റങ്ങൾ വന്നുതുടങ്ങുകയും ലൈംഗികമായ പക്വതയുണ്ടായി വരികയും ബുദ്ധിപരമായ വികാസം സാദ്ധ്യമാവുകയും ചെയ്യുന്നതോടെ കുട്ടിക്കാലത്തോട് വിടപറയേണ്ടിവരുന്ന ഒരാൾ എന്നാൽ മുതിർന്നവരുടെ ലോകത്ത് എത്താതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന സംശയങ്ങളും പ്രശ്നങ്ങളുമാണ് കൗമാരകാലത്തെ പ്രധാനമാക്കുന്നത്.

സ്വന്തം ജീവിതത്തിന് ഒരർഥം സൃഷ്ടിക്കാനും തന്റെ റോളെന്താണ് എന്ന് തിരിച്ചറിയാനും സാധിക്കലാണ് ഈ പ്രായത്തിൽ വേണ്ടത്. ഇതിനുകഴിയാതെ വരുമ്പോൾ ജീവിതം അർഥശൂന്യമായി അനുഭവപ്പെടുകയും തന്നെക്കുറിച്ചും ലോകത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള സംശയങ്ങൾ വ്യക്തിത്വത്തെ ഭരിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.

6. ആഴത്തിലുള്ള അടുപ്പം/ഒറ്റപ്പെടൽ (Intimacy Vs Isolation)

യൗവനം (18–35 വയസ്സ്)

കൗമാരത്തിലുണ്ടായി വന്നിട്ടുള്ള സ്വാവബോധത്തെ മറ്റുള്ളവരുടേതുമായി ലയിപ്പിക്കാനുള്ള വെമ്പലാണ് യൗവനത്തിലെത്തുന്ന ഒരാളുടെ മാനസികഭാവം, ആഴത്തിലുള്ള അടുപ്പങ്ങളിൽ ഒരാൾ സ്വയം നഷ്ടപ്പെടുന്നു. സ്നേഹത്തിന്റെ സ്വാകാര്യതയിൽ, ലൈംഗികമായ കൂടിച്ചേരലിൽ ഉറ്റസൗഹൃദങ്ങളിൽ, ഹൃദയപൂർവ്വമായ അനുഭവങ്ങളിൽ പക്വമായ സ്വഭാവബോധം ഉണ്ടായി വന്നിട്ടുള്ളവർക്കു മാത്രമേ തന്റെ ശക്തിയും ദൗർബല്യങ്ങളും മറ്റൊരാൾക്കു മുന്നിൽ തുറന്നു കാട്ടാനും മറയില്ലാതെ അടുക്കാനും കഴിയുകയുള്ളൂ. മറ്റുള്ളവരാകട്ടെ, സ്വയം നഷ്ടപ്പെടുന്ന സാഹചര്യങ്ങളെ ഭയക്കുകയും ഏകാന്തമായ പാതകൾ സ്വീകരിക്കാൻ നിർബന്ധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

7. സൃഷ്ടി/മുരടിപ്പ് (Generative Vs Stagnation)

(മധ്യവയസ്സ് 35–60 വയസ്സ്)

അതുവരെയും തന്റെ കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധിച്ച് തന്റെ അനുഭവങ്ങളുടേയും മാനസികാവസ്ഥയുടേയും ഫലമായി ഒരു സ്വാവബോധം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതോടെ കുട്ടിക്കാലവും കൗമാരവും അവസാനിച്ച് പക്വതയുടെ തലത്തിലെത്തിച്ചേരുന്നു. മധ്യവയസ്സിലാകട്ടെ തന്റെ കാര്യങ്ങളെക്കാൾ കൂടുതൽ ഒരാൾ പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നത് പുതിയ തലമുറയെ സൃഷ്ടിക്കുകയും വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുകയും പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനാണ്. തന്റെ അറിവ് പുതിയ തലമുറയ്ക്ക് പകർന്നുകൊടുക്കുക പുതിയ അറിവ് സൃഷ്ടിക്കൽ, സർഗ്ഗാത്മകതയുടെ പുതിയ മേഖലകളിൽ വ്യാപരിയ്ക്കൽ, കാര്യക്ഷമവും പക്വവുമായ രീതിയിൽ തൊഴിൽ ചെയ്യൽ എന്നിവയൊക്കെ ഈ ഘട്ടത്തിന്റെ ആരോഗ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

8. മനസ്സന്തുലനം/തളർച്ച (Ego integrity Vs Despair)

(വാർധക്യം 60 വയസ്സിനുശേഷം)

കുട്ടിക്കാലത്ത് മറ്റുള്ളവരാൽ സ്നേഹിക്കപ്പെടുകയും പരിപാലിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുക. കൗമാരകാലത്ത് ജീവിതത്തിന് അർഥപൂർണ്ണമായ ദിശകൾ ഉണ്ടായിവരിക, മറക്കാനാവാത്ത ആത്മബന്ധങ്ങളിൽ യൗവനത്തിന്റെ അത്യപൂർവ്വമായ ഒരു പച്ചപ്പ് ലഭിക്കുക, ലോകത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പിന് തന്നെക്കൊണ്ടാവും വിധം സംഭാവനകൾ നൽകുകയും പുതുതലമുറയെ വാർത്തെടുക്കുന്നതിൽ സാഫല്യം കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു മധ്യവയസ്സ് ഉണ്ടാവുക ഇങ്ങനെ ഒരാൾ വാർധക്യത്തിലെത്തുമ്പോൾ ഏറ്റവും പക്വവും ഏറ്റവും ശാന്തവും ഏറ്റവും അർത്ഥപൂർണ്ണവുമായ മാനസികാവസ്ഥയിലെത്തുന്നു. അതുവരെയുള്ള സന്ദേഹങ്ങൾ ഒഴിഞ്ഞുമാറുകയും ലോകത്തിനും ജീവിതത്തിനുമൊക്കെ പുതിയ ചില അർഥതലങ്ങൾ ഉണ്ടായിവരികയും ചെയ്യും.

പ്രവർത്തനം : പിയാഷെയുടെ വൈജ്ഞാനിക വികാസ ഘട്ടങ്ങളുമായി (Stages of Cognitive development) എറിക്സണിന്റെ ആദ്യത്തെ അഞ്ച് സാമൂഹ്യവികാസഘട്ടങ്ങളെ താരതമ്യം ചെയ്യൂ. കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കൂ.

അനുഭവക്കുറിപ്പ് തയാറാക്കൽ

ഇതുവരെ ലഭിച്ച വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അനുഭവക്കുറിപ്പ് (എന്നിലെ സാമൂഹിക വികാസം) തയാറാക്കൽ.

പൊതുഅവതരണം ചർച്ച.

(ഇതിൽ നിന്നും ഒരു വ്യക്തിയുടെ സാമൂഹ്യവികാസത്തിൽ പല ഘട്ടങ്ങളുടേയും സ്വാധീനം ഉണ്ടെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞുവല്ലോ)

പ്രവർത്തനം

സാമൂഹിക വികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഏതെല്ലാം?

അവ എങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കുന്നു.? ചർച്ച ചെയ്യൂ.

അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുടുംബം, വിദ്യാലയം, സമൂഹം എന്നിവ സാമൂഹിക വികാസത്തെ എങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കുന്നു എന്ന വിഷയത്തിൽ പവർ പോയിന്റ് പ്രസന്റേഷൻ തയാറാക്കുക. (ഗ്രൂപ്പിൽ).

ഇതിന് താഴെ കൊടുക്കുന്ന വായനാസാമഗ്രി പ്രയോജനപ്പെടുത്താം.

സാമൂഹിക വികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ

സ്കൂൾ റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് (SRG) യോഗത്തിൽ ഒരു അധ്യാപിക ഉന്നയിച്ച അഭിപ്രായമാണിത് 'രണ്ടാം ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുന്ന ജിനു പഠനകാര്യങ്ങളിൽ മിടുക്കനാണ് എന്നാൽ അവൻ സംഘപ്രവർത്തനങ്ങളിലും, കൂട്ടുകാരുമായി ചേർന്ന് കളിക്കുന്നതിനും, ഭക്ഷണം പങ്ക് വയ്ക്കുന്നതിനും തീരെ താൽപ്പര്യം കാണിക്കുന്നില്ല.'

സാമൂഹ്യവികാസത്തെ സംബന്ധിച്ച് നിങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ച ആശയങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മേൽപറഞ്ഞ പ്രസ്താവനയെ വിശകലനം ചെയ്യുക.

സാമൂഹ്യ വികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഏതെല്ലാം?

-
-
-

ഇവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടകങ്ങളായ കുടുംബം, വിദ്യാലയം, സമൂഹം, സമസംഘങ്ങൾ എന്നിവ സാമൂഹ്യ വികാസത്തെ എങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കുന്നുവെന്ന് പരിശോധിക്കാം.

കുടുംബം

സമൂഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ഘടകമായാണ് പല സാമൂഹ്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും കുടുംബത്തെ കണക്കാക്കുന്നത്. കുടുംബത്തിന് കുട്ടിയുടെ സാമൂഹ്യ വികാസത്തിൽ അനേകം ധർമങ്ങൾ നിർവഹിക്കുവാനുണ്ട്. അവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് സുരക്ഷിതത്വബോധം ഉറപ്പാക്കൽ, അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കൽ, നല്ല ശീലങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കാനുള്ള അവസരം ഒരുക്കൽ, പരസ്പരബന്ധം വളർത്തുവാനുള്ള അവസരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ. കുടുംബാംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മികച്ച പരസ്പരബന്ധം കുട്ടികളിൽ മാനസികാരോഗ്യം വളരുന്നതിനും ക്രമേണ ഒരു നല്ല സാമൂഹ്യ ജീവിയായി വികസിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു. കുടുംബാംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അസ്വാരസ്യം പോലും കുട്ടികളിൽ അപകർഷതാബോധവും ആത്മവിശ്വാസക്കുറവും സൃഷ്ടിക്കുകയും സാമൂഹ്യവികാസത്തെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

വിദ്യാലയം

സമൂഹത്തിന്റെ ഒരു ഉത്തമപരിച്ഛേദമാണ് വിദ്യാലയം. സാമൂഹ്യവികാസത്തിന് സഹായിക്കുന്ന ധാരാളം അവസരങ്ങൾ ക്ലാസ്സ്മുറിക്ക് അകത്തും പുറത്തും വിദ്യാലയം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. സ്കൂൾ അസംബ്ളി, പാർലമെന്റ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ക്ലബ്ബ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ക്ലാസ്റൂം സംഘ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ചിലത് മാത്രമാണ്. വ്യത്യസ്ത സാമൂഹ്യ, സാംസ്കാരിക, സാമ്പത്തിക പശ്ചാത്തലങ്ങളിൽ നിന്നും വരുന്ന വ്യത്യസ്ത പ്രായക്കാരായ കുട്ടികളുമായ ഇടപെടുന്നതിനും അതുവഴി സ്വാഭാവികമായ സാമൂഹ്യവികാസത്തിനുള്ള അവസരം വിദ്യാലയത്തിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു.

നേതൃത്വഗുണം, സംഘബോധം, സഹകരണമനോഭാവം, ജനാധിപത്യമൂല്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ വികസിക്കുന്നതിനും പുഷ്ടിപ്പെടുന്നതിനും വിദ്യാലയത്തിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നു. അധ്യാപകൻ ഒരു സഹരക്ഷകർത്താവ് എന്ന നിലയിലേക്ക് ഉയരുന്നതോടെ സാമൂഹ്യവികാസം കൂടുതൽ മികച്ചരീതിയിൽ നടക്കുന്നു.

സമസംഘങ്ങൾ (Peer groups)

ബാല്യത്തിൽ ഒറ്റയ്ക്കുള്ള കളികളിൽ ഏർപ്പെടാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന കുട്ടികൾ ക്രമേണ കൂട്ടുക്കാരുമായി ചേർന്ന് കളിക്കാനും കൂട്ടുകാരുമായി ഒത്തുചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കാനും താൽപര്യം കാണിക്കുന്നു. കൗമാരപ്രായം ആകുന്നതോടു കൂടി സമസംഘങ്ങളുടെ സ്വാധീനം കൂടുതൽ ശക്തമാകുന്നു. സഹകരണമനോഭാവം, പരസ്പരധാരണ, പരസ്പര വിശ്വാസം, ആശയവിനിമയ ശേഷി, സഹവർത്തിത്വം, യുക്തിപൂർവ്വം സമർഥിക്കുക തുടങ്ങിയ ശേഷികൾ വികസിക്കുന്നതിന് ആരോഗ്യകരമായ സമസംഘ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നു.

സമൂഹം

കുടുംബം, വിദ്യാലയം, സമസംഘം എന്നീ ഘടകങ്ങളിലൂടെ ആർജ്ജിച്ച സാമൂഹ്യ നൈപുണികൾ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം സമൂഹത്തിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു. സമൂഹവുമായുള്ള ഇടപെടലുകളിലൂടെ തന്റെ സാമൂഹ്യശേഷികളിൽ ആവശ്യമായ തിരുത്തലുകളും മെച്ചപ്പെടുത്തലുകളും നടത്തുവാൻ അവസരം ലഭിക്കുന്നു.

പ്രവർത്തനം

സാമൂഹ്യവികാസത്തിന്റെ പ്രസക്തിയെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണ നിങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച സാഹചര്യത്തിൽ, ഒരധ്യാപിക എന്ന നിലയിൽ കുട്ടിയുടെ സാമൂഹ്യ വികാസം സാധ്യാമാകുന്നതിനായി എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ കഴിയും വ്യക്തിഗതമായി കുറിക്കൂ. ക്ലാസിൽ ചർച്ച ചെയ്യൂ. മനശ്ശാസ്ത്രഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തൂ.

സന്മാർഗിക വികാസം (Moral Development)

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

സന്മാർഗിക വികാസം സംബന്ധിച്ച വിവിധ കാഴ്ചപാടുകൾ വിശകലനം ചെയ്ത് താരതമ്യക്കുറിപ്പ് തയാറാക്കുന്നു.

സന്മാർഗിക വികാസം

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന കഥ വായിച്ച് അതിലെ ഓരോ രംഗങ്ങൾക്കും അവസാനം നൽകിയിരിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങളോടുള്ള നിങ്ങളുടെ പ്രതികരണം രേഖപ്പെടുത്തുക.

രംഗം 1

ഹെയിൻസ് എന്നു പേരുള്ള ഒരാളുടെ ഭാര്യ മാരകമായ ക്യാൻസർ രോഗം ബാധിച്ച് മരണാസന്നയായി കിടക്കുകയാണ്. ഈ രോഗത്തിൽ നിന്നും സുഖം പ്രാപിക്കാനുള്ള ഒരു മരുന്ന് ഒരു യുവ ഡോക്ടർ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. ഏകദേശം 200 ഡോളറിന്റെ റേഡിയം ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിച്ച അപൂർവ്വമായ ഈ മരുന്നിന് വളരെ വലിയ തുക (4000 ഡോളർ) ചോദിക്കുന്നത് ഇത്രയും വലിയ തുക മുഴുവനും അദ്ദേഹത്തിന് കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഹെയിൻസ് തന്റെ ഭാര്യയെ രക്ഷിക്കാനായി പലരോടും പണം ചോദിച്ചുവെങ്കിലും ആവശ്യമായ തുക സ്വരൂപിക്കാനായില്ല. മരുന്നിന്റെ വില കുറച്ചുതരാനുള്ള ഹെയിൻസിന്റെ അപേക്ഷ ഡോക്ടർ അംഗീകരിച്ചതുമില്ല. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കാൻ തീരുമാനിക്കുന്നു.

ചോദ്യം : ഡോക്ടറുടെ പരീക്ഷണശാലയിൽ കടന്ന് ഹെയിൻസിന് ആ മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കാമോ? മോഷ്ടിക്കാമെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട്? പാടില്ലെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട്?

രംഗം 2

ഹെയിൻസ് പരീക്ഷണശാലയിൽ കടന്ന് ആ മരുന്ന് മോഷ്ടിച്ചു. മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കപ്പെട്ട വിവരം അടുത്ത ദിവസം തന്നെ പത്രങ്ങളിൽ വരികയും ചെയ്തു. ഹെയിൻസിന്റെ സുഹൃത്തായ ബ്രൗൺ എന്ന പോലീസ് ഓഫീസർ തലേ ദിവസം ഡോക്ടറുടെ പരീക്ഷണശാലക്കു സമീപം സംശയാസ്പദമായ സാഹചര്യത്തിൽ ഹെയിൻസിനെ കണ്ടിരുന്നു. അന്നു രാത്രി വളരെ വൈകി പരീക്ഷണശാലയിൽ നിന്നും ഒരാൾ പുറത്തേക്കോടുന്നതും ബ്രൗൺ കണ്ടിരുന്നു.

ചോദ്യം : ബ്രൗൺ താൻ കണ്ട കാര്യങ്ങൾ ഉന്നതാധികാരികൾക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ട തുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട്? വേണ്ട എങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട്?

രംഗം 3

ബ്രൗൺ അന്നു കണ്ട കാര്യങ്ങൾ ഉന്നതാധികാരികൾക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു. ഹെയിൻസ് പിടിക്കപ്പെടുകയും കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. കുറ്റം തെളിഞ്ഞാൽ 2 വർഷത്തെ തടവുശിക്ഷ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. ഹെയിൻസ് കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തി.

ചോദ്യം : ന്യായാധിപൻ ഹെയിൻസിനെ തടവുശിക്ഷക്കു വിധിക്കേണ്ടതുണ്ടോ? വേണം എങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട്? വേണ്ട എങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട്?

മുകളിലെ കഥ 'ഹെയിൻസ് ഡിലെമ്മ' (Heinz Dilemma) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു. ഇതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ലോറൻസ് കോൾബർഗ് നൈതിക വികാസം സംബന്ധിച്ച് ആശയങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയത്. ലോറൻസ് കോൾബർഗ് (Lawrence Kohlberg) – The Philosophy of Moral Development (1981), The Psychology of Moral Development (1983) എന്നീ കൃതികളിലൂടെയാണ് തന്റെ കണ്ടെത്തലുകൾ പങ്കുവച്ചത്.

സാന്മാർഗിക വികാസത്തെ കോർബർഗ് 3 ഘട്ടങ്ങളായി വിഭജിക്കുന്നു. അവ ഓരോന്നി നെയും രണ്ടായി വീണ്ടും തരംതിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ 6 ഘട്ടങ്ങൾ അഥവാ തലങ്ങളാണ് കോൾബർഗ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്.

Levels or Stages of Moral Development

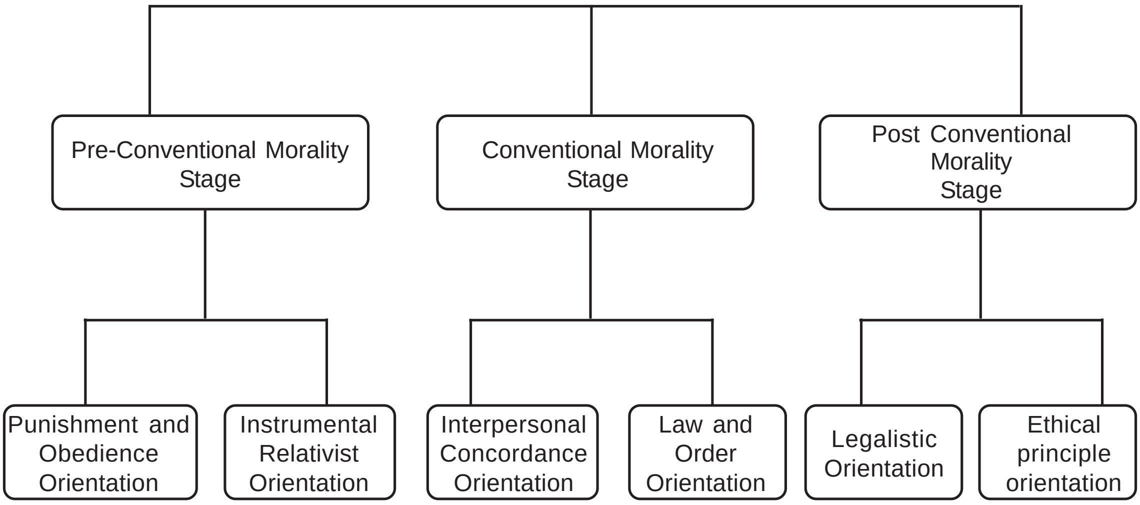

ഇവ ഓരോന്നും നമുക്ക് പരിശോധിക്കാം.

Level-1 (തലം 1) :-

പ്രാഗ് യാഥാസ്ഥിത സദാചാരതലം (പൂർവ യാഥാസ്ഥിത സദാചാരതലം Pre-conventional Moraltiy Level):

സമൂഹവുമായി ഇടപെട്ടുകൊണ്ട് സന്മാർഗത്തെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ കാഴ്ചപ്പാട് രൂപീകരിക്കുന്നതിന് മുമ്പുള്ള ഘട്ടമാണ് ഇത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ കീഴ്‌വഴക്കങ്ങളും ആചാര്യമര്യാദകളും മാമൂലുകളും ഒന്നും തന്നെ കുട്ടിക്ക് ഒരു പ്രശ്നമല്ല. കുട്ടിയുടെ ചിന്തകളെല്ലാം അഹം കേന്ദ്രീകൃതമാണ് (Self centred). ഭൗതിക സുഖത്തിൽ കവിഞ്ഞ മറ്റൊരാഗ്രഹവും കുട്ടിക്കില്ല. ഈ തലത്തിന് 2 ഉപഘട്ടങ്ങളുണ്ട്.

ഘട്ടം 1 : ശിക്ഷയും അനുസരണയും (ദണ്ഡനാനുസരണഘട്ടം Punishment and Obedience Orientation)

ഈ ഘട്ടത്തിൽ വ്യവഹാരങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളുമാണ്. നിയമം അനുസരിക്കുന്നത് ശിക്ഷ ഒഴിവാക്കാനാണ്. ശിക്ഷ ലഭിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ തെറ്റും അധർമ്മവുമായി കരുതുന്നു. അനുകരണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള അനുസരണ എന്നതിൽ കവിഞ്ഞ മൂല്യബോധമൊന്നുമില്ല. വേദന വരുത്തിവയ്ക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളെ തെറ്റായും സുഖമുണ്ടാക്കുന്നതെല്ലാം ശരിയായും കരുതുന്നു. ഉദാഹരണമായി കൂട്ടുകാരന്റെ കളിപ്പാട്ടം കുട്ടിക്കിഷ്ടമാണ്. പക്ഷെ അത് തട്ടിപ്പറിക്കുന്നതു തെറ്റല്ല. തൽസമയത്ത് രക്ഷിതാവിന്റെ അടിയോ ശകാരമോ കിട്ടിയാൽ ദു:ഖവുമുണ്ടാകുന്നു. അതോടെ 'ശരി' 'തെറ്റ്' സങ്കൽപ്പങ്ങളും മാറുന്നു. കുട്ടി ശരിയെന്ന് കരുതിയത് തെറ്റായി. ശിക്ഷയെ ഭയന്ന് രക്ഷിതാവിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ കുട്ടി അതാവർത്തിക്കുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ ശിക്ഷ (ദണ്ഡനം) നൽകി അനുസരണശീലം വളർത്തുന്ന ഘട്ടമാണ് ദണ്ഡനാനുസരണഘട്ടം.

ഹെയിൻസ് കഥയിലൂടെ അവതരണത്തിനുശേഷമുള്ള ചില പ്രതികരണങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കൂ.

1. ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കരുത്. കാരണം മോഷ്ടിച്ചാൽ പിടിക്കപ്പെടുകയും ശിക്ഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

2. ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കണം. മോഷ്ടിച്ചില്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ ശകാരിക്കും. ശിക്ഷയോ ശകാരമോ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് മോഷ്ടിക്കണം, മോഷ്ടിക്കരുത് എന്നിങ്ങനെ പ്രതികരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ ശിക്ഷ ഒഴിവാക്കാൻ വേണ്ടി മാത്രം സൻമാർഗവും നിയമവും പാലിക്കുന്നവരെ ദണ്ഡനാനുസരണഘട്ടത്തിലാണ് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത്.

ഘട്ടം 2 : പ്രായോഗികമായ ആപേക്ഷികത്വം (Instrumental Relativist Orientation)

ഈ ഘട്ടത്തിൽ ന്യായാന്യായങ്ങൾ വേർതിരിച്ചറിയാൻ കുട്ടിക്ക് കഴിയുന്നില്ല. ഒരു കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ മനോഭാവം അവലംബിക്കുന്നു 'എനിക്ക് നീ ഒരു പെൻസിൽ തന്നാൽ ഞാൻ ഒരു മിഠായി തരാം' എന്ന രീതിയിൽ സദാചാരബോധം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. ഒരു തരം ബോധിപ്പിക്കൽ (Make belief) മനോഭാവം ഇതോടൊപ്പം വളരുന്നു. വീട്ടുകാരെ ബോധിപ്പിക്കാൻ വായിക്കുക, അധ്യാപകരെ ബോധിപ്പിക്കുവാൻ ഗൃഹപാഠം ചെയ്യുക ഇവയെല്ലാം ഈ ഘട്ടത്തിലെ സവിശേഷതയാണ്.

തന്റെ താൽപ്പര്യസംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി ഓരോരുത്തർക്കും നിയമം അനുസരിക്കുകയോ ലംഘിക്കുകയോ ആവാമെന്ന രീതിയിലാണ് ഈ ഘട്ടത്തിലുള്ളവർ പ്രതികരിക്കുന്നത്. ഈ ഘട്ടത്തിലുള്ളവർ മനുഷ്യബന്ധങ്ങളെ നോക്കിക്കാണുന്നത് തന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കുതകുന്നതൊക്കെ ശരി അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരാൾക്ക് തൃപ്തിനൽകുന്നതൊക്കെ ശരി എന്ന ചിന്താഗതിയിൽ ആയിരിക്കും. മറ്റുള്ളവരെ സന്തോഷിപ്പിക്കുകയും അവയുടെ അംഗീകാരവും പ്രോത്സാഹനവും ലഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ശരിയാണെന്ന് കരുതുന്നു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ന്യായവും നീതിയും ആപേക്ഷികമാണെന്ന് കണ്ടു തുടങ്ങുന്നു.

- ഹെയിൻസ് കഥയിലെ ചില പ്രതികരണങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യൂ.
  - ഹെയിൻസ് മരുന്നു മോഷ്ടിക്കട്ടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അസുഖം മാറിയാൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഭക്ഷണം നൽകാൻ ഒരാളുണ്ടാകുമല്ലോ.
  - ഡോക്ടർ ഒരുപാട് കഷ്ടപ്പെട്ടും വർഷങ്ങളോളം അദ്ധ്വാനിച്ചുമാണ് മരുന്ന് കണ്ടെത്തിയത് അതിനാൽ ആ മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കുന്നത് ശരിയല്ല.

  ഇവിടെ സ്വന്തം താൽപ്പര്യത്തിനനുസരിച്ചോ ഡോക്ടററുടെ താൽപ്പര്യത്തിനനുസരിച്ചോ സാൻമാർഗിക വിവരം നടത്തുന്നതിനാൽ ഇത്തരത്തിൽ പ്രതികരിക്കുന്നവർ ഈ ഘട്ടത്തിലാണ്.

Level-2 (തലം 2)

യാഥാസ്ഥിതസദാചാരതലം (Conventional Morality Stage)

സമൂഹവുമായി ഇടപെട്ടുകൊണ്ട് സൻമാർഗത്തെക്കുറിച്ച് ഏതാനും ധാരണകൾ നേടിയതിനുശേഷമുള്ള ഘട്ടമാണ് യാഥാസ്ഥിത സദാചാരതലം. സമൂഹത്തിലെ ആചാരങ്ങളും മാമൂലുകളും പഠിക്കുകയും അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഘട്ടമാണിത്. മറ്റു വ്യക്തികളുടെ സ്വാധീനം, അനുശാസനം എന്നിവ മൂലം സ്വായത്തമാക്കിയ ആശയങ്ങൾ ഈ ഘട്ടത്തിൽ അവലംബിക്കുന്നു. മാതാപിതാക്കളുടെയും ഗുരുക്കൻമാരുടെയും പ്രവൃത്തികളാണ് സൽപ്രവൃത്തികൾ എന്ന് കുട്ടികൾ ധരിക്കുന്നു. പിതൃഭക്തിയും ഗുരുഭക്തിയും പൗരബോധവുമെല്ലാം വേരുപിടിക്കുന്നത് ഈ ഘട്ടത്തിലാണ്. കുടുംബവും സമൂഹവും ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളോട് പ്രതിബദ്ധത ഉണ്ടാകുന്നതും ഇതേ ഘട്ടത്തിൽത്തന്നെയാണ്. ഇതിനു 2 ഉപഘട്ടങ്ങളുണ്ട്.

ഘട്ടം 3 : അന്തർവൈയക്തിക സമന്വയം (Interpersonal Concordance Orientation)

'നാട്ടുകാരും വീട്ടുകാരുമൊക്കെ നല്ല കുട്ടി' എന്നു പറയുന്നത് കേൾക്കാനാണ് അതു കൊണ്ടു തന്നെ ഈ ഘട്ടം good boy – Nice girl orientation എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു. തന്നെക്കുറിച്ച് മറ്റുള്ളവർക്ക് നല്ല അഭിപ്രായമുണ്ടാകുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തികളാണ് ഈ ഘട്ടത്തിലുള്ളവർ അവലംബിക്കുന്നത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ കുട്ടിയുടെ പ്രവൃത്തികൾക്ക് ദിശാബോധം (direction) ഉണ്ടാകുന്നു. കേവലം ബോധ്യപ്പെടുത്തലിനപ്പുറം പ്രവൃത്തികളിൽ ആത്മാർഥതയും അർപ്പണ മനോഭാവവും ഉണ്ടാകുന്നു. 'നല്ല കുട്ടി' എന്ന വിളി കേൾക്കാൻ കൊതിക്കുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ ന്യായാന്യായങ്ങൾ തീരുമാനിക്കുന്നത് മറ്റുള്ളവർ പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നതിന്റെ വെളിച്ചത്തിലാണ്, മറിച്ച് സ്വന്തം തീരുമാനപ്രകാരമായിരിക്കില്ല മറ്റുള്ളവർ തന്നെക്കുറിച്ച് എന്തു വിചാരിക്കും എന്ന ചിന്തയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും സദാചാരപരമായ ശരിയും തെറ്റും തീരുമാനിക്കുന്നത്.

'ഹെയിൻസ് ഡൈലമ'യിലെ ചില പ്രതികരണങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കൂ.

1. ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കുന്നത് കണ്ട ബ്രൗൺ എന്ന പോലീസ് ഓഫീസർ അയാളുടെ മേലധികാരിയുടെ പ്രശംസ കിട്ടുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് വിവരം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തത്.
2. ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിക്കട്ടെ. തൽക്കാലം കുറച്ചുദിവസം അദ്ദേഹം തടവിൽ ക്കഴിഞ്ഞാലും സ്നേഹമുള്ള ഭർത്താവ് എന്നായിരിക്കും എല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് പറയുക.
3. പോലീസ് ഓഫീസർ ബ്രൗൺ താൻ കണ്ട കാര്യങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യരുത്. സുഹൃത്ത് ഹെയിൻസിന് സന്തോഷകരമായിരിക്കുമല്ലോ.
4. ന്യായാധിപൻ ഹെയിൻസിന് തടവുശിക്ഷ നൽകരുത്. കാരണം ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിച്ചത് തന്റെ ഭാര്യയുടെ അസുഖം സുഖപ്പെടുത്താം എന്ന സദുദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയാണ്.

ഇത്തരത്തിൽ പ്രതികരിക്കുന്നവർ എല്ലാം തന്നെ മറ്റുള്ളവർ നല്ലത് പറയും എന്ന ധാരണയിലാണ്. അതിനാൽ ഇവർ അന്തർവൈയക്തികസമന്വയഘട്ടത്തിലുള്ളവരായിരിക്കും.

ഘട്ടം 4 : സാമൂഹിക സുസ്ഥിതിപാലനം (Law and order orientation)

ക്രമസമാധാനപാലനത്തിൽ നന്മ കാണുന്ന കാലഘട്ടമാണിത്. ക്രമവും, ചിട്ടയും, അച്ചടക്കവുമാണ് സന്മാർഗത്തിന്റെ ആകെത്തുകയെന്ന് കുട്ടികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

കടമകൾ നിറവേറ്റാതെ അവകാശങ്ങളിൽ മുറുകെപിടിച്ചാൽ ക്രമസമാധാനം ഉണ്ടാവുകയില്ലല്ലോ. നിയമങ്ങൾ അനുസരിക്കുകയെന്നത് തന്റെ കടമയായി കുട്ടി കാണുന്നു. പക്ഷെ നിയമങ്ങളുടെ സാധ്യതയെ ചോദ്യം ചെയ്യാനുള്ള കഴിവ് ഉണ്ടാകുന്നത് അടുത്ത ഘട്ടത്തിൽ മാത്രമാണ്. സാമൂഹിക സുസ്ഥിതിപാലന ഘട്ടത്തിൽ അധികാരകേന്ദ്രം, സാമൂഹ്യ വ്യവസ്ഥ, നിയമങ്ങൾ എന്നിവയോട് വിധേയത്വവും അനുസരണയും പ്രകടമാവുന്നു. അതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ സ്വന്തമായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുന്നു. മറ്റുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായത്തിന് കാത്തുനിൽക്കാതെ മനസ്സാക്ഷിക്കനുസരണമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുന്നു. നിയമങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പ്രതികരണങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യൂ.

1. ഭർത്താവ് എന്ന നിലയിൽ അവളെ രക്ഷപ്പെടുത്താനുള്ള ബാധ്യത ഹെയിൻസിനുണ്ട്. എങ്കിലും മരുന്ന് മോഷ്ടിച്ചത് ശരിയായില്ല. അതിനാൽ നിയമം ലംഘിച്ചതിന് ശിക്ഷ സ്വീകരിക്കാൻ ഹെയിൻസ് തയാറാകണം.

2. ന്യായാധിപൻ ഹെയിൻസിനെ ജയിലിൽ അയക്കണം. മോഷണം നിയമലംഘനമാണ്. തന്റെ ഭാര്യ മരണാസന്നയായിരുന്നു എന്നത് നിയമം ലംഘിക്കാനുള്ള കാരണമല്ല. ഹെയിൻസ് ശിക്ഷിക്കപ്പെടാതിരുന്നാൽ മോഷണം സമൂഹത്തിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തനമായി മാറുകയും അത് അരാജകത്വത്തിനു വഴിതെളിക്കുകയും ചെയ്യും.

നിയമപരിപാലനത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകി ഈ രൂപത്തിൽ പ്രതികരിക്കുന്നവർ ഈ ഘട്ടത്തിലുള്ളവരാണ്.

Level – 3 (തലം 3)

യാഥാസ്ഥിതാനന്തര സദാചാരതലം (Post Conventional Moraltiy Stage)

സദാചാരമൂല്യങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുകയും വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന കാലഘട്ടമാണിത്. സദാചാരങ്ങളും തത്ത്വങ്ങളും നിയമങ്ങൾക്കതീതമായ സ്വതന്ത്രമായ കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെയാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ വിലയിരുത്തുന്നത്. അവനവന്റെ മനസാക്ഷിക്ക് ശരിയെന്ന് തോന്നുന്ന കാര്യങ്ങൾ മാത്രം ചെയ്യുക എന്ന ഒരു സാൻമാർഗിക തലമാണിത്. ഇതിനും 2 ഉൾപ്പിരിവു കൾ ഉണ്ട്.

ഘട്ടം 5 : സാമൂഹികവ്യവസ്ഥ, നിയമപരം (Social Cotnract Orientation – or Legalistic Orientation)

യുക്തിബോധം ത്രസിച്ചു നിൽക്കുന്ന ഘട്ടമാണിത്. സമൂഹത്തിനു പ്രയോജനപ്പെടുന്ന നിയമങ്ങളെ മാത്രം മാനിക്കുന്നു. സമൂഹത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്ന എല്ലാ നിയമങ്ങളെയും ഏകപക്ഷീയമായി അംഗീകരിക്കുകയല്ല, മറിച്ച് അവയെ വ്യക്തിയുടെ അവകാശങ്ങളുടെയും സമൂഹത്തിന്റെ നന്മകളുമായും തട്ടിച്ചുനോക്കി വിശകലനം ചെയ്യുകയും നിഷ്പ്രയോജനമായ നിയമങ്ങളെ മാറ്റുന്നതിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുകയുമാണ് ഈ ഘട്ടത്തിലുള്ളവർ ചെയ്യുന്നത്.

പ്രതികരണങ്ങളെ വിലയിരുത്തൂ.

1. ഹെയിൻസ് മരുന്നു മോഷ്ടിച്ചതിൽ അപാകതയൊന്നുമില്ല. നിയമം എന്തു പറഞ്ഞാലും ശരി എല്ലാവർക്കും ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശമുണ്ട്. ഹെയിൻസ് പിടിക്കപ്പെടുകയും കുറ്റം തെളിയുകയും ചെയ്താൽ മരണത്തിൽ നിന്നും തന്റെ ഭാര്യയെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടിയാണ് അങ്ങനെ ചെയ്തത് എന്ന കാരണത്താൽ ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് ഇളവു നൽകണം.
2. ഡോക്ടറുടെ തീരുമാനം കടുത്തതായിരുന്നു. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന് താൻ നടത്തിയ കണ്ടുപിടിത്തത്തിന് തുല്യമായ തുക കിട്ടണം. അതിനാൽ ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിച്ചത് ശരിയായില്ല.

ഹെയിൻസിന്റെയും ഡോക്ടറുടെയും അവകാശങ്ങൾക്ക് മറ്റു നിയമങ്ങളെക്കാൾ പരിഗണന നൽകുന്ന രീതിയിൽ പ്രതികരിക്കുന്നവർ ഈ ഘട്ടത്തിലായിരിക്കും.

ഘട്ടം 6 : സാർവജനീനസദാചാരതത്ത്വം (Universal Ethical Principle Orientation)

മനസ്സാക്ഷിയുടെ സ്വാധീനം എല്ലാ പ്രവൃത്തികളിലും തെളിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന ഘട്ടമാണിത്. നീതിക്കും യുക്തിക്കും നിരക്കുന്ന വിധത്തിൽ സദാചാരത്തെ നിർവഹിക്കാൻ കഴിയുന്നു. സാൻമാർഗികവികസനത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ 'വസുധൈവകുടുംബകം' (ലോകം കുടുംബമാണ്) എന്ന തത്ത്വം ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള ഹൃദയനൈർമ്മല്യവും വിശാലത യും വളർന്നു വികസിക്കുന്നു. സ്വന്തമായ മൂല്യരൂപവൽക്കരണം നടത്തുന്നു. ന്യായം, നീതി, സമത്വം തുടങ്ങിയ തത്ത്വങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൈതികബോധം ഉണ്ടാവുകയും നിലനിൽക്കുന്ന സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയേയും നിയമങ്ങളേയും അത്തരത്തിൽ വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗാന്ധിജിയും മറ്റും ഇങ്ങനെ തങ്ങളുടെ മന:സാക്ഷിക്കിണങ്ങുന്ന പുതിയൊരു സാമൂഹ്യസൃഷ്ടിക്കായി പ്രയത്നിച്ചവരാണ്. ഏതൊരു സവിശേഷസംഭവത്തെയും സൂക്ഷ്മമായി വിശകലനം ചെയ്യാനും സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെ നീതിബോധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിലയിരുത്താനും പര്യാപ്തമായ ഈ ഘട്ടത്തിൽ എത്തുന്നതിന് കുട്ടികൾക്ക് അവസരം നൽകുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും ചർച്ചകളും ക്ലാസ്മുറിയിൽ ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്.

ഹെയിൻസ് കഥയിലെ ചില പ്രതികരണങ്ങളിലേക്ക്

1. ഹെയിൻസ് മരുന്ന് മോഷ്ടിച്ചതിൽ തെറ്റില്ല. കാരണം തന്റെ ഭാര്യയെ രക്ഷപ്പെടുത്തണം. വസ്തുവകകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ധാർമ്മികമായ ബാധ്യത മനുഷ്യജീവൻ രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനാണ്.

   ഇത്തരം യുക്തിയോടെ പ്രതികരിക്കുന്നവർ ഈ ഘട്ടത്തിലായിരിക്കും.

പ്രവർത്തനം

കുട്ടികളുടെ സാൻമാർഗിക വികാസത്തിൽ അധ്യാപകരുടെ റോൾ - അസൈൻമെന്റ് തയാറാക്കുക.

കോൾബർഗിന്റെ നൈതിക വികാസഘട്ടങ്ങൾ

തലം	ഘട്ടം	സവിശേഷതകൾ
1. പ്രാഗ് യാഥാസ്ഥിത സദാചാരഘട്ടം (Pre conventional moraltiy)	1. ശിക്ഷണവും അനുസരണയും (Punishment and obedience)	• ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് രക്ഷപെടാനുദ്ദേശിച്ചുള്ള അനുസരണ ഘട്ടം. • ശാരീരികമായ അനന്തരഫലങ്ങളെക്കുറിച്ച് മാത്രം ചിന്തിക്കുന്നു. • ശിക്ഷ ഒഴിവാക്കാൻ അധികാരികളെ അനുസരിക്കുന്നു.
	2. പ്രായോഗികമായ ആപേക്ഷികത്വം (Instrumental relativism)	• ആവശ്യങ്ങൾ തൃപ്തിപെടുത്താനുള്ള ആയോജന ഘട്ടം. • ഭാവിയിലെ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കായി നന്നായി പെരുമാറുന്നു. • ചട്ടങ്ങൾ പാലിക്കുന്നത് തൽസമയ താൽപര്യം മുൻനിർത്തിയാണ്. • നീതിനിഷ്ഠതാ പാരസ്പര്യം (reciproctiy), തുല്യമായി പങ്കിടൽ എന്നിവയുടെ കേവല രൂപങ്ങൾ പ്രകടമാണ്.
2. യാഥാസ്ഥിത സദാചാര ഘട്ടം (Conventional moraltiy)	3. അന്തർവൈയക്തിക സമന്വയം (Interpersonal concordance)	• മറ്റുള്ളവരുടെ പ്രതീക്ഷക്കനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക. • മറ്റുള്ളവരുടെ ആശയങ്ങൾ സ്വാധീനിക്കുന്നു. • സംഘമാനദണ്ഡങ്ങളോട് ആയോജനം പുലർത്തുന്ന ഘട്ടം.
	4. സാമൂഹികപാലനം/ നിയമവും സമാധാനവും (Social maintenance or Law and Order)	• സാമൂഹിക ചിട്ടകൾക്കുവേണ്ടി നിയമങ്ങൾ പാലിക്കുന്നു. • സാമൂഹിക നിയമങ്ങളോട് ആയോജനം (Adjust ment) പുലർത്തുന്ന ഘട്ടം.
3. യാഥാസ്ഥിതി കാനന്തര സദാചാര ഘട്ടം (Post conventional moraltiy stage)	5. സാമൂഹിക വ്യവസ്ഥ നിയമപരം (Social contract)	• സമൂഹത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ മനുഷ്യനന്മയ്ക്കായിരിക്കുമെന്ന വിശ്വാസം, • ജനായത്ത രീതിയിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട നിയമങ്ങളുമായും സന്മാർഗമാതൃകകളുമായും ആയോജനം പുലർത്തുന്ന ഘട്ടം.
	6. സാർവജനീനസദാചാരതത്വം (Universal ethical principle)	• സാർവ്വലൗകികമായ സന്മാർഗികസിദ്ധാന്തങ്ങളുമായി ആയോജനം പുലർത്തുന്ന ഘട്ടം. ന്യായം, നീതി, സമത്വം, തുടങ്ങിയ നൈതിക തത്വങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൈതികബോധമുണ്ടാക്കിയെടുക്കൽ.

പിയാഷെയുടെ സാന്മാർഗിക വികാസഘട്ടങ്ങൾ

പിയാഷെയുടെ അഭിപ്രായത്തിലുള്ള 4 സാന്മാർഗിക വികാസഘട്ടങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

ഘട്ടം	ഘട്ടത്തിന്റെ പേര്	പ്രായം
1	അനോമി (Anomy)	0-5 വയസ്
2	ഹെറ്ററോണമി - അഥോറിട്ടി (Heteronomy-Authortiy)	5-8 വയസ്
3	ഹെറ്ററോണമി - റെസിപ്രോസിറ്റി (Heteronomy-Reciproctiy)	8-13 വയസ്
4	ആട്ടോണമി - അഡോളസെൻസ് (Autonomy-Adolescence)	13-16 വയസ്

1. **അനോമി (ആദ്യത്തെ അഞ്ചുവർഷം) :** നിയമവ്യവസ്ഥയില്ലാത്ത ഘട്ടമാണത്. കുട്ടികളുടെ വ്യവഹാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് വേദനയും ആനന്ദവുമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശിശുക്കളുടെ വ്യവഹാരം സാന്മാർഗികമോ അസാന്മാർഗികമോ അല്ല, സന്മാർഗരഹിതമാണ്. റൂസോ നിർദ്ദേശിച്ച 'നൈസർഗികപരിണിതഫലത്തിന്റെ വിനയനം' (discipline of natural consequences) ആണത്.

2. **ഹെറ്ററോണമി -അഥോറിട്ടി (5 മുതൽ 8 വയസ്സുവരെ) :** പ്രതിഫലവും ശിക്ഷയും ആണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ സാന്മാർഗിക വികസനത്തെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നത്. മുതിർന്നവർ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന കൃത്രിമ പ്രത്യാഘാതത്തിലൂടെ കൈവരുന്ന വിനയനം (discipline of artificial consequences) ആണ് ഇത്. ഈ ഘട്ടത്തിലെ സാന്മാർഗിക വികസനത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ബാഹ്യമായ അധികാരം ആയിരിക്കും.

3. **ഹെറ്ററോണമി-റെസിപ്രോസിറ്റി (8മുതൽ 13വയസ്സുവരെ) :** ഈ ഘട്ടത്തിൽ കുട്ടികളുടെ സാന്മാർഗിക വ്യവഹാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് പാരസ്പര്യമാണ്. അതായത്, നമുക്ക് വേദനയുണ്ടാക്കുന്നതൊന്നും മറ്റുള്ളവരോടും പ്രവർത്തിക്കരുത് എന്ന ചിന്ത. ഈ ഘട്ടത്തിൽ സമവയസ്കരുമായുള്ള സഹകരണത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ് സന്മാർഗബോധം. സംഘവുമായുള്ള യോജിപ്പ് ഇവിടെ സ്വാഭാവികമായുണ്ടാകുന്നു.

4. **ആട്ടോണമി-അഡോളസെൻസ് (13 മുതൽ 18 വയസ്സുവരെ) :** പിയാഷെ ഈ ഘട്ടത്തെ നീതിബോധത്തിന്റെ ഘട്ടം എന്നും വിളിക്കുന്നു. പാരസ്പര്യത്തിൽ തികഞ്ഞ സമത്വം നിർബന്ധമായും വേണം. അതേ സമയം സ്വാതന്ത്ര്യവാഞ്ച ശക്തമായ കൗമാര കാലത്ത് ലക്ഷ്യം, സാഹചര്യം എന്നിവയ്ക്കൊത്ത് നീതിബോധം വളരുന്നു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ വ്യക്തിക്കുതന്നെയാണ് തന്റെ വ്യവഹാരത്തിന്റെ പൂർണ ഉത്തരവാദിത്തം. സാന്മാർഗിക വ്യവഹാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ വ്യക്തിയുടെ ഉള്ളിൽ നിന്നു തന്നെയുണ്ടാകുന്നു. ആ രീതിയിലുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യവ്യവഹാരമത്രെ ഈ ഘട്ടത്തിലെ സാന്മാർഗികവികസനത്തിന് ആധാരം.

സാന്മാർഗിക വികസനത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസ പ്രാധാന്യം

മൂല്യപരമായ സംഘർഷങ്ങളടങ്ങിയ കഥകൾ തെരഞ്ഞെടുത്ത് അതിലെ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിലയിരുത്തുക വഴി കുട്ടികളുടെ വിധിന്യായം ഏതുഘട്ടത്തിലാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. ഭാഷാക്ലാസ്സുകൾ വ്യത്യസ്തകഥാപാത്രങ്ങളുടെ സ്വാഭാവത്തെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെയും വിശകലനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. നോവലുകളും ചെറുകഥകളും മറ്റും ഇത്തരം വിചിന്തനത്തിന് വിധേയമാക്കാൻ കഴിയും. അങ്ങനെയുള്ള സമീപനങ്ങളിലൂടെയല്ലാതെ സദാചാരബോധം അടിച്ചേൽപ്പിച്ചാൽ വേണ്ടത്ര ഫലപ്രദമാവുകയില്ല. ശിക്ഷയോ കർക്കശനിലപാടോ സദാചാരമൂല്യങ്ങളുടെ വികാസത്തെ സഹായി ക്കുകയില്ല. അനുഗുണമായ സാഹിത്യ കൃതികളുടെ പഠനം, സാമൂഹ്യപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശരിയായ രീതിയിലുള്ള

പങ്കാളിത്തം, അനുകരണീയമായ കുടുംബാന്തരീക്ഷം തുടങ്ങിയവ സദാചാരമൂല്യം വളർത്താൻ സഹായകമാണ്. മൂല്യബോധം ലക്ഷ്യവച്ച് നേരിട്ട് ഉപദേശിക്കുന്നത് പഠിതാക്കളിൽ വെറുപ്പിനിടയാക്കും. അതിനാൽ പഠനപ്രവർത്തനങ്ങളിലും പാഠാനുബന്ധപ്രവർത്തനങ്ങളിലും സാന്മാർഗികകാര്യങ്ങൾ സന്നിവേശിപ്പിക്കാൻ പരമാവധി ശ്രമിക്കണം. സ്നേഹം, സഹാനുഭൂതി, കരുണ, ദയ എന്നീ ഗുണങ്ങൾ പരിപോഷിപ്പിക്കാനും കോപം, അസൂയ, വെറുപ്പ്, വിദ്വേഷം തുടങ്ങിയവയുടെ ദോഷ ഫലങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്താനും സഹായകമായ രൂപത്തിലുള്ള കഥകളും സംഭവങ്ങളുമെല്ലാം ക്ലാസിൽ സന്ദർഭാനുസരണം ചർച്ചയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരണം.

കുറ്റം ചെയ്യുന്ന കുട്ടികളെ ഉപദേശിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം അവരിൽ സ്നേഹവും ദയയും സഹാനുഭൂതിയും ചൊരിഞ്ഞ് ശരിയായ സാമൂഹ്യബോധ്യത്തിലേയ്ക്കും സദാചാരബോധ ത്തിലേയ്ക്കും എത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന കുട്ടികളെ പരസ്യവിചാരണ ചെയ്യുന്നത് ഒഴിവാക്കണം. കുട്ടിയുടെ ജീവിതസാഹചര്യം അന്വേഷിച്ചറിയുകയും കുറ്റകൃത്യത്തിനു പ്രേരിപ്പിച്ച കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തി പരിഹരിക്കാൻ അധ്യാപകർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഓരോ വികാസ ഘട്ടത്തിലുള്ള കുട്ടികളുടെ സ്വഭാവസവിശേഷതകളെക്കുറിച്ചും താൽപര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ശരിയായ രീതിയിൽ നയിക്കാൻ അധ്യാപകർ ശ്രമിക്കണം. മതനേതാക്കന്മാരുടെ ജീവചരിത്രവും ജീവിതദർശനവും പഠിപ്പിക്കുമ്പോൾ സ്വഭാവവൈശിഷ്ഠ്യത്തിനും സാമൂഹ്യസേവനത്തിനും ഊന്നൽ നൽകണം. ധീരോദാത്തതയുടെയും ത്യാഗത്തിന്റെയും കഥകൾ കേൾക്കുകയും വായിക്കുകയും ചെയ്യാനുള്ള അവസരം കുട്ടികൾക്കുണ്ടാവണം. പ്രൈമറിതലത്തിൽ സംഘഗാനം, കഥാകഥനം, ചിത്രനിരീക്ഷണം, ഫിലിം നിരീക്ഷണം, സംഘകളികൾ എന്നിവയും സെക്കണ്ടറി തലത്തിൽ വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥപാരായണം, മതങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനം, വിവിധ ദർശനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ചർച്ചകൾ, പ്രഭാഷണശ്രവണം, ഫിലിംഷോകൾ എന്നിവയും സദാചാരബോധം വളർത്താൻ സഹായിക്കും. വിദ്യാലയാന്തരീക്ഷം കുട്ടികളിൽ നിർണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നുണ്ട്. വിദ്യാലയാന്തരീക്ഷം അനുഗുണമല്ലെങ്കിൽ കുട്ടികൾ അച്ചടക്കമില്ലാത്തവരായി തീരുന്നു. അനാകർഷകമായ വിദ്യാലയപരിസരം, അപര്യാപ്തമായ ലാബ്, ലൈബ്രറിഗയിംസ് സാമഗ്രികൾ, അയവില്ലാത്ത പാഠ്യപദ്ധതി, വിരസമായബോധനരീതി, നിർദയമായ പെരുമാറ്റങ്ങൾ എന്നിവയൊക്കെ വിദ്യാലയാന്തരീക്ഷത്തെ അനാകർഷകമാക്കുന്നുണ്ട്. ലക്ഷ്യബോധമില്ലായ്മയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന നിരാശ കുട്ടികളെ അസാന്മാർഗികളായി തീർക്കാം. കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷിതത്വം, സ്വാതന്ത്ര്യം, സ്നേഹം, അംഗീകാരം തുടങ്ങിയ മാനസികാവശ്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കാതെയുള്ള വിദ്യാലയ പരിപാടികൾ ആപൽക്കരങ്ങളാണ്. മൂല്യം പഠിപ്പിക്കാനാവില്ല. അതു പിടിച്ചെടുക്കാനേ പറ്റൂ. (value cannot taught, it has to be caught) 'സത്യം പര ധർമ്മം ചര' (സത്യം പറയണം ധർമ്മം ചെയ്യണം) എന്നെല്ലാം പ്രസംഗിച്ചതുകൊണ്ട് ഒരു കുട്ടി സത്യവാനോ ധർമബോധമുള്ളവനോ ആകില്ല.

കുടുംബാംഗങ്ങളും സമൂഹവും അതാചരിക്കുന്നത് കുട്ടി കാണേണ്ടതുണ്ട്. യുക്തി ബോധത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകണം. കുട്ടികൾ ഓരോ കാലത്തും ഉപയോഗിക്കുന്ന യുക്തികൾ, തൊട്ടുമുകളിലുള്ള ഘട്ടത്തിന്റെ യുക്തി ഉപയോഗിച്ച് വെല്ലുവിളിക്കപ്പെടുമ്പോഴാണ് വികസനം സാധ്യമാകുന്നത്. ശിശുകേന്ദ്രീകൃതമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസഘടനയിൽ മാത്രമേ ഇതു സാധ്യമാകൂ.

കുട്ടികളെ ചോദ്യം ചെയ്യാനനുവദിക്കുകയും അനാവശ്യമായി ശിക്ഷിക്കാതിരിക്കുകയും അവർ അനുസരിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ നിയമത്തിന്റെ കാരണത്തെക്കുറിച്ച് ബോധ്യപ്പെടുത്തി കൊടുക്കുകയും പക്ഷപാതരഹിതമായ സമീപനം സ്വീകരിക്കുകയും വേണം.

ശിശുവികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

- വികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പ്രാധാന്യം സംബന്ധിച്ച് റിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കുക.
- വികാസാവശ്യങ്ങളും വികാസമേഖലയിൽ സംഭവിക്കാവുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും കാരണവും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പരിഹാരപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ളശേഷി ആർജിക്കുന്നു.

ജെ.ബി.വാട്സന്റെ ഒരു അഭിപ്രായം ശ്രദ്ധിക്കൂ.

'എനിക്ക് ആരോഗ്യവാൻമാരായ ഒരു ഡസൻ ശിശുക്കളെ തരൂ. അവരുടെ വംശ മഹിമയോ, ഇഷ്ടങ്ങളോ, അഭിരുചികളോ, കഴിവുകളെ, പരിഗണിക്കാതെ അവരിൽ ആരെയും പരിശീലനത്തിലൂടെ ഡോക്ടറോ നിയമജ്ഞരോ കലാകാരനോ, കച്ചവടക്കാരനോ എന്തിനേറെ കള്ളനോ യാചകനോ ആക്കിമാറ്റിത്തരാം.'

രാഷ്ട്രതന്ത്രജ്ഞർ, മതനേതാക്കൾ, കലാകാരന്മാർ, പണ്ഡിതന്മാർ എന്നിവരുൾപ്പെടുന്ന ആയിരത്തിലേറെ പ്രഗൽഭരെക്കുറിച്ച് നടത്തിയ ഗവേഷണങ്ങളുടെ കണ്ടെത്തലുകൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന 'Hereditary Genius' എന്ന പുസതകത്തിൽ ഇവരുടെ പ്രാഗൽഭ്യത്തിനും മികവിനും അടിസ്ഥാനകാരണം പാരമ്പര്യം മാത്രമാണെന്നാണ്.

മുകളിൽ പ്പറഞ്ഞ പ്രസ്താവനകൾ വിശകലനം ചെയ്തതിൽ നിന്നും നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാം?

നിങ്ങളുടെ സ്വാഭാവ സവിശേഷതകൾക്കടിസ്ഥാനം മേൽസൂചിപ്പിച്ചവയുമായി ബന്ധമുണ്ടോ? പ്രാമുഖ്യം ഏതിനാണ്?

ഇതിൽ നിന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കിയത് ശിശുവികാസത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന രണ്ടു പ്രധാന ഘടകങ്ങൾ-പാരമ്പര്യവും (heredtiy) പരിസരവും (environment) ആണ്. കൂടാതെ പഠനവും (learning) പരിപക്വതയും (maturation) ശിശുവികാസത്തിൽ അവയുടേതായ പങ്ക് വഹിക്കുന്നുണ്ട്.

കൂടുതൽ വ്യക്തതയ്ക്കായി താഴെ കൊടുത്ത ഭാഗം വായിക്കാം.

പാരമ്പര്യവും പര്യാവരണവും (Heredtiy and Environment)

വികാസത്തെ സംബന്ധിച്ച നിയാമകഘടകങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനമായവ പാരമ്പര്യവും (Heredtiy) പര്യാവരണവും (Environment) ആകുന്നു. ഈ രണ്ട് ഘടകങ്ങളും മനുഷ്യരുടെ വികസനപ്രക്രിയയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ശാസ്ത്രീയമായ പഠനത്തിനും അപഗ്രഥനത്തിനും വിഷയമായിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തിയുടെ വികസനത്തിൽ പാരമ്പര്യത്തിനാണോ പര്യാവരണത്തിനാണോ കൂടുതൽ സ്വാധീനം? ഇന്നും ഇതൊരു തർക്കവിഷയമാണ്. പാരമ്പര്യവാദികളും പര്യാവരണവാദികളും അവരുടേതായ പരീക്ഷണനിരീക്ഷണഫലങ്ങൾ നമ്മുടെ മുമ്പിൽ വയ്ക്കുന്നു. കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും അവരെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങളിലും പാരമ്പര്യവും പര്യാവരണവും വഹിക്കുന്ന പങ്കെന്ത്? ഇതാണ് മുഖ്യചോദ്യം. കുട്ടികളുടെ ആകൃതിയും, പ്രകൃതിയും കഴിവും അവരുടെ പൂർവ്വികരിൽ നിന്ന് പാരമ്പര്യമായി ലഭിച്ചതാണെന്നും അവ സ്ഥിരമാണെന്നും പാരമ്പര്യവാദികൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ പര്യാവരണ വാദികളുടെ അഭിപ്രായം പരിസരങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ച് നിലകൊള്ളുകയും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് കുട്ടികളുടെ സ്വഭാവവും കഴിവുകളും എന്നാണ്. അതിനാൽ ഉപരിവിചിന്തനത്തിനും വിശകലനത്തിനും വിധേയമാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു, ഈ വിഷയം.

ഒരു വ്യക്തിയിൽ ബാഹ്യമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാ ശക്തികൾക്കും കൂടിയാണ് പര്യാവരണം എന്നു പറയുന്നത്. ഒരു വ്യക്തിക്ക് ആജീവനാന്തം ലഭിക്കുന്ന എല്ലാവിധ ഉദ്ദീപനങ്ങളും പര്യാവരണമാണെന്ന് മന:ശാസ്ത്രപരമായി പറയാം. ഗർഭധാരണസമയത്തു തന്നെ പര്യാവരണത്തിന്റെ സ്വാധീനം ശിശുവിൽ ആരംഭിക്കുന്നു. പ്രാഗ്ജന്മകാലഘട്ടത്തിൽ ഭ്രൂണം സ്വീകരിക്കുന്ന പോഷക വസ്തുക്കൾ അതിന്റെ വികസനത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. ജനനത്തിനുശേഷമുള്ള പര്യാവരണത്തിന് രണ്ടു രൂപങ്ങളുണ്ട്-ഭൗതികവും സാമൂഹികവും. താമസസ്ഥലം, ആ സ്ഥലത്തിന്റെ കാലാവസ്ഥ, പ്രകൃതിദൃശ്യങ്ങൾ, ലഭിക്കാവുന്ന ആഹാരസാധനങ്ങൾ, മറ്റു ഭൂമിശാസ്ത്ര ഘടകങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം ഉൾപ്പെട്ടതാണ് ഭൗതികപര്യാവരണം. വീട്, അയൽപക്കം, വിദ്യാലയം, ആരാധനാസ്ഥലങ്ങൾ, സാമൂഹിക ചുറ്റുപാടുകൾ, ആചാരങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം ഉൾപ്പെട്ടതാണ് സാമൂഹ്യപര്യാവരണം. മൃഗങ്ങളുടെ ഘടനയിൽ പര്യാവരണം ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ച് ധാരാളം ഉദാഹരണങ്ങൾ ജന്തുശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്ക് നൽകാനുണ്ട്. ശീതമേഖല, സമശീതോഷ്ണമേഖല, ഉഷ്ണമേഖല, മരുഭൂമി എന്നിവിടങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്ന ജന്തുക്കളുടെ ശരീരഘടനയിലും ആഹാരരീതിയിലും പ്രകടമായ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണുന്നു. പര്യാവരണത്തിനൊപ്പിച്ചുള്ള മാറ്റങ്ങളാണിവ. മാനസികവും സാമൂഹികവുമായ സ്വാധീനം കുട്ടികളുടെ പഠനത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ചു മന:ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. മെച്ചപ്പെട്ട പര്യാവരണം ഒരുക്കിക്കൊടുത്താൽ കുട്ടികളുടെ ബുദ്ധിമാനം (ഐ.ക്യൂ) ഉയർത്താൻ കഴിയുമെന്ന് വുഡ്‌വർത്തിന്റെ പരീക്ഷണങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു.

അറിവ് ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ മൂലമാണ് ലഭിക്കുന്നതെന്ന ലോക്കിന്റെ തത്ത്വം ആസ്പദമാക്കി വിദ്യാഭ്യാസം പര്യാവരണത്തിന്റെ ഫലമാണെന്ന് ഹെൽവീഷ്യസ് (Helvetius) എന്ന ഫ്രഞ്ചുചിന്തകൻ വാദിച്ചു. അനുകൂലമായ പര്യാവരണം ലഭിച്ചാൽ ഏതു പ്രവർത്തനവും വിജയകരമാക്കാൻ മനുഷ്യന് സാധിക്കുന്നു. പര്യാവരണത്തിന്റെ പ്രേരണ അനുസരിച്ചാണ് മനുഷ്യർ വളരുന്നതും അവന്റെ കഴിവുകൾ വികസിക്കുന്നതും ഒരാളുടെ ചുറ്റുമുള്ള സകല സ്ഥിതി വിശേഷങ്ങളും, ശക്തിയും, സ്വാധീനങ്ങളും പര്യാവരണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഹെർബാട്ട്, റൂസ്സോ, വാട്ട്സൺ തുടങ്ങിയ വിദ്യാഭ്യാസ ചിന്തകന്മാർ പര്യാവരണവാദത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസപരമായ പ്രാധാന്യം

പാരമ്പര്യവും പര്യാവരണവും ഭിന്നമായ സിദ്ധാന്തങ്ങളാണ് സ്വീകരിക്കുന്നതെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ അവ ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനമാണ് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്. വ്യക്തിയുടെ വികസനത്തിന് പാരമ്പര്യവും പര്യാവരണവും ഒരുപോലെ സഹായിക്കുന്നു. പഠനത്തിൽ മോശമായ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പാരമ്പര്യത്തെ അധ്യാപകൻ പലപ്പോഴും വിസ്മരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഉദാഹരണമായി ഒരു വിത്തെടുക്കാം, മുളയ്ക്കാനും വളരാനുമുള്ള ശക്തി ഉൾക്കൊണ്ടതാണ് വിത്ത്. പാറപ്പുറത്തോ ചുട്ടുപൊള്ളുന്ന മണലിലോ ആ വിത്തിടുന്നു എന്നു കരുതുക. തീർച്ചയാണ് അത് മുളയ്ക്കുകയില്ല. വിത്തു മുളയ്ക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ചില പരിത:സ്ഥിതികൾ കൂടിയേ തീരൂ. അതില്ലാത്തതുകൊണ്ട് വിത്തു മുളയ്ക്കാതെ നശിച്ചു പോകുന്നു. അതായത് പാരമ്പര്യസിദ്ധമായ അതിന്റെ ശക്തികൾ പ്രതികൂലമായ പരിത:സ്ഥിതികൊണ്ട് നശിച്ചു പോകുന്നു. വെള്ളവും വളവും ആവശ്യമായ സൂര്യപ്രകാശവും ലഭിക്കുന്ന പരിസരത്തിലാണ് വിത്തിട്ടതെന്നു കരുതുക. അത് ശരിയായി വളർന്നുവരും, ശരിയായി ഫലം തരും. ഇതുതന്നെയാണ് കുട്ടികളെ സംബന്ധിച്ചും നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. കുട്ടികൾക്ക് ജന്മസിദ്ധമായ കഴിവുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. ആ കഴിവുകൾ വികസിപ്പി ക്കാൻ ആവശ്യമായ സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇല്ലെങ്കിൽ വിത്തിന്റെ ശക്തി നശിച്ചതുപോലെ കുട്ടികളിലന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന കഴിവുകൾ മുരടിച്ചുപോകും. എന്നാൽ ജന്മസിദ്ധമായ ചില കഴിവുകൾ ഇല്ലാത്തവർക്ക് പരിത:സ്ഥിതികളുടെ പ്രേരണകൊണ്ട് ആ കഴിവുകൾ നൽകുക വിഷമമാണ്. സംഗീതത്തിൽ വാസനയില്ലാത്ത ഒരു കുട്ടിയെ നല്ലൊരു ഭാഗവതരാക്കി വളർത്താൻ കഴിയുകയില്ല. കലയിൽ താൽപര്യ മില്ലാത്തവനെ എങ്ങനെയാണ് കലാകാരനാക്കുക? അതിനാൽ ജന്മസിദ്ധമായ കഴിവുകളെ മാത്രമെ വികസി

പ്പിക്കാൻ സാധിക്കൂ. ഇല്ലാത്തവ ഉണ്ടാക്കാൻ ആർക്കാണ് കഴിയുക? ഗാർഹിക പരിസരം, സ്കൂൾ പരിസരം, സാമൂഹിക പരിസരം ഇവ അനുകൂലമല്ലെങ്കിൽ കുട്ടികളുടെ കഴിവുകൾ ശരിയായ വിധം വികസിക്കുകയില്ല.

പ്രവർത്തനം
വായിച്ചതിൽ നിന്നും ലഭിച്ച അടിസ്ഥാനവിവരങ്ങളോടൊപ്പം ആധികാരിക ഗ്രന്ഥങ്ങളും റഫർ ചെയ്ത് അധ്യാപികയുടെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് ശിശുവികാസത്തെ കൂടുതൽ സ്വാധീനിക്കുന്നത് പാരമ്പര്യമോ പരിസരമോ എന്ന വിഷയത്തിൽ സംവാദം സംഘടിപ്പിക്കണം.
ശക്തമായ തെളിവുകളുടെയും സ്വന്തം അനുഭവങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം വാദഗതികൾ ഉന്നയിക്കേണ്ടത്. അതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ കൃത്യമായ നിഗമനങ്ങൾ രൂപീകരിച്ച് റിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കി മനശ്ശാസ്ത്ര ഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തുക.

****

വികാസ പ്രവൃത്തി (Developmental Task)

രണ്ടാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടിയിൽ ഉണ്ടാകണമെന്ന് നിങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പെരുമാറ്റങ്ങളും ശേഷികളും എന്തെല്ലാം?

-
-
-

നൈപുണികൾ, വ്യവഹാരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയിൽ എട്ടാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടിയിൽ നിന്നും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത് എന്തെല്ലാം?

-
-
-

മുകളിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ വിവരങ്ങളെ താരതമ്യം ചെയ്യുക.

ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ കൂടി വായനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കൂ.

വികസനപ്രവൃത്തി / പുരോഗമന കർത്തവ്യം (Developmental Task)

ചിക്കാഗോ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ റോബർട്ട് ഹാവിഗസ്റ്റ് (Robert Havighurst) ആണ് ഡെവലപ്മെന്റൽ ടാസ്ക് (പുരോഗമനകർത്തവ്യം) എന്ന ആശയം അവതരിപ്പിച്ചത്. ഓരോ വ്യക്തിയും വളർച്ചയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ/പ്രായങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ ചില നൈപുണികളും വ്യവഹാര ക്രമങ്ങളും നേടിയിരിക്കണമെന്നുള്ള പ്രതീക്ഷ സമൂഹം വച്ചുപുലർത്തുന്നുണ്ട്. ഈ സാമൂഹിക പ്രതീക്ഷകളെയാണ് ഹാവിഗസ്റ്റ് ഡവലപ്മെന്റ് ടാസ്ക് എന്ന് വിളിക്കുന്നത്. ഇതിനെ 'ലേണിങ് ടാസ്ക്' എന്നും വിളിക്കാറുണ്ട്. പ്രായമനുസരിച്ച് ഡെവലപ്മെന്റൽ ടാസ്കുകളും വ്യത്യസ്തങ്ങളായിരിക്കും. 4 മാസം പ്രായമായ ശിശു അമ്മയെ കണ്ടാൽ ചിരിക്കും, ഒരു വയസ്സായ കുട്ടി 'അമ്മ' എന്ന് വിളിച്ച് അമ്മയുടെ അടുത്തേക്ക് നടക്കും. 5 വയസ്സായ കുട്ടി ആടാനും പാടാനും അക്ഷരം കൂട്ടി വായിക്കാനും തുടങ്ങും, 10 വയസ്സായ കുട്ടി സമൂഹത്തിൽ ആത്മബോധനത്തോടെ പെരുമാറാൻ തുടങ്ങും. 18 വയസ്സായ കുട്ടി ദാമ്പത്യജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാൻ തുടങ്ങും

മുതലായവ ഓരോ കാലഘട്ടത്തിലുമുള്ള/പ്രായത്തിലുള്ള ഡെവലപ്മെന്റൽ ടാസ്കുകളാണ്. ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവിതത്തിലെ ഓരോ പ്രത്യേക ഘട്ടത്തിലുണ്ടാകേണ്ടതാണ് ഇത്. ഇതിന്റെ വിജയകരമായ പൂർത്തീകരണം അഥവാ സാഫല്യം സന്തോഷത്തിനും അടുത്ത കർത്തവ്യത്തിന്റെ വിജയത്തിനും കാരണമാകും. എന്നാൽ പരാജയം ദുഖ:ത്തിനും പിന്നീടുള്ള കർത്തവ്യത്തിന്റെ പരാജയത്തിനും പിന്തിരിപ്പൻ ചിന്താഗതിക്കും കാരണമാകുന്നു. വളർച്ചയിലുണ്ടാകുന്ന ന്യൂനതകൾ പഴയ കൂട്ടുകുടുംബത്തിൽ മുതിർന്നവരുടെ ശ്രദ്ധയിൽ വളരെ വേഗം കണ്ടു പിടിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ സങ്കീർണ്ണമായതും തിരക്കുപിടിച്ചതുമായ ഇക്കാലത്ത് ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ വൈകിയാണ് തിരിച്ചറിയപ്പെടുന്നത്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ശേഷികളുടെ വികാസമില്ലായ്മ സാമൂഹികവും വിദ്യാഭ്യാസപരവും വളർച്ചാപരവുമായ കഴിവുകളെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു. അതുവഴി വ്യക്തികളുടെ സാമൂഹിക ജീവിതം നിരാശാഭരിതവും ദുഷ്കരവുമായി ത്തീരുന്നു. സാമൂഹികമായ തിരസ്കാരത്തിനും ഒറ്റപ്പെടലിനും കാരണമാകുന്നു.

ഡവലപ്മെന്റൽ ടാസ്കുകൾ പ്രധാനമായി 3 തലങ്ങളായാണ് നടക്കുന്നത്.

1. ശാരീരികമായ തലം - ഇരിക്കുക, നടക്കുക, ഓടുക.
2. സാംസ്കാരികമായ സമ്മർദം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നത് - എഴുത്ത്, വായന
3. വ്യക്തിയിലെ തന്നെ മൂല്യങ്ങളും താൽപര്യങ്ങളും (Aspirations)

ഈ 3 ഘട്ടങ്ങളും ചേർന്ന് ഒരാളിൽ സ്വത്വം (self) രൂപം കൊള്ളുന്നു.

വിവിധ ഘട്ടത്തിലുള്ള ഡെവലപ്മെന്റൽ ടാസ്കുകൾ

1. ശൈശവം (2 വയസ്സുവരെ)

- ഇഴയാനും നിൽക്കാനും നടക്കാനും ഓടാനും കയറാനും ചാടാനും ശ്രമിക്കുന്നു.
- സംസാരിക്കാൻ പഠിക്കുക.
- ശാരീരിക സ്ഥിരത നേടാൻ പഠിക്കുക.
- കുടിക്കാനും ആഹാരം കഴിക്കാനും പഠിക്കുക.
- ശാരീരിക വിസർജ്യം നിയന്ത്രിക്കാനും ഒഴിവാക്കാനും പഠിക്കുക.
- തനിക്കു ചുറ്റുമുള്ള ഭൗതിക ചുറ്റുപാട് കണ്ടെത്താൻ പഠിക്കുക.
- ആളുകളെയും വസ്തുക്കളെയും സംഭവങ്ങളെയും തിരിച്ചറിയുക.
- മറ്റുള്ളവരെ അനുകരിക്കുക.
- കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ പഠിക്കുക.
- മാതാപിതാക്കൾ, സഹോദരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവരോട് വൈകാരികമായ അടുപ്പം പ്രകടിപ്പിക്കുക.
- സമാനപ്രായക്കാരോട് താൽപ്പര്യം തോന്നുക.
-
-

2. ആദ്യബാല്യം (03–05വയസ്സുവരെ)

- അടിസ്ഥാനപരമായ ഭാഷ പഠിക്കുക.
- ശരിയും തെറ്റും തിരിച്ചറിയുക.
- കായികക്ഷമത നേടുക.
- സാമൂഹ്യവും വ്യത്യസ്തതകളും തിരിച്ചറിയുക.
- വൈകാരികപ്രകടനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുക.
- ലിംഗവ്യത്യാസം തിരിച്ചറിയുക.
- മാതാപിതാക്കളിൽ നിന്ന് അകന്ന് സമപ്രായക്കാരോട് കൂട്ടുകൂടുക.
- ഞാനെന്ന ഭാവം മാറി ഞങ്ങൾ എന്ന ഭാവമുണ്ടാക്കുക.
- സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ധാരണയുണ്ടാകുക.
-
-

3. അന്ത്യബാല്യം (06–12 വയസ്സുവരെ)

- കൂട്ടുകാരോടൊത്തു വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്ത് ജീവിക്കാൻ പഠിക്കുക.
- എഴുതാനും വായിക്കാനും കണക്കു ചെയ്യാനുമുള്ള നിപുണതകൾ നേടുക.
- ആത്മബോധം, സദാചാരബോധം എന്നിവ ഉണ്ടാകുക.
- സമൂഹവിധേയത്വം വളർത്തുക.
- കാഴ്ചപ്പാടുകളും താൽപ്പര്യങ്ങളും ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളും വളർത്തിയെടുക്കുക.
- സാമൂഹികഘടനകളോടും സ്ഥാപനങ്ങളോടും സവിശേഷമായ മനോഭാവം പ്രകടിപ്പിക്കുക.
- ഓടാനും ചാടാനും കളിക്കാനുമുള്ള കായിക നിപുണതകൾ (Physical skill) നേടുക.
-
-

4. കൗമാരം (13–18 വയസ്സ്)

- സമപ്രായക്കാരായ ആൺകുട്ടികളോടും പെൺകുട്ടികളോടും വിവേകപൂർവം പെരുമാറാൻ പഠിക്കുക.
- ദാമ്പത്യജീവിതത്തെപ്പറ്റി അഭിലാഷങ്ങൾ വച്ചുപുലർത്തുക.
- ഒരു പെരുമാറ്റച്ചട്ടം കരുപ്പിടിപ്പിക്കുക.
- മൂല്യബോധത്തിൽ അടിയുറച്ച ജീവിതവീക്ഷണം ഉണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കുക.
- മാതാപിതാക്കന്മാരുടെയും മുതിർന്നവരുടെയും നിയന്ത്രണങ്ങളിൽ നിന്ന് സ്വതന്ത്രരാകാനുള്ള വൈകാരികഭാവം ഉണ്ടാകുക.

- പരാശ്രയം കൂടാതെ സ്വാശ്രയരാകാനുള്ള മാർഗം ആലോചിക്കുകയും ഉചിതമെന്നു തോന്നുന്നവ തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ജനാധിപത്യ സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളെക്കുറിച്ച് ധാരണയുണ്ടാക്കുക.
- കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമായ കളികൾ പഠിക്കുക.
- മാനസിക സാമൂഹിക സാംസ്കാരികപക്വത നേടാൻ ശ്രമിക്കുക.
- പക്വതയോടുള്ള പെരുമാറ്റം.
- തന്റെ ശരീരഘടന അംഗീകരിക്കുകയും ശരീരത്തെ വേണ്ടരീതിയിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക.

പ്രായത്തിനനുസരിച്ച് ഓരോ സമൂഹത്തിനും പൊതുവായ ചില ഡെവലപ്മെന്റൽ ടാസ്ക്കുകൾ ഉണ്ടാകും. ഓരോരുത്തരുടെയും ഭൗതികസാമൂഹികസാംസ്കാരിക ചുറ്റുപാടുകളോട് പൊരുത്തപ്പെട്ട ഈ കർത്തവ്യങ്ങൾ അവർ നടപ്പിലാക്കണമെന്നാണ് സമൂഹം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

ഡെവലപ്മെന്റൽ ടാസ്കുകളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുകൾ ഒരു വ്യക്തിക്ക് ഓരോ പ്രായത്തിലും തന്നിൽ നിന്നും എന്താണ് മറ്റുള്ളവർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതെന്ന് മനസിലാക്കാനും അതിനനുസരണമായി ശേഷികൾ കൈവരിക്കുന്നതിനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ഇവ വ്യക്തിയിലെ അഭിപ്രേരകങ്ങളായും (Catalyst) വർത്തിക്കുന്നു. ഇനിയും ഭാവിയിൽ എത്തിച്ചേരാനുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിച്ച് ബോധവാനാകാനും വികസനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടത്തിൽ തന്നെക്കുറിച്ചുള്ള സാമൂഹിക പ്രതീക്ഷകൾ എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാനും അവനെ പ്രാപ്തനാക്കുന്നു. ഓരോ വികസനഘട്ടത്തിലും സംഭവിച്ചേക്കാനിടയുള്ള ശാരീരിക-മാനസിക-വൈകാരിക-സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങളെ മുൻകൂട്ടി കാണുന്നതിനും അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു.

വികസനഘട്ടത്തിലുണ്ടാകുന്ന പ്രതിസന്ധികൾ

സ്വാഭാവിക ഗതിയിലുള്ള വികസനപ്രക്രിയയെയും ശേഷികളുടെ ആർജനത്തെയും തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന ഘടകങ്ങളെ പൊട്ടൻഷ്യൽ ഹസാഡ്സ് (Potential Hazards OR Developmental Hazards) എന്നു വിളിക്കുന്നു.

ഡവലപ്മെന്റൽ ടാസ്കുകൾ യഥാസമയം പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിക്കാതിരുന്നാൽ സാമൂഹികമായ അവഗണനകൾക്ക് ഇരയാകുകയും അപകർഷതാബോധവും തെറ്റായ ആത്മബോധവും സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും കാരണമായിത്തീരുന്നു. സമപ്രായക്കാരുടെ കഴിവുകൾക്കനുസരിച്ച് ഉയരാനും സാധിക്കുന്നില്ല.

ഡവലപ്മെന്റൽ ടാസ്കുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 3 തരം പ്രതിസന്ധികളാണ് കാണപ്പെടുന്നത്.

1. വ്യക്തിവികാസത്തിലെ അടുത്ത ഉയർന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന നൈപുണികൾ ആർജിക്കാൻ കഴിയുന്നതിനാവശ്യമായ ശേഷികൾ നേടാതെ വ്യക്തി ഒരു ഘട്ടത്തിൽ നിന്നും അടുത്ത ഘട്ടത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നു.
2. ഒരു വ്യക്തി ശാരീരികവും മാനസികവുമായ പരിമിതികൾ അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടിരി ക്കുമ്പോൾ അയാളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സമൂഹവും വ്യക്തിയും വച്ചുപുലർത്തുന്ന പ്രതീക്ഷകൾ തടസങ്ങളായി മാറുന്നു. (Inappropriate expectations)
3. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ നിന്നും അടുത്തതിലേയ്ക്ക് പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ വ്യക്തി അനുഭവിക്കുന്ന പ്രതിസന്ധികൾ (Crisis).

ഉദാഹരണം:

1. ബാല്യത്തിൽ നിന്ന് കൗമാരത്തിലേയ്ക്കുള്ള പ്രവേശനത്തിൽ വ്യക്തി അനുഭവിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ.
2. വിജയകരമായ ഉദ്യോഗസ്ഥ ജീവിതത്തിനുശേഷം വിരമിക്കുന്ന വ്യക്തി അനുഭവിക്കുന്ന സംഘർഷങ്ങൾ.

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. വികാസപ്രവൃത്തിയെയും അതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെയും സംബന്ധിച്ച് കുറിപ്പ് തയാറാക്കുക.
2. ശിശുവികാസം-വിദ്യാഭ്യാസപ്രസക്തി : ശിശുവികാസത്തിന്റെ വിവിധമേഖല കളേയും അവയുടെ സവിശേഷതകളെയും കുറിച്ച് വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്തല്ലോ. അധ്യാപിക എന്ന നിലയിൽ നിങ്ങൾക്കുണ്ടായ തിരിച്ചറിവുകൾ എന്തെല്ലാം ഇവ ക്ലാസ്റൂം പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഫലപ്രദമാക്കാൻ എങ്ങനെയൊക്കെ പ്രയോജനപ്പെ ടുത്താം? അസൈൻമെന്റ് തയാറാക്കുക.

Reflective Questions

1) വികാസതത്ത്വങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസപരമായ സാംഗത്യം വിശദീകരിക്കുക.
2) വികാസം എന്നത് ആന്തരികവും സ്വാഭാവികവുമായ ഒരു പ്രക്രിയയാണ് സാധൂകരിക്കുക.
3) കളികൾ കുട്ടികളുടെ സമഗ്രവികാസത്തിന് സഹായിക്കുന്നു. വിവിധ വികാസമേഖലകൾ പരിഗണിച്ച് അതെങ്ങനെയെന്ന് വിശദീകരിക്കുക.
4) 'വൈജ്ഞാനിക വികാസത്തിനുള്ള സുവർണതാക്കോലാണ് ഭാഷ'. ജെറോം എസ്. ബ്രൂണ റുടെ ഈ പ്രസ്താവനയെ വിലയിരുത്തുക.
5) നൈതികവികാസത്തെ പരിപോഷിപ്പിക്കാൻ പ്രൈമറിസ്കൂൾ അധ്യാപകന്റെ റോൾ എന്തൊ ക്കെയാണെന്ന് വിവരിക്കുക.
6) നവസാമൂഹ്യമാധ്യമങ്ങൾ കുട്ടികളുടെ പെരുമാറ്റ സവിശേഷതകളെ അനുകൂലമായും പ്രതികൂ ലമായും ബാധിക്കുന്നു. ഈ അഭിപ്രായത്തോട് നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം എന്താണ്? ഉദാഹര ണസഹിതം വ്യക്തമാക്കുക?
7) ജീൻ പിയാഷെ മുന്നോട്ടുവച്ച വിവിധ വൈജ്ഞാനിക ഘട്ടങ്ങളിലുള്ള കുട്ടികളുടെ സവിശേ ഷതകൾ എത്രത്തോളം ശരിയാണെന്ന് വിമർശനാത്മകമായി സ്വാനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ച ത്തിൽ വിശദമാക്കുക.

അവലംബം.

1) കേരള പ്രീ സ്കൂൾ പാഠ്യപദ്ധതി SCERT, തിരുവനന്തപുരം, (2014).

2) ഡിപ്ലോമ ഇൻ എജ്യുക്കേഷൻ (D.Ed.)

അധ്യാപകസഹായി (സെമസ്റ്റർ 1)
Volume 1
SCERT, തിരുവനന്തപൂരം, (2013).

3) Child Development

Elizabeth B Hurlock – Sixth Edition
Mograw hill Education (India) Pvt. Ltd.
New Dilhi

4) വിദ്യാഭ്യാസപരിവർത്തനത്തിന് ഒരാമുഖം

കേരളശാസ്ത്രസാഹിത്യപരിഷത്ത്
ഒരു സംഘം ലേഖകർ.

5) Psychology in the Class room

P.K. Sudheeshkumar &
P.P. Noushad
Scorpio publishers & Distributors,
Calicut Universtiy

6) മാതൃഭാഷാബോധനം - പ്രവണതകളും രീതികളും
ബിന്ദു. സി.എം
സ്കോർപ്പിയോ പബ്ലിഷേഴ്സ് ഡിസ്ട്രിബ്യൂട്ടേഴ്സ്
കാലിക്കറ്റ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി.

7) Educational sPychology – Developing Learners.
- Jeanne Ellis Ormrod
Pearson India Educaters Services pvt.Ltd.

8) Educational Psychology
Anita Woolfolk.
Pearson India Education Services Pvt. Ltd.

****

യൂണിറ്റ് – 3

വ്യക്തിത്വം

പഠന നേട്ടങ്ങൾ

- 'വ്യക്തിത്വം' സംബന്ധിച്ച അടിസ്ഥാന ആശയങ്ങൾ, വിവിധ വ്യക്തിത്വ സമീപനങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കി സ്വന്തം വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ എഴുതുന്നു.

നിങ്ങൾ ഏറെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ഒരു വ്യക്തിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കൂ. ആ വ്യക്തിയെ ഇഷ്ടപ്പെടാനുള്ള കാരണങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

ഈ കാരണങ്ങൾ ലിസ്റ്റ് ചെയ്താൽ നിങ്ങൾ എന്തൊക്കെ ഉൾപ്പെടുത്തും?

-
-
-

വ്യക്തിയിലുള്ള ചില സ്വഭാവ സവിശേഷതകളാണ് ഇഷ്ടപ്പെടാനുള്ള കാരണങ്ങളായി ചൂണ്ടിക്കാട്ടാവുന്നത്.

ഇത്തരം സ്വഭാവ സവിശേഷതകളും പെരുമാറ്റ രീതികളും എല്ലാവരിലും ഒരുപോലെയാണോ കാണുന്നത്? അത് സ്ഥിരമായി നിൽക്കുന്നുണ്ടോ? മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടോ? വളരുന്തോറും അളവിലും ഗുണത്തിലും മാറ്റം വരുന്നുണ്ടോ? പരിസരം മാറുന്നതിനനുസരിച്ച് വ്യക്തിത്വത്തിന് വ്യതിയാനം സംഭവിക്കുന്നുണ്ടോ?

ചർച്ച ചെയ്യൂ.

എന്താണ് വ്യക്തിത്വം?

വിവിധ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഒരാൾ പുലർത്തുന്ന സമചിത്തത (Consistency) വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി വർത്തിക്കുന്നു. പ്രശ്ന സങ്കീർണതയിൽപെട്ട് വിഷമം അനുഭവിക്കുമ്പോൾ തമാശ പറയുന്നവരെയും യഥാർത്ഥ പ്രശ്നമെന്തെന്ന് അന്വേഷിക്കാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്നവരെയും പരിഹാരം സാധ്യമല്ലായെന്ന് പറഞ്ഞ് പിന്മാറുന്നവരെയും നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടാകുമല്ലോ. ഒരേ സന്ദർഭത്തോടു തന്നെ വിവിധ വ്യക്തികൾ നടത്തുന്ന വ്യത്യസ്തങ്ങളായ പ്രതികരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനവും വ്യക്തിത്വം തന്നെയാണ്.

'Persona' എന്ന ലാറ്റിൻ പദത്തിൽ നിന്നാണ് വ്യക്തിത്വം എന്നർഥമുള്ള Personality എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് പദം ഉണ്ടായത്. 'മുഖംമൂടി' എന്നാണ് ഈ ലാറ്റിൻ പദത്തിന്റെ അർഥം, ഗ്രീക്കിലെയും റോമിലെയും നാടകനടന്മാർ തങ്ങളുടെ യഥാർഥ വ്യക്തിത്വം മറച്ചുവെക്കാൻ സ്റ്റേജിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുമ്പോൾ മുഖംമൂടികൾ ധരിച്ചിരുന്നു. വിവിധ ജീവിത സന്ദർഭങ്ങളെ നേരിടുന്നതിനു വേണ്ടി വിവിധ മുഖംമൂടികളാണ് ഓരോരുത്തരം ധരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നത്. ഒരാളുടെ ബാഹ്യരൂപത്തിനും പെരുമാറ്റത്തിനും അപ്പുറമാണ് അയാളുടെ വ്യക്തിത്വം നിലകൊള്ളുന്നത്. ബാഹ്യരൂപത്തിനപ്പുറമുള്ള വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനവും സവിശേഷതകളുമാണ് ആധുനിക മന:ശാസ്ത്രം അന്വേഷിക്കുന്നത്.

വ്യക്തിത്വത്തിന് ചില മന:ശാസ്ത്രകാരന്മാർ നൽകിയ നിർവചനങ്ങൾ പരിശോധിക്കാം.

- വ്യക്തിയുടെ ജൈവപരമായ സഹജ സ്വഭാവങ്ങൾ, ആവേഗങ്ങൾ (impulses), പ്രസന്നത, വിശപ്പ്, ജന്മവാസനകൾ എന്നിവയുടെയും ആർജിക്കപ്പെട്ട സ്വഭാവങ്ങൾ, പ്രവണതകൾ എന്നിവയുടെയും ആകെത്തുകയാണ് വ്യക്തിത്വം

– *മോർട്ടോൺ പ്രിൻസ്*

- ഒരു വ്യക്തിയുടെ സുദൃഢവും സംഘടിതവുമായ സ്വഭാവം, വികാരങ്ങൾ, ബുദ്ധി, ശരീരപ്രകൃതി എന്നിവയാണ് അയാളുടെ പ്രകൃതിയോടുള്ള സമായോജനം നിർണ്ണയിക്കുന്നത്.

– *ഐസങ്ക് (Eysenck)*

- ഒരു വ്യക്തിയുടെ മൊത്തം പെരുമാറ്റത്തിന്റെ ഗുണപരമായ മേന്മയാണ് അയാളുടെ വ്യക്തിത്വം

– *ആർ.എസ്. വുഡ്‌വേർത്ത്*

- ഒരു പ്രത്യേക സന്ദർഭത്തിൽ ഒരാൾ എങ്ങനെ പെരുമാറുന്നുവെന്ന് പ്രവചിക്കാൻ അനുവദിക്കുന്നതെന്തോ അതാണ് വ്യക്തിത്വം

– *ആർ.ബി. കാറ്റൽ*

പ്രവർത്തനം :

കൂടുതൽ നിർവ്വചനങ്ങൾ കണ്ടെത്തി വിശകലനം ചെയ്യൂ

വ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവിധങ്ങളായ നിർവചനങ്ങളൊക്കെ പരിഗണിച്ച് G.W. Allport നൽകിയ നിർവചനം പൊതുവെ കൂടുതൽ സ്വീകാര്യത നേടിയിട്ടുണ്ട്.

- വ്യക്തിത്വം എന്നത് ഒരു വ്യക്തിയുടെ വിശിഷ്ടമായ വ്യവഹാരത്തെയും ചിന്തയെയും നിർണയിക്കുന്ന ശാരീരിക മാനസിക സംവിധാനങ്ങളുടെ ചലനാത്മകമായ ആന്തരിക സംഘടനയാണ്.

  (Personality is the dynamic organisation within the individual of those psychophysical systems that determine his characteristic behaviour and thought)

- G.W. Allport

G.W. Allport വ്യക്തിത്വത്തിന് നൽകിയ നിർവചനത്തിലെ വിവിധ സങ്കല്പനങ്ങൾക്ക് (Concepts) ചില വിശദീകരണങ്ങളും അദ്ദേഹം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അവ എന്താണെന്ന് പരിശോധിക്കാം.

(i) **വിശിഷ്ടം :** ഒരു വ്യക്തി തന്റെ പ്രത്യേക ശാരീരിക മാനസിക പ്രവർത്തന ഫലമായി പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന അനന്യമായ (unique) സവിശേഷ സ്വഭാവങ്ങളെയാണ് വിശിഷ്ടം എന്ന പദം കൊണ്ട് ഇവിടെ അർഥമാക്കുന്നത്.

(ii) **ചലനാത്മകം (Dynamic):** എപ്പോഴും മാറ്റത്തിന് വിധേയമായി പുതുതായി ആവിഷ്ക്കരിക്കപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വ്യക്തിത്വത്തെ സൂചിപ്പിക്കാനാണ് ചലനാത്മകം എന്ന പദം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഒരു വ്യക്തി വളരുന്നതിനനുസരിച്ച് ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വികാസം സംഭവിക്കുന്നതിനാൽ വ്യക്തിത്വത്തിലും മാറ്റങ്ങൾ അനുഭവപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും. പരിസ്ഥിതികൾ (Enviornments) മാറുന്നതിനനുസരിച്ചും വ്യക്തിത്വത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾ ദൃശ്യമാകും.

(iii) **വ്യവഹാരവും ചിന്തയും (Behaviour and Thought) :** ഒരു പ്രത്യേക ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിന് തന്റെ ചുറ്റുപാടുകളെ പൊരുത്തപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് വ്യക്തി പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ആശയ

ങ്ങളും പ്രവർത്തനങ്ങളുമാണ് 'വ്യവഹാരവും ചിന്തയും' എന്നതു കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്.

(iv) ശാരീരിക മാനസിക സംവിധാനങ്ങൾ (Psycho-Physical Systems) :

ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ, ശീലങ്ങൾ, വൈകാരിക അവസ്ഥകൾ, മനോഭാവങ്ങൾ, വിശ്വാസങ്ങൾ എന്നിവയൊക്കെ ശാരീരിക മാനസിക സംവിധാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇവ മാനസിക പ്രവർത്തന ഫലങ്ങളാണെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള ശക്തി ലഭിക്കുന്നത് പൊതുവായ ശാരീരികാവസ്ഥ, നാഡീവ്യൂഹം, ഗ്രന്ഥികൾ തുടങ്ങിയ ശാരീരിക ഘടകങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ്. വ്യക്തിയിലെ ശാരീരിക മാനസിക വ്യവസ്ഥയുടെ ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ രൂപഭാവങ്ങൾ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകങ്ങളാണ്. ഇവ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

(v) സംഘടന (Organisation) : ഒരു വ്യക്തിയുടെ തന്നെ വ്യത്യസ്ത വ്യക്തിത്വ ഭാവങ്ങൾക്ക് അയാളുടെ ആകെ വ്യക്തിത്വവുമായി പ്രത്യേക ബന്ധമുണ്ട്. ഒരാളുടെ വ്യക്തിത്വം, വിവിധ വ്യക്തിത്വ ഭാവങ്ങൾ അഹത്തിന്റെ (self) സ്വാധീനതയിൽ അകപ്പെട്ടു പ്രവർത്തിക്കുക വഴി ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വ്യക്തിത്വ രൂപീകരണമാണ് സംഘടന എന്ന പദം കൊണ്ട് ഇവിടെ വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്.

G.W. Allport ന്റെ നിർവചനത്തെ വിശകലനം ചെയ്താൽ നമുക്ക് വ്യക്തമാകുന്നത് താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങളാണ്.

(1) വ്യക്തിത്വത്തിന് തനിമ ഉണ്ട്.

(2) വ്യക്തിത്വം ചലനാത്മകമാണ്.

(3) വ്യക്തിത്വം സംഘടിതമായ ഒരു വ്യവസ്ഥയാണ്.

(4) വ്യക്തിത്വത്തിൽ ശാരീരികവും മാനസികവും വൈകാരികവുമായ വ്യവഹാര സവിശേഷതകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

(5) വ്യക്തിത്വം എന്നത് പരിസ്ഥിതിയോടുള്ള വ്യക്തിയുടെ സമായോജനമാണ് (adjustment)

വ്യക്തിത്വത്തെ നിർണയിക്കുന്നതിൽ ഒരാളുടെ ബാഹ്യമായ ശാരീരിക പ്രത്യേകതകൾക്ക് അപ്രധാനമായ പങ്കാണുള്ളത്. പാരസ്ഥിതിക സാഹചര്യങ്ങളുമായി ഇടപെടുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന പ്രതികരണങ്ങൾ വ്യക്തിത്വത്തെ നിർണയിക്കുമെന്ന് ലളിതമായി പറയാം.

വ്യക്തിഗത പ്രവർത്തനം :

വ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ സ്വാംശീകരിച്ച ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വന്തം വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് കണ്ടെത്തി എഴുതുമല്ലോ.

വ്യക്തിത്വ സമീപനങ്ങൾ

വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ഘടനയും വികസനവും വിശദീകരിക്കാൻ വേണ്ടി മന:ശാസ്ത്രജ്ഞർ വിവിധ സിദ്ധാന്തങ്ങളും സമീപനങ്ങളും മുന്നോട്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രധാനപ്പെട്ട വ്യക്തിത്വ സമീപനങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

I) സവിശേഷക സമീപനം (Trait approach)

II) മാനവികതാ സമീപനം (Humanistic approach)

III) മനോവിശ്ലേഷണ സമീപനം (Psychoanalysis)

ഇവ ഓരോന്നും വിശദമായി പരിശോധിക്കാം.

I. സവിശേഷക സമീപനം (Trait approach):

1897 ൽ ഇൻഡിയാനയിലെ മോണ്ടസുമയിൽ ജനിച്ച ഗോർഡൻ വില്ലാർഡ് ആൽപ്പോർട്ട് (Gordon Willard Allport) ആണ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന അമ്പതോളം നിർവചനങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്ത് വ്യക്തിത്വത്തിന് സമഗ്രമായ ഒരു നിർവചനം നൽകിയത്.

ഒരു വ്യക്തിയുടെ സവിശേഷമായ പെരുമാറ്റത്തെയും ചിന്തയെയും നിർണയിക്കുന്ന പരിണാമ വിധേയമായ ശാരീരിക മാനസിക ഘടകങ്ങളുടെ സംരചനയാണ് വ്യക്തിത്വം എന്നാണ് ആൽപ്പോർട്ട് നിർവഹിച്ചത്. സൂക്ഷ്മമമായി നിരീക്ഷിച്ചാൽ ചില വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകൾ നാം കാണുന്ന എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കുമുള്ളതായി കാണാം. ഇവയാണ് സവിശേഷകങ്ങൾ. ജനിതകമായി ലഭിക്കുന്നതും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് രൂപം കൊള്ളുകയോ രൂപഭേദം സംഭവിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതുമായ സവിശേഷകങ്ങൾ ചേർന്നാണ് ഒരു വ്യക്തിയുടെ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ഘടനയും സ്വഭാവവും നിർണയിക്കുന്നത് എന്നാണ് ആൽപ്പോർട്ട് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. പരിസ്ഥിതിയോട് വ്യക്തി പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന തനിമയുള്ളതും താരതമ്യേന സ്ഥിരവുമായ പ്രതികരണത്തിന് കാരണമായ ആന്തരിക സവിശേഷ ഗുണമാണ് സവിശേഷകം (trait) എന്ന് നിർവചിക്കാം. ഇവിടെ തനിമ, സ്ഥിരത എന്നീ പദങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക പ്രാധാന്യമുണ്ട്. ഒരാളുടെ സ്ഥിരമായ വ്യവഹാര പ്രത്യേകതകളെയാണ് ഇവിടെ വിവക്ഷിക്കുന്നത്, മറിച്ച് വല്ലപ്പോഴുമുള്ള സവിശേഷ പ്രതികരണങ്ങളെയല്ല. ഈ സവിശേഷകങ്ങളെ ആൽപ്പോർട്ട് മൂന്നായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ

i) മുഖ്യ സവിശേഷകം (Cardinal trait)

ii) മധ്യമ സവിശേഷകങ്ങൾ (Central traits)

iii) ദ്വിതീയ സവിശേഷകങ്ങൾ (Secondary traits) എന്നിവയാണ്.

i) മുഖ്യ സവിശേഷകം:-

ഒരു വ്യക്തിയുടെ വിവിധ വ്യവഹാരങ്ങളിൽ മിക്കപ്പോഴും പ്രകടമാകുന്നതും മേൽക്കൈ നേടുന്നതുമായ സ്വഭാവസവിശേഷതയാണ് മുഖ്യ സവിശേഷകം. വ്യക്തിയുടെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും സ്വാധീനിക്കുന്ന ഏറ്റവും പ്രബലമായ ഒരു സവിശേഷകമാണിത്. ഭൂതദയ, അക്രമരാഹിത്യം, അഹിംസ, സ്വേച്ഛാധിപത്യം, ഫലിതബോധം തുടങ്ങിയ മുഖ്യാസവിശേഷകങ്ങൾ വ്യക്തിത്വത്തെ സ്വാധീനിക്കുക വഴി ചരിത്രത്തിൽ ഇടം നേടിയ വ്യക്തികളെ നമ്മൾ പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ചുരുക്കത്തിൽ ഒരാളുടെ വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകൾ മുഴുവൻ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് ഒരു സവിശേഷകത്തിൽ ആണെങ്കിൽ അതാണ് മുഖ്യസവിശേഷകം.

ചർച്ച ചെയ്യൂ

ലോകാരാധ്യരായ ചരിത്ര പുരുഷന്മാരെ അത്തരത്തിൽ രൂപപ്പെടുത്തിയതിൽ അവരിലെ മുഖ്യ സവിശേഷകത്തിന് എന്തെങ്കിലും പങ്കുണ്ടോ? ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തൂ.

ii) മധ്യമ സവിശേഷകങ്ങൾ (Central Traits):

ഒരു വ്യക്തിയെ സാമാന്യമായി വിവരിക്കുന്നതും മുഖ്യസവിശേഷകത്തോളം സമഗ്രവും വ്യാപകവുമല്ലെങ്കിലും നല്ല രീതിയിൽ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതുമായ ഏതാനും സ്വഭാവ സവിശേഷതകളാണ് മധ്യമ സവിശേഷകങ്ങൾ. അതായത് മുഖ്യ സവിശേഷകങ്ങളെപ്പോലെ ശക്തമാണെങ്കിലും ഒരാളുടെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പ്രതിഫലിക്കുന്ന എടുത്തു പറയാവുന്ന

സവിശേഷതകൾ മധ്യമസവിശേഷകങ്ങളാണെന്ന് പറയാം. സ്വാർഥത, വിധേയത്വം, വിശ്വാസ്യത തുടങ്ങിയവ ചില ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

iii) ദ്വിതീയ സവിശേഷകങ്ങൾ (Secondary traits) :

ഒരാളിൽ ചില പ്രത്യേക സന്ദർഭങ്ങളിൽ മാത്രം കാണുന്ന സവിശേഷതയാണിത് എന്ന് പറയാം. അതായത് സവിശേഷ സാഹചര്യങ്ങളിൽ മാത്രം പ്രകടമാകുന്നതും പ്രവർത്തന മേഖലകളിൽ കുറഞ്ഞ തോതിൽ മാത്രം സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നതുമായ സവിശേഷകങ്ങളെയാണ് ദ്വിതീയ സവിശേഷകങ്ങൾ എന്ന് വിളിക്കുന്നത്.

തികച്ചും ഉപരിപ്ലവങ്ങളായതിനാൽ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ അവിഭാജ്യഘടകങ്ങളായി പരിഗണിക്കപ്പെടാറില്ല.

ചുരുക്കത്തിൽ ഒരാളുടെ വ്യക്തിത്വത്തെ നിർണയിക്കുന്നത് മുഖ്യസവിശേഷകവും ചില മധ്യമ സവിശേഷകങ്ങളും ദ്വിതീയ സവിശേഷകങ്ങളും ചേർന്നതാണ്. ഇതാണ് ആൽപ്പോർട്ട് മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന സവിശേഷക സമീപനം. ആൽപ്പോർട്ടിനെ സവിശേഷക മന:ശാസ്ത്രജ്ഞൻ എന്ന് വിളിക്കാറുണ്ട്.

പക്വവ്യക്തിത്വം:

ഒരു പക്വ വ്യക്തിത്വത്തെ (Matured personality) വിശദീകരിക്കുമ്പോൾ ആൽപ്പോർട്ട് 6 മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിർദേശിക്കുന്നുണ്ട്. അവ താഴെകൊടുക്കുന്നു.

1) **വിപുലീകൃത അഹം:-** മറ്റുള്ളവരുടെ താല്പര്യങ്ങളും ക്ഷേമവും തന്റേതിനോടൊപ്പം തന്നെ പരിഗണിക്കുന്ന വിശാല ചിന്തയാണിത്.
2) **ഊഷ്മള ബന്ധങ്ങൾ:-** മറ്റുള്ളവരുടെ ശ്രദ്ധയും ആദരവും നേടിയെടുക്കുന്ന തരത്തിൽ ആരോഗ്യകരമായ ബന്ധങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കാൻ പക്വവ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ഉടമകൾക്ക് കഴിയുന്നു.
3) **ആത്മസന്തുലനം:-** തന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലല്ലാത്ത കാര്യങ്ങളിൽ പോലും അതിവൈകാരികത പ്രകടിപ്പിക്കാതെ ആത്മസന്തുലനം പാലിക്കുന്നു. സംഘർഷവേളകളിൽ സഹിഷ്ണുത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.
4) **യാഥാർഥ്യബോധം:-** സാമൂഹിക സംഭവങ്ങളെയും പ്രതിസന്ധികളെയും

ഗോർഡർ വില്ലാർഡ് ആൽപ്പോർട്ട് (Gordon Willard Allport)

(1897 നവംബർ 11-1967 ഒക്ടോബർ 9)

1897 ൽ ഇൻഡ്യിയാനയിലെ മോണ്ടസുമയിൽ ആണ് ആൽപ്പോർട്ടിന്റെ ജനനം. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുശേഷം മന:ശാസ്ത്രത്തിൽ ആഭിമുഖ്യം തോന്നിയ ആൽപ്പോർട്ട് 22-ാം വയസ്സിൽ വിയന്നയിൽ ഫ്രോയ്ഡിനെ കാണാൻ പോയ അനുഭവം തന്റെ ആത്മകഥയിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. അന്ന് വിഖ്യാതനായ ക്ലിനിക്കൽ സൈക്കോളജിസ്റ്റ് ആയിരുന്നു ഫ്രോയ്ഡ്. ഓരോരുത്തരായി തങ്ങളുടെ മാനസിക പ്രശ്നങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതും ഫ്രോയ്ഡ് അതിനെല്ലാം പ്രതിവിധികൾ നിർദേശിക്കുന്നതും കൗതുകപൂർവം നോക്കി നിന്ന ആൽപ്പോർട്ട് തന്റെ ഊഴമെത്തിയപ്പോൾ ഫ്രോയ്ഡിനെ സമീപിച്ചു. ഫ്രോയ്ഡ് ആൽപ്പോർട്ടിനോട് പ്രശ്നമെന്താണെന്നന്വേഷിച്ചു. താൻ മന:ശാസ്ത്രത്തിലുള്ള കൗതുകം കൊണ്ടു മാത്രം വന്നതാണെന്ന് പറയാൻ ഫ്രോയ്ഡിന്റെ അസാമാന്യമായ വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകളിൽ പകച്ചു പോയ ആൽപ്പോർട്ടിനു കഴിഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹം ഒരു കുട്ടിയുടെ 'കേസ്' ഫ്രോയ്ഡിനു മുന്നിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. ഈ കുട്ടി ബസ്സിൽ യാത്ര ചെയ്യുകയായിരുന്ന അവസരത്തിൽ അവന്റെ സമീപമുള്ള സീറ്റിലിരുന്നയാൾ എഴുന്നേറ്റപ്പോൾ ആ സീറ്റിലിരിക്കാൻ അവനോട് അവന്റെ അമ്മ നിർബന്ധിച്ചു. പക്ഷെ അവൻ ഇരുന്നില്ല. ആ സീറ്റിൽ മുമ്പ് ഇരുന്ന ആൾ വളരെ മുഷിഞ്ഞ വസ്ത്രമാണ് ധരിച്ചിരുന്നത് എന്നതായിരുന്നു കാരണം. കുട്ടിയുടെ ഈ അസാധാരണമായ ശുചിത്വബോധത്തിന് കാരണം എന്തായിരിക്കും എന്ന കാര്യത്തിൽ മന:ശാസ്ത്ര വിശദീകരണമാണ് ആൽപ്പോർട്ട് തേടിയത്. പക്ഷെ ഫ്രോയ്ഡ് ആദ്യമായി ചോദിച്ചത് 'ആ കുട്ടി നീ തന്നെയല്ലേ' എന്നായിരുന്നത്രെ. മന:ശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ പഠിക്കാൻ ഈ സംഭവം ആൽപ്പോർട്ടിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. അങ്ങനെയാണ് ഹാർവാർഡ് സർവ്വകലാശാലയിൽ നിന്നും മന:ശാസ്ത്രത്തിൽ ഡോക്ടറേറ്റ് നേടിയതും സവിശേഷക സിദ്ധാന്തം അവതരിപ്പിച്ചതും.

പ്രസിദ്ധ പുസ്തകങ്ങൾ

1) The Person in psychology
2) Documents in psychological Science
3) The nature of prejudice
4) Personality traits : The classification and measurement

യാഥാർത്ഥ്യബോധത്തോടെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.

5) **ആത്മധാരണ:-** സ്വന്തം കഴിവുകളെയും പരിമിതികളെയും വസ്തുനിഷ്ഠമായി വിലയിരുത്തുന്നു.

6) **ഏകാത്മക ജീവിത ദർശനം:-** സ്വന്തം ജീവിതാനുഭവങ്ങളിലൂടെ ആത്മസംതൃപ്തിക്കനുസരിച്ച് വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത അംഗീകൃതവും ഏകാത്മകവും (unifying) ആയ ജീവിതദർശനം പുലർത്തുന്നു.

പഠനനേട്ടങ്ങൾ:

- വ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാനവികതാ സമീപനം, ഉത്തര മാനവികതാ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ എന്നിവയുടെ സവിശേഷതകൾ ചർച്ചയിലൂടെ മനസ്സിലാക്കി ചർച്ചക്കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കി അവതരിപ്പിക്കുന്നു.
- 'വ്യക്തിത്വം' സംബന്ധിച്ച കാൾറോജേഴ്സിന്റെ ആശയങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിമർശനാത്മകമായി വിലയിരുത്തി അധ്യാപനത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്നവ കണ്ടെത്തി എഴുതുന്നു.

II. വ്യക്തിത്വം - മാനവികതാ സമീപനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ

മനോവിശ്ലേഷണ സമീപനത്തേയും വ്യവഹാരവാദ സമീപനങ്ങളെയും ഒരുപോലെ നിരാകരിച്ച് കൊണ്ടാണ് എബ്രഹാം മാസ്ലോ, കാൾറോജേഴ്സ് എന്നിവർ വ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാനവികതാ സമീപനം മുന്നോട്ടു വച്ചത്. വൈകാരിക പ്രശ്നങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നവരിൽ മാത്രം പഠനം നടത്തുന്ന മനോവിശ്ലേഷണ കാഴ്ചപ്പാടിനേയും മനുഷ്യൻ അവന്റെ ചുറ്റുപാടുകളോട് കേവലമായി പ്രതികരിക്കുന്ന ഒരു ജീവിയാണെന്ന വ്യവഹാരവാദ കാഴ്ചപ്പാടിനെയും മാനവികതാവാദികൾ എതിർക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ, മനുഷ്യത്വം എന്നിവയ്ക്ക് ഇവർ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നു.

കാൾ റോജേഴ്സ് (Carl Rogers)

കാൾ റോജേഴ്സിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഓരോ വ്യക്തിയും സ്വന്തം നിലയിൽ ഏറ്റവും മികച്ച വ്യക്തിയായി മാറുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ ഓരോരുത്തരും സജീവമായും ക്രിയാത്മകമായും തന്റെ ചുറ്റുപാടുകളോട് ഇടപെട്ടു കൊണ്ട് തന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധിയിലേക്ക് എത്തുവാൻ പരിശ്രമിക്കുന്നു. കാൾ റോജേഴ്സ് ഓരോ വ്യക്തിയേയും സ്വതന്ത്രമായി ചിന്തിക്കാൻ കഴിവുള്ള മനുഷ്യത്വവും നന്മയും നിറഞ്ഞ ആളായി പരിഗണിക്കുന്നു.

കാൾ റാൻസം റോജേഴ്സ് (Carl Ranson Rogers)

(08.01.1902 - 04.02.1987)

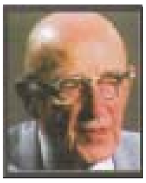

അമേരിക്കൻ മന:ശാസ്ത്രജ്ഞൻ മാനുഷിക നന്മകളും അതിന്റെ വികാസവും ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ള മാനവിക മന:ശാസ്ത്ര ചിന്താധാരക്ക് കരുത്ത് പകർന്നു. സ്വയം അറിയുന്നതിനും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഓരോ മനുഷ്യനും ജന്മസിദ്ധമായി ത്വരയുണ്ടെന്നും അതിനെ വളർത്തി ആത്മ സാക്ഷാത്ക്കാരം നേടാനുള്ള അദമ്യമായ അഭിലാഷത്തെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തണമെന്നുമുള്ള കാഴ്ചപ്പാടിന് അദ്ദേഹം പ്രാധാന്യം നൽകി. നന്മ തിന്മകളെ വേർതിരിച്ച് അറിയാനും ശരിയായതിനെ വിലയിരുത്തുന്നതിനുമുള്ള ശേഷി ഓരോ മനുഷ്യനും ഉണ്ടെന്ന് കാൾ റോജേഴ്സ് പറയുന്നു. ***'Client Centered Therapy', 'On Becoming a Person', 'A way of Being', 'It's an awful risky thing to live'*** തുടങ്ങിയവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുസ്തകങ്ങളാണ്.

വ്യക്തികളുടെ ആത്മനിഷ്ഠമായ (Subjective) നിലപാടുകൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതിനാൽ കാൾ റോജേഴ്സിന്റെ കണ്ടെത്തലുകൾ വ്യക്തികേന്ദ്രീകൃത സിദ്ധാന്തം (Person centered theory) എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു.

കാൾ റോജേഴ്സ് വ്യക്തിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുന്നോട്ടു വച്ച ആശയങ്ങൾ പരിചയപ്പെടാം.

(a) ആത്മബോധ സങ്കൽപ്പം/അഹം (Self concept) :

ഒരു വ്യക്തിക്ക് അയാളുടെ തന്നെ സ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചും അതുല്യമായ കഴിവുകളെക്കുറിച്ചും, തന്റേതായ വ്യവഹാര രീതികളെക്കുറിച്ചുമുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ ആകെ തുകയാണ് അയാളുടെ ആത്മബോധം (Self concept). തന്റെ ചുറ്റുപാടുകളിലൂടെയാണ് മറ്റുള്ളവരോടുള്ള ഇടപെടലുകളിലൂടെയുമാണ് ഒരാളുടെ ആത്മബോധം രൂപപ്പെടുന്നത്. ഗുണപരമായ ആത്മബോധമുള്ള (positive self concept) വ്യക്തി സന്തോഷം അനുഭവിക്കുകയും ലോകത്തെ സുരക്ഷിതവും ഗുണപരമായതുമായി നോക്കിക്കാണുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗുണപരമല്ലാത്ത ആത്മബോധമുള്ള (negative self concept) വ്യക്തി സന്തോഷം ഇല്ലാത്തവനായി കാണപ്പെടുന്നു.

ഒരു കേസ്സ് പരിശോധിക്കാം :

സമൂഹത്തിലെ അനീതികൾക്കും, അക്രമത്തിനും, അഴിമതിക്കും എതിരെ ചിന്തിക്കുന്ന ഒരാളാണ് മനോജ്. ഇത്തരം അധാർമികതകൾക്കെതിരെ പൊരുതുന്ന നായകന്മാരുടെ സിനിമകളും അയാൾക്ക് ഇഷ്ടമാണ്. തനിക്കും ഇത്തരത്തിൽ പോരാടണമെന്ന് അയാൾക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ട്. എന്നാൽ താൻ വളരെ ദുർബലനും, ഒറ്റപ്പെട്ടവനും ആണെന്ന തിരിച്ചറിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അയാൾ തന്റെ പ്രതിഷേധം കടിച്ചമർത്തി ജീവിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ അയാൾ എപ്പോഴും അസ്വസ്ഥനാണ്. വീട്ടുകാരോട് ദേഷ്യപ്പെടുകയും വഴക്കിടുകയും ചെയ്യുന്നു. തന്മൂലം വീട്ടുകാരും വലിയ വിഷമത്തിലാണ്.

ഇവിടെ മനോജിന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ നമുക്ക് മനസ്സിലാക്കാം?

- താൻ എങ്ങനെയുള്ള ആളാകണം എന്ന കാര്യത്തിൽ മനോജിന് ചില ധാരണകളുണ്ട്.
- തന്റെ ശക്തി ദൗർബല്യങ്ങൾ അയാൾക്കറിയാം.
- --
- --

ഇവിടെ ഈ വ്യക്തിയുടെ അഹത്തിന് (self) രണ്ട് തലങ്ങൾ ഉള്ളതായി കാണാം. യഥാർഥത്തിൽ തന്റെ ശക്തി ദൗർബല്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവും, (ഇതിനെ നമുക്ക് യാഥാർത്ഥ്യാധിഷ്ഠിത അഹം (Real self) എന്ന് വിളിക്കാം) താൻ എങ്ങനെയുള്ള ആളാകണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹവും (ഇതിനെ നമുക്ക് ആദർശാത്മക അഹം (ideal self) എന്ന് വിളിക്കാം). ഈ രണ്ട് സ്വത്വങ്ങളും അയാളുടെ വ്യക്തിത്വത്തെ എങ്ങനെയെല്ലാം സ്വാധീനിക്കും?

കാൾ റോജേഴ്സിന്റെ മാനവികതാ കാഴ്ചപ്പാടിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ട് ഈ രണ്ട് സ്വത്വ (self)ങ്ങളേയും വിശകലനം ചെയ്യാം.

ആദർശാത്മക അഹം (Ideal Self), യാഥാർത്ഥ്യാധിഷ്ഠിത അഹം (Real self):

കാൾ റോജേഴ്സ് അഹത്തെ (self) ആദർശാത്മക അഹം (ideal self) എന്നും യാഥാർത്ഥ്യാധിഷ്ഠിത അഹം (real self) എന്നും രണ്ടായി തിരിക്കുന്നു. താൻ ആരായിത്തീരാൻ ഒരു വ്യക്തി ആഗ്രഹിക്കുന്നു അതാണ് അയാളുടെ ആദർശാത്മക അഹം. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു വ്യക്തി ആരാണോ അതാണ് അയാളുടെ യാഥാർത്ഥ്യാധിഷ്ഠിത അഹം (real self). ഇവ രണ്ടും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തം ആരോഗ്യകരമായ, ക്രിയാത്മകമായ ജീവിതത്തിന് ആവശ്യമാണ്. Ideal self, real self എന്നിവ തമ്മിലുള്ള യോജിപ്പ് ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥ അപസമായോജനത്തിനും വ്യക്തിത്വ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും കാരണമാകുന്നു.

നിരുപാധിക പരിഗണന/സ്നേഹം (Unconditional positive regard/love)

ശരിയായ ആത്മബോധം/അഹം വികാസത്തിനും ആത്മസാക്ഷാത്കാരം നേടുന്നതിനും നിരുപാധിക പരിഗണന/നിരുപാധിക സ്നേഹം ആവശ്യമാണെന്ന് കാൾ റോജേഴ്സ് കരുതുന്നു. നിരുപാധികമായ പരിഗണനയും സ്നേഹവും നിറഞ്ഞ അന്തരീക്ഷം വ്യക്തികൾക്ക് ശരിയായ വ്യക്തിത്വ സ്ഥാപനത്തിനും ആത്മസാക്ഷാത്ക്കാരം നേടുന്നതിനും സഹായകമാണ്. ഉപാധികളോടെയുള്ള സ്നേഹവും പരിഗണനയും തെറ്റായ ആദർശാത്മക അഹം രൂപപ്പെടുന്നതിനും യാഥാർത്ഥ്യാത്മക അഹവുമായി പൊരുത്തക്കേട് സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും അത് വഴി വ്യക്തിത്വ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും കാരണമാകാം.

പ്രവർത്തനം :

"എന്റെ ജീവിത വിജയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം എന്റെ രക്ഷകർത്താക്കളും അധ്യാപകരും നൽകിയ നിരുപാധിക പരിഗണനയും സ്നേഹവുമാണ്". പ്രശസ്തനായ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ആത്മകഥയിലെ ഈ പ്രസ്താവനയെ കാൾ റോജേഴ്സിന്റെ ആശയങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യുക.

- **പൂർണ്ണ വ്യക്തിത്വം (Fully functioning personality)**

  സഹജമായ കഴിവുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നിരന്തരം പ്രവർത്തനനിരതനായ ഒരു വ്യക്തിയെ പൂർണ്ണ വ്യക്തിത്വത്തിന് ഉടമയായി പരിഗണിക്കാം. പൂർണ്ണ വ്യക്തിത്വത്തിന് ഉടമകളായവർ താഴെ പറയുന്ന സവിശേഷതകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

1. അനുഭവങ്ങളെ തുറന്ന മനസ്സോടെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു (Growing openness to experiences). അനാവശ്യമായ എതിർപ്പുകൾ ഇത്തരക്കാർ പൊതുവെ പ്രകടിപ്പിക്കാറില്ല.
2. ജീവിതത്തിലെ ഓരോ നിമിഷത്തേയും പ്രായോഗിക സമീപനത്തോടെ നേരിടുന്നു.
3. സന്ദർഭങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമായ പെരുമാറ്റ രീതികൾ കണ്ടെത്തി അവലംബിക്കുന്നു.
4. തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ഔചിത്യപൂർവ്വം ഉപയോഗിക്കുന്നു.
5. ഉയർന്ന തലത്തിലുള്ള സർഗ്ഗാത്മകത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.
6. അക്രമണോത്സുകമായി പെരുമാറുവാൻ സാധ്യതയുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ പോലും തന്റെ സഹജമായ നന്മ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

പ്രവർത്തനം :

പക്വ വ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആൽപ്പോർട്ടിന്റെ ആശയങ്ങളും പൂർണ്ണവ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാൾറോജേഴ്സിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടും താരതമ്യം ചെയ്ത് ഒരു കുറിപ്പു തയ്യാറാക്കുക.

അബ്രഹാം മാസ്‌ലോ

മാനവികതാവാദികളിൽ പ്രമുഖനായ അബ്രഹാം മാസ്‌ലോ വ്യക്തിത്വ പഠനത്തിനായി തെരഞ്ഞെടുത്തത് ഉത്കൃഷ്ടർ എന്ന് സമൂഹം വിലയിരുത്തിയ ആൽബർട്ട് ഐൻസ്റ്റീൻ, തോമസ് ജെഫേഴ്സൺ, അബ്രഹാം ലിങ്കൺ, റൂസ്‌വെൽറ്റ് തുടങ്ങിയവരേയാണ്. ഇവരൊക്കെ തുറന്ന ചിന്താഗതി ഉള്ളവരും സ്നേഹം, സഹാനുഭൂതി, സഹജീവി സ്നേഹം, ക്രിയാത്മകത തുടങ്ങിയ സ്വഭാവ സവിശേഷതകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നവരും ആണെന്ന് അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തി.

ആവശ്യങ്ങളുടെ ശ്രേണി:

> **എബ്രഹാം ഹാരോൾഡ് മാസ്ലോ**
> **(Abraham Harold Maslow)** (01.04.1908 - 08.06.1970)
>
>
>
> ന്യൂയോർക്കിലെ ബ്രൂക്ക്‌ലിനിൽ ജനിച്ചു. വിസ്കോൺസിൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്ന് സൈക്കോളജിയിൽ ബിരുദം നേടി. സൈക്കോളജിക്ക് മാനവികതയുടെ കാഴ്ചപ്പാട് നൽകിയവരിൽ പ്രമുഖൻ. മനുഷ്യന്റെ ആവശ്യങ്ങളെ വിവിധ തട്ടുകളായി ചിത്രീകരിച്ചു. ആത്മസാക്ഷാത്ക്കാരത്തിലേക്ക് (self actualisation) എത്തുന്നതാണ് മനുഷ്യന്റെ ആവശ്യങ്ങളുടെ ശ്രേണി. ***'Psychology of Sicence', 'Toward a Psychology of Being', 'The farther reaches of human nature'*** എന്നിവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്.

മാസ്ലോയുടെ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധമായ സിദ്ധാന്തമാണിത്. എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കും പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടേണ്ട ആവശ്യങ്ങൾ ഉള്ളതായി അദ്ദേഹം പറയുന്നു. മനുഷ്യന്റെ ആവശ്യങ്ങളെ അതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ താഴെനിന്ന് മുകളിലേക്ക് ക്രമീകരിക്കാവുന്നതാണ്. താഴത്തേ തലത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതോടെ ഉയർന്നതലത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ ഉയർന്നു വരുന്നു. ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനപരമായ ശാരീരിക ആവശ്യങ്ങൾ (Physiological needs) ശ്രേണിയുടെ അടിയിലായി നൽകിയിട്ടുള്ളപ്പോൾ ആത്മസാക്ഷാത്ക്കാരം (Self actualisation) എന്നത് ഏറ്റവും ഉയർന്നതലത്തിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

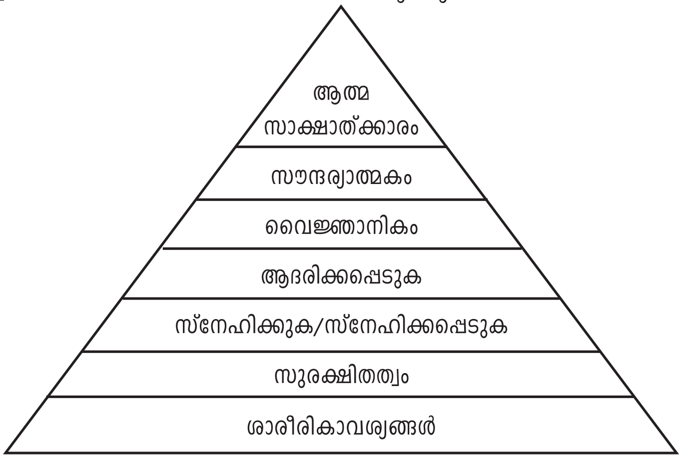

മാസ്ലോയുടെ ആവശ്യങ്ങളുടെ ശ്രേണി

മനുഷ്യന്റെ നിലനിൽപ്പിന് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങളാണ് മാസ്ലോ തന്റെ ശ്രേണിയുടെ ഏറ്റവും അടിത്തട്ടിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന ശാരീരികാവശ്യങ്ങൾ (Physiological needs). വായു, വെള്ളം, ഭക്ഷണം, ഉറക്കം, ഇന്ദ്രിയ സുഖങ്ങൾ, ശാരീരികമായ സന്തുലിതാവസ്ഥ എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റപ്പെടുന്ന ഒരാളിൽ അടുത്ത ഘട്ടത്തിലെ ആവശ്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹം ജനിക്കുന്നു.

സുരക്ഷിതത്വത്തിനും സംരക്ഷണത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള ആവശ്യങ്ങളാണ് (safetyneeds) പിരമിഡിലെ അടുത്തപടി. സ്വന്തം ശരീരം, ജോലി, മൂല്യബോധം, ആരോഗ്യം, കുടുംബം, വസ്തുവകകൾ എന്നിവയുടെ സുരക്ഷയും സംരക്ഷണവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

സുരക്ഷിതാവശ്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടുമ്പോൾ സ്നേഹിക്കാനും സ്നേഹിക്കപ്പെടാനുമുള്ള (love and belongingness) ആഗ്രഹം ഉടലെടുക്കുന്നു. സുഹൃദ് ബന്ധങ്ങൾ, കുടുംബ സംവിധാനം എന്നിവയിലൂടെ ഇതിന്റെ പൂർത്തീകരണം സാധ്യമാകുന്നു.

അടുത്ത ഘട്ടമായി ആദരിക്കപ്പെടാനുള്ള ആഗ്രഹം (esteem needs) ഉടലെടുക്കുന്നു. ആത്മാഭിമാനം, ആത്മവിശ്വാസം, മറ്റുള്ളവരോടുള്ള ബഹുമാനം, മറ്റുള്ളവർക്ക് തന്നോടുള്ള ബഹുമാനം തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങൾ ഈ ആവശ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയാണ്.

അറിവ് ആർജിക്കുവാനും വസ്തുതകൾ വിശകലനം ചെയ്യാനുമുള്ള വൈജ്ഞാനികപരമായ ആവശ്യങ്ങളാണ് (intellectual needs) ആണ് പിന്നീട് ഉയർന്ന് വരുന്നത്. ഇതിനെ തുടർന്നുള്ള അടുത്ത ഘട്ടം സൗന്ദര്യത്തെ കണ്ടെത്താനുള്ള ശ്രമമോ ആസ്വാദനമോ ആണ്. (Aesthetic needs) കലാ-സാഹിത്യ ആസ്വാദനങ്ങൾ സർഗപ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ആത്മ സാക്ഷാത്കാരം (Self Actualisation) എന്ന ഏറ്റവും ഉയർന്നതലമാണ് പിന്നീടുള്ളത്. ഒരു വ്യക്തിക്ക് തന്റെ കഴിവ് അനുസരിച്ച് ആർജിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഉയർന്ന തലമാണിത്. തന്റെ കഴിവിന് അനുസരിച്ചുള്ള ഉയർന്നതലത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയുന്നത് വ്യക്തിക്ക് ആത്മ സംതൃപ്തി പകരുന്നു.

ശാസ്ത്രീയ മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി അളക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ഒന്നാണ് ആത്മസാക്ഷാത്കാരം എന്നതിനാൽ മാസ്‌ലോയുടെ ആശയങ്ങൾ വിമർശിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ തന്നെ ആവശ്യങ്ങളുടെ ശ്രേണിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഘടകങ്ങൾ പാശ്ചാത്യ സംസ്കാരത്തേയും ചിന്താഗതികളെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളവ ആയതിനാൽ സാർവദേശീയ പരിഗണന നൽകാൻ കഴിയില്ല എന്നും വാദിക്കപ്പെടുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ താഴ്ന്നതലത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടുമ്പോൾ മാത്രമേ ഉയർന്നതലത്തിലുള്ള ആഗ്രഹങ്ങൾ ഉണ്ടാകൂ എന്ന വാദവും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

ആത്മസാക്ഷാത്കാരം എന്ന തന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധിയിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുക എന്നത് മഹത്തുക്കൾക്ക് മാത്രമല്ല ഏതൊരാൾക്കും കൈവരിക്കാവുന്നതാണ് എന്ന് മാസ്‌ലോ സ്ഥാപിക്കുന്നു. മികച്ച രീതിയിൽ അധ്യാപനം നടത്തുന്ന അധ്യാപകനും തന്റെ കൃഷിയിടത്തിൽ നിന്നും നേട്ടങ്ങൾ കൊയ്യുന്ന കൃഷിക്കാരനും ആത്മസാക്ഷാത്കാരം നേടാം. ആത്മ സാക്ഷാത്ക്കാരമാണ് പൂർണ്ണ വ്യക്തിത്വത്തിലേക്ക് ഒരാളെ നയിക്കുന്നത്. ആവശ്യങ്ങളുടെ ശ്രേണി വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്ന കണ്ടെത്തലിലൂടെ കുട്ടികളുടെ വ്യക്തിത്വ വികാസത്തിനായി പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ട വസ്തുതകളെക്കുറിച്ചുള്ള കൃത്യമായ തിരിച്ചറിവ് അധ്യാപകർക്കും രക്ഷിതാക്കൾക്കും ലഭിക്കുന്നു.

ഉദ്ഗ്രഥിത വ്യക്തിത്വം (Integrated Personality):- പരിസ്ഥിതിയുമായി പൂർണമായും സമായോജനം സ്ഥാപിക്കുന്ന വ്യക്തിത്വമാണ് ഉദ്ഗ്രഥിത വ്യക്തിത്വം. ഉദ്ഗ്രഥിത വ്യക്തിത്വമുള്ളവർക്ക് പൊതുവെ ആഗ്രഹങ്ങളും പ്രതീക്ഷകളും എല്ലാം തന്റെ കഴിവിനനുസരിച്ചായിരിക്കും. അവർക്ക് തന്റെ കഴിവും കഴിവുകേടുകളും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പ്രവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കും. ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ വേണ്ടി യാഥാർഥ്യബോധത്തോടെ പൊരുത്തപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യും.

കുട്ടികളിൽ സ്വയം ബഹുമാനം (sefl respect), അനുകൂല മനോഭാവം (positive attitude), വിശ്വാസ്യത എന്നിവ ഉണ്ടാക്കുക, വിദ്യാലയത്തിലെയും വീട്ടിലെയും ജീവിതം നല്ല രീതിയിൽ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക, നല്ല ലക്ഷ്യങ്ങളും ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും കുട്ടികളിലുണ്ടാക്കാൻ പ്രചോദിപ്പിക്കുക, നല്ല സൗഹൃദബന്ധം സ്ഥാപിക്കുക തുടങ്ങിയവ ഉദ്ഗ്രഥിത വ്യക്തിത്വത്തിലേക്ക് എത്തിചേരാൻ സഹായിക്കുന്ന ചില വഴികളാണ്.

ഉത്തരമാനവികതാ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ (Post Humanistic Perspectives) :-

കമ്പ്യൂട്ടർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആധുനിക ഇലക്ട്രോണിക് ഉപകരണങ്ങൾ ആശയ ശേഖരണത്തിനും ബോധ വികാസത്തിലുമൊക്കെ വലിയ മാറ്റം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മാനവികവാദം എന്ന മനുഷ്യ കേന്ദ്രീകൃതമായ മനുഷ്യാവസ്ഥകളിലും മനുഷ്യ മഹത്വത്തിലും, തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലും, ഒക്കെ വിശ്വസിക്കുന്ന ദർശനം നവോത്ഥാനം മുതൽ വികസിച്ചു വന്നിരുന്നു. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഒടുവിലുണ്ടായ വിവിധ ശാസ്ത്രങ്ങളിലെ പരിണാമങ്ങൾ, കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ എന്നിവയെ ചോദ്യം ചെയ്തു തുടങ്ങിയിരുന്നു. എങ്കിലും പരിണാമവാദം, പാരമ്പര്യവാദം, ന്യൂജെനിക്സ് തുടങ്ങിയവ വികസിച്ചതോടു കൂടി 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുടക്കത്തിൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ മൂന്ന് ശാസ്ത്രകാരന്മാർ ജൂലിയൻ ഹക്സിലി, ജെ.ഡി. ബർണർ, ഇ. എക്സ് ഹാൽഡൈൻ എന്നിവർ ഇവ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ പഠനം നടത്തി. ഇവരിൽ ജൂലിയൻ ഹക്സിലിയാണ് ട്രാൻസ് ഹ്യൂമനിസം

എന്ന പദം ആദ്യമായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. മനുഷ്യനെ ഘടനാപരമായി വലിയ മാറ്റമില്ലാതെ നല്ല മനുഷ്യനാക്കി മാറ്റുന്നതാണിത്. ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പുരോഗതിയും വൈദ്യശാസ്ത്ര ത്തിൽ വന്ന പുതിയ മാറ്റങ്ങളായ അവയവ മാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയയടക്കം ചേർത്തുകൊണ്ട് സമ്പ്രദായിക മനുഷ്യനെന്ന ആശയം തന്നെ ഇല്ലാതായി. മനുഷ്യന്റെ ഓരോ അവയവും രൂപവും തന്നെ മാറിപ്പോകുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ കമ്പ്യൂട്ടറും മസ്തിഷ്കവും ചേർത്ത് മനുഷ്യമസ്തി ഷക കമ്പ്യൂട്ടർ എന്ന നിലയിൽ മനുഷ്യൻ മാറിപ്പോകുന്നു. സ്വാഭാവികവും ജൈവികവുമായ പരിണാമത്തിനപ്പുറം മനുഷ്യനും കമ്പ്യൂട്ടറും ചേർന്നു കൊണ്ടുള്ള പുതിയ മനുഷ്യജീവി തത്തെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതാണ് പോസ്റ്റ് ഹ്യൂമിസം.

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

അഹംബോധം (self concept Real self, Ideal self) ആത്മാഭിമാനം (self esteem) എന്നിവ അളക്കുന്നതിനും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള ശാസ്ത്രീയ മാർഗങ്ങൾ പ്രയോഗി ക്കാനുള്ള ശേഷി നേടുന്നു.

ഒരു വ്യക്തി തന്നെക്കുറിച്ചുള്ള മനോഭാവങ്ങളെ വിലയിരുത്തുന്നതിലൂടെ രൂപപ്പെടുത്തിയെടു ക്കുന്ന സ്വയം മതിപ്പാണ് ആത്മാഭിമാനം (self esteem). (A personal judgement of worthiness that is expressed in the attitudes the individual holds towards himself / herself).

ആത്മാഭിമാനം (Self esteem) നിർണയിക്കുന്നതിനുള്ള വിവിധ ഉപാധികൾ (Tools) മന:ശാസ്ത്ര വിദഗ്ധർ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ടൂളുകൾ ഉപയോഗിച്ച് വളരെ എളുപ്പത്തിൽ വ്യക്തി കളുടെ ആത്മാഭിമാന (self esteem) ത്തിന്റെ തോത് കണ്ടെത്താം. അത്തരത്തിലുള്ള 2 ടൂളുകൾ മാതൃകയായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

1. റോസൻബർഗ് സെൽഫ് എസ്റ്റീംസ്കെയിൽ (Rosenberg Self Esteem Scale)

ഒരു വ്യക്തിയുടെ ആത്മാഭിമാന (self esteem) ത്തിന്റെ തോത് കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള ഉപാ ധിയാണ് റോസൻ ബർഗ് സെൽഫ് എസ്റ്റീം സ്കെയിൽ. ഇതിൽ 10 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഒരു വ്യക്തി പ്രതികരണം നൽകുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ലഭിച്ച സ്കോർ വിശകലനം ചെയ്ത് ആത്മാഭിമാനത്തിന്റെ തോത് മനസ്സിലാക്കാം. ഓരോ ചോദ്യത്തിനും (1) ശക്തമായി യോജി ക്കുന്നു (2) യോജിക്കുന്നു (3) വിയോജിക്കുന്നു (4) ശക്തമായി വിയോജിക്കുന്നു എന്നിങ്ങനെ നൽകിയിരിക്കുന്ന പ്രതികരണങ്ങളിൽ ഒന്ന് തെരഞ്ഞെടുക്കുകയാണ് വേണ്ടത്.

പ്രവർത്തനക്രമം:- നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കുള്ള ചില ധാരണകളാണ് (feelings) ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉചിതമായ ഓപ്ഷൻ (ശക്തമായി യോജിക്കുന്നു, യോജിക്കുന്നു, വിയോജിക്കുന്നു, ശക്തമായി വിയോജിക്കുന്നു) തെരഞ്ഞെടുത്തെഴുതുക. (ടിക് ചെയ്താലും മതി).

ക്രമ നമ്പർ	ചോദ്യങ്ങൾ	പ്രതികരണങ്ങൾ			
		ശക്തമായി യോജിക്കുന്നു	യോജിക്കുന്നു	വിയോജിക്കുന്നു	ശക്തമായി വിയോജിക്കുന്നു.
1	ഞാൻ എന്നിൽ സംതൃപ്തനാണ്				
2	ചില സമയങ്ങളിൽ ഞാൻ നല്ലതല്ലെന്ന് എനിക്ക് തന്നെ തോന്നാറുണ്ട്				
3	എനിക്ക് വളരെയധികം നല്ല ഗുണങ്ങളുണ്ട്				
4	മറ്റുള്ള ആളുകൾ ചെയ്യുന്നതുപോലെ തന്നെ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തു തീർക്കാൻ എനിക്ക് കഴിവുണ്ട്				
5	അഭിമാനിക്കത്തക്കതായ ഒന്നും എനിക്കില്ലെന്ന് എനിക്ക് അനുഭവപ്പെടാറുണ്ട്				
6	ചില സമയങ്ങളിൽ എന്നെ ഒന്നിനും കൊള്ളില്ലെന്ന് എനിക്ക് തോന്നാറുണ്ട്				
7	മറ്റുള്ളവരുടെ ഒപ്പമോ അതിൽ കൂടുതലോ വിലമതിപ്പ് എനിക്കുണ്ടെന്ന് തോന്നാറുണ്ട്				
8	എനിക്ക് കൂടുതൽ ബഹുമാനം കിട്ടേണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കാറുണ്ട്				
9	മൊത്തത്തിൽ ഞാൻ തികച്ചും പരാജയമാണെന്ന തോന്നലിലേക്ക് എന്റെ ചിന്തകൾ പോകാറുണ്ട്				
10	ഞാൻ എന്നെക്കുറിച്ച് നല്ല മനോഭാവം കാത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നു				

സ്കോറിങ്:-

1,3,4,7,10 എന്നീ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ശക്തമായി യോജിക്കുന്നു, യോജിക്കുന്നു, വിയോജിക്കുന്നു, ശക്തമായി വിയോജിക്കുന്നു എന്നീ പ്രതികരണങ്ങൾക്ക് 4,3,2,1 എന്നീ സ്കോർ നൽകണം. എന്നാൽ 2,5,6,8,9 എന്നീ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് വിപരീത ക്രമത്തിലുള്ള സ്കോറിങ് ആണ് നൽകേണ്ടത്. അതായത് ശക്തമായി യോജിക്കുന്നു, യോജിക്കുന്നു, വിയോജിക്കുന്നു, ശക്തമായി വിയോജിക്കുന്നു എന്നീ പ്രതികരണങ്ങൾക്ക് യഥാക്രമം 1,2,3,4 സ്കോർ നൽകണം. ആകെ സ്കോർ കണ്ടെത്തുക. ഉയർന്ന സ്കോർ ഉയർന്ന ആത്മാഭിമാനത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

Self esteem നിർണയിക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റൊരു ഉപാധി താഴെ കൊടുക്കുന്നു

SELF ESTEEM INVENTORY

നിർദേശങ്ങൾ

താഴെ ചില പ്രസ്താവനകൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. അവ ഓരോന്നിനോടും നിങ്ങൾ എത്ര മാത്രം യോജിക്കുന്നു. എന്ന് ഉത്തരക്കടലാസ്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തുക. ഓരോ പ്രസ്താവനയ്ക്കും A,B,C,D,E എന്നിങ്ങനെ അഞ്ച് ഉത്തരങ്ങൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. A 'ശക്തിയായി യോജിക്കുന്നു' എന്നതിനെയും B 'യോജിക്കുന്നു' എന്നതിനെയും, C 'വ്യക്തമായ ഉത്തരമില്ല' എന്നതിനെയും D 'വിയോജിക്കുന്നു' എന്നതിനെയും E 'ശക്തിയായി വിയോജിക്കുന്നു' എന്നതിനെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ഓരോ പ്രസ്താവനയും വായിച്ചശേഷം A,B,C,D,E ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നിന്റെ താഴെയുള്ള വൃത്തത്തിൽ നിങ്ങളുടെ ഉത്തരം ഒരു + അടയാളം കൊണ്ടു രേഖപ്പെടുത്തുക. യോജിക്കുകയോ, വിജോയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായി വ്യക്തമായി പറയാൻ സാധിക്കാത്തപ്പോൾ മാത്രമേ 'C' എന്ന ഉത്തരം രേഖപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളൂ എന്ന കാര്യം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുക. ദയവായി എല്ലാ പ്രസ്താവനകൾക്കും ഉത്തരമെഴുതുക. നിങ്ങളുടെ ഉത്തരങ്ങൾ രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതാണ്.

പേര് :

ക്ലാസ് :

സ്കൂൾ :

		ശക്തിയായി യോജിക്കുന്നു	യോജിക്കുന്നു	വ്യക്തമായ ഉത്തരമില്ല	വിയോജിക്കുന്നു	ശക്തിയായി വിയോജിക്കുന്നു
		A	B	C	D	E
1. വിഡ്ഢിത്തം കാണിക്കുകയോ, അമളി പിണയുകയോ ചെയ്താൽ പിന്നെ ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ച് തന്നെ ഓർത്ത് വളരെ വിഷമിച്ചിരിക്കാറുണ്ട്.	1.	0	0	0	0	0
2. പലപ്പോഴും എന്നെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് ലജ്ജ തോന്നാറുണ്ട്.	2.	0	0	0	0	0
3. മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ തന്നെ കാര്യങ്ങൾ ഭംഗിയായി ചെയ്യുവാൻ എനിക്കു കഴിയും.	3.	0	0	0	0	0
4. മറ്റാളുകളുടെ മുന്നിൽ എന്ത് സംസാരിക്കണമെന്ന് നിശ്ചയമില്ലാതെ ഞാൻ പലപ്പോഴും വിഷമിക്കാറുണ്ട്.	4.	0	0	0	0	0
5. ആകെക്കൂടെ എനിക്ക് എന്നെക്കുറിച്ച് നല്ല തൃപ്തിയാണ്.	5.	0	0	0	0	0
6. ഞാൻ കൂടെയുള്ളത് മറ്റുള്ളവർക്കിഷ്ടമാവുന്നുണ്ടോ എന്ന ചിന്ത മിക്കപ്പോഴും എനിക്കുണ്ടാകാറുണ്ട്.	6.	0	0	0	0	0
7. എന്നേക്കാളധികം മറ്റുള്ളവരെയാണ് കൂടുതൽ ആളുകളും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്.	7.	0	0	0	0	0
8. എനിക്കെന്തെങ്കിലും പറയാനുള്ളപ്പോൾ സാധാരണയായി, ഞാൻ അത് പറയാറുണ്ട്.	8.	0	0	0	0	0
9. ചില ആളുകൾക്കെങ്കിലും എന്നെക്കുറിച്ച് അത്ര നല്ല അഭിപ്രായം ഉണ്ടായിരിക്കാനിടയില്ല എന്ന തോന്നൽ എന്നെ പലപ്പോഴും വിഷമിപ്പിക്കാറുണ്ട്.	9.	0	0	0	0	0

		ശക്തിയായി യോജിക്കുന്നു	യോജിക്കുന്നു	വ്യക്തമായ ഉത്തരമില്ല	വിയോജിക്കുന്നു	ശക്തിയായി വിയോജിക്കുന്നു
		A	B	C	D	E
10.	പുതുമയുള്ളതും പ്രയാസമേറിയതുമായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനാണ് ഞാൻ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്.	0	0	0	0	0
11.	എന്റെ ജീവിതം പ്രയോജനമില്ലാത്തതാണെന്ന് മിക്കപ്പോഴും എനിക്ക് തോന്നാറുണ്ട്.	0	0	0	0	0
12.	ആളുകളെ പരിചയപ്പെടുമ്പോൾ അങ്ങോട്ടു സംസാരിക്കുവാനെനിക്ക് വിഷമം അനുഭവപ്പെടാറുണ്ട്.	0	0	0	0	0
13.	എന്റെ കഴിവുകളെക്കുറിച്ച് എനിക്കു പൂർണമായ വിശ്വാസമുണ്ട്.	0	0	0	0	0
14.	സ്വയം അഭിമാനിക്കത്തക്കതായി എനിക്കു ഒന്നുമില്ല.	0	0	0	0	0
15.	എനിക്ക് തീരുമാനങ്ങളെടുക്കാനും അവയിൽ തന്നെ ഉറച്ചു നിൽക്കാനുമുള്ള കഴിവുണ്ട്.	0	0	0	0	0
16.	എനിക്കു എന്നെക്കുറിച്ച് നല്ല മതിപ്പാണ്.	0	0	0	0	0
17.	ഞാൻ വേറെ ഒരാളായിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്നു പലപ്പോഴും ആഗ്രഹിക്കാറുണ്ട്.	0	0	0	0	0
18.	എന്നെ എളുപ്പത്തിൽ എല്ലാവർക്കും ഇഷ്ടപ്പെടുവാൻ കഴിയും.	0	0	0	0	0
19.	എന്റെ കാര്യങ്ങൾ സ്വയം നോക്കാൻ സാധാരണ എനിയ്ക്കു കഴിയാറുണ്ട്.	0	0	0	0	0
20.	കഴിയുന്നിടത്തോളം നന്നായി എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ഞാൻ ചെയ്യും.	0	0	0	0	0

സ്കോറിങ്ങ്:- ചോദ്യനമ്പർ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 17 എന്നിവയ്ക്ക് ശക്തിയായി യോജിക്കുന്നു, യോജിക്കുന്നു, വ്യക്തമായ ഉത്തരമില്ല, വിയോജിക്കുന്നു, ശക്തിയായി വിയോജിക്കുന്നു എന്നീ പ്രതികരണങ്ങൾക്ക് യഥാക്രമം 1, 2, 3, 4, 5 സ്കോറും മറ്റുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ (3, 5, 8, 10, 13, 15, 16, 18, 19, 20) യഥാക്രമം 5, 4, 3, 2, 1 എന്നിങ്ങനെ സ്കോറും നൽകണം. ആകെ സ്കോർ കണ്ടുപിടിക്കുക. ഉയർന്ന സ്കോർ ഉയർന്ന അഹംബോധത്തെ (self esteem) പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു.

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

- മനോവിശ്ലേഷണ സമീപനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ധാരണ തന്റെ ക്ലാസ്സ് റൂം വിനിമയത്തിൽ അനുഗുണമാക്കേണ്ടതെങ്ങനെയെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.

III. മനോവിശ്ലേഷണ സമീപനം (Psychoanalysis) :-

മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തം (Theory of Psychoanalysis)

- നിങ്ങൾ സ്വപ്നങ്ങൾ കാണാറുണ്ടല്ലോ.
- ഈ സ്വപ്നങ്ങൾക്ക് ജീവിത യഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി എത്രത്തോളം ബന്ധമുണ്ട്?
- മിക്ക സ്വപ്നങ്ങളും വിചിത്രാനുഭവങ്ങളായി മാറുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ?
- മനോരോഗമോ വിഭ്രാന്തിയോ ഉള്ള ചില ആളുകൾ അതുവരെയില്ലാത്ത സ്വരത്തിലോ ഭാവത്തിലോ ഭാഷയിലോ സംസാരിക്കുകയും വിചിത്രമായി പെരുമാറുകയും ചെയ്യുന്നത് നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? (യഥാർത്ഥ ജീവിതത്തിലോ, സിനിമയിലോ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകളിലോ) ഇത് എന്തുകൊണ്ട് സംഭവിക്കുന്നു?

മനസ്സിന് നമ്മളറിയാത്ത ഒരു അബോധതലമുണ്ടെന്നും ഇതിന്റെ സ്വാധീനം മൂലമാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രതിഭാസങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതെന്നുമുള്ള വാദം മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്ന വ്യക്തിത്വ സമീപനമാണ് മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തം (Psychoanalysis theory). സിഗ്മണ്ട് ഫ്രോയിഡ് (Sigmund Freud) ആണ് ഈ സമീപനത്തിന്റെ പ്രണേതാവ്.

മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തം - പ്രധാന ആശയങ്ങളും പ്രത്യേകതകളും

- മനസ്സിന്റെ പ്രത്യേകിച്ച് അബോധമനസ്സിന്റെ ഉള്ളറകളിലേക്കുള്ള അന്വേഷണം
- മനോവിഭ്രാന്തികളെ സംബന്ധിച്ച് നടത്തിയ അന്വേഷണങ്ങളിൽ നിന്നും (Clinical experience) അനുഭവങ്ങളിൽ നിന്നും പരീക്ഷണങ്ങളിൽ നിന്നും ആവിർഭവിച്ച സമീപനം.
- ലൈംഗികമായ അബോധ സംഘർഷങ്ങളും അക്രമകത്വവും (agression) മനുഷ്യന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെ വലിയ അളവിൽ സ്വാധീനിക്കുന്നതായി സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു.
- മനസ്സിൽ സംഭരിക്കപ്പെടുന്ന ബാല്യകാലാനുഭവങ്ങളും, അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട വികാരങ്ങളും വ്യക്തിത്വത്തെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിർണ്ണായക പങ്കുവഹിക്കുന്നു.
- ഫ്രോയ്ഡ് തന്റെ മനസ്സിന്റെ ചിന്തകളേയും, സവിശേഷാനുഭവങ്ങളേയും സ്വയം അപഗ്രഥിച്ച് (self analysis) നടത്തിയ വിലയിരുത്തലുകളും ഈ സമീപനത്തിന് അടിത്തറയൊരുക്കുന്നതിൽ സഹായകമായി.
- മനോവിശ്ലേഷണ സമീപനത്തിന് അടിത്തറയിട്ടത് ഫ്രോയിഡ് ആയിരുന്നെങ്കിലും കാൾ യൂങ് (Carl Yung), ആൽഫ്രെഡ് ആഡ്‌ലർ (Alfred Adler), വില്യം റീച്ച് (Wilhelm Reich) തുടങ്ങിയവരും ഇതിന്റെ തുടർന്നുള്ള വളർച്ചയിൽ പങ്കു വഹിച്ചു.

മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളെ പൊതുവെ മൂന്നു ഭാഗങ്ങളായി വേർതിരിക്കാം.

1.) വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ചലനാത്മകതയെ സംബന്ധിച്ച സിദ്ധാന്തം (മനസ്സിന്റെ മൂന്നു തലങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ആശയങ്ങൾ - Theory of personality dynamics)

2.) വ്യക്തിത്വ ഘടനയെക്കുറിച്ചുള്ള സിദ്ധാന്തം - മനസ്സിന്റെ ഘടനയെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ (Theory of personality structure)

3.) മനോലൈംഗിക വികാസ സങ്കല്പങ്ങൾ (Theory of psycho-sexual development)

1) **മനസ്സിന്റെ മൂന്ന് തലങ്ങൾ**

മനസ്സിന് മൂന്ന് തലങ്ങളുണ്ട് - (i) ബോധമനസ്സ് (Conscious Mind), (ii) ഉപബോധമനസ്സ് (Pre-conscious Mind), (iii) അബോധമനസ്സ് (Unconscious Mind). ഇതിൽ അബോധതലമാണ് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നത് എന്നാണ് ഫ്രോയ്ഡിന്റെ അഭിപ്രായം. കാരണം മനുഷ്യന്റെ വ്യവഹാരത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നത് അബോധതലമാണ്. വ്യക്തിയുടെ വ്യവഹാരശൈലിയും അതുവഴി വ്യക്തിത്വവും നിർണയിക്കുന്നത് അബോധ മനസിൽ ഒളിച്ചുവെക്കുന്ന അനുഭവങ്ങളും ആഗ്രഹങ്ങളുമാണ്. മനസ്സിന്റെ ഈ തലങ്ങൾക്ക് ഒരു മഞ്ഞുമലയുമായി (Iceberg) സാദൃശ്യമുള്ളതായി ഫ്രോയ്ഡ് നിരീക്ഷിക്കുന്നു. കടലിൽ ഒഴുകി നടക്കുന്ന മഞ്ഞുമലയുടെ കൂടുതൽ ഭാഗവും വെള്ളത്തിനുള്ളിലായിരിക്കും. ചെറിയ ഒരു ഭാഗം മാത്രമേ പുറത്തുനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ കാണൂ. അതുപോലെ ഏറ്റവും വലിയ തലമായ അബോധമനസ്സ് നമ്മുടെ ബോധാവസ്ഥയിൽ നിന്നെല്ലാം വിഭിന്നമായി ആരും കാണാതെ സ്ഥിതി ചെയ്യുകയാണ്. നമ്മുടെ വ്യക്തിത്വത്തെ പ്രധാനമായും നിയന്ത്രിക്കുന്ന അബോധമനസ്സിന്റെ ഉള്ളടക്കം തിരിച്ചറിയാൻ വിഷമമാണ്. എന്നാൽ, ചിലപ്പോൾ അവ നമ്മുടെ സ്വപ്നങ്ങളിലൂടെ പുറത്തുവരുമെന്ന് ഫ്രോയ്ഡ് അനുമാനിക്കുന്നു. ഈ വാദത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാനസിക പ്രശ്നങ്ങളുള്ളവരെ ചികിത്സിക്കുന്നതിന് ഫ്രോയ്ഡ് സ്വപ്നാപഗ്രഥനം (Dream analysis) പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. മാനസിക വൈകല്യങ്ങളെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങളുടെ തുടർച്ചയായിട്ടാണ് ഇദ്ദേഹം തന്റെ പല മന:ശാസ്ത്ര സമീപനങ്ങളും കാഴ്ചപ്പാടുകളും രൂപപ്പെടുത്തിയത്. പറയാൻ ആഗ്രഹിച്ചതല്ലാത്ത ചില കാര്യങ്ങൾ അറിയാതെ പറഞ്ഞു പോകുന്നത്- അതായത് നാക്കുപിഴകൾ (slip of tongue) അബോധമനസ്സിന്റെ സ്വാധീനം കൊണ്ടാണെന്നും അർഥരഹിതമായ തെറ്റുകൾ പോലും പലപ്പോഴും ആ വ്യക്തിയുടെ യഥാർത്ഥ മനോവികാരങ്ങളെയായിരിക്കും പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതെന്നും ഇദ്ദേഹം വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ അബോധതലത്തെ വിശദമായി പഠിച്ചാണ് വ്യക്തിത്വത്തെപ്പറ്റി ചലനാത്മകതയിൽ ഊന്നിയുള്ള, മനുഷ്യമനസ്സിന് മൂന്ന് തലങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന ആശയം ഫ്രോയ്ഡ് മുന്നോട്ടു വച്ചത്. ഒരു വ്യക്തിക്ക് ആഗ്രഹങ്ങൾ, ആവശ്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംഘർഷം സൃഷ്ടിക്കാവുന്ന പല അനുഭവങ്ങളും ഉണ്ടാകും. ഇത് ചിലപ്പോൾ ശക്തമായ ഉത്കണ്ഠയും സൃഷ്ടിച്ചേക്കാം. ഈ ഉത്കണ്ഠയെ ഒഴിവാക്കാൻ വേണ്ടി അനുഭവങ്ങളെ മനസ്സിന്റെ ആഴങ്ങളിലേക്ക് തള്ളി നീക്കാനും അടിച്ചമർത്താനും ശ്രമിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഒരു പ്രത്യേക നിമിഷത്തിൽ അയാൾക്ക് ഈ അനുഭവങ്ങളെ ഓർത്തെടുക്കാനും ബോധത്തിന്റെ ഉപരിതലത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാനും കഴിയില്ല. മനസ്സിന്റെ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഈ തലത്തെയാണ് സിഗ്മണ്ട് ഫ്രോയ്ഡ് അബോധമനസ്സ് (Unconscious mind) എന്ന് വിശദീകരിച്ചത്. ഇതിനെ ജന്മസിദ്ധമായ വാസനകളുടെ (instinct) സംഭരണിയായി കണക്കാക്കുന്നു.

ബോധമനസ്സ് താരതമ്യേന അപ്രധാനമായ തലമാണ് എന്നാണ് ഫ്രോയ്ഡിന്റെ സങ്കല്പം. നമുക്ക് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അറിവുള്ളതും ഓർക്കാൻ കഴിയുന്നതുമായ അനുഭവങ്ങളാണ് ബോധമനസ്സിന്റെ ഉള്ളടക്കം. ഒരു പ്രത്യേക സന്ദർഭത്തിൽ നമ്മുടെ ബോധത്തിന്റെ ഉപരിതലത്തിൽ ലഭ്യമായ ഓർമ്മകൾ, ചിന്തകൾ, ആഗ്രഹങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം അടങ്ങുന്ന മനസ്സിന്റെ തലമാണ് ബോധ മനസ്സ് എന്ന് ചുരുക്കിപ്പറയാം.

ഉപബോധമനസ്സ് ബോധമനസ്സിനും അബോധമനസ്സിനും ഇടയ്ക്കുള്ള തലമാണെന്ന് പറയാം. ഒരു പ്രത്യേക അവസരത്തിൽ വ്യക്തിക്ക് പൂർണ്ണമായ ബോധം ഇല്ലാത്തതും എന്നാൽ പെട്ടെന്നു തന്നെ ബോധതലത്തിൽ കൊണ്ടുവരാവുന്നതുമായ അനുഭവങ്ങളാണ് ഇതിൽപ്പെടുന്നത്. പലപ്പോഴും സ്വപ്നങ്ങളുണ്ടാവുന്നത് അബോധതലത്തിലെ അന്തർലീനമായ അനുഭവങ്ങൾ പ്രതീകവൽകൃതമായി ഉപബോധത്തിലേക്ക് ഊർന്നു കടക്കുമ്പോഴാണെന്ന് പറയാറുണ്ട്.

2) മനസ്സിന്റെ ഘടനയെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ

വ്യക്തിത്വഘടന ഇദ്ദ് (Id), അഹം (Ego), അത്യഹം (super ego) എന്നീ 3 മുഖ്യ വ്യവസ്ഥകൾ സംയോജിച്ചുണ്ടാകുന്നതാണ്. ഈ 3 വ്യവസ്ഥയ്ക്കും അതാതിന്റെ സവിശേഷതകളും പ്രവർത്തനതന്ത്രങ്ങളും ഉണ്ടെന്നും അവ പരസ്പര പ്രവർത്തനത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിന്റെ ഫലമാണ് വ്യക്തിത്വം എന്നും സിഗ്മണ്ട് ഫ്രോയ്ഡ് സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു.

ഇദ്ദ് (Id)

മനുഷ്യ മനസ്സിലെ പ്രാകൃതമായ വിചാരവികാര ശക്തിയാണ് ഇദ്ദ്. ജന്മവാസനകൾ ഇദ്ദിനെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിനെ ജന്മവാസനകളുടെ നിക്ഷേപമായി കരുതാം. സാൻമാർഗികബോധം (ധാർമ്മികബോധം) ഇല്ലാത്തതിനാൽ എല്ലാ അസാൻമാർഗിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും പിന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ഇദ്ദ് ആണ്. ഒരു ജീവി എന്ന നിലയിൽ വ്യക്തിക്ക് ആനന്ദം നൽകുക എന്ന ഒരൊറ്റ ലക്ഷ്യത്തിൽ ഇദ്ദ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനാൽ നന്മതിന്മകളോ ശരിതെറ്റുകളോ യാഥാർത്ഥ്യ -അയഥാർത്ഥ്യങ്ങളോ പരിഗണിക്കാറുമില്ല. ഇദ്ദ് സുഖതത്വം (Principle of pleasure) അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അതായത് വ്യക്തിയുടെ പിരിമുറുക്കത്തിന് അയവു വരുത്താൻ അയാൾക്ക് സുഖദായകമായ മാർഗം ഇദ്ദ് സ്വീകരിക്കുന്നു.

അഹം (Ego)

ഇദ്ദനെ നിയന്ത്രിക്കുകയും അടക്കി നിർത്തുകയും ചെയ്യുന്ന വൈകാരിക ശക്തിയാണ് അഹം (Ego). ഇദ്ദിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൂടുതൽ സ്വീകാര്യമായ രീതിയിലൂടെ, വ്യക്തിക്ക് അപകടം സംഭവിക്കാത്തവിധം നടപ്പിലാക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ ഇദ്ദിന്റെ ഊർജ്ജം ഉപയോഗിച്ച് ഇദ്ദിൽ നിന്നു തന്നെയാണ് അഹം വികസിക്കുന്നത്. ഒരു വ്യക്തിയെ യാഥാർത്ഥ്യബോധം ഉൾക്കൊണ്ട് പെരുമാറാൻ സഹായിക്കുന്ന അഹം യാഥാർത്ഥ്യബോധതത്വം (Principle of reality) അനുസരിച്ചാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അനന്തരഫലങ്ങളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തിക്ക് താക്കീതു നൽകുന്നു. തന്മൂലം ഒരു നിയന്ത്രണ ഘടകമായി അഹം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഊർജ്ജകേന്ദ്രം ഇദ്ദ് ആയതിനാൽ ഇദ്ദിന്റെ അഭാവത്തിൽ അഹത്തിന്റെ (Ego) അസ്തിത്വമില്ലെന്ന് പറയാം. ഇദ്ദും ഈഗോയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം കുതിര (ഇദ്ദ്) യും കുതിരക്കാരനും (ഈഗോ) തമ്മിലുള്ളതുപോലെയാണെന്നും ഫ്രോയ്ഡ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മിക്കപ്പോഴും കുതിരയുടെ വഴി നിർണിയിക്കുന്നത് കുതിരക്കാരനാണെങ്കിലും കുതിര, കുതിരക്കാരനെ നയിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇദ്ദ് ആത്മനിഷ്ഠമായ അനുഭവങ്ങളെ മാത്രം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ഈഗോ ആത്മനിഷ്ഠമായ അനുഭവങ്ങളേയും വസ്തുനിഷ്ഠമായ ശരികളെയും വേർതിരിച്ചറിയുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് മനുഷ്യമനസ്സിലെ “പോലീസ് ഫോഴ്സ്” ആയും “വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ പാലകൻ (Executive of personality)” ആയും ഈഗോയെ കണക്കാക്കുന്നത്. അതോടൊപ്പം അത്യഹത്തിന്റെ (superego) സമ്മർദ്ദങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യക്തിയെ സന്തുലനത്തോടെ സംരക്ഷിക്കുന്നതും ഈഗോ ആണ്. ഈഗോ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ പാരിസ്ഥിതിക സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കുകയും സാഹചര്യങ്ങൾ അനുകൂലമാകും വരെ സംതൃപ്തിക്കായുള്ള ശ്രമം വൈകിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതായത് വ്യക്തിയുടെ വാസനാപരമായ ആവശ്യങ്ങളെയും പാരിസ്ഥിതിക സാഹചര്യങ്ങളെയും ഇണക്കിച്ചേർക്കുന്ന രീതി ഈഗോ അവലംബിക്കുന്നു. ഇത് മാനസിക പ്രക്രിയകളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നു.

അത്യഹം (Super Ego)

അത്യഹം (Super Ego) മനുഷ്യമനസ്സിലെ ഈഗോവിന്റെ തന്നെ പരിണതരൂപമാണ് സാമൂഹിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഈഗോയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന അനുഭവങ്ങളിൽ നിന്നാണ് സൂപ്പർ ഈഗോ വികസിക്കുന്നത്. രക്ഷിതാക്കളുടെയും അധ്യാപകരുടെയും വിദ്യാലയങ്ങളുടെയും മത സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും സ്വാധീനം മനസ്സിന്റെ സാംസ്കാരിക സത്തയായി രൂപപ്പെടുന്നു. മനസ്സിന്റെ സാൻമാർഗികമായും സാംസ്കാരികമായും അനുബന്ധനം ചെയ്യപ്പെട്ട അംശമാണ് സൂപ്പർ ഈഗോ. ഇത് യാഥാർത്ഥ്യത്തിന് പകരം ആദർശത്തെയും സാൻമാർഗ്ഗികതയെയും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. സമൂഹം അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള സാൻമാർഗിക മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ച് ശരിയും തെറ്റും നിർണയിക്കുന്നതിനാണ് സൂപ്പർ ഈഗോ ശ്രദ്ധിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് സാൻമാർഗികതത്വം (Principle of morality) അനുസരിച്ച് അത്യഹം പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് പറയുന്നു. തെറ്റ് ചെയ്തുവെന്നറിഞ്ഞിട്ടും മനസ്സാക്ഷിക്കുത്ത് അനുഭവപ്പെടാത്ത വ്യക്തിയുടെ സൂപ്പർ ഈഗോ ദുർബലവും നിസ്സാര കാര്യങ്ങൾക്ക് പോലും കുറ്റബോധം തോന്നുകയും ഊണും ഉറക്കവും നഷ്ടപ്പെട്ട് രോഗാതുരരാവുകയും ചെയ്യുന്നവരുടെ സൂപ്പർ ഈഗോ പ്രബലവുമാണെന്ന് കണക്കാക്കാം. വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങൾ മേൽക്കൈ നേടു

കയും അത് മാനസികസത്തയായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ സൂപ്പർ ഈഗോ പ്രബല മാകുന്നു. അതിന് എതിരായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ വല്ലാത്ത മന:സാക്ഷിക്കുത്ത് അനു ഭവപ്പെടുന്നു. ഇത് പലപ്പോഴും നിലവിലുള്ള യാഥാർത്ഥ്യവുമായി പൊരുത്തപ്പെടണമെന്നില്ല. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഈഗോ ആണ് മാനസിക സന്തുലനം നിലനിർത്താൻ വ്യക്തിയെ സഹായിക്കുന്നത്.

ഇദ്ദ്, ഈഗോ, സൂപ്പർ ഈഗോ എന്നിവ തമ്മിലുള്ള ചലനാത്മകമായ സന്തുലനം തൃപ്തിക രവും ആഹ്ലാദകരവുമായ വ്യക്തിത്വത്തിന് കാരണമാകുന്നു. ജന്മവാസനാപരവും പ്രാകൃതവു മായ ചോദനകൾ കുടികൊള്ളുന്ന ഇദ്ദ് ആണ് ഒരു വ്യക്തിയുടെ മാനസിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ട ഊർജ്ജം (ഫ്രോയ്ഡ് 'libido' എന്നാണ് ഇതിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചത്) പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ ഇദ്ദിന്റെ ഈ ചോദനകളെ യാഥാർത്ഥ്യബോധത്തോടെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഈഗോയും സാമൂഹ്യനിയമങ്ങൾക്കും വ്യവസ്ഥകൾക്കും അനുസരിച്ച് ചോദനകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന സൂപ്പർ ഈഗോയും പരസ്പരപൂരകമായി പ്രവർത്തിക്കുമ്പോഴാണ് വ്യക്തിത്വം സന്തുലിതമാകുന്നത്. അതായത് ഇദ്ദിന്റെ ശക്തമായ പ്രാകൃതമായ ചോദനകളും സൂപ്പർ ഈഗോയുടെ ശക്തമായ നിയന്ത്രണങ്ങളും തമ്മിൽ സന്തുലനം വരുത്തുന്നത് ഈഗോയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് ഈഗോ വിനെ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് (പാലകൻ/നിയന്ത്രണാധികാരി) എന്ന് വിശേഷിപ്പി ച്ചത്.

ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ചോദകം **ലിബിഡോ** അഥവാ ലൈംഗികത്വരയാ ണെന്നാണ് ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ഫ്രോയ്ഡ് മുന്നോട്ടു വച്ചത്. തുടർന്നുള്ള പഠനങ്ങളിൽ മറ്റൊരു ജന്മവാസനയായ 'മരണവാസന'യെയും വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനെ താനറ്റോസ് (Thana-tos) എന്നാണ് വിളിച്ചത്. ജീവിതത്തിന്റെ നിർണ്ണായക ചോദകമായ ലിബിഡോവിന്റെ 2 മുഖങ്ങ ളായി പിന്നീട് ഈരോസിനെയും (Eros) താനറ്റോസിനെയും (Thanatos) അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈറോസ് ലൈംഗികതയെയും താനറ്റോസ് ആക്രമണവാസനയെയും പ്രതിനി ധീകരിക്കുന്നു. Life is a conflict and compromise between life instinct (eros) and death instinct (thanatos) എന്ന് ഫ്രോയ്ഡ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രകൃതം ലൈംഗി കതയിലും ആക്രമണവാസനയിലും അധിഷ്ഠിതമാണ് എന്നാണ് ഫ്രോയ്ഡിന്റെ അഭിപ്രായം.

3) മനോലൈംഗികവികാസ ഘട്ടങ്ങൾ

കുട്ടിക്കാലത്ത് നാം അനുഭവിക്കുന്ന ലൈംഗിക വികാസ പ്രതിസന്ധികൾ പിൽക്കാലത്ത് വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകളെ നിർണയിക്കുന്നുവെന്ന് ഫ്രോയ്ഡ് വിശദീകരിക്കുന്നു. ജീവിതത്തെ അഞ്ച് വ്യത്യസ്ത ഘട്ടങ്ങളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ വിഭജനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം ലിബി ഡോവിന്റെ (ലൈംഗിക ചോദനയുടെ) കേന്ദ്രീകരണമാണ്. വികാസത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും ശരീരത്തിന്റെ ഓരോ പ്രത്യേക ഭാഗത്തെ വൈകാരിക ചോദനകളോട് കൂടുതൽ ഉത്തേജക രായി മാറുന്നുവെന്നാണ് ഫ്രോയ്ഡ് പറയുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ ലൈംഗിക ചോദനകൾ കേന്ദ്രീ കരിക്കുന്ന ശരീരഭാഗത്തെ ലൈംഗികോത്തേജന മേഖലകൾ (Erogenous Zone) എന്നാണ് വിളി ക്കുന്നത്.

ഫ്രോയ്ഡ് മുന്നോട്ടുവച്ച് അഞ്ച് മനോലൈംഗിക വികാസഘട്ടങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

1. വദനഘട്ടം (Oral stage)
2. ഗുദഘട്ടം (Anal stage)
3. ലിംഗഘട്ടം (Phallic stage)
4. നിർലീനഘട്ടം (latency stage)
5. ജനനേന്ദ്രീയഘട്ടം (Genital stage)

1) വദനഘട്ടം (Oral stage)

ജനനം മുതൽ ഒന്നരവയസ്സുവരെയുള്ള ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശിശുവിന് ഏറ്റവും കൂടുതൽ അനുഭൂതി നൽകുന്നത് വായയും അതനോടനുബന്ധിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനവുമാണ്. വായയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതൊരു പ്രവൃത്തിയും സുഖദായകമായിരിക്കും. മുഖ്യമായും മുല കുടിച്ചും അല്ലാത്തപ്പോൾ വിരലുകൾ നുകർന്നും സുഖം തേടുന്നു. കുടിക്കുക, നുകരുക, കടിക്കുക തുടങ്ങിയ വായ ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശിശു ആനന്ദം കണ്ടെത്തുന്നതും ഈ സമയത്ത് കിട്ടുന്നതെല്ലാം നുകരുന്നതും അതുകൊണ്ടാണ് എന്നാണ് ഫ്രോയ്ഡ് വിശദീകരിച്ചത്. ഈ അവസരങ്ങൾ യഥാസമയം കിട്ടാതിരുന്നാലോ മാതാവിൽ നിന്ന് വേണ്ട പരിചരണം ലഭിക്കാതിരുന്നാലോ കുട്ടിയ്ക്ക് സ്തംഭനം (fixation) സംഭവിക്കാം. വ്യക്തിത്വ വളർച്ച മന്ദീഭവിക്കുന്നതാണ് സ്തംഭനം. സ്തംഭനം സംഭവിച്ച കുട്ടികൾ മുതിർന്നു കഴിഞ്ഞാൽ പക, അസൂയ തുടങ്ങിയവ പ്രകടിപ്പിക്കുമെന്നും മാനസിക പിരിമുറുക്കമുള്ളപ്പോൾ വിരൽ കുടിക്കുക, പുകവലിക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ട് അസ്വാസ്ഥ്യം കുറയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുമെന്നും ഫ്രോയ്ഡ് കണ്ടെത്തി. ശൈശവങ്ങളിൽ കൂടുതൽ പരിചരണവും വായ ഉപയോഗിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കുടുതൽ അവസരവും സ്വാതന്ത്ര്യവും ലഭിച്ചാൽ പിൽക്കാലത്ത് ആത്മവിശ്വാസവും ശുഭാപ്തി വിശ്വാസവും പ്രകടിപ്പിക്കുമെന്നും ഫ്രോയ്ഡ് നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2) ഗുദഘട്ടം (Anal stage)

രണ്ടാം വയസ്സിൽ തുടങ്ങുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഈറോജിനസ് സോൺ ഗുദഭാഗമായിരിക്കും. വായിൽ നിന്ന് ഗുദത്തിലേക്കുള്ള ഈറോജിനസ് സോണിന്റെ മാറ്റം പെരുമാറ്റത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. വിസർജ്ജ വിമുഖത പ്രകടിപ്പിക്കും. മലമൂത്ര വിസർജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ മാതാപിതാക്കൾ കുട്ടിയെ പരിശീലിപ്പിക്കുന്ന toilet training ഘട്ടമാണിത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ വിസർജ്ജ്യം പിടിച്ചുവച്ചും പുറത്തേക്കു തള്ളിയും ഉണ്ടാക്കുന്ന സമ്മർദ്ദത്തിലൂടെയാണ് ആനന്ദം നേടുന്നത്. Toilet training നൽകുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ കടുത്ത നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായാൽ സ്തംഭനത്തിന് കാരണമാകും. ശുചിത്വത്തെക്കുറിച്ചും ചിട്ടവട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള അമിതമായ ഉത്കണ്ഠയാണ് ഈ സ്തംഭനത്തിന്റെ ഫലം Toilet training കാര്യത്തിൽ ഒരു ശ്രദ്ധയുമില്ലാതിരുന്നാൽ കുട്ടി മുതിർന്നു കഴിഞ്ഞാൽ ചിട്ടയുടെ കാര്യത്തിൽ അലംഭാവം പ്രദർശിപ്പിക്കും.

3) ലിംഗഘട്ടം (Phallic stage)

മൂന്നു വയസ്സുമുതൽ 5 വയസ്സു വരെയുള്ള ഈ ഘട്ടത്തിൽ ലൈംഗിക ചോദനകൾ ലൈംഗികാവയവങ്ങളിലേക്ക് കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. ആൺ-പെൺ വ്യത്യാസം തിരിച്ചറിയുന്ന ഈ വികാസ ഘട്ടത്തിൽ ലൈംഗീകാവയവങ്ങളിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തും. പക്ഷെ അവയുടെ പരിപക്വനമോ, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അന്ത:സ്രാവ ഗ്രന്ഥികളുടെ വികാസമോ നടക്കാത്തതിനാൽ കുട്ടിയുടെ പെരുമാറ്റം മുതിർന്നവരുടേതിൽ നിന്നും ഏറെ വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. ജിജ്ഞാസയും കൗതുകവും ലൈംഗിക കാര്യങ്ങളിൽ പ്രകടമായിരിക്കും. ലൈംഗികാവയവങ്ങൾ താലോലിക്കുന്നതിൽ കുട്ടി ആനന്ദം കണ്ടെത്തും. ലിംഗഘട്ടത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന 2 പ്രത്യേകതകളാണ് പിതൃകാമനയും (Electra complex) മാതൃകാമനയും (Oedipus complex) ആൺകുട്ടികൾക്ക് മാതാവിനോടുള്ള വൈകാരികമായ അഭിനിവേശം മാതൃകാമന എന്നും പെൺകുട്ടികൾക്ക് അച്ഛനോടുള്ള പ്രത്യേക ആഭിമുഖ്യം പിതൃകാമന എന്നും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈ കോംപ്ലക്സുകൾ ഉയർത്തുന്ന മാനസിക സംഘർഷത്തിന് വിജയകരമായ പരിഹാരം കാണുകയെന്നത് ആരോഗ്യകരമായ വ്യക്തിത്വ വികസനത്തിൽ നിർണ്ണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നുവെന്നും ഫ്രോയ്ഡ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

4) നിർലീനഘട്ടം (Latency stage)

അഞ്ചാം വയസ്സിൽ തുടങ്ങി കൗമാരാരംഭം വരെയുള്ള ഘട്ടമാണിത്. ലൈംഗിക ചോദനകൾ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ സ്വന്തം ശരീരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേക പരിഗണന കുറയുന്നു. ഈറോജിനസ് സോൺ താൽക്കാലികമായി അപ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. ലൈംഗികേതരമായ

കാര്യങ്ങളിൽ കുട്ടികൾ കൂടുതൽ താല്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. സ്വലിംഗത്തിൽപ്പെട്ട സമപ്രായക്കാരുമായി കൂട്ടുകൂടി കളിക്കാൻ താല്പര്യം കാണിക്കുന്നു.

5) ജനനേന്ദ്രിയഘട്ടം

കൗമാരം തൊട്ടു പ്രായപൂർത്തിയാകും വരെയുള്ള ഘട്ടമാണിത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഇറോജിനസ് സോൺ വീണ്ടും ലൈംഗികാവയവങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിക്കും. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ലൈംഗിക പക്വത നേടുന്നതിനാൽ സ്ത്രീപുരുഷബന്ധങ്ങളിൽ മുതിർന്നവരുടേതു പോലെയുള്ള സമീപനമായിരിക്കും കുട്ടി പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്. കൗമാരത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പും കൗമാരകാലത്തും സംഭവിക്കുന്ന ദ്രുതഗതിയിലുള്ള ശാരീരികമാറ്റങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നത് ഈ ഘട്ടത്തിലാണ്. ശരീരത്തിനുണ്ടാകുന്ന ഈ മാറ്റങ്ങൾ നിമിത്തം എതിർലിംഗത്തിൽപ്പെട്ടവരോടുള്ള താല്പര്യം വളരുന്നു. ഫ്രോയിഡ്, ലൈംഗികചോദനയുള്ള ജീവികളെന്ന നിലയിൽ കുട്ടികളെ നോക്കിക്കണ്ടതും അബോധമനസ്സിനും സ്വപ്ന വ്യാഖ്യാനത്തിനും അമിത പ്രാധാന്യം നൽകിയതും പിൽക്കാലത്ത് വിമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആധുനിക മന:ശാസ്ത്രത്തിന് അദ്ദേഹം നൽകിയ സംഭാവനകൾ വിലമതിക്കാനാവാത്തതാണ്.

ഫ്രോയിഡിയൻ ചിന്തകളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ പ്രസക്തി

- കുട്ടിക്കാലത്തെ അനുഭവങ്ങൾ ഭാവി വ്യക്തിത്വത്തെ സ്വാധീനിക്കും. അതിനാൽ മികച്ച വ്യക്തിപര/സാമൂഹിക അനുഭവങ്ങൾ ക്ലാസ്സിൽ ഒരുക്കണം.
- കുട്ടിക്ക് തന്റെ പ്രയാസങ്ങളും മാനസിക സംഘർഷങ്ങളും തുറന്ന പറയാനും പങ്കുവയ്ക്കാനുമുള്ള അവസരം ഒരുക്കണം. ഇത് മനോവിമലീകരണത്തിനും (Catharsys) അതുവഴി മാനസികാരോഗ്യം നിലനിർത്താനും സഹായിക്കുന്നു.
- ശിശു പരിചരണ രീതികൾ കുട്ടിയുടെ വ്യക്തിത്വത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ എല്ലാതലത്തിലുമുള്ള പിന്തുണാ സംവിധാനം (support mechanism) ഒരുക്കണം.
- കലാസാഹിത്യ സൃഷ്ടികളിലെ കഥാപാത്രങ്ങളെ അപഗ്രഥിച്ച് വ്യക്തിത്വ വിശകലനം നടത്താനുള്ള അവസരം ഒരുക്കുന്നത് വ്യക്തി എന്ന നിലയിൽ ഓരോ കുട്ടിയേയും സ്വാധീനിക്കും.
- കുട്ടികളിൽ കാണുന്ന മാനസിക പിരിമുറുക്കം, അകാരണഭയം, അമിതമായ ഉത്കണ്ഠ തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങളെ മന:ശാസ്ത്രപരമായി വിശകലനം ചെയ്യാനും പരിഹാരം കണ്ടെത്താനും സാധിക്കണം.
- കുട്ടികളിൽ കാണുന്ന പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങളെ (defence mechanism) അനുഭാവപൂർവ്വം പരിഗണിക്കുന്നു. കുട്ടികൾക്കു മന:ശാസ്ത്രമായ പിന്തുണ ഉറപ്പാക്കാനും അധ്യാപകർക്കു കഴിയണം.

സമായോജനം (Adjustment)

മികച്ച വ്യക്തിത്വത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ചർച്ചയിൽ, മറ്റുള്ളവരുമായി പൊരുത്തപ്പെട്ടു പോകുന്നതിനുള്ള കഴിവിൽ ഊന്നിയാണ് മിക്കവരും സംസാരിച്ചത്. മികച്ച വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ലക്ഷണമായി ഈ കഴിവിനെ നിങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ടോ? എന്തുകൊണ്ട്?

- മനുഷ്യൻ ഒരു സാമൂഹ്യ ജീവിയാണ്
- പരസ്പരമുള്ള പൊരുത്തപ്പെടൽ സാമൂഹിക ജീവിതത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.
- ഈ സമായോജനം (Adjustment) വ്യക്തികളേയും അതുവഴി സമൂഹത്തേയും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നു.

സമായോജനത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതലറിയാൻ താഴെ കൊടുത്തിട്ടുള്ള വായന സാമഗ്രി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക. നേടിയ ധാരണയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നോട്ടു ബുക്കിൽ ഒരു കുറിപ്പും തയ്യാറാക്കുക.

സമായോജനം

വ്യക്തി മുഖ്യ ജീവിതാനുഭവങ്ങളെ മനസിലാക്കുകയും അവയോട് പ്രതികരിക്കുകയും അവയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുകയും തന്റെ പ്രകൃതപരവും സാമൂഹികവുമായ പരിസ്ഥിതിക്കൊത്ത് മുഖ്യ ജീവിത പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുകയും ചെയ്യുന്നതിന് സ്വീകരിക്കുന്ന സവിശേഷ രീതിയാണ് സമായോജനം എന്ന് പൊതുവെ പറയാം.

സമായോജനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം

ജീവിതം തന്നെ പൂർണമായും ഒരു സമായോജനമാണ് (Life is full of adjustment). ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവിത വിജയം തന്നെ അയാളുടെ സമായോജനത്തിനുള്ള കഴിവിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. തന്റെ ചുറ്റുപാടുകളുമായി നല്ല രീതിയിൽ പൊരുത്തപ്പെട്ട് പോകാൻ കഴിയുന്ന വ്യക്തിയാണ്. ശരിയായ സമായോജനം കൈവരിച്ചയാൾ. സമായോജനം ഒരു നിശ്ചല സാഹചര്യമല്ല. അത് ആപേക്ഷികവും താൽക്കാലികവുമാണ്. വ്യക്തി പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ടു കൊണ്ടേയിരിക്കും അതിനനുസരിച്ച് അവയെ നേരിടാനുള്ള വഴികളും കണ്ടെത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ചുരുക്കത്തിൽ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജനനം മുതൽ മരണം വരെ തുടരുന്ന ഒരു നിരന്തര പ്രക്രിയയാണ് സമായോജനം.

നല്ല രീതിയിൽ സമായോജനം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന വ്യക്തിയുടെ (well - adjusted person)

സവിശേഷതകൾ :

- സ്വന്തം ശക്തി ദൗർബല്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണ
- സ്വയം ബഹുമാനിക്കുന്നതിനും മറ്റുള്ളവരെ ബഹുമാനിക്കുന്നതിനുമുള്ള കഴിവ്.
- പെരുമാറ്റങ്ങളിലുള്ള അയവ് (flexibility)
- പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടാനുള്ള കഴിവ്
- ലോകത്തെക്കുറിച്ച് യാഥാർത്ഥ്യബോധത്തോടെയുള്ള (realistic) വീക്ഷണം.
- ചുറ്റുപാടുകളുമായി ഇണങ്ങിച്ചേരാനുള്ള കഴിവ്.
- മറ്റുള്ളവരിൽ നന്മ കണ്ടെത്താനുള്ള കഴിവ്.

പഠിതാക്കളോട്

രണ്ടാമത്തെ യൂണിറ്റിൽ ചർച്ച ചെയ്ത 'വൈകാരിക ബുദ്ധി' എന്ന ആശയത്തിന് ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും പ്രസക്തിയുണ്ടോ?

അപസമായോജനം (Mal Adjustment)

പ്രവർത്തനം :സമായോജനത്തിനുള്ള കഴിവ് ജീവിതവിജയത്തെ എത്രത്തോളം സ്വാധീനിക്കുന്നുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയല്ലോ. ഇനി സ്വന്തം ജീവിതത്തിലേക്ക് ഒന്നെത്തി നോക്കുക. നിങ്ങൾക്ക് പൊരുത്തപ്പെടാൻ സാധിക്കാത്ത ജീവിത സന്ദർഭങ്ങളോ പ്രതിസന്ധി സൃഷ്ടിച്ച സാഹചര്യങ്ങളോ ഉണ്ടായിക്കാണുമല്ലോ. അവയൊന്ന് ഓർക്കാൻ ശ്രമിക്കൂ. അവ കുറിപ്പായി എഴുതൂ.

എല്ലാത്തരം ജീവിത സന്ദർഭങ്ങളുമായും എല്ലായ്പ്പോഴും പൊരുത്തപ്പെട്ടു പോകാൻ ഒരു വ്യക്തിക്ക് കഴിഞ്ഞെന്നുവരില്ല. ഇത്തരത്തിൽ ഒരു വ്യക്തിക്ക് അയാളുടെ പരിസരവുമായുണ്ടാകുന്ന ഇണക്കക്കുറവിനെ നമുക്ക് അപസമായോജനം (Mal Adjustment) എന്നു വിളിക്കാം. ഏതൊക്കെ സാഹചര്യങ്ങളാണ് അപസമായോജനത്തിന് ഇടയാക്കുന്നത്.

- ദുരനുഭവം (കഠിനമായ പ്രതീക്ഷയും മറ്റും)
- മോഹഭംഗം (പ്രതീക്ഷിച്ച നേട്ടം ഉണ്ടാവാത്ത അവസ്ഥ)
- മാനസിക സംഘർഷം (മറ്റുള്ളവർ തന്നെ മോശക്കാരനായി കാണുന്നു എന്ന തോന്നൽ)
- ശാരീരിക, ക്ഷമതയിലുള്ള കുറവ് (നാഡീവ്യൂഹത്തിന്റെ ശക്തിക്ഷയം)
- താഴ്ന്ന അഹം ബോധം
- ———————————————
- ———————————————

അപസമായോജനം പലതരത്തിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് വഴിയൊരുക്കുന്നു. അതിനാൽ അത് പരിഹരിക്കേണ്ട ഒരു മാനസിക പ്രശ്നമാണ്. അപസമായോജനം പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

ടീച്ചറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ക്ലാസ്സിൽ ചർച്ച ചെയ്യൂ. മന:ശാസ്ത്ര ഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തൂ.

സമായോജന ക്രിയാതന്ത്രങ്ങൾ

"അമ്മയെനിക്കെന്തിനാ മിനുസമുള്ള ചോറ്റുപാത്രം വാങ്ങിത്തന്നത്. അതുകൊണ്ടല്ലേ അതു വെള്ളത്തിൽ വീണു പോയത്?" - ചോറ്റുപാത്രം വെള്ളത്തിൽ കളഞ്ഞു പോയ കുട്ടി വീട്ടിലെത്തി അമ്മയോട് കയർത്തു സംസാരിച്ചത് ഇങ്ങനെയാണ്.

- ഈ കുട്ടി ഇങ്ങനെ പ്രതികരിക്കാൻ കാരണമെന്താണ്? ഒന്നു വിശകലനം ചെയ്യൂ.
- ഇത് ഒരു സമായോജന ക്രിയാതന്ത്രമാണെന്നു പറയാം. എന്താണ് സമായോജന ക്രിയാതന്ത്രം (Adjustment mechanism) താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഭാഗം വായിക്കൂ.

സമായോജന ക്രിയാതന്ത്രങ്ങൾ (Defence Mechanism or Adjustment Mechanisms)

മോഹഭംഗങ്ങളിൽ നിന്നും മാനസിക സംഘർഷങ്ങളിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെടാനോ/പ്രതിരോധിക്കാനോ വേണ്ടി വ്യക്തികൾ സ്വീകരിക്കുന്ന തന്ത്രങ്ങളെ പൊതുവേ പ്രതിരോധതന്ത്രങ്ങൾ അഥവാ സമായോജന തന്ത്രങ്ങൾ എന്ന് വിളിക്കുന്നു. ഇത്തരം തന്ത്രങ്ങളിലൂടെ മാനസിക സംഘർഷങ്ങളെ ലഘൂകരിക്കാനോ ഒഴിവാക്കാനോ കഴിയും. അതുവഴി മാനസികമായി സ്വാസ്ഥ്യം വീണ്ടെടുക്കാൻ സാധിക്കുന്നു. ഓരോ വ്യക്തിയും വ്യക്തിത്വതുലനം നിലനിർത്താൻ സ്വന്തം തന്ത്രങ്ങളാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ചില തന്ത്രങ്ങളാണ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

1. നിഷേധം (Denial)

അരോചക യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ നിന്നും സ്വയം രക്ഷപ്പെടുന്നതിന് ചിലർ സ്വീകരിക്കുന്ന മാർഗ്ഗം യാഥാർത്ഥ്യത്തെ നിഷേധിക്കുക എന്നതാണ്. ഇഷ്ടമില്ലാത്തത് കണ്ടില്ലെന്ന് നടിക്കുക, വിളിച്ചാൽ കേട്ടില്ലെന്ന് നടിക്കുക തുടങ്ങിയവ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

2. ദമനം (Respression)

വേദനാജനകമായ അനുഭവങ്ങളും മാനസിക സംഘർഷങ്ങളും സാക്ഷാത്കരിക്കാനാവാത്ത ആഗ്രഹങ്ങളും ഒക്കെ അബോധ മനസ്സിലേക്ക് തള്ളിവിടുന്ന പ്രക്രിയയാണ് ദമനം. പാപബോധം ജനിപ്പിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങളാണ് നാം അധികമായി വിസ്മരിക്കുന്നത്. വളരെ അപകടകരമായ തന്ത്രമാണ് ദമനം. ഇഷ്ടമില്ലാത്ത വികാരങ്ങളെ പൂഴ്ത്തിവയ്ക്കുന്നത് പല മാനസിക രോഗങ്ങൾക്കും കാരണമാകും. പ്രശ്നത്തെ ധൈര്യപൂർവ്വം നേരിടുകയാണ് ദമനത്തിന് പ്രതിവിധി.

3. യുക്തീകരണം (Rationalization)

സർവ്വ സാധാരണമായ ഒരു സമായോജന തന്ത്രമാണിത്. ഇതിലൂടെ വ്യക്തി തന്റെ ബലഹീനതകൾ, പരാജയങ്ങൾ, കഴിവുകേടുകൾ തുടങ്ങിയവയെ തെറ്റായ കാരണങ്ങൾ വഴി ന്യായീകരിക്കുന്നു. യുക്തീകരണം രണ്ട് തരത്തിലുണ്ട്.

- 'പുളിക്കുന്ന മുന്തിരിങ്ങ' ശൈലി
- 'മധുരിക്കുന്ന നാരങ്ങ' ശൈലി

4. ഉദാത്തീകരണം (Sublimation)

അസ്വീകാര്യമായ ആഗ്രഹങ്ങളെ ശക്തമായ സാമൂഹികാംഗീകാരമുള്ള പാതയിലേക്ക് തിരിച്ചുവിടുന്ന പ്രക്രിയയാണിത്. മാനസിക സംഘർഷം ഒഴിവാക്കാൻ സമൂഹത്തിന് സ്വീകാര്യമായ ഒരു മാർഗ്ഗം തേടുകയാണ് ഇതിലൂടെ ചെയ്യുന്നത്. ഉദാഹരണമായി മക്കളില്ലാത്ത ധനാഢ്യൻ സാമൂഹ്യ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ട് നിരാശാബോധം ഒഴിവാക്കുന്നു.

5. അനുപൂരണം (Compensation)

ഒരു രംഗത്തുള്ള പോരായ്മ മറ്റൊരു രംഗത്തുള്ള ശക്തിയിലൂടെ മറയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന തന്ത്രമാണ് അനുപൂരണം. ഉദാ: പഠനകാര്യങ്ങളിൽ മികവ് പുലർത്താൻ കഴിയാത്ത കുട്ടി കായിക പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ മികവിലൂടെ തന്റെ ആത്മാഭിമാനം വീണ്ടെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

6. പ്രക്ഷേപണം (Projection)

ഒരു വ്യക്തി തന്റെ കുറ്റങ്ങളുടെയും പരാജയങ്ങളുടെയും കാരണം മറ്റൊരാളിൽ ചുമത്തി സ്വയം രക്ഷപ്പെടുന്ന ഒരു സമായോജനതന്ത്രമാണിത്. വളരെ സാധാരണയായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്ന ഒരു പ്രതിരോധ തന്ത്രമാണ് പ്രക്ഷേപണം. പരീക്ഷയിൽ പരാജയപ്പെടുന്ന കുട്ടി പരാജയത്തിന്റെ കാരണം 'പ്രയാസമേറിയ ചോദ്യപേപ്പർ' അല്ലെങ്കിൽ 'മോശപ്പെട്ട അധ്യായനം' ഇതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിന്റെ പേരിൽ ആരോപിക്കുന്നു. നിരാശാബോധത്തിൽ നിന്ന് സ്വയം മോചിതനാകുന്നതിനുള്ള ഒരു തന്ത്രമാണ് പ്രക്ഷേപണം.

7. താദാത്മീകരണം (Identification)

തന്റെ പോരായ്മകളിൽ നിന്നും പരാജയങ്ങളിൽ നിന്നും രക്ഷ നേടുന്നതിനായി മറ്റുള്ളവരുടെ വിജയത്തിലും പ്രസിദ്ധിയിലും ഭാഗഭാഗക്കാകുകയെന്നതാണ് താദാത്മീകരണത്തിന്റെ സ്വഭാവം. ഉദാ: കളികളിൽ വേണ്ടത്ര നിപുണതയില്ലാത്ത കുട്ടികൾ സ്പോർട്സ് താരങ്ങളുമായി താദാത്മ്യം നേടി കീർത്തിക്കും അംഗീകാരത്തിനുമുള്ള തങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം സാധിക്കുന്നു.

8. പശ്ചാത്ഗമനം (Regression)

പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിട്ട് കൈകാര്യം ചെയ്യാതെ പിൻവാങ്ങി മുൻകാല സമായോജനത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു പോകുന്ന പ്രവൃത്തിയാണ് പ്രതിഗമനം അഥവാ പശ്ചാത്ഗമനം. മാതാപിതാക്കൾ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിക്കാനായി ബാലൻ ശിശുവിനെ പോലെ പെരുമാറുന്നത് പശ്ചാത്ഗമനത്തിന് ഉദാഹരണമാണ്.

9. ആക്രമണം (Aggression)

മോഹഭംഗത്തിൽ നിന്ന് ഉടലെടുക്കുന്ന സമായോജന തന്ത്രമാണ് ആക്രമണം. ഇത് രണ്ട് തരത്തിലുണ്ട്. പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവും. തന്നെ അവഹേളിച്ച സഹപാഠിയെ ആക്രമിച്ചത് പ്രത്യക്ഷ ആക്രമണത്തിനും അച്ഛൻ വഴക്ക് പറഞ്ഞതിന് ഗ്ലാസ് എറിഞ്ഞുടച്ചത് പരോക്ഷാക്രമണത്തിനും ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

അപസമായോജനത്തിനുള്ള ശാശ്വത പരിഹാരമല്ല പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങൾ. അവ താൽക്കാലികമായി പ്രശ്നങ്ങളെ അബോധ രൂപത്തിൽ ഒളിപ്പിച്ചു വയ്ക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പ്രശ്നങ്ങളോട് ക്രിയാത്മകമായി പ്രതികരിക്കുകയാണ് കൂടുതൽ അഭികാമ്യം.

പ്രവർത്തനം : സമയോജനക്രിയാതന്ത്രങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ചിലത് മാത്രമാണ് മുകളിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. ആധികാരിക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ റഫർ ചെയ്ത് കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് മന:ശാസ്ത്ര ഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തുക.

പ്രവർത്തനം : നിങ്ങളുടെ ജീവിതാനുഭവങ്ങളിൽ നിന്ന് ഇത്തരം ക്രിയാതന്ത്രങ്ങൾ കണ്ടെത്തൂ. ഡയറിയിൽ കുറിക്കൂ. ഫ്രോയിഡിന്റെ മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമായോജന ക്രിയാതന്ത്രങ്ങളെ അപഗ്രഥിച്ച് ഒരു കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കൂ.

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

ജീവിതനൈപുണികൾ തിരിച്ചറിയുകയും അവ ആർജിക്കാനുള്ള മനോഭാവം രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ജീവിത നൈപുണികൾ (Life Skills)

ജീവിതത്തിൽ മിക്കവരും പല പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നുണ്ട്. ആഗ്രഹിച്ച കോഴ്സ് ലഭിക്കായ്ക, അവിചാരിതമായ അപകടങ്ങൾ, എന്നിങ്ങനെ പലതും ഇതിൽവരും.

ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങൾ എല്ലാവരും ഒരേ തരത്തിലാണോ നേരിടുന്നതും പരിഹരിക്കുന്നതും?

നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽ നേരിട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ഓർത്തു നോക്കൂ. അവ പരിഹരിച്ചത് എങ്ങനെയാണ്?

-
-
-

പ്രശ്നപരിഹരണശേഷി ജീവിത വിജയത്തിന് അത്യാവശ്യമാണ്. ഇതുപോലെയുള്ള മറ്റു ജീവിതനൈപുണികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് പരിശോധിക്കാം.

ജീവിതനൈപുണി വിദ്യാഭ്യാസം (Life skill Education)

ആധുനിക സമൂഹത്തിലുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാറ്റങ്ങളും ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക മേഖലയിലെ പുരോഗതികളും മനുഷ്യന്റെ ജീവിതരീതികളിലും ശൈലികളിലും ഒട്ടേറെ മാറ്റങ്ങളുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ജീവിത ശൈലിയിലെ മാറ്റവും ആധുനിക വൽക്കരണവും ഏറ്റവും ബാധിക്കുന്നത് കുട്ടികളെയും പ്രായമേറിയവരെയുമാണ്. ശാരീരക-മാനസിക തലങ്ങളിൽ ധ്രുതഗതിയിലുള്ള വളർച്ചയും വികാസവും നടക്കുന്നത് ബാല്യ-കൗമാര കാലഘട്ടങ്ങളിലാണ്. WHO നിർദ്ദേശിക്കുന്ന 10 ജീവിത നൈപുണികൾ (life skills) ആർജിക്കുന്നത് കുട്ടികൾക്ക് ശരിയായ രീതിയിൽ ജീവിക്കുന്നതിനും ജീവിത പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിടുന്നതിനും സഹായകമാകും. ജീവിതത്തിലെ പുതുമയുള്ളതും പ്രയാസമേറിയതുമായ സാഹചര്യങ്ങളെ തരണം ചെയ്യാൻ ഒരു വ്യക്തി ആർജിച്ചിരിക്കേണ്ട കഴിവുകളാണ് ജീവിത നൈപുണികൾ (life skills).

1. **സ്വയം അറിയുക (Self awareness):** അവനവന്റെ കഴിവുകേടുകളും തിരിച്ചറിയാനും, കഴിവുകൾ പരമാവധി വികസിക്കാനുമുള്ള ശേഷി.

2. **ക്രിയാത്മക ചിന്ത (Creative thinking) :** തീർത്തും പുതുമയാർന്ന അനുഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ വ്യത്യസ്തമായി ചിന്തിക്കാനുള്ള കഴിവ്.

3. **വിമർശനാത്മക ചിന്ത (Critical thinkings):** തെളിവുകളുടെയും കാര്യകാരണബന്ധത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ വസ്തുനിഷ്ഠമായി വിലയിരുത്തുവാനുള്ള കഴിവാണിത്.

4. **തീരുമാനമെടുക്കൽ (Decision Making):** ജീവിതത്തിൽ ചുരുങ്ങിയ സമയം കൊണ്ട് ഏറ്റവും ഉചിതമായ തീരുമാനമെടുക്കാനും ഉത്തരവാദിത്ത ബോധത്തോടെ അത് നടപ്പാക്കാനുമുള്ള കഴിവ്.

5. **പ്രശ്നപരിഹരണശേഷി (Problem Solving Skill):** ജീവിതത്തിലുണ്ടാകുന്ന സങ്കീർണമായ പ്രശ്നങ്ങൾ ലഘൂകരിച്ച് അവ അപഗ്രഥിച്ച് വേണ്ട പരിഹാരം കണ്ടെത്താനുള്ള കഴിവ്.

6. **ആശയവിനിമയശേഷി (Communication Skill):** ഒരു വ്യക്തിക്ക് സ്വന്തം ആശയങ്ങൾ വ്യക്തമായി പ്രകടിപ്പിക്കാനും മറ്റുള്ളവർ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കാനുമുള്ള കഴിവ്.

7. **വ്യക്താന്തരബന്ധം (Interpersonal Relationship):** ജീവിതത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും പരിചയപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളോട് ഉചിതമായ രീതിയിലുള്ള ബന്ധം സ്ഥാപിക്കാനും നിലനിർത്താനുള്ള കഴിവ്.

8. **അനുതാപം (Empathy):** മറ്റൊരു വ്യക്തി അനുഭവിക്കുന്ന വികാരങ്ങൾ അതേ തീവ്രതയോടെ ഉൾക്കൊണ്ട് അതിനനുസരിച്ച് പൊരുമാറാനുള്ള കഴിവ്.

9. **വികാരങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടൽ (Coping with Emotions):** മനുഷ്യസഹജമായ കോപം, സന്തോഷം, നിരാശ, സ്നേഹം, ഉത്കണ്ഠ തുടങ്ങിയ വികാരങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാനും അവ നിയന്ത്രിച്ച്, ജീവിതത്തിനുപകരിക്കും വിധം പ്രയോജനപ്പെടുത്താനുമുള്ള കഴിവ്.

10. **മാനസിക സമ്മർദ്ദങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടൽ (Coping with Stress):** ജീവിതത്തിൽ സമ്മർദ്ദമുണ്ടാക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി നേരിടാനും സമ്മർദ്ദം ജീവിതത്തെ ബാധിക്കാത്തവിധം നിയന്ത്രിച്ചു നിർത്താനുള്ള കഴിവ്.

കണ്ടെത്താം

ഇന്റർനെറ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ UNESCO നിർദേശിച്ച ജീവിതനൈപുണികൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് കണ്ടെത്തുക. ഇതിൽ പ്രൈമറി ക്ലാസ്സിലെ കുട്ടികൾക്ക് പ്രാധാന്യത്തോടെ പരിഗണിക്കേണ്ടവ ഏതൊക്കെയെന്ന് വിശകലനം ചെയ്ത് കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

Reflective Questions

1. വ്യക്തിത്വത്തിന് നിങ്ങൾ ഒരു നിർവചനം നൽകുമ്പോൾ എന്തൊക്കെ കാര്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കും?
2. ‘അഹിംസ ഗാന്ധിജി മുന്നോട്ടു വച്ച ഒരു ആശയസംഹിതയാണ്.’ ആൽപ്പോർട്ടിന്റെ വ്യക്തിത്വ സമീപനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ഈ പ്രസ്താവനയെ വിലയിരുത്തക.
3. നിങ്ങളിലെ ദ്വിതീയ സവിശേഷതകങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്? അത് എങ്ങനെ നിങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നു?
4. ആദ്യകാല ക്ലാസ്സ് റൂം അനുഭവങ്ങൾ ഒരു കുട്ടിയുടെ വ്യക്തിത്വ രൂപീകരണത്തിൽ ഏറെ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നു. ഈ പ്രസ്താവനയെ വിമർശനാത്മകമായി വിലയിരുത്തുക.

5. നിങ്ങളുടെ ക്ലാസ്സുമുറിയിൽ കണ്ടുവരുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട സമായോജന ക്രിയാതന്ത്രങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ്? ഉദാഹരണസഹിതം കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.
6. സിഗ്മണ്ട് ഫ്രോയ്ഡിന്റെയും കാൾറോജേഴ്സിന്റെയും വ്യക്തിത്വ സമീപനങ്ങൾ താരതമ്യം ചെയ്യുക.
7. നല്ല രീതിയിൽ സമായോജനം നടത്തുന്ന വ്യക്തിയുടെ (well adjusted person) പ്രധാന സവിശേഷതകൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

Reference : 1) Persona - A Resource Material on Psychology
DIET, Kollam

2) Post humanism - Pramod K Nair

3) ഡിപ്ലോമ ഇൻ എഡ്യൂക്കേഷൻ, (D.Ed)
അധ്യാപകസഹായി, (സെമസ്റ്റർ-3)
SCERT, തിരുവനന്തപുരം.